

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної
науково-методичної
конференції**

**«УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ»**

Частина 1

Конференція –XXIV

18-19 квітня 2019р.

ОДЕСА – 2019

М 341

УДК 338 (063)

В збірнику наведені матеріали, які докладалися на XXIV Міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців» (м.Одеса, 18-19 квітня 2019р.), висвітлюються: результати науково-методичної роботи ОДАБА й інших ЗВО та організацій **України, Хорватії, Польщі, Словачії, Румунії, Молдови** з питань:

- модернізації структури та змісту освіти;
- завдань вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства;
- розвитку наукової та інноваційної діяльності в освіті;
- методичного забезпечення та організації навчального процесу;
- удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки.

Редакційна колегія:

Ковров А.В., к.т.н., професор – голова

Крутий Ю.С., д.т.н., професор - заступник голови

Ажаман І.А., д.е.н., доцент

Голубова Д.О., к.т.н., доцент

Ісаєв В.Ф., к.т.н., доцент

Костюк А.І., к.т.н., професор

Кровяков С.О., к.т.н., доцент

Окландер Т.О., д.е.н., доцент

Пандас А.В., к.е.н.

Попов О.О., к.т.н., доцент

Суханов Г.В., д.т.н., професор

Уреньов В.П., д.арх., професор

Відповідальний секретар:

Лесняк М.О.

Рекомендовано до друку
Методичною Радою ОДАБА
(Протокол № 7 від 28 березня 2019р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

Відповідальний за випуск: д.т.н., професор, **Крутий Ю.С.**

©Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2019

МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ОСВІТИ

IMPACT OF INTERNAL AND EXTERNAL STAKEHOLDERS ON QUALITY OF EDUCATION AT THE UNIVERSITY OF WROCLAW

BANASZCZAK-SOROKA U., NOWAK W., SZALONKA K.

University of Wroclaw, Wroclaw, Poland

Cooperation with representatives of social and economic stakeholders in education process is one of the criteria which Polish higher education institutions have to satisfy to meet accredited approval of their degree programmes by the Polish Accreditation Committee.

The main aim of the paper is to show the scope, forms of participation and impact of internal and external stakeholders on the improvement and implementation of the study programme of Economics offered by the Faculty of Law, Administration and Economics at the University of Wroclaw. In the paper, cooperation with socio-economic environment, graduates, domestic and foreign academic/scientific institutions is discussed in more detail.

At the Faculty of Law, Administration and Economics, the Consultative Council of External Stakeholders (CCES) has been set up. In the years 2016-2020, it comprises of 33 representatives of stakeholders. During meetings of the CCES, new study programmes implemented at the Faculty, profile of students, and links between skills of graduates and labour market needs are intensively discussed.

In order to expand a teaching offer and make it more attractive for students, the Faculty cooperates with business entities in organization of symposia, seminars, workshops, and trainings.

Employer's expectations regarding graduates' competencies are also recognized during compulsory and mandatory vocational trainings. Compulsory vocational training at the University of Wroclaw has to be done by working in an institution conducting business and activities that falls within the scope of student's study programme. In the years 2015-2018, economics students completed vocational trainings in 579 business entities.

Information on the labour market and opportunities of improving students' professional qualifications is also provided by the Career Office of the University of Wroclaw. The Office tracks graduate's career paths, too. Unfortunately, a small percentage of graduates want to participate in monitoring of their careers.

It is also worth noting that a cooperation with domestic and foreign universities and experience gained by teaching staff under the framework of Erasmus+ Teaching Staff Mobility have a huge impact on the improvement and implementation of the study programme of Economics at the University of Wroclaw.

CHANGES IN HIGHER EDUCATION SYSTEM OF UKRAINE**KONDRATENKO O.I.***Odessa Military Academy, Ukraine,***BACHINSKYI V.V.***Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture, Ukraine*

«Education is the most powerful weapon which you can use to change the world» is well-known quotation of political leader and philanthropist, the President of South Africa Nelson Mandela.

The purpose of education is the full development of the person as an individual and the highest values of the society, the development of his/her talents and mental and physical abilities, education of high moral character, the formation of citizens who are able to realize an informed public option, enrichment of intellectual, creative, cultural potential of the nation, increasing its educational level, preparation for the national economy of qualified professionals.

Education today is not only and not so much the information broadcast, not only an appeal to the intellect, but an appeal to the senses, to the individual unique world of a person, his or her outlook.

The purpose of education is the full development of the person as an individual and the highest values of the society, the development of his/her talents and mental and physical abilities, education of high moral character, the formation of citizens who are able to realize an informed public option, enrichment of intellectual, creative, cultural potential of the nation, increasing its educational level, preparation for the national economy of qualified professionals.

The most acceptable way of reforming the Ukrainian higher school today is modernization according to the European model. Ukraine's accession to the Bologna Process in 2005 meant for the national vocational school principal election of further development in the European direction. An important factor that determined this way was the prospect of equal cooperation and mutual adjustment of all European educational systems, the desire for unity while preserving the uniqueness of each of them.

This approach gives our country the opportunity not only to enter the European higher education system, but also to contribute to the enrichment of the European cultural and educational space, to demonstrate its strong position in the formation. The program of modernization of national vocational training requires the use of advanced and pedagogically effective achievements that can be used in the Ukrainian education. The implementation of priorities for the modernization of vocational education structure in Ukraine is extremely important for further development.

According to the data of KAS Policy Paper, Higher Education in Ukraine: Agenda for Reforms there are the following painful issues that should be pointed out in this regard:

1. The content of the educational programs is often outdated; it poorly incorporates recent technological developments and is inconsistent with the up-to-date research.
2. The pedagogic approaches of the faculty aren't adjusted to the needs of modern students or to the new opportunities that appeared with the recent IT developments.
3. The outdated educational facilities and lack of resources to ensure their modernization. It makes high-quality education impossible, especially in engineering and natural sciences programs.

The survey conducted by Democratic Initiatives Foundation in December 2016 showed that the society considered the following to be the major problems of higher education:

1. The corruption among faculty (37% of the surveyed);
2. The non-recognition of diplomas of Ukrainian HEIs in the world (34%);
3. The divergence of higher education from the demands of the labor market (32%);
4. The poor infrastructure and facilities of the higher education institutions (32%).

This problems list stays mostly the same for the entire period when the survey was conducted. Nevertheless, some of the mentioned problems are gradually losing «popularity» among the population. Thus, the 37% support for the idea that the main problem of higher education is corruption is much lower compared to the way it was in 2015 when exactly half of the surveyed supported this idea.

In addition to the changes aimed at structural transformation of higher education, many other things can be mentioned, such as university mergers, active international cooperation (the main achievement there was joining the Horizon 2020 EU Program), facilitating communication with the students (primarily with the goal of promotion of the idea about expanding their opportunities regarding choice of courses) and many other things.

All these steps are aimed at gradually transforming higher education, introducing new ideas and approaches, creating new meanings and solutions. Clearly, it would be nice for these changes to be more evident. However, the task initially set is so broad that one cannot expect instant results.

Numerous round tables, presentations and discussions should be held to create a common understanding of the reform, to explain its philosophy and approach to funding the universities.

EVALUATION OF QUALITY OF HIGHER EDUCATION IN POLAND: CHALLENGES AND PROBLEMS

NOWAK W., WACHOWSKA M.

University of Wroclaw, Wroclaw, Poland

The paper presents the main criteria which higher education institutions in Poland have to satisfy to award positive assessment of their Bachelor's and Master's degree studies. The quality of education in specific fields and at a specific level and profile of studies is assessed by the Polish Accreditation Committee (PKA), which formulated eight main criteria for this assessment. In particular, the assessment of didactic and scientific activities of employees involved in the didactic process as the internationalization of the educational process are considered to be crucial for improving the quality of education, but the approach to this assessment is the most controversial.

The employees are expected to improve the quality of education by participating in trainings, during which they acquire skills in the field of teaching methods. The international mobility of the employees is also appreciated, both of educational and scientific nature, which is assumed to improve the employees' professional potential. The employees, and consequently their units, can count on a better assessment also when they can prove cooperation (scientific, didactic and organizational) with colleagues from other universities from Poland and abroad or with representatives of the industry.

The problem is that both the assessment of the didactic and scientific activities of the employee is limited only to the quantitative dimension. In fact, the sheer number of training sessions or educational and conference trips, as well as the number of researchers and entities with whom the employee cooperates does not automatically translate into higher scientific productivity and, consequently, the quality of knowledge transferred to students. The similar observation can be made concerning the assessment of the degree of internationalization of the didactic process, in which conducting lectures in foreign language is the most appreciated by the PKA. It is assumed to promote combining different cultures and research perspectives of students of different ethnic origin as well as exchange of knowledge. Due to high tuition fees for studies in English this objective is achieved mainly by foreigners.

In conclusion, it can be stated that the criteria for assessing the quality of education provided by Polish higher education institutions do not adequately reflect the actual quality of the didactic process, mainly due to the fact that too much focus is on their quantitative rather than qualitative dimension.

INOVATÍVNE VZDELÁVANIE

RONN F.

Slovenska Technicka Univerzita, Bratislava, Slovensko

VASYLENKO O., POLSHCIKOVA N.

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture, Odessa, Ukraine

V 21. storočí sa problémy vzdelávania stali prioritami na celom svete, pretože určujú budúcnosť každej krajiny jednotlivo a planétu ako celku. Je nemožné rozvíjať školu a vysokoškolskú inštitúciu bez toho, aby ste zvládli nové myšlienky, je potrebný inovačný proces.

Na základe uvedených skutočností je téma tejto štúdie: «Inovačné vzdelávanie» jednou z najdôležitejších v dnešnej dobe, keďže problém zavádzania inovácií do vzdelávacieho procesu je dnes viac ako kedykoľvek predtým.

Cieľom výskumu je: oboznámenie sa s konceptom inovatívneho učenia, ako aj zváženie príkladov aplikácie inovácií v modernom vzdelávacom systéme.

Na dosiahnutie tohto cieľa bude potrebné vyriešiť tieto úlohy:

- zoznámiť sa s konceptom inovatívneho vzdelávania;
- zvážiť príklady aplikácie inovácií v modernom vzdelávacom systéme.

Najprv sa musíte oboznámiť s konceptom inovatívneho vzdelávania.

Inovatívne vzdelávanie je vzdelávanie, ktoré sa zameriava na vzdelávanie jednotlivcov o pripravenosti na rýchlo sa rozvíjajúce zmeny v spoločnosti - pripravenosť aktívne budovať budúcnosť prostredníctvom nového, kreatívneho a mobilného myslenia, schopnosť vytvárať nový materiálový produkt, duchovnú obnovu jednotlivca a tímu.

V súčasnosti stratégia inovatívneho vzdelávania zahŕňa vedomé organizovanie systému riadenia vzdelávacieho procesu.

Prvým prvkom tejto systémovej organizácie je samotná osobnosť učiteľa.

Aktivita učiteľa by mala byť zameraná predovšetkým na vytvorenie podmienok pre vedomú voľbu študenta o «výchovej trajektórii» (individuálna voľba akademických disciplín), pri objasňovaní cieľov, ktoré si študent stanovil pre seba, na pomoc študentovi pri plánovaní jeho aktivít, poradenstvo pri uplatňovaní špecifických učebnice, nástroje, techniky a vyučovacie metódy.

Druhou zložkou je zmena funkcie a štruktúry poznatkov, ktoré sú zvládnuté v vysokoškolskej inštitúcii, ako aj spôsoby organizácie procesu ich učenia.

Tieto zmeny sa môžu týkať obsahu vzdelávania, to znamená zmeny učebných osnov a programov v jednotlivých disciplínach, vo vnútornej organizácii inštitúcie, vo výučbových metódach.

Rozvoj nového inovatívneho vzdelávacieho systému je založený na moderných vzdelávacích technológiách:

- internetových technológií (aplikácia prezentácií),
- e-mailových technológií,
- elektronických časopisov,
- dištančného vzdelávania,
- počítačových vzdelávacích programov,
- vzdelávacích technológií s využitím metódy tvorivých projektov,
- výskumných aktivít.

Veľká pozornosť sa venuje špecializovanému vzdelávaniu na najvyššej úrovni stredoškolského vzdelávania, čo rozširuje možnosti odborného vzdelávania študentov.

Okrem toho sa v akademijach vytvára sieť rôznych workshopov, laboratórií a projektových skupín, v ktorých sa kultivujú a utvárajú univerzálne zručnosti a zabezpečuje sa integrácia aktivít do kultúry.

Veľká pozornosť sa venuje ďalšiemu vzdelávaniu: hosťujúce kruhy, sekcie, tvorivé združenia v oblasti fyzickej kultúry a robotiky.

Inovačná aktivita zahŕňa aj účasť verejnosti a rodičov na riadení školy. To robí vzdelávací systém transparentnejším a reaguje na potreby spoločnosti.

Môžeme teda skonštatovať, že inovácia vo vzdelávaní sa dá chápať ako zavedenie novej, zmeny, zlepšenia, zlepšenia existujúcej.

Zároveň pracovná skúsenosť dokazuje, že pokročilí si vždy zachovávajú veľa z tradičných a preto je potrebný úctivý a starostlivý postoj k tradíciám, ktoré sú základom pre vytváranie inovatívneho vzdelávania.

Literatura:

1. Jelenčík B. Manažment diela architektúry a dizajnu / Branislav Jelenčík // Slovak Journal of Civil Engineering. – Bratislava: 2017/1. - S. 31 – 34.
2. Корец Н.А. Инновационные подходы в образовательной практике как фактор обеспечения качества образования / Н.А. Корец // Научно-практическая конференция «Образование: новые требования, новые стимулы, новые результаты»: сборник материалов научно-методической конференции. / Управление образования и науки Черновицкой области, 2014. – С. 5-9.

ВЫЗОВЫ РЕФОРМЫ ОБРАЗОВАНИЯ И ПУТИ ОПТИМИЗАЦИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

БЕЛЬСКАЯ Н.К.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Существующий на сегодняшний день процесс подготовки архитекторов в нашей стране в основе своей сложился в последней трети XX века, показав высокий уровень подготовки специалистов. Сегодня, в связи со сменой общественно-экономической формации, изменениями общественных ориентиров, новыми возможностями пользования информацией (получения, создания, обмена) и требованиями реформы высшего образования, устоявшаяся система формирования образовательного процесса оказалась в сложной ситуации несоответствия, в первую очередь, формального, новому образовательному формату реформируемой высшей школы.

Сложившаяся система подготовки архитекторов включала два этапа: курс общей подготовки – 2 года (без выдачи документа о полученном образовании) и 4 года специализированной подготовки с выдачей диплома о получении высшего образования по специальности «архитектор». Выпускник распределялся в проектную организацию для самостоятельной работы под руководством ведущего архитектора. В результате реформы образовательный процесс состоит из двух частей. Первый этап продолжительностью 4 года – бакалавриат, который, в свою очередь делится на 2 года курс общей подготовки и, собственно, бакалавриата – 2 года с выдачей диплома о высшем образовании по специальности «архитектор», предоставляющем возможность самостоятельной работы архитектором. При этом, студенты-бакалавры, в силу недостаточности времени (три семестра, не считая дипломного проектирования вместо семи, что не позволяет достаточно глубоко и методично охватить главный предмет обучения) не могут пройти всю последовательность базовых проектных работ по программе обучения, обеспечивающих необходимую подготовку. Следующий этап - магистратура (не является обязательной) – 2 года с выдачей диплома о присвоении звания «магистр архитектуры». Причём, подготовка магистров отчасти рассредоточена по трём специальным кафедрам, с целью компенсировать «недополученное» на стадии бакалавриата из-за нехватки времени образование уже с учётом последующей специализации магистрантов, включая в программу проектирование объектов, необходимых для подготовки специалиста-архитектора.

Таким образом, возникла коллизия, при которой дипломированный в соответствии с требованиями образовательной реформы архитектор образовательного уровня «бакалавр» на самом деле имеет ограниченную возможность последующей проектной деятельности, поскольку времени на подготовку ему отпущено значительно меньше, чем в дореформенные времена и соответственно сокращён объём и количество курсовых проектных работ. Создаётся ситуация, при которой магистратура, призванная предоставлять соискателю степени магистра более углублённые знания с возможностью сосредоточения на научной деятельности, в существующих реалиях вынужденно восполняет временной недостаток бакалавриата. И хочется отметить, что выпускники – бакалавры, большая часть которых стремится поступить в магистратуру, даже не собираясь заняться научной деятельностью, тем самым подтверждают мнение о недостаточности учебного времени для воспитания достаточно подготовленного архитектора в рамках четырёхлетнего курса бакалавриата.

Представляется актуальной необходимость пересмотра последовательности учебного процесса, его «наполненности» и продолжительности составляющих его членений. Автору представляется очевидной необходимость – в рамках существующей образовательной реформы увеличение продолжительности бакалавриата хотя бы на один год с увеличением общей продолжительности обучения до семи лет (пять лет бакалавриат и два года магистратура) с возможным выбором специализации в рамках бакалавриата. Такое решение, подкреплённое пересмотром учебных планов специальности, их анализом и структурированием соответственно новым реалиям, смогло бы дать значительный эффект увеличения эффективности учебного процесса в области объёмного проектирования, градостроительства, дизайна

По мнению автора, пользу учебному процессу может принести также пересмотр учебных планов по довузовской и общей подготовке с частичным переносом её в формат довузовского образования. Образовательная реформа предполагает создание базовых лицеев, а школы не могут предоставить подготовку по ряду необходимых предметов. В перспективе образование по необходимым и развивающим дисциплинам институт мог бы сосредоточить в своих руках как в качестве «кластера» второй половины дня, так и в лицее соответствующего профиля, возможно, на базе заинтересованной школы (в АХИ ОГАСА есть положительный опыт «Школы нового типа»). Это позволит готовить к поступлению более заинтересованную молодёжь, имеющую базовую начальную подготовку и ориентированную на получение качественных знаний.

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ШЛЯХОМ ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ КОНСТРУКТИВНОЇ ПЕДАГОГІКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЦЕСІВ

БЄЛЕЦЬКА О.М., ДОРОШЕНКО А.П.

Автомобільно-дорожній коледж ОНПУ, м. Одеса, Україна

Підвищення рівня якості освіти – одне з основних завдань будь-якого навчального закладу. Нині, в умовах інформаційного буму, зростаючих навантажень і боротьби за якість освіти необхідні нові активні методи, засоби, і відповідно оцінні критерії якості інформаційних і педагогічних технологій, що дозволяють оперативно реагувати на зміни освітнього середовища.

Конструктивна педагогіка являє собою направлення, що забезпечує інтенсифікацію процесу навчання з застосуванням активних методів і засобів педагогічної майстерності у взаємодії зі студентами.

Інтенсифікація навчального процесу розкривається у 8 аспектах:

1. аспект – кінцева ціль досягається через постановку проміжних цілей;
2. аспект містить в собі використання різноманітних мотиваційних інтенсифікацій діяльності студентів, шляхом застосування стимулів, заохочень;
3. аспект забезпечує оптимальність інтенсифікації навчання;
4. аспект дозволить студентам результативно засвоїти матеріал за рахунок компонентів 5 аспекту;
5. аспект – застосування активних методів в навчальному процесі;
6. аспект являє собою можливість застосування комп'ютерних і інформаційних технологій;
7. аспект стимулює навчальну діяльність, яка стосується самоосвіти;
8. аспект – ігрове навчання.

Важливість їх пов'язана з максимальною наближеністю до реальної практичної діяльності, можливості прийняття індивідуальних рішень, розвитком атмосфери змагань і встановленням піднесеного емоційного настрою для активізації і інтенсифікації процесу навчання.

Для побудови оптимального навчального процесу, доречним буде застосування теорії системного підходу, яка вимагає дотримання умов цілісності під час аналізу об'єкту дослідження з врахуванням утворених зв'язків між окремими компонентами. При цьому необхідно пам'ятати, що не можливо створити універсальний еталонний варіант навчального процесу для всіх випадків.

Крім того, оптимізація навчання заснована на таких психологічних факторах, як динамічність особистості, інтелект, гнучкість та оригінальність мислення. Важливою умовою вибору оптимального варіанту навчання є наявність проблемно-пошукового стилю мислення студентів.

Критерієм оптимального навчання є успішність, у відповідності до реальних можливостей її розвитку і нормам часу на навчання. Оптимізація процесу досягається при застосуванні таких методів, як: вибір цілей навчання; виділення головних і другорядних задач; аналіз результатів діяльності як студентів і викладачів.

Одним з найважливіших дидактичних методів є підбір навчального матеріалу і переведення його на рівень концентрованих, згорнутих категорій [1, с. 115]. Цей метод являє собою генералізацію навчального матеріалу, яка є рисою перспективного навчання.

Шляхи вирішення проблеми рівня якості підготовки фахівців знаходять відображення в наступних методах контролю:

1. Діагностики якості знань (моніторинг і впровадження в навчання сучасних технологій, що дає можливість зробити висновок про динаміку показників успішності).

Контроль має бути системним, і відображатись в моніторингу показників якості знань по групах, по окремих викладачах, по окремих дисциплінах і напрямках. Знання рівня якості результатів навчання, що досягаються, – неодмінна умова результативної роботи викладача.

2. Перевірка рівня засвоєння матеріалу.

До рівнів засвоєння матеріалу відносяться:

- а) базовий;
- б) алгоритмічний;
- в) евристичний;
- г) творчий.

Базовий рівень забезпечує правильне виконання аналогічних завдань.

Алгоритмічний рівень забезпечує повноту і дієвість.

На евристичному рівні студенти здатні виконувати завдання пізнавально-пошукового (евристичного) типу, вдосконалюватись і поглиблювати раніше засвоєний матеріал [1, с. 107].

Завдання творчого рівня вимагають від студентів опори на свій життєвий досвід, роботи уяви і активного мислення, що дозволяє їм створити оригінальний мовний продукт, в тій або іншій особливій манері, що відображає їх індивідуальні схильності.

Головний висновок психолого-педагогічних досліджень останніх років полягає в тому, що формування особи студента і просування його в розвитку здійснюється не тоді, коли він сприймає готове знання, а в процесі його власної діяльності, спрямованої на «відкриття» ним нового знання.

3. Усвідомленість знань.

Вимоги, які пред'являються до освіти, обумовлюють необхідність вдосконалення методів роботи із студентами. Основою роботи є забезпечення їх всебічного розвитку, активності та самостійності [2, с. 2].

4. Основні напрями діяльності, спрямованої на підвищення якості підготовки.

Принцип мінімакса заснований на формуванні з боку навчального закладу своєрідної пропозиції щодо змісту освіти по максимальному рівню, а студент в свою чергу повинен засвоїти запропоноване виходячи зі своїх можливостей.

Система мінімакса являється оптимальною для реалізації індивідуального підходу, оскільки являється саморегульованим елементом. Студенти зможуть самі вибрати рівень своїх здібностей по своєму можливому максимуму.

Це дозволить сформувати у студентів установку на досягнення успіху, що дуже важливо для розвитку мотиваційної сфери.

Принцип варіативності припускає розвиток у студентів варіативного мислення, тобто розуміння можливості різних варіантів рішення задачі. Застосування принципу варіативності, знімає у студентів страх перед помилкою, вчить сприймати невдачу не як трагедію, а як сигнал для її виправлення. Проте принцип варіативності забезпечує право викладача на самостійність у виборі навчальної літератури, форм і методів роботи, ступеню їх адаптації в навчальному процесі.

Освіта переживає в наші дні стан перехідності. Поява альтернативних програм і курсів, розширення ринку технологій освіти обумовлює прагнення підвищувати рівень професійної майстерності, оновлювати зміст навчання, вдосконалювати методи і форми роботи в процесі підготовки фахівців.

Робота по підвищенню успішності і якості знань планується і здійснюється з врахуванням сучасних вимог до освіти і включає пошук оптимального змісту освіти; впровадження нових форм, технологій і прийомів навчання; діагностичні дослідження особистості і колективу студентського колективу в цілому.

Література:

1. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения. – М.: Педагогика, 1981. – 184 с.
2. Ильясов И.И. Структура процесса учения. – М.: Изд-во МГУ, 1986. – 198с.

МОДЕРНІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ

БІЛЕГА О.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Питання модернізації вищої школи завжди були актуальними для науки та суспільства. Останні півстоліття характеризуються безперервним реформуванням національних систем вищої освіти у світі, що має на меті їхню адаптацію до вимог сучасності. Водночас поступово змінюється співвідношення внутрішніх та зовнішніх чинників проведення освітніх реформ. Рушійні сили сучасних освітніх реформ є переважно зовнішніми по відношенню до самих систем освіти. У процесі модернізації вищої освіти вирішальну роль грають не внутрішні закономірності освітніх систем, а технологічний процес, вимоги ринку праці, соціальні проблеми, політичні пріоритети правлячої еліти в освіті, міжнародна конкуренція.

Забезпечення високої функціональності людини в умовах стрімких змін; потреба творчого засвоєння лавиноподібного розвитку знань, високих технологій; потреба забезпечення оптимального балансу між локальним і глобальним, бути не тільки громадянином власної країни, а й громадянином світу; необхідність сформулювати розуміння людини як найвищої цінності, забезпечення високого демократизму суспільства; готовність до існування в глобалізованому, інформаційному суспільстві, інформаційної насиченості життєвого середовища; утвердження культури толерантності, – все це зумовлює необхідність перегляду низки характеристик функціонування освітньої системи, усталених норм і практик освітньої діяльності.

Модернізація системи освіти України здійснюється відповідно до Болонського процесу, що вимагає дотримання принципів демократизації, автономізації, участі усіх зацікавлених сторін у діяльності навчальних закладів, високого рівня наукового забезпечення та впровадження інновацій. Рівень конкурентоспроможності суспільства визначається не розміром природних ресурсів та вартістю трудових ресурсів, а інтелектом нації як символу нового етапу розвитку суспільства. У зв'язку з необхідністю відтворення інтелектуального капіталу та підвищення його якісного рівня змінюється і соціально-економічна роль та статус університету. Відповідно, кардинально трансформуються і вимоги до університетів, які змушені переорієнтовуватися на системи підприємницького типу, здійснювати зміни в організації та менеджменті, змісті і технологіях освіти, взаємодіяти із сектором бізнесу, посилювати наукову складову.

МОБІЛЬНІСТЬ МОЛОДШИХ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ НА РИНКУ ПРАЦІЯК ПОКАЗНИК ЯКОСТІ ТА МЕТА ЇХ ПІДГОТОВКИ

ВАРАВА О.Б.

ВНЗ «Київський медичний коледж ім. П.І. Гаврося», м. Київ, Україна

Сучасною тенденцією ринку праці (як національного, так і світового), зокрема, у системі охорони здоров'я, є дефіцит кадрів; перерозподіл функцій між лікарями і фахівцями медсестринства з різними ступенями освіти; перегляд, урізноманітнення та ускладнення професійних компетентностей (наприклад, оволодіння іноземними мовами, комп'ютерними програмами, комунікативними навичками, умінням працювати з паліативними та хронічно хворими пацієнтами); подовження періоду трудової діяльності до виходу на пенсію. Актуальним є запит на фахівця, здатного до швидкого реагування на зміни (професійних стандартів, вимог суспільства, кваліфікаційних характеристик тощо), до навчання впродовж усього професійного життя, до оволодіння психологічними методиками, що запобігають синдрому емоційного вигорання. Усі ці вектори вкладаються у смислове поле такої важливої професійної ознаки сучасного фахівця, як «мобільність» і мають бути враховані в додипломній та післядипломній підготовці молодших медичних спеціалістів.

У наукових публікаціях розрізняють академічну та професійну мобільність. Академічна мобільність – це спосіб формування власного навчального простору, власної освітньої траєкторії. Йдеться про те, що у рамках освітніх стандартів і навчальних компетенцій можна вибирати дисципліни, модулі, курси, навчальні заклади відповідно до особистісних нахилів, можливостей, намірів, цінностей та орієнтацій [1]. Академічна мобільність буває внутрішня і зовнішня, остання також може виступати як міжнародна. В ідеалі академічна мобільність – це можливість розпочати навчання в одному закладі освіти, продовжити в іншому, зокрема, європейському, а потім знову повернутися на Батьківщину. Академічна мобільність стимулює заклади вищої освіти України підвищувати рівень викладання, наближаючи його до європейських стандартів [2, с. 25-26]. Описані також соціальна та соціокультурна мобільність фахівця.

Отже, «мобільність» - це 1) готовність й спроможність особистості до швидкої зміни виробничих завдань, робочих місць і навіть спеціальності в межах однієї професії або однієї галузі, здатність швидко освоювати нові спеціальності... (Л.О. Шишкіна) [3, с. 177]; 2) психологічна гнучкість, здатність працювати в команді, творчо мислити та підвищувати рівень професіоналізму, набуваючи нові знання та вміння (В.В. Синявський) [4]; 3) *здатність бути*

успішним професіоналом у своїй професійній галузі, а також виходити за її межі, опановувати ті сфери діяльності, які є перспективними (Л.Л. Сушенцева) [5]. У загальному плані «професійна мобільність» медичного працівника – це його здатність швидко реагувати на зміну професійних завдань та вміння приймати відповідні рішення.

У процесі професійного становлення фахівців вона може здійснюватися способом організації підвищення кваліфікації, додаткового навчання, навчання за місцем праці, переїзду, наставництва, самоосвіти, введення механізму обміну фахівцями та заохочення участі працівників у програмах індивідуальних грантів (І. Шпекторенко) [1]. Інший характер має мобільність, що змінює основну структуру діяльності і, по суті, є перекваліфікацією.

У Київському медичному коледжі ім. П.І. Гаврося здійснюється як додипломна підготовка майбутніх молодших спеціалістів для ЛПЗ м. Києва та України, так і щорічне підвищення кваліфікації біля 4000 медичних фахівців середньої ланки м. Києва. У коледжі з метою забезпечення та контролю якості освітнього процесу розроблено систему директорського контролю стану знань, умінь та навичок студентів; здійснюється моніторинг дотримання вимог щодо ведення навчальної та іншої документації закладу; контролюється процес інформатизації освітнього процесу. Зокрема, удосконалено контент сайту закладу, введено електронний облік оцінювання знань студентів, запроваджено пакет програм «Деканат», розширено мережу комп'ютерних класів коледжу з метою підготовки студентів до ліцензійних іспитів та запровадження електронного тестування на ВПО. В освітній процес активно впроваджуються протоколи (стандарти) надання невідкладної допомоги та державні формуляри лікарських засобів. Постійно підтримуються педагогічні умови розвитку професійної мобільності майбутніх медиків: коригування та вдосконалення навчальних програм з дисциплін, підтримка зв'язку між змістом навчання та розв'язанням значущих проблем професійної діяльності. Під час підготовки фахівців концептуальними є такі методи, як інтегрований, ігровий, практикоорієнтований, діалоговий, метод проектів, пошукова діяльність, метод співпраці у малих і проблемних групах, проблемне та симуляційне навчання, застосування ІКТ, метод інтелектуальних вправ на відпрацювання логічних вмінь, організація майстер-класів. На базі коледжу в 2018 р. було проведено вже 20-й поспіль Всеукраїнський конкурс професійної майстерності серед студентів «Ескулап». Також в закладі проводиться конкурс професійної майстерності медичних сестер м. Києва «Ескулап-професіонал».

За ініціатииви дирекції коледжу, схваленою та підтриманою керівництвом Департаменту охорони здоров'я м. Києва, було втілено в роботу ВПО нові

форми удосконалення фахової майстерності медичних працівників середньої ланки ЛПУ: тренінги з надання екстреної (невідкладної) медичної допомоги та з надання паліативної та хоспісної допомоги. Започатковано два нові додаткові цикли удосконалення: «Медична і соціальна реабілітація осіб, постраждалих внаслідок бойових дій в зоні АТО» та «Паліативна та хоспісна допомога».

Складність забезпечення процесу розвитку професійної мобільності майбутніх медиків у тому, що об'єктом її застосування є не тільки масив знеособленої професійної інформації, а й сам пацієнт. Медик працює в системі «людина-людина». Як слушно зауважує Г.А. Миронова, медичні відносини стосуються вторгнення в делікатну приватну сферу тілесного та духовного буття людини, зачіпають сферу її абсолютних цінностей, найдорожче, що в неї є, – власне тіло, духовність, моральні цінності [6, с. 7]. Тому викладачі коледжу під час доклінічної та клінічної практики спрямовують увагу студентів на етико-правові та культурно-компетентні аспекти роботи з медичною інформацією та процесу спілкування з пацієнтом.

Отже, метою освітнього процесу в Київському медичному коледжі ім. П.І. Гарвоя є формування творчої, мобільної особистості інтелектуала з клінічним мисленням та єдність концептуальних підходів в освітній і практичній діяльності.

Література:

1. Шпекторенко І. В. Види мобільності індивіда. URL: <http://uchni.com.ua/kultura/5031/index.html>.
2. Артемов Володимир. Європейська система підготовки кадрів в Україні: особливості імплементації. Вища школа. – 2018. - № 11. – с. 20-30.
3. Шишкіна Л.О. Про необхідність формування професійної мобільності майбутніх учителів філологічних спеціальностей в процесі фахової підготовки. Проблеми сучасної педагогічної освіти. Педагогіка і психологія. 2013. Вип. 38(1). С. 177–187. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/pspo_2013_38\(1\)_31](http://nbuv.gov.ua/UJRN/pspo_2013_38(1)_31).
4. Синявський В.В. Психологічний словник / За ред. Н.А. Побірченко. 336 с.
5. Сушенцева Л.Л. Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах: теорія і практика: монографія / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України. Кривий Ріг: Видавничий дім, 2011. 439 с.
6. Миронова Г.А. Проблема визначення компетентності (медичної дієздатності) пацієнта як суб'єкта правовідносин з приводу медичного втручання. Часопис Академії адвокатури України. 2012. № 3 (16). С. 2-9.

ПРОБЛЕМЫ МОДЕРНИЗАЦИИ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ В УКРАИНЕ

ВАСИЛЬЕВА Н.С.

Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

ВАСИЛЬЕВ А.Б.

Одесский национальный университет имени И.И. Мечникова, Украина

Развитие мировой экономики на современном этапе вступило в эпоху «экономики знаний», которая характеризуется производством высокотехнологических изделий с использованием последних достижений науки и техники. Эти достижения невозможны без современной, развитой системы образования в стране. Таким образом, сегодня нельзя иметь конкурентную экономику без конкурентной системы образования. Это тем более актуально в современном глобализированном мире, когда выпускники украинских школ получили возможность выбирать страну для продолжения учёбы в высшем учебном заведении. А некоторые даже школьное образование предпочитают получать за рубежом.

Модернизация системы высшего образования в соответствии с современными мировыми стандартами является одной из самых приоритетных задач в Украине. Но на этом пути имеется немало серьёзных проблем. Более десяти лет назад на сайте НТУУ «КПИ» были перечислены девять проблем, сдерживающих развитие системы высшего образования в Украине [1]. К сожалению, все эти проблемы (кроме пятой) остались актуальными и сегодня. Приведём их ещё раз:

1. Чрезмерное количество направлений обучения и специальностей (в несколько раз больше, чем в лучших зарубежных системах высшего образования).
2. Недостаточное признание обществом уровня «бакалавр» как полноценного квалификационного уровня, его невостребованность отечественной экономикой.
3. Угрожающая тенденция ухудшения качества высшего образования.
4. Разрыв связей между преподавателями и работодателями, сферой образования и рынком труда.
5. Недостаточное внимание к передовым научным исследованиям в учебных заведениях, сложная по сравнению с общеевропейской система научных степеней, препятствующая мобильности наших преподавателей и учёных за рубежом.

6. Неадекватно потребностям общества и рынка труда определяется роль такого распространённого звена образования, как техникумы и колледжи (и это притом, что их численность в стране больше, чем вузов III и IV уровней аккредитации вместе взятых – соответственно 372 и 289 на начало 2017/18 учебного года [2]).
7. Отошла в прошлое когда-то хорошо организованная для централизованной экономики система повышения квалификации и переподготовки. Новой системы, удовлетворяющей потребностям рыночной экономики, в Украине не создано. Поэтому очень важный общеевропейский принцип «образование через всю жизнь» пока что в условиях нашего государства не может быть в полной мере реализован.
8. Университеты Украины не берут на себя роль методических центров, новаторов, пионеров общественных преобразований, за которыми должна идти страна. Уровень автономии вуза в этих вопросах значительно ниже средневропейского. Не всегда выполняют роль методологических лидеров учебные заведения, имеющие статус национальных, хотя их количество достигло почти 40% от общей численности вузов III и IV уровней аккредитации.

Как мы видим, все перечисленные проблемы сохранили свою актуальность несмотря на немалое количество шагов, предпринятых для модернизации высшего образования в Украине. Дело, видимо, в том, что большинство этих попыток имело поверхностный, экстенсивный характер. В результате, количество украинских вузов III и IV уровней аккредитации выросло (со 149 в 1990 г. до 289 в 2017 г. [2]), а качество образования в них в среднем упало, так как во многих новоиспечённых вузах III и IV уровней аккредитации не было обеспечено ни соответствующим уровнем преподавания, ни необходимой материально-технической базой. К перечисленным выше проблемам следует добавить ещё две. Во-первых, с каждым годом сильно увеличивается отток выпускников украинских школ за рубеж. С 2010 г. по 2016 г. он вырос вдвое, а, если сравнивать два последних года, то прирост составил почти 20% [3]! Во-вторых, немало выпускников украинских вузов, проявивших хорошие способности к учёбе и научным исследованиям, не желают поступать в аспирантуру и становиться в дальнейшем преподавателями, предпочитая работу в частных фирмах. Зарплата в этих фирмах зачастую существенно выше преподавательской. Причём, для этого не надо учиться в аспирантуре, защищать диссертацию, получать учёное звание. В результате, средний возраст преподавателей вузов Украины растёт, передавать накопленный годами опыт преподавания почти некому. Так, если в 2010 г. количество аспирантов в

Украине составляло 34653, то на 01.01.2018 г. только 24786, что на 28,5% меньше. Если в 2010 г. в аспирантуру было принято 10322 человека, то в 2016 г. – 6609 человек, что на 36% меньше [2].

Как шаги в правильном направлении, имеющие существенный положительный эффект, можно назвать введение Кабинетом Министров Украины в 2015 г. «Лицензионных условий осуществления образовательной деятельности» и недавнее повышение зарплат школьным учителям и преподавателям вузов. Хотя такое повышение является явно недостаточным (особенно с учётом темпов инфляции в стране). Что касается «Лицензионных условий», то их введение значительно оживило научную, методическую и кружково-олимпиадную работу преподавателей. Только такие решительные меры могут серьёзно повлиять на качество высшего образования в Украине.

В качестве выводов из всего вышесказанного можно предложить следующие направления модернизации высшего образования в Украине:

- усиление реальной автономизации вузов, включая экономическую деятельность;
- внедрение эффективной системы оценивания качества образования с привлечением независимых специализированных агентств;
- включение в программы высшего образования предпринимательской составляющей;
- реструктуризация госзаказа на подготовку специалистов с участием работодателей в соответствии с реальными потребностями украинской экономики;
- разработка адекватных современным потребностям вузов механизмов финансирования и инвестирования.

Литература:

1. Болонський процес – структурна реформа вищої освіти на європейському просторі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kpi.ua/bologna>
2. Статистичні дані про розвиток вищої освіти в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Стадний Є., Слободян О. Українські студенти за кордоном: скільки та чому? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cedos.org.ua/uk/osvita/ukrainski-studenty-za-kordonom-skilky-ta-chomu>
4. Другов О. Проблеми та напрями модернізації вищої освіти в Україні/ О. Другов // Вісник КНТЕУ. – 2010. - №5. – С. 127-135

ОСОБЛИВОСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ ОСВІТИ У ВВНЗ**ГАЛАКТИОНОВ М.Є., ГИКАЛО Ю.В., ЧКАЛОВ А.П.***Військова академія, м.Одеса, Україна*

У наш час практично неможливо прожити із запасом знань, які людина отримала на початку свого життя. Адже, у багатьох галузях сучасної науки й техніки половина усіх знань, що здобуваються у навчальному закладі, через 10 років повністю знецінюється та застаріває. Половина усіх знань це дуже великі втрати. Причому не тільки прямі. Утворюються цілі області знань, які застаріли морально або стали фізично не потрібними. Одночасно з'являються величезні області пізнання, про які фахівці (зрозуміло, у тому стані знань, в якому вони вийшли з навчального закладу) просто нічого не знають. В цьому ніхто не винен, просто такий ритм нашого часу, такі швидкості науково-технічного прогресу. Питання лише в тому, чи можна оптимізувати «втрати на прогрес», що пов'язані з підготовкою спеціаліста, взагалі та військового фахівця, зокрема? Виявляється можна.

Серед заходів, що приймаються, перехід до компетентнісної моделі освіти, введення системи безперервної освіти «через все життя». У вільному викладі це означає: глибокі фундаментальні знання, здатність до швидкої перебудови і засвоєння нових дисциплін, а головне, уміння працювати самостійно. Згідно прийнятої стратегії у вищому навчальному закладі майбутній фахівець повинен не просто навчатися, а учитися умінню навчатися. «...Головне, що повинна дати освіта та про що часто забувають, - це не «багаж» знань, а уміння володіти цим «багажем». Оце й є головна мета будь-якої, в тому числі й вищої освіти», - зазначав академік Олександр Миколайович Несмеянов. Ця, здавалось би, майже очевидна теза має цілий ряд зовсім не очевидних наслідків.

Таким чином необхідність постійної модернізації та удосконалення структури та змісту освіти існує завжди, при цьому особливої уваги вимагають педагогічні технології, що використовуються в аудиторному та позааудиторному середовищі самостійної навчально-пізнавальної діяльності курсантів (слухачів), під час роботи з різними джерелами інформації, в процесі досягнення гарантованого навчального результату, актуалізації творчого потенціалу і самоосвіти, надання необхідної педагогічної підтримки в контексті загальнолюдських та професійних цінностей, тому постійне удосконалення та модернізація структури освіти у вищих військових навчальних закладах позитивно впливає на суттєве підвищення якості підготовки військових фахівців для Збройних сил України.

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕФОРМУ ВИЩОЇ ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ

ГАРА О.А., СУХАНОВ В.Г.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури
м. Одеса, Україна*

Сьогодні в Україні досить жваво обговорюються реформи вищої освіти, яка офіційно вже почалася.

Але ж спори продовжуються: одні фахівці пропонують вдосконалювати «вертикальну» систему освіти (школа – коледж – університет), інші є прихильниками «горизонтальної» системи і пропонують відокремити просто вищу університетську освіту від вищої професійної освіти.

Хочеться задати питання: «А ви спитали у сучасної молоді, яку саме освіту вона хоче та який стиль освіти їй потрібен?».

Немає сенсу хизуватися тим, що колись студенти мали величезний об'єм ґрунтовних знань та прагнути сьогодні досягнути такої самої мети. Проблема української вищої освіти полягає у тому, що у вузах досі думають, яким чином «напикати» студентів максимальною кількістю знань, та який стиль навчання потрібно для цього обрати. Переважна кількість викладачів у вузах досі вірять в існування різних стилів навчання, намагаючись розвивати їх та впроваджувати. Між тим погана успішність студентів аж ніяк не виправдовується різними стилями навчання.

На успішність студентів впливала **постійна реалізація нових знань та застосування їх на практиці**. Опит показує, що успішнішими стають ті студенти, котрі засвоювають менше теоретичних, або, як у нас люблять казати викладачі, «ґрунтовних» знань, але більше вдаються до реалізації існуючих знань та згодом прагнуть здобути нових знань для подальшого їх практичного застосування.

Необхідно впровадження новітніх систем освіти, що даватимуть студентам можливості відчувати необхідність у здобутті знань не задля розгадування кросвордів, а задля реалізації своїх амбіцій у майбутньому.

Часи, коли випускники технічних вузів, могли зі своїми дипломами влаштуватися на різну роботу не за фахом – від бригадира електриків до інженера на хімовиробництві, – давно минули. Адже навіть енциклопедичні знання не гарантують фаховості. Сьогодні також вимагає різноплановості та широкого спектру знань у молодих фахівців. Проте ці знання кардинально відрізняються саме тим, що мають здобуватися виключно для їх реалізації та

практичного застосування у майбутньому. Сучасні знання мають здобуватися саме на практично-навчальному рівні, а не навпаки.

Питання в тому, хто саме буде навчати нинішніх та майбутніх студентів. Адже астрономічна швидкість розвитку науки та високих технологій привели до того, що загальні теоретичні «грунтовні» знання та інформація сьогодні доступна будь-якому підлітку, котрий має смартфон, і її не потрібно тримати в голові, аби стати успішним у високотехнологічному світі майбутнього.

Сьогодні часто доводиться чути, що в українській системі освіти погано, мабуть, майже все. Брутальне недофінансування і недостатня матеріальна база. Низька мобільність студентів. Неконкурентне середовище, в якому підклимні домовленості часто важливіші за знання. Плагіат і корупція, яка може демотивувати навіть найстійкіших. Часта «забронзовілість» професури і, як наслідок, проблеми комунікації. Роздута і непотрібна бюрократія. Часто – орієнтація на кількість а не на якість.

Така система здатна зігнути навіть найбільших ентузіастів. Але це, як не парадоксально, не є найбільшою різницею. Визначальна різниця – у відношенні до навчання.

В українській системі освіти є чимало проблем, але головне, що відрізняє її від європейської системи – **підхід студентів до навчання**. У європейських університетах студент приходить на пари і реально вчиться, та більше – витискає з цього навчання максимум. Тут люди будують кар'єру.

Якщо в тебе є відповідне налаштування, отримати якісну освіту в Україні безумовно можна. Ключове це те як ти сам ставишся до цього процесу. Маса українських студентів апріорі приходить в академію з думкою, що «диплом нічого не дасть». Елементарна підміна понять – диплом справді нічого не дасть, але це твій власний вибір, як наповнити цих декілька років навчання. Не для диплому, диплом другорядний – а для наповнення власної голови. В Україні є добрі викладачі. В Україні є бібліотеки і архіви. Є онлайн ресурси і можливість міжнародної мобільності.

А якщо ти хочеш чогось досягнути – треба просто заковувати рукави і працювати.

Крім того, правильний аспект у реформі вищої освіти, – це збільшення фінансування на новітню матеріально-технічну базу, повна наукова інтеграція українських вузів у міжнародне співтовариство та якомога швидше впровадження новітніх технологій. Ну й, звичайно, оновлення викладацького складу.

МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ МОДЕРНІЗАЦІЄЮ ТА ЗМІСТОМ СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

ГИКАЛО Ю.В.

Одеська військова академія, м.Одеса, Україна

Сучасні події в Україні, серед багатьох проблем, засвідчили необхідність створення сильної боєздатної армії, національної за духом. Одним із вирішальних чинників цього є ефективна система військової освіти, що забезпечує якісні підготовку військових кадрів.

Удосконалення процесів державного управління системою військової освіти неможливе без дослідження теоретичних засад цих процесів, визначення відповідних категорій державного управління.

Серед них особливе місце посідає поняття «механізм державного управління».

Без розкриття його сутності неможливо вирішити проблему підвищення ефективності механізмів державного управління і відповідно ефективності усієї системи державного управління системою військової освіти. Наявність досконалих механізмів державного управління забезпечує цілеспрямоване, скоординоване та раціональне управління соціальними та економічними процесами в країні, належний рівень організаційно-управлінського впливу на розвиток усіх сфер життя держави, стійку підтримку дій органів державної влади з боку різних верств населення.

Визначення, поняття та взаємозв'язок механізмів державного управління висвітлено у працях таких провідних вітчизняних і зарубіжних учених у галузі державного управління: В. Авер'янова, Г. Астапової, Г. Атаманчука, В. Бакуменка, І. Булеєва, Ю. Древалю, В. Іванова, В. Князева, О. Комякова, М. Корецького, О. Коротича, О. Кравченко, А. Кульмана, Р. Ларіної, В. Малиновського, О. Машкова, Н. Мойсеева, Н. Нижник, Г. Одінцової, Л. Приходченко, Р. Рудніцької, Ю. Тихомирова, О. Федорчак, Л. Юзькова та ін.

Найбільш повно поняття механізмів державного управління проаналізовано в статті Дукова Д.Ф., де він, на основі двох підходів, в основу яких покладено визначення родового поняття й істотних ознак та

формальне уявлення поняття «система», здійснили аналіз існуючих визначень поняття «механізм державного управління», та побудовував два його узагальнених визначення:

1. механізм державного управління системою військової освіти – це система державних органів (установ) управління, які за допомогою низки інструментів (засоби, важелі, методи, процедури, правові норми, стимули, способи, функції, принципи, заходи та ін.) та наявних ресурсів забезпечують вплив на об'єкт управління для досягнення певної мети по модернізації структури та змісту військової освіти.
2. «механізм державного управління», можна узагальнене визначення цього поняття сформулювати таким чином: це система, що складається з органів державного управління, які за допомогою низки інших елементів системи (засобів, важелів, методів, процедур, правових норм, стимулів, способів, функцій, інструментів, принципів та заходів) забезпечують модернізацію структури та змісту військової освіти вплив для досягнення певних цілей державного управління та утворює особливу єдність (взаємозв'язок) із зовнішнім інституційним середовищем, від стану якого залежить її ефективність.

Таким чином, що стосується терміна «державне управління системою військової освіти», надамо таке визначення поняття: Державне управління системою військової освіти це практичний, організуючий і регулюючий вплив держави на модернізацію структури та змісту системи військової освіти, що спирається на владну силу держави, з метою впорядкування системи військової освіти, її збереження або перетворення, зумовлений об'єктивними потребами держави щодо розвитку Збройних Сил України з метою забезпечення їх функціонування і поступального розвитку.

ДО ПИТАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ**ДЕНИСЕНКО В.Ю., ЛАЗАРЄВА Д.В.***Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна*

Економічний розвиток, науково-технічний прогрес, інформатизація постійно змінюють вимоги до обізнаності і фахової підготовки людини. Наприкінці XIX сторіччя з появою індустріального підходу до визначення виробничої спроможності робітника сталося відділення праці від навчання. Отримати професію стало можливим у закладі освіти, а застосувати набуті знання на виробництві. Індустріальні технології були розраховані на масове виробництво, розвинуту систему розподілу праці, використання вмінь та навичок людини у вузькій конкретній професії. Оцінка результатів навчання зводилася до оцінки вмінь виконувати певний перелік робіт конкретної спеціальності. Постіндустріальна стадія розвитку суспільства все частіше ототожнюється із поняттям «інформаційне суспільство», у якому вузька кваліфікація втрачає свою цінність. На зміну «знанієвому підходу» приходить «компетентністний підхід» - володіння широким діапазоном знань, досвідом і особистими якостями, що дають змогу переходити від однієї професії до іншої, змінювати вектор виробничої діяльності із мінімальними витратами часу і ресурсів на набуття нових знань і навичок [6].

Закон України «Про вищу освіту» надає визначення компетентності, як динамічну комбінацію знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [1, Ст.1 п.13]. Компетентністний підхід до оцінювання знань і вмінь студентів визиває певні труднощі при складанні навчальних програм, тому доцільно звернутися до європейських фахівців, які певною мірою вже пройшли цей шлях. Рекомендується при визначенні програмних результатів навчання поділити їх на певні, важливі для конкретної спеціальності групи [2]. Tuning-ANELO Framework of Learning Outcomes рекомендує для інженерних спеціальностей виділити такі групи: фундаментальні та інженерні науки; інженерний аналіз; проектування в інженерії; інженерна діяльність; загальні навички [3, с. 30-35], в той самий час, як EUR-ACE® Framework Standards and Guidelines пропонує наступні групи програмних результатів: знання і розуміння; інженерний аналіз; проектування; дослідження; інженерна

діяльність; судження; комунікація та командна робота; навчання протягом життя [4, с. 7-8].

При створенні освітніх програм слід звернути увагу на те, що вимоги до програмних результатів навчання формулюються через ті конкретні розділи фундаментальних і спеціальних дисциплін, які мають бути включені до нормативної складової освітньої програми, а не через назви навчальних дисциплін[5]. На основі пропозицій Європейської мережі акредитації інженерних програм для бакалаврів інженерних спеціальностей можна запропонувати такий перелік результатів навчання (наведемо найбільш значущі): знання і розуміння математики та інших фундаментальних наук, що лежать в основі інженерної спеціалізації. Знання і розуміння інженерних дисциплін, в тому числі певна обізнаність в останніх досягненнях. Здатність аналізувати складні інженерні продукти, процеси і системи; обирати і застосовувати придатні типові аналітичні, розрахункові та експериментальні методи; правильно інтерпретувати результати таких досліджень. Здатність розробляти і проектувати, складні вироби, процеси і системи, які задовольняють встановлені вимоги, що передбачає обізнаність про нетехнічні (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) аспекти, обрання і застосовування адекватної методології проектування. Здатність ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень з інженерним співтовариством і суспільством загалом [5].

На рівні більш вузьких галузей освіти (спеціальностей) з'являється можливість визначити більш конкретні вимоги до результатів навчання. Наприклад, для бакалаврів з будівництва і цивільної інженерії доцільні такі додаткові рекомендації:

- здатність продемонструвати знання основ математики, фізики, хімії, геології, теорії ймовірності та статистики, технічної механіки (основи статистики і міцності матеріалів), механіки рідини, механіки суцільного середовища;
- здатність продемонструвати знання теоретичних основ цивільної інженерії, зокрема: будівельних матеріалів, наук про навколишнє середовище, будівельної фізики, геодезії, основ планування, будівельної механіки, інженерної графіки, дослідження операцій;
- здатність продемонструвати передові знання спеціальних питань цивільної інженерії, зокрема: статика конструкцій, інженерії сталевих, дерев'яних та цегляних конструкцій, матеріалознавства, будівництва фундаментів / геотехнічних споруд, гідротехнічних споруд, міського планування,

- дорожнього будівництва, будівництва залізниць або систем водопостачання, безпеки, екології;
- здатність ідентифікувати, формулювати і вирішувати загальні проблеми цивільної інженерії, принаймні, в однієї з таких галузей: будівлі, гідротехнічні споруди, водопостачання, дорожні і залізничні споруди, транспорт, мости, інженерно-геологічні споруди;
 - здатність продемонструвати передові знання прикладних спеціальних питань цивільної інженерії, зокрема: будівельної промисловості / будівельних процесів / будівельного менеджменту, будівельної інформатики, тендерів, укладання договорів і законодавства, управління проектами, будівельних послуг, проектування компонентів і простих систем (конструкцій, фундаментів, систем водопостачання, каналізаційних мереж тощо), інформаційних технологій, економіки та стійкого розвитку;
 - здатність продемонструвати розуміння елементів проекту і змісту загальних робіт цивільної інженерії, зокрема: будівництва, інфраструктурних проектів, обладнання, планування, праці, договорів, безпеки і здоров'я, аналізу і контролю витрат, професійної етики, субпідрядів, охорони навколишнього середовища, управління інформацією.

Наведені приклади свідчать, що закладені до Закону України «Про вищу освіту» вимоги до стандартів і освітніх програм дають змогу достатньо чітко і однозначно формулювати вимоги до компетентностей та очікуваних результатів навчання випускників вищих навчальних закладів [2].

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту» (ВВР), 2014, № 37-38, ст.2004 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. В.Бахрушин Компетентності і результати навчання у нових стандартах вищої освіти <http://education-ua.org/ua/articles/702-kompetentnosti-i-rezultati-navchannya-u-novikh-standartakh-vishchoji-osviti>
3. Tuning-AHELO Framework of Learning Outcomes. http://www.unideusto.org/tuningeu/images/stories/Summary_of_outcomes_TN/AHELO_Engineering.pdf.
4. EUR-ACE® Framework Standards and Guidelines. <http://www.enaee.eu/wp-assets-enaee/uploads/2015/04/EUR-ACE-Framework-Standards-and-Guidelines-Mar-2015.pdf>.
5. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.
6. Пугачев А.С. Компетентность и качество – двестороны одного процесса в образовании / «Молодой учёный» . № 4 (39) . Апрель, 2012 г. С.448-450 <https://moluch.ru/archive/39/4608/>

ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ЗАСТОСУВАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ТА ПРОФЕСІЙНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

ДУБІНІНА Н.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

В умовах інформатизації освіти як пріоритетного напрямку модернізації освіти в умовах інформаційного суспільства виникає нагальна потреба формування інформаційної культури фахівця будь-якого профілю. У зв'язку з цим постає питання щодо формування позитивної мотивації студентів до застосування мультимедійних технологій в освітньому та професійному середовищі. Стаття присвячена проблемі застосування мультимедійних технологій у процесі підготовки фахівців немовних закладів вищої освіти та створенні необхідних умов для формування позитивної мотивації студентів до застосування означених технологій в навчальній та майбутній професійній діяльності. Описано структуру спецкурсу «Мультимедійні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі» та створення мультимедійного навчального середовища, яке оптимально поєднує освітні форми і методи, як традиційного, так й інноваційного характеру.

Проблемі мотивації навчальної діяльності присвячено праці таких науковців: Галкіна В., Грень Л., Ільїна Т., Кондратюк Г., Маркова А., Михайличенко В., Павловець Г., Пермінова Л., Полянська В., Солнцева Л., Філоненко В. та ін. На погляд Маркової А., мотивація навчальної діяльності існує як окремий вид мотивації та визначається рядом факторів: освітньою системою, закладом, де відбувається навчальний процес; організацією навчального процесу; суб'єктними особливостями того, хто навчається; суб'єктними особливостями педагога і його ставленням до учня; специфікою навчального предмета. Схожої думки дотримується Пермінова Л. Дослідниця зазначає, що навчальна мотивація є окремим видом мотивації та існує у нерозривному зв'язку з мотивацією як загальною психологічною категорією.

Ендеберя І. підкреслює, що на основі загальної мотивації навчальної діяльності у студентів з'являється певне ставлення до різних навчальних предметів. Воно обумовлюється: важливістю предмета для професійної підготовки; інтересом до певної галузі і певного предмета; якістю викладання (задоволенням заняттями з певного предмета); мірою труднощів оволодіння

цим предметом, виходячи з власних здібностей; взаємовідносинами з викладачем даного предмета.

З огляду на вищевикладене, вважаємо, що формування позитивної мотивації навчальної діяльності у фаховоспрямованому мультимедійному середовищі дозволить посилити інтерес і позитивне ставлення студентів до застосування ІКТ в освітньому та професійному середовищі. З цією метою було створено спецкурс «Інформаційно-комунікаційні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі» й реалізовано у фахово спрямованому мультимедійному середовищі. Побудову фахово спрямованого мультимедійного середовища було здійснено за таким алгоритмом:

моделювання → конструювання → реалізація.

Означене мультимедійне середовище забезпечувало реалізацію таких завдань, як-от: планування освітнього процесу; організація навчальних занять; контроль рівня засвоєння навчального матеріалу; наочне подання фахового навчального матеріалу; забезпечення ефективної комунікативної взаємодії, в тому числі й дистанційної, між студентами та викладацьким складом; перехід від репродуктивної діяльності до творчої.

Створене середовище передбачало застосування автоматизованих інформаційних систем; інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ); мультимедійних технологій; мультимедійних засобів навчання; хмарних технологій, Web-сайтів зарубіжних та вітчизняних електронних наукових бібліотек, спеціалізованих навчальних та науково-дослідницьких сайтів, які застосовуються у професійній підготовці майбутніх юристів.

З метою ефективного функціонування фахово спрямованого мультимедійного середовища було виокремлено такі ресурси: технологічні (апаратні та програмні), навчально-методичні ресурси, інформаційні та організаційні ресурси; технічні та кадрові. До джерел передачі фахової навчальної інформації в умовах означеного середовища було віднесено інтерактивні електронні підручники та енциклопедії, бази даних, інформаційно-довідкові системи, ресурси Інтернету тощо. Інструментами навчальної діяльності було виокремлено мультимедійні тренажери, контролюючі програмні продукти, засобами комунікації, локальні комп'ютерні мережі та Інтернет.

Невід'ємною складовою створення фахово спрямованого мультимедійного середовища у процесі професійної підготовки було використання мультимедійних технологій. Застосування означених технологій сприяло візуалізації навчального матеріалу, робило його наочним і доступним для сприйняття завдяки інтерактивності та динамічності. З цією метою було

доцільним застосування таких програмних засобів, як-от: PowerPoint, King soft Presentation, Apple Key Note, Flowboard, Movavi, Movie Maker, VSDC.

Інструментальною, технічною та технологічною основою функціонування фахово спрямованого навчального середовища було визначено веб-кільце порталів і сайтів університету під єдиним системним управлінням. Використання технологій Wi-Fi надало можливість користувачам використовувати власну комп'ютерну техніку, забезпечило доступ до мережі Інтернет, серверів дистанційного навчання, локальної мережі тощо. Застосування інтернет-сайтів було реалізовано з метою трансляції фахової навчальної інформації, комунікації, підвищення інформаційного потенціалу ВНЗ.

Особливо увагу було приділено інтерактивному програмно-технологічному навчальному комплексу на основі SMART Board та хмарним технологіям. Їх використання у процесі фахової підготовки майбутніх фахівців виявилось ефективним шляхом формування інформаційно-комунікативної компетентності й модернізації системи професійної підготовки.

Спецкурс «Мультимедійні технології в сучасному професійно-навчальному середовищі» складався з трьох модулів. Лекційні та практичні заняття було викладались англійською мовою. Перший модуль спецкурсу «Знайомство з мультимедійними технологіями» передбачав розкриття таких тем, як історія виникнення ІКТ, сутність та класифікації ІКТ, сфери застосування ІКТ: наука, техніка, медицина, юриспруденція тощо.

У другому модулі спецкурсу «Специфіка застосування МТ в освітньому процесі ЗВО» було розглянуто МТ як провідні навчальні технології у ЗВО, виявлено класифікацію ІКТ за методичним призначенням, освітні мультимедійні видання та ресурси, особливості застосування ІКТ у процесі вивчення іноземної мови, місце МТ у сучасній системі вищої освіти України.

Третій модуль спецкурсу «Особливості застосування МТ в професійній сфері» мав на меті висвітлити досвід застосування МТ у ході суспільно-гуманітарної та фахової підготовки студентів, визначено специфіку професійно-зорієнтованої діяльності студентів за умов застосування МТ.

З метою перевірки набутих знань щодо сутності, видів та особливостей застосування МТ у різноманітних галузях виробництва було проведено модульний контроль та анкетування. Результати анкетування продемонстрували підвищення мотивації та наявність стійкого інтересу до застосування МТ освітньому та професійному середовищі, а також прагнення до здійснення творчої діяльності із застосуванням МТ.

МЕТОДОЛОГІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ВТНЗ

ЕРМАКОВА С. С.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Пріоритети державної політики в галузі вищої технічної освіти лежать у площині створення передумов для випереджальної професійної підготовки творчої індивідуальності майбутнього викладача ВТНЗ, забезпечення можливостей для оволодіння професійною кваліфікацією і компетентністю, що дасть змогу майбутньому фахівцеві вибудувати траєкторію свого особистісного-професійного зростання. Так, дослідження стану професійної підготовки викладачів ВТНЗ можливе на кількох рівнях методологічного аналізу: перший здійснюється на засадах загальнофілософського розуміння проблеми пізнання і самопізнання, основним засобом яких є розвиток; другий аргументується вибором й обґрунтуванням методологічних засад дослідження процесу професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ, а третій – конкретизується визначенням сукупності методів моніторингового дослідження стану сформованості готовності майбутніх викладачів ВТНЗ до професійної діяльності, що включає розроблення моніторингової технології професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ відповідно до визначених методологічних положень із урахуванням особливостей їхнього професійного становлення.

Виокремленню провідних підходів дослідження (особистісного зорієнтованого, особистісно діяльнісного та системного) сприяло поглибленню наукового уявлення про процес професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ, у контексті яких, особистість є цінністю, що сама забезпечує професійне зростання, а діяльність фіксується на двох рівнях – діяльності і поведінки, у свою чергу, організація професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ - є педагогічною системою. Шляхом упорядкування аксіоматики і проблематики дослідження визначено основні методологічні принципи: дидактичної інтеграції, індивідуального освітнього маршруту, лін-освіти, кайдзен спрямованості.

Дослідження продуктивної професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ у координатах конструктивної педагогічної думки вмотивувала виокремлення таких ключових категорій дослідження: диверсифікація професійної готовності майбутнього викладача ВТНЗ; провайдинг педагогічних інновацій у процесі формування готовності майбутніх викладачів ВТНЗ до професійної діяльності; інтерактивні дидактичні засоби випереджальної професійної підготовки творчої

індивідуальності майбутнього викладача ВТНЗ; позитивне спілкування у підсистемі «викладач-науковець – майбутній викладач».

Дослідження витоків зародження професійної підготовки викладачів для ВТНЗ дало змогу визначити найбільш суттєві історичні особливості процесу професійної підготовки викладачів для ВТНЗ та окреслити їх прогностичні особливості впливу на розвиток сучасної вищої технічної освіти. Ними виступають: актуалізація та систематизація технічних і педагогічних знань, цілеспрямоване накопичення наукового досвіду; науково-педагогічне стажування (практико-зорієнтована професійна підготовка: «освіта – наука – виробництво»); перекваліфікація (удосконалення фундаментальної професійної підготовки). Суттєвим є те, що сьогодні актуалізується розуміння конкретизація «покрокової» професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ.

У результаті аналізу вітчизняної теорії і практики встановлена відсутність цілісної педагогічної концепції та технології, які забезпечували б вирішення означеної проблеми комплексно, а домінантами розвитку вищої технічної освіти залишаються необхідність термінового покращення її якості та залучення роботодавців, як споживачів освітніх послуг і продукції ВТНЗ, у менеджмент якості освітнього процесу ВТНЗ. Відтак, продуктивність професійної підготовки сучасних фахівців у ВТНЗ безпосередньо доцільно пов'язувати із вибудовуванням її у рамках освітнього бенчмаркінгу, тобто з урахуванням світового досвіду формування ціннісних потоків професійно-профільних та економіко-управлінських знань, що є важливим інструментом системи забезпечення та менеджменту якості, як нового ступеня розвитку вищої технічної освіти.

Дослідження «змістового ядра» якості професійної підготовки викладачів для ВТНЗ у педагогічній теорії і практиці надало можливість намітити новий підхід – безперервну освіту майбутнього фахівця на засадах розрахунковості та ощадного використання можливостей освітнього процесу ВТНЗ. Розвиток інтеграційних процесів у системі «освіта – наука – виробництво» забезпечують одночасно і економічні, і соціальні ефекти, що зумовлюють докорінно інноваційну структуру, новітніх продуктів освіти та видів освітніх послуг, їх високу конкурентоспроможність. Отож, формування інноваційної культури є необхідною складовою підготовки нової формації викладачів ВТНЗ – конкурентоспроможних у розробці нових інноваційних продуктів як технічного, так і педагогічного характеру, управлінні інноваційними проектами, акумулюванні досвідом інноваційної діяльності і здійсненні трансферту результатів фундаментальних і прикладних досліджень в освітній процес, економіку, науку та виробництво.

МЕЖОРГАНИЗАЦИОННАЯ СИСТЕМА ИНТЕГРИРОВАННОГО ОБУЧЕНИЯ «ЗАВЕДЕНИЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ (ЗВО) -ПРЕДПРИЯТИЕ»

ЗАВОЛОКА М.В., СУХАНОВ В.Г., ВЫРОВОЙ В.Н.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Мировой прогресс науки и техники, внедрение в современное строительное производство новых технологий, развитие рыночных отношений, видимая перспектива вступления в ЕС, заставляет систему высшего образования Украины обеспечить новое качество подготовки инженерных и научных кадров (бакалавров, магистров).

В экономически развитых странах в сфере высшего профессионального образования для подготовки высококвалифицированных специалистов применяют межорганизационную систему интегрированного обучения «ЗВО-предприятие». Подготовка специалистов на основе такой системы обучения предусматривает тесное сотрудничество кафедр ЗВО со строительными предприятиями. На основе такого подхода кафедра «Производства строительных изделий и конструкций» (ПСК) академии заключила договор с ООО КМД «КАМБИО» для совместной целевой подготовки специалистов. В программу обучения включаются современные представления о системном мышлении, что способствует формированию и последующему росту профессионального уровня.

Предприятие стройиндустрии «КАМБИО» полностью подготовлено для реализации эффективной совместной работы с кафедрой ПСК. Оборудована специализированная аудитория на 50 человек, которая полностью оборудована современной мультимедийной техникой.

Занятия на производстве включены в расписания занятий по дисциплинам, читаемым на кафедре ПСК. На предприятии созданы условия для проведения международных научных конференций, семинаров, лекций для сотрудников предприятия и.т.п. Так, в 2017 году была успешно проведена международная научно-исследовательская конференция: «Структурообразование, прочность и разрушение композиционных строительных материалов и конструкций». В настоящее время ведется подготовка к проведению конференции по такой же тематике, которая будет проведена 23-24 апреля 2019 г.

Предприятие располагает лабораторией, оснащенной оборудованием по испытанию строительных материалов и изделий, что позволяет проводить учебные лабораторные работы по соответствующим учебным программам.

Студенты, обучающиеся в магистратуре, проходят научно-производственную практику на предприятии, занимаются исследованиями, используя имеющуюся материально-техническую базу. Между ООО «КАМБИО» и научно-исследовательской испытательной лабораторией ОГАСА, аккредитованной Госстандартом Украины, заключен договор по контролю качества продукции, выпускаемой этим предприятием. В проведении лабораторных испытаний участвуют студенты-магистры, использующие результаты испытаний для написания научно-исследовательских работ, часть которых представляется для участия в конкурсах научно-исследовательских работ студентов на различных уровнях, включая международные. По результатам испытаний студенты-магистры готовят научные статьи для публикации в специальном сборнике научных статей студентов ОГАСА, определяют темы для научно-исследовательских дипломных работ магистров.

Кафедрой ПСК создан консультационный центр на предприятии, где по вопросам, интересующих специалистов предприятия, даются консультация и информация по новейшим технологиям производства строительных материалов и изделий.

Межорганизационная система интегрированного обучения «ЗВО-предприятие» способствует повышению квалификации преподавателей посредством участия в научно-исследовательских работах по тематике предприятия, а также дает возможность осуществлять стажировку преподавателей на данном предприятии. При этом учитываются потребности предприятия, включая необходимость по передподготовке и повышению квалификации кадров.

Предлагаемая система обучения уже показала свою эффективность как для нашей академии, так и для предприятия, что однозначно свидетельствует о необходимости дальнейшей более углубленной работы в этом направлении с поиском взаимовыгодных научных, научно-практических, производственно-инновационных проектов и созданием системы «Технопарк-Технонаука». Такой подход выведет уже созданное взаимодействие между академией и предприятием на принципиально новый уровень, соответствующий современным требованиям рынка как и в сфере подготовки специалистов, так и в сфере конкретного предприятия стройиндустрии с перспективой построения унифицированной модели обучения конкурентноспособных производственных кадров.

ЦЕНТР ИНФОРМАЦИОННЫХ РЕСУРСОВ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ. АНАЛИЗ ИНОВАЦИЙ В АРХИТЕКТУРЕ

ЗАХАРЕВСКАЯ Н.С., СНЯДОВСКИЙ Ю.А.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Украине необходимы структурные изменения в системе организации среды ВУЗов. Поднимаются вопросы повышения качества образовательных услуг, как для своих студентов, так и для иностранных слушателей. Одним из важнейших видов ресурсов современного общества являются информационные ресурсы. *Информационные ресурсы — это знания, идеи человечества и указания по их реализации, зафиксированные в любой форме, на любом носителе информации* [1]. Основу информационных ресурсов в области образования составляют библиотеки и медиатеки высших учебных заведений. Возникла потребность в создании единого пространства высшего образования, условий для свободного перемещения студентов, преподавателей.

Центры Информационных Ресурсов (ЦИР) вузов, с точки зрения архитектуры, обладают рядом характерных особенностей. Вузы - крупнейшие учебные учреждения с наиболее сложной функциональной организацией. Они осуществляют подготовку по широкому спектру направлений (специальностей), реализуют программы послевузовского образования, ведут фундаментальную и прикладную научно-исследовательскую деятельность, активно способствуют воспитанию новых поколений ученых и педагогов. Специфическая особенность вузовских ЦИР - их научный статус и вовлеченность в образовательный процесс. Характерная черта - сезонность посещений (снижение активности посетителей в период каникул и ее максимальное пике в пред сессионный период). Особенность зданий вузовских ЦИР- оборудование читальных залов непосредственно при входной зоне для того, чтобы дать возможность студентам заниматься во внеурочные часы работы, даже в ночное время. Во многих случаях эти ночные читальные залы имеют отдельный вход. Учебная библиотека обычно размещается как можно ближе к входной группе помещений. Такое размещение позволяет сделать путь движения посетителей более рациональным. Более специализированные читальные залы и абонементы располагаются на верхних этажах. Можно выделить три группы функций современных вузовских ЦИР, имеющих значение для объемно-пространственной организации здания: общебиблиотечные, специфические и социокультурные [2]. В структуре здания

необходимо предусматривать учебные помещения для групповых и индивидуальных занятий, оборудованные самыми современными техническими средствами. Все более актуальным становится дистанционное обучение, для обеспечения которого используются университетские телестудии и радиоузлы. Не менее важно наличие издательского сектора. Университетский ЦИР также может включать в себя, в зависимости от профиля и направления: обсерваторию, блок университетских проектных и исследовательских организаций. В современных условиях огромное значение приобретает внедрение в структуру комплекса пространств, связанных с расширением социальных и культурных задач. Предлагается следующая классификация общественных пространств: - коммуникативно-экспозиционное (выставочные пространства, музей); -коммуникативно-релаксационное (террасы, зимние сады, зоны отдыха, кафе, буфеты); - коммуникативно-утилитарное (холлы, вестибюли, фойе, атриумы) [2]. Налицо тенденция к взаимному проникновению различных функциональных зон и образованию новых.

Новый ЦИР *Украинского католического университета во Львове* стал передовым объектом, который предоставит новые и захватывающие возможности для обучения, сотрудничества и исследований для студентов, преподавателей, посетителей и членов окружающих сообществ. Центр объединяет современную библиотеку и площадку для проведения культурных мероприятий и научных конференций. Проект библиотеки разработан совместно немецким бюро *Behnisch Architekten* и львовским *Chaplinsky&Associates*. [3]. Здание организовано вокруг большого, расположенного в центре вертикального пространства атриума, из которого всегда открывается вид на Стрыйский парк и окружающий кампус (рис.2). Центральное расположение атриума организует все движения пешеходов в одном месте, направляя рациональные и логические пути вертикальной циркуляции по всему зданию (рис.3). Информационные точки и штабы стратегически расположены на каждом уровне, что упрощает и упрощает навигацию и безопасность на всей территории здания (рис. 4,5,6).

Выводы. Изучение тенденций развития архитектуры Центров информационных ресурсов и анализ новаций в их организации и проектировании позволит поднять на более современный уровень отечественные объекты системы высшего образования. Современные информационные ресурсные центры станут инновационными объектами, которые предоставят новые и захватывающие возможности для обучения, сотрудничества и исследований для студентов, преподавателей, посетителей кампусов.

Рис.1. Фасады Центра информационных ресурсов Украинского Католического Университета, г. Львов.

Рис.2. План 1-го этажа ЦИР УКУ г. Львов. Здание вписано в окружающую среду

Рис.3. Вестибюль-рекреация ЦИР УКУ г. Львов – центр организации движения посетителей

Рис.4. Образовательное пространство ЦИР УКУ г. Львов

Рис.5. Информационная зона ЦИР УКУ г. Львов

Рис.6. Зона кафе ЦИР УКУ г. Львов

Литература:

Электронный ресурс:

1. Информационные ресурсы современного общества. [edufuture.biz / index.php?title= Информационные_ресурсы_современного общества](http://edufuture.biz/index.php?title=Информационные_ресурсы_современного_общества). https://ru.wikipedia.org/wiki/Информационные_ресурсы
2. Информационные ресурсы. Википедия/ Черненко Г.Н. Особенности архитектурно-планировочной организации библиотек современных университетов /http://archvuz.ru/2010_4/3/[Текст]
3. Современная библиотека во Львове: 3 этажа и необычный дизайн. Режим доступа: <https://fakty.ictv.ua> > Факты > Украина

ЗМІСТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЗАХАРЧУК В.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

*«По-настоящему об уровне цивилизации говорят
не переписи населения, неразмёры городов,
не собранные урожаи – нет,
о нём говорит качество человека,
которого производит страна»*

Р.У. Эмерсон

Освіта виступає могутнім адаптивним потенціалом у швидкоплинному трансформуючому суспільстві до сучасних соціоекономічних реалій, що стає найважливішою умовою успішного і стійкого суспільного розвитку. За умови, якщо вона відповідає сучасним потребам суспільства і ринку праці.

В процесі модернізації більшої уваги з боку держави потребує комплексний розвиток вищого навчального закладу (ВНЗ), збільшується залежність результатів діяльності ВНЗ від економічних факторів, зростає ресурсомісткість навчання і наукових досліджень.

Врозвинутих країнах світу освітня інфраструктура у контексті інноваційного розвитку залучена до активної інноваційної політики, як цілеспрямована система заходів інноваційного характеру, що в кінцевому рахунку прагне мати високий інноваційний рейтинг та надає пріоритет всебічному розвитку освітнього комплексу. Інноваційна політика проявила і апробувала себе як фундамент побудови спільної стратегії компанії, її маркетингової і фінансової політики.

ВНЗ повинні займатися не лише фундаментальними прикладними дослідженнями, але і розробкою змісту прогресивних освітніх програм, що випереджають за знаннями і навиками існуючі потреби, пошуком нових освітніх технологій, по-новому управляти навчальним процесом і своєю діяльністю. Вища школа є одним із стратегічних ресурсів країни.

В цих умовах особливо актуального значення набуває розвиток професійної майстерності учителя (викладача), його творчих здібностей, які дозволяють ефективно здійснювати методичну діяльність в педагогічних умовах, що змінюються, і стосовно різних ситуацій.

Ціннісними орієнтирами в освіті стають особа учня або студента, його здатність до самостійної діяльності щодо збору, обробки та аналізу інформації, вміння прийняття рішення і застосовувати отримані знання в житті. Іншими стають і завдання учителя-викладача: «не навчати, а спонукати, не оцінити, а

проаналізувати». «Учитель» по відношенню до «учня» дедалі менше має бути виключно джерелом інформації, а більше – джерелом духовного та інтелектуального імпульсу, котрий спонукає до дії.

Сьогодні, нормативні документи у сфері освіти, а зокрема «Концепція гуманітарного розвитку України» (проект до 2020 р.), Закон України «Про вищу освіту», пред'являють нові вимоги до якості освіти, до підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Це викликає необхідність постановки перед вищими навчальними закладами нових завдань, що забезпечують навчальний процес в умовах швидких змін, змістовність яких, в сукупності становить інноваційний розвиток освітньої системи: «модернізація знань», «спрямованість на опанування педагогами розвинутих технологій», «розвиток творчих здібностей особи педагога та учня», «гуманістична спрямованість змісту і форми методичної роботи», «розробка моделі управління системою освіти», «інноваційна змістовність у розвитку освітнього процесу».

Використання комп'ютерних засобів навчання, телекомунікаційних мереж глобального масштабу змінює і традиційні способи подачі, сприйняття інформації. Особливістю освітнього процесу стає орієнтація на особово-орієнтоване навчання, становлення і розвиток духовно-етичної сфери людини.

Безперечно, що освіта як цілісна система є невід'ємною складовою будь-якого розвинутого суспільства. Під час переходу суспільства до інформаційного, система освіти набуватиме таких ознак:

- суспільство нового типу, що формується в результаті глобальної соціальної революції, основою якої є вибуховий розвиток інформаційних і телекомунікаційних технологій;
- нове суспільство є суспільством знань, що набувається насамперед завдяки доступу до інформації. На основі науково обґрунтованої роботи зі знаннями, зокрема штучного інтелекту, забезпечуватиметься прийняття ефективних рішень для підвищення якості життя членів суспільства;
- нове суспільство базується на глобальному характері інформації: обмін інформацією не матиме часових, просторових та політичних кордонів;
- нове глобальне суспільство сприяє взаємному проникненню культур, та відкриває кожній культурі нові можливості для самореалізації.

Тому однією з особливостей розвитку системи освіти, особливо вищої, слід вважати делікатне поєднання, з одного боку, глобального інтеграційного процесу, а з другого – локальних процесів інтенсивного розвитку вищих закладів освіти, посилення їх автономії, збереження кращих університетських традицій, підвищення якості та рівня освіти.

ЕЛІТАРНА ОСВІТА: ІНТЕГРАТИВНІ СКЛАДОВІ**ІВАНОВА О. С.***Одеська державна академія технічного регулювання та якості,
м.Одеса, Україна*

В умовах сьогодення об'єктом глобалізації стала й освіта. Інноваційна діяльність сучасного науковця у глобалізаційних освітніх процесах відрізняється наступними особливостями: носить постійно ускладнювальний гетерохронний соціотехнічний характер; включає складні за структурою і змістом види діяльності; має постійний творчий характер; відрізняється прогностичною природою; вимагає прийняття відповідальних рішень у складних ситуаціях; виставляє жорсткі вимоги до особистісно-професійних якостей суб'єкта діяльності та його професіоналізму. Виходячи з вищезазначеного було проведене акмеологічне дослідження, результати якого дозволили зафіксувати значне зростання навантаження на інтелектуальну, емоційну, фізичну та навіть моральні сфери сучасного науковця, що призводить до виникнення негативних станів здоров'я. Відтак знижується рівень фізичного, інтелектуального, емоційного та морального здоров'я, зменшується працездатність та продуктивність усіх сфер його життєдіяльності.

Важливу роль в організації особистісно-професійного розвитку варто надати рефлексивній культурі, що безпосередньо характеризує рівень професіоналізму, адже між ними існують тісні функціональні зв'язки. У дослідженні це стало передумовою для виділення акмеологічних детермінант професіоналізму особистості науковця в умовах глобалізаційних освітніх процесів за їхнім рефлексивним змістом, якими є на наш погляд такі як-от: - розуміння об'єктивного змісту системи вітчизняних вимог до професіоналізму особистості науковця та професійно-педагогічної діяльності; - перехід від індивідуального до проектного характеру особистісно- професійного зростання; - трансформація індивідуально-сислового розуміння наукової та професійно-педагогічної діяльності відношення до сучасного загально-культурного середовища; - розкриття педагогічного змісту рефлексивних трансформацій у процесі побудови маршрутів особистісно-професійного розвитку.

Розвиток професіоналізму особистості науковця в умовах глобалізаційних освітніх процесів на засадах формування рефлексивної культури призводить до активації інноваційного потенціалу особистості, переосмислення її професійного досвіду та наукових доробків, підвищенню готовності до професійної творчості та розширення проективного поля самоаналізу

професійної діяльності, що у свою чергу підвищує продуктивність як наукової так і професійно-педагогічної діяльності. Означене віддзеркалює своєрідність технології саме розвитку професіоналізму науковця, яка полягає у тому, що навчальний процес та наукова спроможність гарантується досягненням поставленої освітньої мети та наукових інтересів.

Структурними складовими такої технології стали такі: концептуальна, процесуальна, технологічна. Згідно з концептуальною складовою розвиток професіоналізму науковця стає більш продуктивним за умови використання дидактичних засобів лін-освіти, які «перетворюють» процес професійної підготовки у «виробничо-технологічний» із гарантованим результатом. Процесуальна частина віддзеркалює цілі навчання та наукові гіпотези досліджень вченого й безпосередньо зміст навчального матеріалу та організацію навчального процесу. Технологічна враховує етапи природних циклів навчання та наукових досліджень науковця. Вектором дієвості технології розвитку професіоналізму науковця було обрано певний «професійний проект» певної освітньої системи, що реалізувався на практиці за допомогою інтегративного змісту процесу розвитку, професійної підготовки науковця, форм, методів, засобів, процедур і умов з експертною взаємодією.

Визначено, що конкретизована технологія розвитку професіоналізму науковця є суто лін-стратегією особистісного та наукового розвитку, яка має постійно змінний характер і різні результати в залежності від різних чинників впливу. Застосоване проектування актуалізується як форма дослідницької діяльності науковця.

У свою чергу, дослідницький потенціал науковця є динамічним утворенням, який характеризує ресурс і резерв сили суб'єкта творчості як синтез природного і соціального, буття і свідомості, індивідуального і суспільного, об'єктивного і суб'єктивного, дійсного і можливого, що відповідно, проявляється у взаємодії з навколишнім світом, а власні біосоціальні і духовно-креативні змісти є цілісною системою внутрішніх сил саморозвитку вченого. Саме так репрезентується інтегрована можливість реалізувати традиції суспільства, відображаючи об'єктивну наукову реальність у культурно-історичних стандартах, і продукувати індивідуальний вчинок на засадах особистісних трансформацій.

Таким чином, інтегративними показниками елітарної освіти є потенціал сучасного науковця, якісна визначеність якого виражена у процесах розвитку рефлексивної культури професіоналізму науковця в умовах глобалізаційних освітніх процесів.

ЦЕЛОСТНАЯ СИСТЕМА АРХИТЕКТУРНОГО ОБРАЗОВАНИЯ ИЛИ «ЖИТЬ В ЭПОХЕ»

КАДУРИНА А. О.

Харьковская школа архитектуры, г. Харьков, Украина

Когда я училась, а потом преподавала в Архитектурном институте, то не раз задавалась вопросом: «А как же все это взаимосвязано?» – все темы, предметы и навыки. И зачастую не находила ответа. Отдельные предметы, отдельные кафедры, отдельные методики преподавания. Все это часто напоминало набор отдельных пазлов. Картина же из них складывалась лишь фрагментарно. Всем известно, что самый лучший метод освоения информации – метод погружения, когда студент просто живет в определенной теме (в идеале). Рассмотрим это на примере возможных дисциплин для 1-го курса, когда мозг абитуриента еще не забит штампами и наборами разрозненных знаний. Одна из задач преподавателей младших курсов – создание мощного фундамента, каркаса из знаний прошлых поколений, некоей историко-архитектурной базы, на которой далее будет возводиться «ультрасовременный архитектурный объект», с учетом новейших технологий, тенденций и др.

Вернемся к понятию «жить в эпохе». А почему бы и нет? Мне кажется, этот метод оказался бы наиболее оригинальным и увлекательным. Возьмем для примера одну из эпох, Античность. Вся идея в том, чтобы целый ряд предметов раскрывал ее параллельно, со всех сторон, чтобы выявлялись закономерности, причинно-следственные связи и перекидывались междисциплинарные мостики.

1. Предмет **«Философия»**, в рамках которого поднимаются философские доктрины Аристотеля, Платона, Сократа.

2. **«Социология»**, где детально изучается социальный строй и особенности развития общества в Древней Греции и Древнем Риме.

3. **«История искусств»**, в которой мифы и философские доктрины о первопричине всего сущего отражены в росписях древнегреческих сосудов, а социальные особенности античного общества – в сюжетах росписей древнеримских вилл.

4. **«История архитектуры и градостроительства»**, в которой объяснялось бы, почему именно такая планировка античных городов и архитектурных строений стали возможны в силу ряда факторов (см. ранее).

5. **«Символика архитектуры»**, в которой архитектурно-художественный декор зданий анализируется как зашифрованные письма античной эпохи, раскрывающие ценности и представления о мире эллинов и римлян.

6. **«Колористика в архитектуре»**, которая обосновывает рождение определенной средиземноморской цветовой палитры в архитектуре в зависимости от климата, мифологии, символики и т. д.

7. **«Архитектурное проектирование»** с вычерчиванием архитектурных фрагментов античных зданий, с целью изучения их масштабности, конструктивных особенностей, пластики и декора.

8. **«Архитектурные конструкции»** с обоснованием облика античных зданий с помощью анализа их конструктивных решений.

9. **«Архитектурная графика», «Рисунок» и «Живопись»**, в рамках которых проходило бы освоение различных архитектурно-художественных, живописных, графических техник на примерах объектов античного наследия.

Таким образом, за первый курс обучения студенты могут совершить увлекательное путешествие сквозь эпохи со времен Древнего Египта до XXI века, чтобы на 2-м курсе в ряде теоретически-практических дисциплин соприкоснуться уже с современной архитектурой.

При этом в рамках обучения студентов на 2 курсе может действовать несколько иной принцип, рассчитанный, прежде всего, на процесс не столько теоретического познания, сколько практического проектирования. Предмет **«Архитектурное проектирование»**, являясь основным, должен быть окружен рядом вспомогательных предметов. Среди них могут быть:

1. **История современной архитектуры**, помогающая отследить последние тенденции в мире архитектуры;

2. **Объемно-пространственная композиция**, формирующая объемно-пространственное мышление студентов;

3. **Архитектурная эргономика**, позволяющая создать комфортную, соразмерную человеку среду;

4. **Архитектурные конструкции**, ультрасовременные, дающие возможность воплотить самые смелые проектные задумки;

5. **Ландшафтный дизайн**, позволяющий органично вписать проектируемые объекты в существующую архитектурную среду;

6. **Дизайн интерьера**, позволяющий грамотно запроектировать внутренние пространства зданий;

7. **Дизайн оборудования архитектурной среды**, дающий возможность разработать объект до мельчайших деталей;

8. **Скетчинг, рисунок и живопись**, предлагающие выход архитектурным фантазиям в быстрых и современных художественных техниках.

Таким образом, все дисциплины будут формировать у студентов целостное восприятие мира и архитектуры, в частности.

ДІАГНОСТИКА ЯКОСТІ ОСВІТИ В АКАДЕМІЇ

КОРНИЛО І.М., ГНИП О.П.,

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Діагностика в освітньому процесі розуміється, як і звичний термін «контроль в навчальному процесі». Без діагностики неможливе ефективне управління навчальним процесом, досягнення оптимальних результатів, визначених цілями навчання.

Цілями діагностування є своєчасне виявлення, оцінювання та аналіз навчального процесу в залежності від його продуктивності.

Для вищої освіти все більшого значення набувають такі аспекти життя сучасного суспільства, як орієнтація на постійне вдосконалення, розвиток і конкуренція, поява нових технологій управління, постійні зміни в інформаційному просторі.

Завдання у вищій школі виходять на вищу сходинку, оскільки вони знаходять відображення у формуванні світового потенціалу в науці, техніці, творчості та інших особливо значимих областях. У поєднанні з постійно зростаючою конкуренцією призвело до того, що традиційні методи поступаються місцем новаціям, що дозволяють змінюватися вищій освіті відповідно до вимог часу. Ці зміни будуть продуктивними, якщо здійснювати безперервний контроль якості діяльності вищого навчального закладу.

Якість освіти починається з визначення його в філософії. У філософії якість трактується як об'єднання властивостей, їх зв'язків і відносин.

Якість – це нормативний рівень, якому має відповідати продукт освіти. В суспільстві вважається, що в даному випадку втілюються соціальні вимоги суспільства до навчально-виховної діяльності вищого навчального закладу. Так, в умовах переходу на нову філософію освіти – особистісну – на верхню сходинку програми висувуються психологічний і соціальний розвиток студента, сформованість у нього ціннісної та орієнтованої сфери.

Під якістю освіти розуміється [1]:

- відповідність освіти, як результату, процесу, так і соціальної системи різноманітним потребам, інтересам особистості, суспільства, держави;
- системна сукупність ієрархічно організованих, соціально значущих властивостей (характеристик, параметрів) освіти (як результату, як процесу, як соціальної системи).

Основні фактори, що визначають якість освіти: професорсько-викладацький склад; навчально-методичне забезпечення; матеріально-технічна база; інтелектуальний потенціал вищого навчального закладу; студенти і випускники.

Гарантія якості або управління якістю вирішується в першу чергу шляхом використання діагностикою якості. Це означає поетапне спостереження за процесом отримання якісної освіти. Необхідно бути впевненим в оптимальному виконанні кожного з виробничих етапів, що в свою чергу, теоретично попереджає вихід неякісної освіти.

Беручи до уваги вищезгадані поняття, можна сказати, що наступні елементи є частиною системи діагностики якості освіти: визначення стандартів; встановлення критерію, за яким можна визначити досягнення стандартів; збір даних і оцінка результатів; дії: прийняття відповідних заходів, оцінювання результатів вжитих заходів відповідно до стандартів.

Підвищення якості освіти забезпечується через реалізацію наступних завдань: підвищення якості навчання через забезпечення диференціації та індивідуалізації змісту освіти на розширеному й поглибленому рівнях; формування позитивного ставлення студентів до знань, науці через організацію інтелектуально-пізнавальної діяльності на заняттях та при виконанні самостійної роботи; застосування сучасних освітніх технологій; розвиток предметно-методичної, матеріально-технічної бази академії; вдосконалення системи діагностики якості освітньої діяльності академії; забезпечення в системі освіти організаційно-економічних змін, адекватних умовам суспільства; створення єдиного освітнього простору; залучення виробництва в освітньому і виховному процесі.

Успішність в галузі освіти пов'язана з соціально-економічними процесами, що відбуваються в країні. Відкритість, поділ відповідальності, право на різноманітність і співвідношення пропозиції до потреб є тими принципами, які повинні бути в першу чергу впроваджені і реалізовані в політичній та економічній галузях, щоб застосовуватися потім в сфері освіти.

Перш ніж розробляти і застосовувати найбільш ефективні технології і методи, що сприяють підвищенню якості навчання, необхідно побудувати комплекс, який буде складатися як мінімум з трьох моделей - організаційної, освітньої та моделі фахівця. Модель особистості фахівця виступає орієнтиром якісної підготовки студентів, що є, в свою чергу, основною метою діяльності будь-якого вищого навчального закладу.

Освіта має бути якісною, доступною, ефективною, такою, яка буде відповідати соціальній, економічній ситуації в країні, регіоні, місті.

Література:

1. Словарь согласованных терминов и определений в области образования содружества независимых государств – М., 2004. – 44с.
2. Шмырева Н.А., Педагогические системы: научные основы, управление, перспективы развития / Н.А. Шмырева, М.И. Губанова, З.В. Крецан – Кемерово, 2002. – 100с.

ОБРАЗОВАНИЕ – ПРИОРИТЕТ РАЗВИТИЯ СОВРЕМЕННОГО ОБЩЕСТВА

КРЫЖАНТОВСКИЙ А.В., БЛЫЩИК И.А., БЛЫЩИК А.А.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г.Одесса, Украина*

Глобализация – естественно – исторический процесс современного мира. Сущностью этого процесса является установление нового мирового порядка, который сопровождается кардинальными изменениями в экономической, политической, информационной и культурной сферах.

Как процесс, глобализация порождает общечеловеческие проблемы своего развития: социоприродные, социальные, социокультурные. Особенностью этих проблем является то, что для их разрешения требуется объединение и участие всего человечества, согласованность действий большинства стран мира.

Мир, который рождается сейчас, возникает из столкновения новых ценностей и технологий, новых геополитических отношений, новых стилей жизни и способов коммуникаций. Этот мир требует совершенно новых понятий и идей, его трудно описать ортодоксальными понятиями и категориями. Прежние идеологии, теории, способы мышления, прежние исходные установки, которыми пользовались, во многих случаях не работают.

Именно поэтому интеллектуальным потенциалом цивилизационного развития является образование. Если исследовать процесс развития образования, то можно отметить, что в нем происходит постоянная трансформация содержания, а следовательно, появление новых форм.

Само развитие форм образования зависит: от уровня развития духовного производства, эволюции форм передачи знаний субъекту образования, способов хранения и передачи знаний.

В доиндустриальных обществах вначале процесс передачи знаний осуществлялся напрямую от учителя к ученику, путем слушания и запоминания. Впоследствии, с появлением письменности, возникла новая форма передачи знаний следующим поколения.

В эпоху феодализма образование формировалось как подсистема церкви с вытекающими отсюда последствиями. Начиная с эпохи Возрождения происходит изменение целевых установок в системе образования соответственно развитию экспериментально-творческой науки. Результатом явилось не только появление новых направлений науки, но и формирование

таких ценностей личности как приобретение знаний, умение их применять и, что особенно важно, знание моральных и гражданских норм.

Эти факторы закладывают основы развития образования в индустриальную эпоху. Появляется информация, которая не была известна ранее. Основным каналом получения новых знаний становится светское образование, которое дифференцируется и соответственно появляются языки нового знания. То-есть, дифференцированное образование становится доступным тем, кто понимает язык нового знания.

В эпоху постиндустриального общества происходит дальнейшее выделение и конкретизация научного знания, возникает идея универсальной образованности, демократизации всей образовательной системы, доступность знаний для всех. Тенденция этого периода – взаимосвязь общественных, естественнонаучных и технических наук. Как результат – появление новых знаний, которые внедряются в жизнь социума путем образования и, как формы образования – самообразования. Этому способствует появление информационных технологий.

Современное общество многие называют информационным. Основанием для такого определения являются такие факторы цивилизационного развития как:

- новые информационные технологии используются не только для решения старых задач промышленности и сельского хозяйства, но и порождают новые виды деятельности, процессы, товары и продукты;
- следовательно, информационное общество – уже есть экономическая реальность;
- многие процессы ускоряются благодаря почти мгновенной передачи информации.

В этих условиях образование нуждается в коренной перестройке, поскольку, оно становится интернациональным по своей сути. Наблюдается отсталость образования от экономических и политических реформ в условиях глобализации. Тормозом является и рутина в структуре и содержании образования.

Попыткой изменения ситуации является тенденция унифицирования образования – приведение национальных систем образования к единообразной форме. По мере расширения хозяйственных связей, свободы передвижения граждан, создания единого рынка труда, встал вопрос о взаимном признании дипломов, нивелирования национальных систем высшего образования. Вводится международная стандартизация и изменение структуры учебных планов и систем. Это позволяет образованию интегрироваться в мировое образовательное пространство.

ДИСЦИПЛІНА «МЕТАЛЕВІ КОНСТРУКЦІЇ» НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

КУПЧЕНКО Ю.В., СІНГАЇВСЬКИЙ П.М.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м. Одеса, Україна*

Розвиток наукової та інноваційної діяльності освіти залежить не тільки від розвитку і удосконаленню державних будівельних норм, але й від використання норм Європейського союзу. Металеві конструкції в цьому напрямку займають особливе місце. Дисципліна «Металеві конструкції» є однією з профільюючих для спеціалізації «Промислове і цивільне будівництво» спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія». Її роль в освітній підготовці інженера постійно зростає у зв'язку з динамічним розвитком і впровадженням індустріальних та інноваційних металоконструкцій, прогресивної поточно-автоматизованої технології їх виготовлення (поява сучасних заводів будівельних металоконструкцій з повним технологічним циклом виробництва на основі роботизованих ліній з виробничою потужністю 500...600 тонн на місяць), швидкісних методів монтажу будівель і споруд, методів автоматизованого проектування.

З 1 липня 2014 р. проектування металоконструкцій в Україні може здійснюватися відповідно до національних нормативних документів та альтернативно з використанням європейських стандартів (Єврокодів) у відповідності з ДБН А.1.1-94:2010 «Проектування будівельних конструкцій за Єврокодами. Основні положення». Металевим конструкціям в структурі Єврокоду відводиться особливе місце – з 39 Євростандартів, які відносяться до конструкцій, 25 зв'язані з їх проектуванням (20 – сталевих, 5 – алюмінієвих). ДСТУ – Н Б EN 1993 Єврокод 3 «Проектування сталевих конструкцій» складається з шести частин, які містять в себе 20 документів (від ДСТУ–Н Б EN 1993–1–1 по ДСТУ–Н Б EN 1993–6). Для проектування сталевих конструкцій базовим документом є ДСТУ-Н Б EN 1993–1–1:2010 «Єврокод 3. Проектування сталевих конструкцій» (цей стандарт ідентичний нормам Євросоюзу EN 1993–1–4:2006 Eurocode 3:Design of steel structures) та його Національний додаток.

Державні будівельні норми і Єврокод базуються на однаковому принципі розрахунку будівельних сталевих конструкцій – методі граничних станів, розробленому радянськими вченими. Але підходи до розрахунку і проектування значно відрізняються, перш за все за рахунок більш тривалих наукових досліджень і використання цього методу радянськими вченими і вченими України.

При розрахунку сталевих конструкцій за Єврокодом для реалізації розрахункової моделі не тільки вузли сполучення елементів, але й поперечні перерізи цих елементів повинні мати відповідні властивості. У всіх можливих випадках вирішального значення набуває місцева стійкість елементів, з яких складається переріз. Всього встановлено чотири класи поперечних перерізів.

Залежно від класу перерізів Єврокод передбачає різні підходи до розрахунку сталевих конструкцій, які суттєво відрізняються від діючих національних норм. Використання методик розрахунку перерізів класу 4 інколи приводить до некоректних результатів, оскільки не завжди враховується втрата місцевої стійкості частин перерізів у пружній стадії і потребує додаткових наукових та експериментальних досліджень.

Цікаві наукові і практичні результати показує аналіз граничних гнучкостей стінок і полиць елементів, працюючих на стиск і згин. Перерізи, спроектовані за Єврокодом, мають дещо більші товщини порівняно з тими, що проектуються за ДБН (різниця в гнучкостях може сягати до 39%), а як наслідок – вага стержнів збільшується, зростають витрати матеріалу.

Відмінності між національними та європейськими нормами не є фундаментальними, вони пов'язані із різним рівнем технології проектування та виготовлення металоконструкцій, традиційністю галузі, рівнем нормування та контролю якості виробництва.

Для розвитку наукової та інноваційної діяльності в освітній підготовці студентів важливо:

1. Дати студенту знання, необхідні для розуміння роботи конструктивних елементів і систем, розвиток навичок інженерного і наукового аналізу, конструювання та розрахунку для вирішення конкретних інженерних задач з використанням Національних норм і правил Європейського союзу.
2. Використовувати елементи навчально- і науково-дослідницької діяльності при порівняльному розрахунку конструкцій та їх елементів за національними нормами і нормами Єврокоду, акцентувати увагу на особливостях державної наукової школи.
3. Організувати самостійну роботу студентів у вигляді виконання розрахункових завдань, наукових рефератів, контрольних робіт за індивідуальними завданнями по Єврокоду, більше уваги приділяти дослідженню інноваційних конструкцій – балкам з хвилястою стінкою, безпрогоновим сталевим покриттям, легким сталевим конструкціям.

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ У ВВНЗ

МАМІЧ В.В., ЦАПРІКА Д.С., ШУМКОВ І.О.

Одеська військова академія, м.Одеса, Україна

Специфічні умови військової служби, які характеризуються високим рівнем відповідальності та обмеженим часом на прийняття рішень, висувають особливі вимоги до формування необхідного рівня професійної компетентності військових фахівців. Складний і динамічний характер сучасної службово - бойової діяльності, використання в ній новітніх інформаційних технологій, сучасних зразків озброєння та військової техніки обумовлюють об'єктивну потребу в модернізації існуючої системи підготовки офіцерських кадрів.

Враховуючи пріоритети вищої школи, модернізація системи військової освіти припускає перехід від знаннєвої парадигми до принципово іншої - компетентнісної парадигми освіти. Покладений в її основу компетентнісний підхід, як одна з стратегій військової освіти, реалізується шляхом розробки та впровадження державних стандартів вищої професійної освіти третього покоління.

Відмінна особливість навчальних програм за цими стандартами полягає в тому, що вони не тільки нормують загальні питання реорганізації навчального процесу з посилення ролі та оптимізації змісту самостійної роботи, але й аргументують необхідність перегляду основних методологічних підходів до розуміння задач самостійної роботи і створення методичної бази їхньої реалізації.

Таким чином на сьогодні система освіти перебуває в умовах парадигмального зсуву, одночасного існування та конфлікту знаннєвої і компетентнісної парадигм, освітні програми в військовому навчальному закладі за всіма напрямками підготовки бакалаврів і магістрів ґрунтуються на методології компетентнісних результатів, серед яких компетенція самоосвіти займає пріоритетне місце, забезпечення самостійної роботи необхідно розглядати не в межах вивчення однієї дисципліни, курсу або модуля, а в більш широких темпоральних межах - в межах освоєння курсантами (слухачами) усієї базової освітньої програми. Разом з тим, форми та методи супроводження самостійної роботи в межах кожної навчальної дисципліни повинні підпорядковуватися більш широкій логіці та основним вимогам керівних документів Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України.

РОЛЬ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ В СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ВИШИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

МАРЦЕВА Л.А.

Житомирський державний технологічний університет, м. Житомир, Україна

МИТИНСЬКИЙ В.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Модернізація вищої освіти, що проходить в Україні, має забезпечити якісну підготовку фахівців та їх конкурентоспроможність на сучасному ринку праці. Зауважимо, що основними завданнями, що стоять перед навчальним процесом в ВНЗ, є забезпечення сприятливих умов для засвоєння майбутніми фахівцями професійних компетенцій, широке впровадження інноваційних технологій професійної підготовки, інтерактивних методів навчання, спрямованих на розвиток творчих здібностей студентів. Матеріально-технічна база сучасного виробництва наразі швидко змінюється. Ця обставина вимагає якісної професійної підготовки студентів, виховання культури розумової праці, а головне, сприяння формуванню творчої діяльності майбутніх інженерів на основі аналітичного мислення.

Відомі вчені, які досліджували питання розвитку аналітичного мислення людини (А. Ждан, А. Реан, С. Рубінштейн, Л. Столяренко, О. Тихомиров), наголошували, що «...аналітичне мислення є основним інструментом наукового пізнання, а аналіз завжди виступає у взаємозв'язку з абстрагуванням, узагальненням та іншими розумовими операціями». На думку Л. Столяренко, аналітичне мислення орієнтоване на систематичний та всебічний розгляд питання або проблеми в тих аспектах, які задаються об'єктивними критеріями, схильне до логічної, методичної, ретельної манери розв'язання завдання [1,с.185]. Таке мислення передбачає не лише аналіз, а й синтез інформації, підняття її на більш високий теоретичний рівень. Це явище С. Рубінштейн назвав «аналіз завдяки синтезу» [2, с.141].

Заклади вищої освіти технічного профілю України завжди намагалися забезпечити студентам освіти, відповідну до стандартів та норм. Проте нині актуальним є питання збереження колишніх надбань з одночасним орієнтуванням на нові європейські вимоги. Це вимагає підготовки майбутніх інженерів відповідно до їх майбутньої аналітико-синтетичної діяльності, яка неможлива без сформованого аналітичного мислення, що характеризується такими важливими особливостями конкурентоздатного інженера:

- баченням та розумінням інформації;

- активним характером осмислення;
- комплексним використанням розумових операцій;
- прийняттям оптимальних практичних рішень.

Філософія інженерного мислення полягає у проектуванні рішень, що базуються на системності, обмеженнях та компромісах. Роботодавець очікує кваліфікованого інженера, який здатний до елементного аналізу (розумовий розподіл цілого на частини); абстрагуючого аналізу (знаходження спільних ознак відповідно до завдання); узагальнювального аналізу (перехід від абстрактного до конкретного шляхом узагальнення спільних ознак); визначення причини певного явища та встановлення між ними зв'язку.

Вчені виділяють декілька стилів мислення людини (ідеалістичний, реалістичний, синтетичний, прагматичний, аналітичний). Варто зауважити, що переважна більшість людей має декілька типів мислення, з яких один є провідним. Проте, визначити наскільки в майбутнього інженера сформоване логічне мислення можна за допомогою таких критеріїв: здатності розуміти сутність поняття та вміння оперування ним; уміння узагальнювати, конкретизувати, порівнювати, аналізувати та синтезувати інформацію у своїй професійній діяльності; здатності приймати оптимальні рішення у виробничій діяльності та синтезувати нові ідеї з удосконалення технічних приладів та процесів.

З урахуванням зазначеного, розвиток творчої діяльності студентів вимагає наполегливої праці та глибокого знання технічних процесів, а також уміння порівняти їх та передбачати зміни. Розвивається така творча діяльність студентів на заняттях з кожного предмета шляхом засвоєння та оцінки навчального матеріалу, установлення необхідної інформації для розв'язання завдань, вибору оптимального варіанта їх вирішення. Ефективним вважається відбір можливих варіантів вирішення проблеми, у процесі якого відхиляються одні та залишаються інші. Поступове виконання зазначених етапів діяльності відповідає теорії П. Гальперіна поетапного формування розумових дій та сприяє розвитку в студентів аналітичних здібностей, формуванню його аналітичного мислення [3].

На нашу думку, завдання кожного викладача полягає в організації навчального процесу, спрямованого на формування логічного мислення студентів шляхом осмислення та засвоєння інформації, оволодіння новими знаннями та фактами, здатності майбутніх фахівців приймати рішення для вирішення нагальних проблем, розв'язання задач прикладного характеру, прагнення зайняти власну позицію тощо.

Вивченню питань щодо умов формування аналітичного мислення студентів

вищих технічних навчальних закладів присвячені численні наукові праці. Висока швидкість оновлення технологій перетворює інженерну освіту в постійний процес, який не має перерв упродовж усієї професійної діяльності фахівця. Серед важливих характеристик сформованого аналітичного мислення майбутнього інженера варто підкреслити:

- відкритість до нової професійно важливої інформації;
- здатність до пошуку нестандартних способів розв'язання проблем;
- здатність до формування власних ідей на основі аналізу інформації;
- здатність до конструктивного діалогу на основі аналізу різних поглядів;
- направленість на самодіагностику при формуванні власної системи знань.

У сучасній професійній підготовці студентів бракує завдань, спрямованих на формування в них аналітичних операцій, важливих навичок самоконтролю. Кафедрою основ і фундаментів при підготовці бакалаврів за спеціалізацією промислове і цивільне будівництво запроваджена і викладається на протязі біля десяти років відбіркова дисципліна «геотехнічний моніторинг при реконструкції», яка потребує концентрації аналітичного мислення майбутнього інженера. Завданням дисципліни є навчити студентів на основі використання набутих знань з механіки ґрунтів, основ і фундаментів, технології і організації виконання робіт, конструктивних рішень будівель обґрунтовано визначити умови реконструкції, які забезпечать збереження будівель, що розташовані в зоні впливу реконструкції. Комплексний підхід до вирішення поставленої задачі потребує пошуку конструктивно-технологічних рішень для кожної окремої, як правило, нестандартної ситуації, аналізу раніше використаних в схожих умовах рішень і визначення можливості їх застосування в даному випадку. Важливим наразі є розробка технологічного регламенту послідовності виконання будівельних робіт з обґрунтуванням вибору інструментів і механізмів, робота яких не буде негативно впливати, як на будівлі і споруди, що реконструюються, так і на розташовані в зоні впливу реконструкції.

Література

1. Столяренко Л.Д. Основы психологии. – Ростов н/Д: «Феникс», 2004. – 671 с.
2. Рубинштейн С.Л. О мышлении и путях его исследования. – М.: Наука, 1958. – 216 с.
3. Гальперин П.Я. Управление процессом усвоения знаний / П.Я. Гальперин, Н.Ф. Талызина. – М.: МГУ, 1975. – 320 с.

ГОЛОВНІ МОТИВУЮЧІ ФАКТОРИ ВИКЛАДАННЯ ТА ОТРИМАННЯ ЗНАНЬ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

МОСІЧЕВА І.І., МАРЧЕНКО М.В.

Одеська державна академія будівництва і архітектури, м Одеса, Україна

В даний час заклади вищої освіти (ЗВО) в нашій країні розвивають культуру англійської мови серед студентів, викладачів і науковців, так як це дозволяє займатися великою наукою на міжнародному рівні і виходити на світові ринки освіти.

Головним мотивуючим фактором для вивчення студентами профільних дисциплін англійською виступають перспективи кращого працевлаштування.

Роботодавцям потрібні молоді спеціалісти не тільки з хорошими профільними знаннями, а й професійною англійською в конкретній галузі.

У прагненні відповідати міжнародним світовим освітнім стандартам, а також для залучення більшого числа абітурієнтів з інших країн, у ОДАБА, як і у багатьох ЗВО України, введена програма з навчання студентів англійською мовою.

Цей сервіс повинен бути затребуваний і українськими абітурієнтами, а, в основному, все ж таки іноземними абітурієнтами, які ще не володіють українською мовою в такій мірі, як англійською. Тобто, вони будуть мати можливість отримати необхідні професійні навички англійською в українському ЗВО, а українською мовою володіти тільки на побутовому рівні.

Стимулом до навчання на англійськомовних програмах українських студентів, які схильні уникати дисциплін англійською мовою з огляду на їх більшу трудомісткість, могли б бути:

- всесвітньо відомі професійні сертифікати (CFA, ICAEW, ACCA, CIMA), одержувані на додаток до диплому вітчизняного вузу;
- більш високе оцінювання студентів, що отримують знання з дисципліни англійською мовою в порівнянні з аналогічними за кількістю аудиторних годин дисциплінами українською, з урахуванням значного обсягу самостійної роботи;
- можливість міжнародних стажувань в інших вузах як для студентів, так і для викладачів;
- розумна внутрішня конкуренція;
- додаткові бонуси при вступі до магістратури і достатня підготовка для складання вступного іспиту з англійської мови.

Особливою темою є підготовка та мотивація професорсько-викладацького складу для викладання англійською мовою. На початковому етапі спостерігається велика кількість невирішених проблем:

- недостатня кількість викладачів зі знанням мови на високому рівні, з урахуванням особливостей технічних дисциплін;
- відсутність встановленої і узгодженої з іншими ЗВО, установами та країнами спеціальної термінології;
- неспроможність нашого ЗВО на даному початковому етапі залучити англomовних викладачів з англomовних країн для перевірки підготовки викладачів академії та здійснення допомоги у підвищенні якості викладання, підготовці належного науково-методичного комплексу до різних дисциплін англійською мовою;
- відсутність або мала кількість підручників, конспектів лекцій, навчальних посібників та іншої методичної літератури;
- відсутність презентаційного матеріалу, необхідного в викладі спеціальних курсів, тим більше на іноземній мові, а при наявності матеріалів і сформованих слайдів – недостатня кількість обладнаних відповідним чином аудиторій.

Слід розуміти, що для викладача, який вже має великий досвід і навички викладання дисциплін рідною мовою, значним випробуванням та енерговитратами є пояснення студентам у доступній формі того ж матеріалу в обсягах існуючих програм іноземною мовою.

Це вимагає великих витрат і часу, і зусиль, по-перше, для вдосконалення якості мови (у вигляді відвідування, за необхідністю, спеціальних курсів та інтенсивної самостійної роботи), по-друге, для посиленої підготовки до кожного заняття, що виражається у підготовці конспекту та необхідного методичного і презентаційного матеріалу англійською мовою.

Саме викладачі ЗВО формують професійну орієнтацію студентів, а працівники, що супроводжують підготовку майбутніх фахівців ще й англійською мовою, докладають до цього значно більше зусиль.

Цей факт треба враховувати у забезпеченні позитивної мотивації викладачів академії у процесі професійної діяльності, що здійснюється на більш складному рівні, але при цьому знаходиться на однаковому рівні з іншими працівниками, наприклад, за такими чинниками, як кількість годин навчального навантаження або розмір заробітної платні.

Потрібно якомога повніше визначити фактори, які можуть виступати у якості доброго стимулу до професійного зростання викладачів та їх задоволення від самого процесу та результату роботи.

УСПІШНІСТЬ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

НЕТРЕБЧУК Л.М.

Одеський національний медичний університет, м.Одеса, Україна

Питання якості освіти сьогодні привертає увагу багатьох дослідників та знаходить практичне вираження у нових стратегічних підходах до методики викладання. Для того, щоб процес навчання був успішним, необхідно враховувати наступні чинники:

1. *Розвиток мислення* – це невід’ємна частина будь-якого навчання, це успішність студента у навчанні, у роботі, у житті. У процесі навчання у студентів постійно виникає необхідність застосовувати раніше засвоєні знання для аналізу нових фактів. При виконанні практичних завдань, розробці проектів та у відповідях на семінарах студенти використовують як індуктивний, так і дедуктивний способи мислення. Починаючи з простих логічних операцій студенти переходять до більш складних завдань.

2. *Креативне мислення*. Розвиткові креативного мислення сприяють ситуації незавершеності чи відкритості; створення, розробка прийомів та стратегій, предметів та інструментів для діяльності; виховання відповідальності за виконану роботу; творчі завдання та самостійні розробки, спостереження, узагальнення тощо.

3. *Дизайнерське мислення* розвиває навички глибокого осмислення, сприяє вирішенню проблем і творчості у практичному вияві. Процес проектування мислення містить п’ять складових: постановка проблеми, визначення, уявлення, прототип, тестування. Студентам треба вирішувати проблему як дизайнери, переосмислити її, перевірити на практиці.

4. *Метапізнання* – навчання студентів тому, як думати про власний процес мислення. Стимулює критичне мислення й навички саморегуляції. Можна використовувати щоденники росту, це стимулює мотивацію студентів.

5. *Внутрішня мотивація*. Її також потрібно розвивати. Зовнішня мотивація може бути виражена, наприклад, оцінкою. А внутрішня – з’являється тоді, коли ми внутрішньо нагороджені за свої дії.

6. *Розвиток самостійності*. Студенти вивчають окремий матеріал самостійно, а на занятті працюють разом, реалізуючи те, що вивчили. Викладач лише відповідає на питання, звертає увагу на важливі моменти.

7. *Співробітництво*. Важливо частіше використовувати навчання і роботу над проектами у групах. Це вчить працювати разом у колективі задля поставленої мети, що є важливим умінням майбутнього фахівця.

8. *Праця над помилками.* Студенти часто бояться помилок. Тому варто вчити, як реагувати на невдачі або помилки, використовуючи це у навчанні: чому це не спрацювало? Що спрацювало? Потрібно почати все спочатку чи необхідно виправити лише якусь окрему частину?

9. *Зосередження та увага.* Нове покоління студентів, що виросло в епоху інтернету та смартфонів, має проблеми з увагою. Їм важко сприймати масиви інформації, тому вона має бути поділена на короткі частини з наочністю.

10. *Цифрова підтримка.* Мультимедіаматеріали можуть бути створені як викладачем, так і студентами. Для цього потрібно: визначити ідею, провести дослідження, написати сценарій, здійснити розкадровку, створити або зібрати зображення, відео-, аудіо-, об'єднати все це.

11. *Робочий простір* для спільної практичної діяльності повинен бути оснащеним спеціально для експериментів, моделювання, навчання, творення.

12. *Проектування*, що спрямоване на вирішення реальних проблем. Наприклад, взяти якесь складне питання чи проблему, які ми маємо сьогодні, і студентам дається можливість обрати шляхи їх вирішення. Потім потрібно оцінити цей вибір і проаналізувати його.

13. *Розвиток емоційного інтелекту.* Важливо студентів учити контролювати власні емоції як в аудиторії, так і поза нею – це сприятиме успішності в житті.

14. *Гумор, позитивний настрій.* Сміх запускає багато біохімічних процесів в організмі: посилює насичення мозку киснем, запускає викид ендорфінів, дофаміну, впливає на пам'ять. Тому обов'язково потрібно використовувати цей інструмент у навчанні.

15. *Фізичні вправи, рух* мають важливе значення у навчанні, повинні бути невід'ємною частиною занять. Цим часто нехтують викладачі, й студентам доводиться півтори години сидіти без руху на занятті. Короткі перерви, що дозволяють студентам бути активними, дійсно допоможуть краще засвоїти те, що вони тільки-но вивчили.

Цей перелік є неповним і залишається відкритим для доповнення, постійно ведуться пошуки нових засобів та прийомів навчання. Вибір шляхів підвищення ефективності навчального процесу залежить від різних умов, рівня активності студентів, їхньої участі у науково-пізнавальній діяльності та багатьох інших чинників. Підвищення ефективності навчання залишається складним питанням. Воно виходить за рамки суто педагогічних проблем, об'єктивні фактори соціально-економічного розвитку диктують необхідність інтенсифікації навчально-виховного процесу та покращення якості освіти.

КРОКИ ДО ЯКІСНОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ

НОВОСАД В.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Світова технологічна гонка у вищій освіті диктує нові умови конкуренції. Найближчими роками українська система вищої освіти прагне євро інтегруватися. Освіта в Європі базується на довірі, яку зумовлює рівень якості навчання. Саме тому у своєму прагненні треба працювати і над забезпеченням якості вищої освіти. За даними 2018 року в систему вищої освіти йде 83%, і це повна профанація терміну: якщо понад 80% учнів йдуть у вищу освіту, то це вже не вища, а якась «після середня освіта». Також нині говорять лише про позитивний бік широкого конкурсу: «кращі абітурієнти дістають бюджетні місця». Так повинно бути, але питання в тому, куди обдарований абітурієнт понесе одержане місце — не без того, що це може бути виш з низьким рейтингом і очевидною профанацією освіти. Тому нині необхідно розглядати модифікацію широкого конкурсу, оскільки йдеться про державні кошти. Якщо залишити поняття «державне замовлення», то державні інвестиції мають бути спрямовані в потрібному напрямку. Нині є багато нарікань на ЗНО. І в цьому є рація: ЗНО повинне бути завершальним інструментом на виході з освітньої програми і не може відігравати роль вступних іспитів. Те саме стосується і ЗНО для вступу на магістратуру — це підтвердження рівня «бакалавр», яке може виконувати роль державного кваліфікаційного іспиту, а не вступного. Сучасний зміст освіти повинен забезпечити відповідність освітніх програм сучасному стану розвитку науки, технологій, запитам фахівців і роботодавців. ЗУ «Про Вищу освіту» покладає це на академічну автономію вишів і вищі цю автономію сповна використовують через міждисциплінарні освітні програми, широке залучення фахівців ринку праці до розроблення й реалізації цих програм. На 5 курсі студентів важко знайти на парах — вони всі працюють і навчаються, але де-юре повинні перебувати в університеті. Запровадження дуальної освіти, яка офіційно легалізує навчання на робочому місці, — хороший вихід із ситуації. Отож зв'язок із ринком праці й широка автономія вишів (фінансова, академічна, майнова) — дієві інструменти забезпечення якості освіти. Важливим кроком до покращення якості вищої освіти є розробка нових моделей підготовки фахівців. Деякі моделі підготовки фахівців застаріли або не відповідають самій професії. Для запровадження нових моделей потрібні зміни у функціонуванні внутрішньої та зовнішньої системи забезпечення якості освіти. Тому навчальний процес підготовки фахівців повинен здійснюватися кваліфікованими викладачами з відповідним забезпеченням.

ПОЛІТИКА КОМУНІКАЦІЙ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ**ОКЛАНДЕР Т.О.***Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*

Незважаючи на специфічність освітньої галузі, вищим навчальним закладам потрібно боротися за споживача (абітурієнта) так само, як і будь-якому суб'єкту господарювання. Відштовхуючись від трьох класичних маркетингових дій: сегментування ринку; позиціонування товару; визначення цільових сегментів впливу освітньої установи доцільно сформулювати унікальну торговельну пропозицію та комплекс маркетингових комунікацій виходячи з аналізу конкурентів.

Комплекс маркетингових комунікацій освітньої установи включає чотири напрямки маркетингової діяльності: рекламу в засобах масової інформації; сейлз-промоушн; паблік рилейшнз; директ-маркетинг.

У плануванні маркетингової комунікативної діяльності вищий навчальний заклад має опиратися на висновки щорічних маркетингових досліджень, які можуть проводитися у наступних напрямках:

- дослідження аудиторії потенційних абітурієнтів вищого навчального закладу;
- вивчення конкурентного освітнього середовища регіону;
- дослідження послуг вищого навчального закладу;
- дослідження послуг конкурентів;
- дослідження комунікативних кампаній конкурентів;
- визначення цільової аудиторії (потреб, мотивів тощо);
- визначення ефективності комунікативних кампаній вищого навчального закладу;

Традиційним, але не домінуючим каналом поширення інформації на ринку освіти, а також передумовою зворотного зв'язку з ним є реклама. Будучи складовою комплексу маркетингових комунікацій, реклама виконує на ринку три функції: економічну, інформаційну й комунікаційну.

При розробці комунікаційної стратегії першорядне значення має виявлення цільової аудиторії. Всі подальші дії — похідні від даної, оскільки вибір форми й змісту звертання, також як і засобу його поширення залежить від споживача даного звертання. Наприклад, пропозиції вузу з організації спільних освітніх проектів зі школою не можуть служити предметом традиційної реклами, оскільки контингент шкільних викладачів і адміністрації характеризує стійкий консерватизм і неприйняття реклами в явній формі. Для подібного контингенту

більш ефективним буде директ-маркетинг. Індивідуальне виділення окремих перспективних сегментів покупців із загальної маси здійснюється створенням персоналізованої бази даних, що є необхідною умовою здійснення директ-маркетингу.

Найважливішою складовою у комплексі маркетингових комунікацій для вищого навчального закладу є зв'язки із громадськістю (PR). Посиленню ролі PR сприяє необхідність розширення освітнього простору навчального закладу, його інтеграції в єдиний європейський освітній простір. Якщо не вибудовувати цілеспрямовано власний імідж, він буде формуватися спонтанно й не завжди таким, яким хотіли б його бачити.

Завдання PR-діяльності освітньої установи:

- структуризація комунікативного простору освітньої установи;
- формування й підтримка позитивного іміджу;
- пабліситі (створення популярності) освітньої установи;
- взаємодія з державними установами (популярність, лобіювання);
- взаємозв'язок з партнерами (пошук форм співробітництва);
- обмін інформацією; реалізація спільних освітніх програм);
- взаємодія з конкурентами (підтримка формальних і неформальних відносин, обмін інформацією, співробітництво);
- взаємодія з бізнесом (практика, працевлаштування, створення корпоративних освітніх програм);
- фіндрайзинг (збір засобів на освітні цілі);
- створення нових громадських організацій у сфері освіти; участь в існуючих організаціях (обмін думками; пошук партнерів і однодумців);
- робота з персоналом (командність, корпоративний дух, розуміння й підтримка політики керівництва).

Слід зазначити, що частково PR-зусилля використовують у будь якій освітній установі. Проте вони повинні здійснюватися на стратегічній основі й відповідати завданням маркетингу. Тому необхідністю стає планова діяльність з розробки й реалізації PR-програм в освітніх установах. У процесі проведення програм повинен використовуватися весь інструментарій PR, прийнятий для системи освіти.

Отже, технологія розробки комунікаційних програм стосовно до освітньої установи складається з чотирьох етапів: R — research — дослідження; A — action — розробка плану дій; C — communications — реалізація плану; E — evaluation — оцінка результатів.

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА НА ШЛЯХУ ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ОСВІТИ

САЛОГУБ В.С.

Донецький ОІППО, м. Краматорськ, Україна

Зміна пріоритетів в суспільстві спрямовує діяльність освіти на пошук нових відкритих демократичних моделей модернізації структури та змісту освіти. Якість навчання – головна мета в процесі формування освітньої мережі. Аналіз якості освіти виявив суттєве погіршення якості загальної середньої освіти протягом 1992-2016 років. Такий стан справ сприяв поштовху до кардинальних змін у всій системі освіти. Виникла потреба в освітніх змінах.

Нова українська школа стала ключовою реформою Міністерства освіти і науки України. Мета реформи – створити школу, у якій буде приємно вчитися, яка буде виховувати відповідальних, активних і підприємливих громадян. Для цього необхідні певні умови. Новий закон України «Про освіту» №2145 –VIII від 5 вересня 2017 року набув чинності 28 вересня 2017 року. Закон розроблено спільними зусиллями Міністерства освіти і науки України, народних депутатів, громадського суспільства та експертного середовища. Він створює юридичне підґрунтя для системної трансформації системи освіти та регулює широкий спектр питань, пов'язаних із реалізацією права на освіту; визначає сферу відповідальності й повноваження закладів освіти та органів управління на всіх адміністративних рівнях; передбачає оновлення спеціальних законів у сфері освіти, зокрема Законів України «Про шкільну освіту», «Про загальну середню освіту» «Про позашкільну освіту» та «Про професійну та професійно-технічну освіту», а також розробку та внесення змін до інших законів та підзаконних нормативних актів.

Відповідно до Плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування середньої освіти «Нова українська школа», затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903–р необхідно забезпечити обов'язкове підвищення кваліфікації вчителів початкової школи, фізичної культури, мистецтва, учителям іноземних мов, які навчатимуть учнів у 2018-2019, 2019-2020 навчальних роках, заступникам директорів з навчально-виховної роботи.

Згідно з наказом МОН України від 15.01.2018р. № 34 «Про деякі організаційні питання щодо підготовки педагогічних працівників для роботи в умовах Нової української школи», департаменти освіти і науки облдержадміністрацій через заклади післядипломної педагогічної освіти

організували підготовку педагогів шляхом курсового підвищення кваліфікації керівних, методичних і педагогічних працівників (учителів 1-х класів, заступників директорів з навчально-виховної роботи, учителів з викладання окремих предметів у початковій школі) до роботи в умовах упровадження Концепції Нової української школи.

На курсах підвищення кваліфікації через активні форми роботи (тренінги, майстер-класи) відбувається ознайомлення із сучасними інноваційними методиками, вивчаються питання інтеграції навчальних предметів в освітній процес. Така робота дозволяє підвищити мотиваційну готовність педагогів до освоєння нововведень.

Програма навчання вчителів початкових класів Нової української школи знайшла своє логічне продовження у створенні та впровадженні Типової програми підготовки регіональних тренерів для навчання керівників Нової української школи (наказ МОН від 13.12.2018 № 1392).

Одним зі складників реформування освіти є оновлення управління закладами освіти. Із цією метою триває робота щодо підвищення практичних знань керівників органів управління освіти в містах, районах, громадах із питань операційного менеджменту та довгострокового планування (стратегії оптимізації шкільної мережі), підвищення кваліфікації шкільних адміністрацій та вчителів із питань забезпечення якості освіти.

Уже другий рік спостерігається найбільша динаміка в упровадженні освітньої реформи щодо реалізації навчання першокласників. Розроблено стандарт вчителя початкових класів відповідно до нової «Методики розроблення професійних стандартів», яку затвердило наказом №74 від 22.01.2018 року Міністерство соціальної політики України.

Таким чином зроблено вагомий внесок у здійснення реформи Нової української школи. Але час не стоїть на місці. Постає потреба в кількості вчителів початкових класів і вчителів-предметників початкових класів для щорічного прийому першокласників. Зрозуміло, що ті педагоги, які вже працюють у закладі загальної середньої освіти, мають змогу пройти підготовку до роботи в Новій українській школі. А як бути з випускниками вищих педагогічних закладів освіти відповідних спеціальностей? Закон про Нову українську школу ще не дав відповіді на це запитання. Відкритим залишається питання і про підготовку вчителів, які працюють у середній школі, адже за 4 роки першокласники стануть учнями 5-го класу. Аналіз навчальних планів і програм, бесіди з викладачами та студентами педагогічних закладів вищої освіти виявили відсутність підготовки майбутніх фахівців до роботи в умовах Нової української школи.

Сьогодні виникає потреба розроблення нових стандартів для вчителів, які викладають окремі предмети в середній школі. Важливим елементом стратегічної ініціативи Міністерства освіти і науки у сфері середньої освіти є взаємне доповнення напрямів Концепції з нормами нового Закону України «Про освіту» (№3491-д від 04.04.2016), в якому дано повне визначення мети загальної середньої освіти. Поняття «Нової школи» розкривається на основі формули, яка включає новий зміст освіти, заснований на формуванні компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві. Умотивований учитель має свободу творчості й розвивається професійно, а наскрізний процес виховання формує життєві цінності. Децентралізація та ефективне управління надасть школі реальну автономію. Педагогічна діяльність ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками. Орієнтація направлена на потреби учня в освітньому процесі, дитиноцентризм. Нова структура школи дозволяє добре засвоїти новий зміст і набути компетентності для життя.

Нові освітні стандарти ґрунтуються на «Рекомендації Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя» (18.12.2006), але не обмежуються ними.

Нова українська школа потребує нової підготовки вчителів. Сучасний учитель – це не тільки джерело знань, які сьогодні можна отримати з будь-яких джерел. Головне зараз – навчити дітей учитися. Знання, які отримують сучасні учні, мають бути універсальними. І школа має стати тим середовищем, в якому можна все це втілити.

Отже, реформа Нової української школи потребує комплексного підходу: вирішення питання на законодавчому рівні; упровадження нових стандартів для підготовки майбутніх фахівців з окремих предметів. На порядок денний зараз виходить питання підвищення якості педагогічної освіти в Україні, розвитку нового освітнього середовища для закладів середньої та вищої педагогічної освіти.

Література:

1. Закон України «Про освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
2. Закон України «Про загальну середню освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/651-14>
3. Закон України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
4. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування середньої освіти «Нова українська школа» <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ ДЛЯ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ

САХАЦЬКИЙ М.П., МОЛЧАНОВА Ю.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

САХАЦЬКИЙ П.М.

м. Одеса, Україна

Актуальність науково прикладного опрацювання проблеми забезпечення будівельної галузі фахівцями з цифрового маркетингу зумовлена цілою низкою об'єктивних та суб'єктивних чинників. До числа основних із них слід віднести, по-перше, відсутність єдиної точки зору як серед науковців, так і серед практиків та освітян щодо наповнення навчальними дисциплінами та їх змісту професійного циклу освітньої програми підготовки спеціалістів-маркетологів, які спеціалізуються на цифровому маркетингу та електронній комерції в галузі будівництва; по-друге, необхідність задоволення потреб ринку реальної економіки у фахівцях, які в змозі просувати бренд будівельних господарюючих суб'єктів та їх продукції на внутрішньому та світовому ринках у відповідності до вимог сьогодення. Слід при цьому врахувати: - об'єктивність прискореного впровадження будівельними підприємствами в практику ринкової діяльності сучасних маркетингових інструментів, спектр комунікативних лінійок яких розширюється за рахунок новітніх інформаційних технологій та активного використання мережі Інтернет для формування попиту на ринкові пропозиції товарів та послуг будівельної галузі; - важливість своєчасного доведення до потенційних покупців інформації, на базі якої стимулюється збут та водночас, зростає фінансова та ринкова вартість нематеріальних активів будівельних підприємств; - економічна доцільність отримання будівельними підприємствами інформації стосовно реального ринкового попиту, що дозволяє проводити ефективну комунікативну політику на конкретних цільових ринках.

Виходячи з викладеного, метою проведеного дослідження є обґрунтування переліку навчальних дисциплін професійного циклу освітньої програми з підготовки фахівців з цифрового маркетингу та електронної комерції, компетенції яких сприятимуть як задоволенню попиту покупців будівельної продукції виробничого та невиробничого призначення, так і посиленню конкурентоспроможності суб'єктів господарювання будівельної галузі.

Логіка дослідження полягає в тому, що важливо з'ясувати сутність та зміст цифрового маркетингу. Варто також оцінити реальний стан запитів на підготовку фахівців з цифрового маркетингу в сучасному ринковому

середовищі, провести діагноз навчальних дисциплін, що формують освітню програму та обґрунтувати ті із них, які доцільно включити в навчальний процес професійної підготовки фахівців для підприємств будівельної галузі. Адже цифровий маркетинг, з одного боку, слугує інструментом просування будівельних товарів та послуг на ринок, а з іншого – постачає інформацію щодо масштабів, структури та платоспроможності цільових ринкових сегментів, обслуговування яких гарантує продаж продукції та отримання прибутку.

Результатом освоєння цифрового маркетингу постає системна компетентність фахівця стосовно використання інструментів таргетингового та інтерактивного маркетингу для залучення потенційних клієнтів і утримання їх як постійних споживачів продукції відповідних господарюючих суб'єктів. Просування ринкових брендів останніх та збільшення збуту будівельної продукції за допомогою цифрового маркетингу передбачає використання мобільних технологій та Інтернету в якості комунікаційного посередника. Відтак, підготовка фахівців з цифрового маркетингу в закладах вищої освіти будівельного профілю повинна включати навчальні дисципліни, зміст яких розкриває історію розвитку цифрового маркетингу та електронної комерції, інсайти маркетингових проблем, основи цифрового маркетингу, маркетингові електронні системи, Інтернет-маркетинг, цифрові технології в маркетингу, інвестування в цифровому маркетингу, електронну комерцію, комп'ютерне діловодство, контент-маркетинг, просування сайтів, цифровий маркетинг в будівництві, міжнародну електронну комерцію, зв'язки з громадськістю цифрового маркетингу, брендинг, копірайтинг, соціальну відповідальність цифрового маркетингу.

Проведені дослідження дозволяють зробити наступні узагальнюючі висновки. 1. Перелік навчальних дисциплін з підготовки фахівців цифрового маркетингу дозволяє набути компетентності з таргетингу, що передбачає створення рекламно-інформаційного повідомлення з концентрацією на цільовому ринковому сегменті споживачів, взаємодія з якими забезпечує підвищення ефективності виробничо-господарської діяльності будівельного підприємства. 2. Вивчення дисциплін цифрового маркетингу варто включати в освітні програми підготовки як маркетологів, так і фахівців з менеджменту, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності, будівництва та цивільної інженерії, геодезії та землеустрою й інших спеціальностей.

Література:

1. WP-2018-Marketing-Hiring-Trends.pdf <https://cdn2.hubspot.net/hubfs/4517345/WP-2018-Marketing-Hiring-Trends.pdf>
2. Glassdoor <https://www.glassdoor.com/index.htm>

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

СИДОРОВА Н.В., ДОЦЕНКО Ю.В., ДУМАНСЬКА В.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

З 2018-2019 навчального року в Одеській державній академії будівництва та архітектури за результатами вступної компанії було сформовано групи за спеціальністю 191 «Архітектура та містобудування» та за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», в яких всі дисципліни першого курсу викладаються англійською мовою. Слід відмітити, що перспектива нововведень була відома заздалегідь, тому викладачами кафедри нарисної геометрії та інженерної графіки було підготовлено конспекти лекцій за дисциплінами «Нарисна геометрія» та «Мистецтво шрифту». В процесі навчання використовувалися такі методи вивчення як словесні (лекція, пояснення) та наочні (мультимедійні презентації).

Стимулом для участі у такого виду програмі з боку студентів є – попит на поглиблене вивчення іноземної мови професійного спілкування; з боку керівництва академії – підвищення престижу спеціальності архітектора та інженера та іміджу академії в цілому.

У розвитку даної програми навчання студентів спеціальних дисциплін англійською мовою можна умовно виділити два етапи: етап становлення та етап повної реалізації. Зараз на першому етапі викладачі удосконалюють іншомовний професійний досвід спілкування, виробляють методи і стилі навчання, накопичують навчальні та методичні матеріали. На даному етапі заняття є білінгвальними в тому сенсі, що викладання навчального матеріалу змішане - іноземною і рідною мовами.

В ході практичних занять та при виконанні аудиторних завдань студенти відпрацьовують навички іншомовного мислення, бо це є одним з головних підходів щодо безпосереднього спілкування. Робота програми такого виду показує, що викладання і навчання іноземною мовою стало потужним мотивуючим фактором вивчення англійської мови, як для студентів, так і для викладачів, істотно може підвищити статус іноземної мови в академії.

З урахуванням результатів успішності навчання студентів за результатами зимової сесії викладання дисциплін «Нарисна геометрія» та «Мистецтво шрифту» англійською мовою можна вважати перспективним і ефективним для подальшої модернізації освітнього процесу Одеської державної академії будівництва та архітектури.

ПРИЩЕПИТИ НАВИЧКИ ДО ТВОРЧОСТІ У АРХІТЕКТУРНОМУ ПРОЕКТУВАННІ

ТОКАРЬ В.О., МАРЦЕНІЮК О.І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Вже на першому році, завдяки навчанню методам і засобам архітектурного проектування, студенти отримують інформацію про фахове створення архітектурної документації, про елементарні вимоги до виконання графічного матеріалу, який потрібен під час виконання хрестоматійних вправ з креслення та малювання архітектурних форм.

Разом з тим існує проблема якості і ефективності матеріалів, які демонструють задум тої чи іншої композиції, зрозумілого пояснення думки автора рішення що до планування майбутньої архітектурної форми, її вигляду і значення у даному місці. Такі недоліки можуть існувати до тих пір, поки студент не навчиться більш менш професійно володіти навиками мислення у руслі фахових проблем, поки він не оволодіє майстерністю виказувати свої думки з допомогою ескізів та креслень.

Архітектурна творча діяльність може бути спрямована на показ образу майбутнього об'єкту, будь то споруда, будинок, комплекс забудови, або окрема деталь. Це відноситься і до варіантів рішення ландшафтної архітектури, елементів дизайну такого середовища. Важливо добре, якісно спланувати усі дії, грамотно показати все це у малюнках і кресленні. І саме тут можуть статись великі проблеми, непорозуміння особистих бажань і зрозумілого їх виказу у проектному матеріалі.

Дійсно, молодші курси ще не в повному обсязі оволодівають майстерністю графічного показу проектного матеріалу. Так, вони ще не вміють креслити композиційне розміщення окремих ділянок, поки не професійно зображують елементи дизайну та благоустрою, ще не зовсім вміло показують свої пропозиції що до нових варіантів цих формувань. Але є альтернатива цим спробам - вирішити нову композицію у моделі. Саме такий спосіб показу своїх ідей здається більш зручним для багатьох студентів – початківців.

Виходячи з того, треба активно вживати у процес навчання архітектурному і дизайнерському проектуванню засоби послідовності мислення, застосовувати на заняттях більш жваві та показові короткочасні фор-проектні завдання, у яких виконують (малюнок, масштабна модель) деталі роботи, якусь частку планування, які можуть стати початком загального проектного рішення.

МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ОСВІТИ**ФЕСІК Л.О., СОРОКІНА Н.В.***Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*

Під час переходу країни до нових соціально-економічних умов вища технічна школа України зазнала істотні зміни, що зачіпають усі структурно-змістовні компоненти інженерної освіти. Введення у вищих учбових закладах України, окрім основних освітніх програм підготовки інженерів, також підготовки бакалаврів і магістрів по напрямках технічних наук дозволило говорити про диверсифікацію освітніх програм вищої освіти, що відбулася.

Диверсифікація системи освіти спрямована на створення оптимальних умов для задоволення різноманітних освітніх потреб, інтересів, очікувань громадян України.

Інтеграція України у світову спільноту викликає необхідність проведення ретельного вивчення і аналізу зарубіжного досвіду організації системи освіти з метою можливого перенесення закордонного досвіду на український ґрунт. Це пов'язано, передусім, з тим, що в Україні демократизація громадського життя, деідеологізація утворення в цілому сприяють створенню атмосфери, зверненої до особи студента, побудові системи безперервної освіти з метою розвитку особистості на усіх етапах життя. Звернення до досвіду зарубіжних країн (Великобританії і Німеччині) пояснюється тим, що, будучи найбільш високорозвиненими у світі, вони акумулювали багатий досвід в питаннях викладання пошукової діяльності, навчання на блочно-модульній основі.

Загальна спрямованість процесу оновлення змісту освіти визначається наступними цілями: приведенням змісту освіти у відповідність з умовами громадського життя і економіки, що змінилися; новою інтерпретацією понять сучасної функціональної грамотності і загальної вченості; розвантаженням інваріантного компонента змісту освіти; модернізацією освітніх технологій як невід'ємного і у край значимого компонента змісту освіти; створенням механізму постійного оновлення змісту освіти.

В якості основного результату освіти розглядається оволодіння певним набором дій, що дозволяють ставити і вирішувати важливі життєві і професійні завдання. Поняття «Результат освіти» тісно пов'язаний з поняття «компетенція», яка розглядається в стандартах як здатність людини ефективно вирішувати завдання в широкому крузі соціальних, професійних і життєвих ситуаціях.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ТЕХНІЧНОМУ ЗВО

ХАЛАЙДЖІ С.В., СЕРГЄЄВА Т.П.

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Постановка проблеми. На сьогодні у проектах стандартів закладів вищої освіти відсутня компетентність, яка передбачає збереження здоров'я студентської молоді на основі використання різних видів та форм рухової активності [3]. Необхідне внесення змін до структури стандартів вищої освіти, а саме внесення до структури стандарту вищої освіти загальну компетентність, яка передбачатиме збереження здоров'я студентської молоді на основі використання різних видів та форм рухової активності та формування здоров'язбережувального середовища у ЗВО.

Виклад основного матеріалу. Аналіз стану фізкультурно-спортивної активності студентів закладів вищої освіти показав, що фізичною культурою і спортом більшість студентів бажає займатися за вибором: відвідування академічних занять із фізичного виховання за розкладом або в спортивних секціях за обраною спортивною профілізацією, що передбачає створення відповідних умов: наявність спортивних об'єктів, кадрове та організаційно-методичне забезпечення.

Для залучення студентів до рухової активності та спорту у світі використовуються різні форми та програми. В університетах працюють спортивні клуби, рекреаційні центри, спеціальні курси для студентів різного рівня фізичної підготовленості. Студенти займаються різними видами спорту.

В Україні, починаючи з 2017 року головним показником системи контролю за станом фізичного розвитку та здоров'я населення України є щорічне оцінювання фізичної підготовленості [7].

У грудні 2017 р. Міністерством молоді та спорту України підведені підсумки щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України у 2017 році. За результатами аналізу зведеного звіту можна відмітити, що майже 50% студентів були залучені до тестування. За рівнями фізичної підготовленості високий рівень має 27,4 % до загальної кількості осіб, які допущені до тестування, достатній рівень – 36,3 %, середній рівень – 26,3 %, низький рівень – 10,0% відповідно [5].

Отримані дані констатують поступове погіршення рівня фізичної підготовленості студентської молоді [1, с. 54-55]. Викликає занепокоєння також

не завжди позитивне ставлення студентів до змісту дисципліни «Фізичне виховання» та заходів, спрямованих на їх здоров'язбереження.

Результати щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів Одеської національної академії харчових технологій (ОНАХТ) та їх аналіз також показує падіння рівня їхньої фізичної підготовленості.

Все це показує необхідність розробки комплексного підходу до формування здоров'язбережувального освітнього середовища в технічному ЗВО, що співпадає з основними стратегічними завданнями національної освіти.

Здоров'язбережувальне освітнє середовище – це середовище, яке спеціально створюється в системі освіти та охоплює сукупність певних умов, здоров'язбережувальних технологій, що використовуються навчальним закладом та спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я дітей, на покращення їх настрою та самопочуття, функціонування стану організму, підвищення адаптаційних можливостей та формування мотивації на здоровий спосіб життя (за Г. Мешко) [4, с. 158]. Процес формування такого середовища передбачає комплекс змін у традиційній системі навчання і виховання.

Здоров'язбережувальне освітнє середовище виступає як світоглядна орієнтація майбутніх фахівців у освітньому процесі навчального закладу. Змістовими компонентами досліджуваного середовища є інформаційно-пізнавальний, мотиваційно-вольовий, організаційний, здоров'ятворчий, комунікативний, оцінювально-контролюючий.

1. Інформаційно-пізнавальний компонент передбачає ефективну роботу з інформацією про стан свого здоров'я, про шляхи його збереження, оволодіння науковими методами дослідження здоров'я, здоров'язбережувальними технологіями що, в свою чергу, дозволяє стимулювати формування контролю і саморегуляції. Зазначене передбачає відповідний зміст навчання і навчально-методичне забезпечення навчального процесу.

2. Мотиваційно-вольовий компонент зумовлений сформованістю мотивів і цілей майбутньої здоров'язбережувальної діяльності студентів як фундаменту подальшого саморозвитку, самовдосконалення і самореалізації.

3. Організаційний компонент: організація навчальних, факультативних та секційних занять; організація спортивно-масових та оздоровчих заходів; організація виховної роботи і дозвілєвої діяльності студентів на засадах здоров'язбереження, організація самостійної роботи студента; самоорганізація діяльності викладача. Організаційний компонент включає в себе планування, дотримання і контроль програми здоров'язбереження, аналіз цієї діяльності, який забезпечить створення та підтримання індивідуального плану здоров'язбереження (див. рис.1).

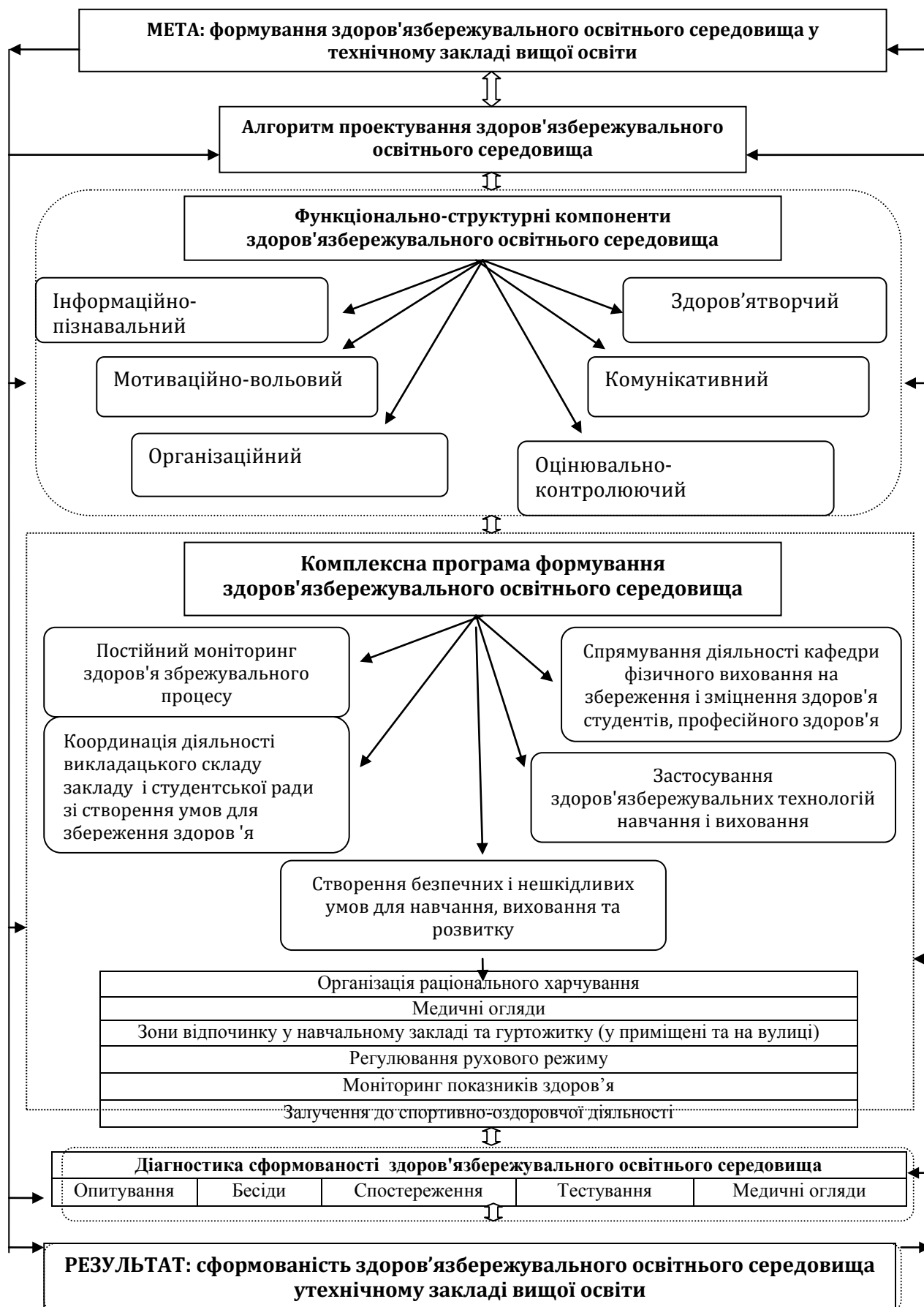

Рис. 1. Модель формування здоров'язбережувального освітнього середовища в технічному закладі вищої освіти

4. Здоров'ятворчий компонент – здатність до творчого використання сучасних засобів, методів і форм щодо здоров'язбереження з метою інструментального його використання в процесі продуктивного вирішення різноманітних особистісних, суспільно-соціальних проблем, що потребує відповідного матеріально-технічного оснащення навчального закладу.

5. Комунікативний компонент - компетентність у спілкуванні з викладачем та адміністрацією, сформованість у студентів умінь доступно і логічно передавати інформацію іншим студентам, здатність всебічно й об'єктивно сприймати людину-партнера за спілкуванням не порушуючи власну захищеність, безпеку та емоційний комфорт.

6. Оцінювально-контролюючий компонент передбачає самооцінку студентами власного здоров'я, уміння визначати шляхи його збереження, медичний контроль, а також контроль рівня фізичного розвитку, соматичного здоров'я і фізичної підготовленості.

Тому формування здоров'язбережувального середовища у навчальному закладі можливе за умови, якщо кожний компонент педагогічного процесу буде виконувати здоров'язбережувальну функцію.

Запропонована комплексна програма формування здоров'язбережувального освітнього середовища в технічному ЗВО передбачає такі аспекти діяльності: постійний моніторинг здоров'язбережувального процесу; координація діяльності викладацького складу ЗВО і студентської ради зі створення умов для збереження здоров'я студентів; спрямування діяльності кафедри фізичного виховання на збереження і зміцнення здоров'я студентів, професійного здоров'я викладачів; застосування здоров'язбережувальних технологій навчання і виховання; створення безпечних і нешкідливих умов для навчання, виховання і розвитку студентів (організація раціонального харчування, медичних оглядів; зонвідпочинку у навчальному закладі та гуртожитку (у приміщенні та на вулиці); регулювання рухового режиму; моніторинг показників здоров'я; залучення до спортивно-оздоровчої діяльності).

Висновки. Комплексний підхід до функціонування здоров'язбережувального освітнього середовища у технічному ЗВО дасть змогу зміцнювати здоров'я студентів, формувати культуру їх здоров'я, здійснювати моніторинг показників індивідуального фізичного розвитку, фізичної підготовленості, прогнозувати можливі зміни здоров'я та проводити відповідні психолого-педагогічні, корегувальні заходи для здоров'язбереження учасників навчально-виховного процесу тощо.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямі. У подальших дослідженнях необхідно впроваджувати інноваційні процеси в системі фізичного виховання, які диктуються новими соціально-економічними умовами, соціальними запитами суспільства і прискорюють формування зацікавленості студентської молоді до занять фізичним вихованням.

Література:

1. Башавець Н.А. Проблема рівня фізичної підготовленості студентської молоді / Н.А. Башавець // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт): зб. наук. праць / за ред. О.В. Тимошенка. - К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. - Випуск 3К (97)18. - С. 52-56.
2. Бондаренко І. Г., Дзюбан О. В, Ісаєнко М. В., Бондаренко О. В. Результати щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів // Вісник №152. Том 2. Серія: Педагогічні науки, 2018 – С. 40-44.
3. Комітет з фізичного виховання та спорту МОН України «Стратегія розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді до 2025 року» (проект) sportmon.org/wp.../strategiya-studentskoyi-molodi.doc].
4. Мешко Г.М. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища як аспект діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу / Г.М. Мешко // Збірник наукових праць. Серія «Педагогіка. Соціальна робота»/ гол. редактор І.В. Козубовська. - Ужгород, 2017. - Випуск 1 (40). - С. 157–161.
5. Офіційний сайт Міністерства молоді і спорту України. Зведений звіт про результати проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу станом на 22.02.2018 : <http://dsmsu.gov.ua/index/ua/material/34953>
6. Урядовий портал. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 року № 1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України». [Електронний ресурс]. – Режим доступу станом на 18.02.2018: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/248719427>

МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ ПОКРАЩАННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ХРОПОТ С.Г.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Сфера науки і освіти належить до тих видів діяльності людини, де під примусом дуже важко досягнути пристойних результатів. Відтак, тут може бути застосована лише добровільна і усвідомлена кропітка праця, а особа, здобуваючи знання і вміння (набуваючи певних компетенцій), має бути вмотивованою, що саме ті знання і вміння допоможуть їй в майбутньому ефективно реалізуватися на ринку праці.

Не вдаючись до глибинного і детального аналізу мотиваційних аспектів, на які ми не можемо здійснювати суттєвий вплив, зупинюся лише на деяких аспектах причинно-наслідкових зв'язків мотиваційного характеру, що можуть бути враховані і реалізовані в межах повноважень окремого ЗВО.

По-перше, рівень середньої освіти тих студентів, що по залишковому принципу вступають до вітчизняних ЗВО, бажає бути кращим, саме тому, вже на стадії відбору (профорієнтаційної роботи) необхідно максимально детально доводити до потенційного студента умови і принципи його майбутнього фаху, з метою виявлення і залучення дійсно зацікавлених.

По-друге, суцільна дигіталізація практично всіх сфер життєдіяльності, потребує докорінної видозміни змісту і методів навчання, практично всі аналогові технології світосприйняття мають бути замінені цифровими, особливо на стадії реалізації теорії на практиці.

По-третє, фахівець з енциклопедичними теоретичними знаннями і невмінням виконувати необхідні виробничі операції навряд чи буде затребуваний на ринку праці, що вимагає реального і повсюдного переходу до компетентнісної системи вищої освіти.

По-четверте, життєві реалії сьогодення диктують необхідність заміни підходів широкопрофільної освіти (всього і потрохи) вузькопрофільною (небагато, але ґрунтовно і досконало). Студент не повинен бути переобтяженим надвеликими масивами знань, проте, в процесі кожного нового етапу навчання (семестр, дисципліна, модуль) він, залежно від уподобань, зобов'язаний оволодіти бодай незначною децимєю компетенцій. Це сприятиме (навіть на підсвідомому рівні) формуванню у студента образу переможця, що в свою чергу спонукатиме (мотивуватиме) його до нових звершень. Крім того,

вузькопрофільна система освіти формуватиме у майбутніх фахівців потребу набуття здібностей командної роботи в широкому розумінні цього поняття.

По-п'яте, з метою покращання ефективності навчального процесу та наближення набутих компетенцій до сучасних потреб ринку праці, кожний студент має бути реально інтегрований (не пізніше 3-го курсу) в структури галузевого виробництва (окремий день тижня, чи якийсь період протягом семестру). Крім іншого, це мотивуватиме студента до покращання навчання, оскільки зможе наочно переконатися, що ті знання і вміння, які він опановує, затребувані на ринку праці. Більшість курсового проектування (в ідеалі – всі) та підсумкова кваліфікаційна робота на відповідному рівні мають ґрунтуватися на реальних вихідних даних конкретного виробництва.

По-шосте, критерії оцінювання, в першу чергу самостійної роботи студента, мають базуватися не на підходах *правильно/неправильно* (те, що вчора вважалося правильним, завтра може вважатися хибним і навпаки), а на основі творчих здібностей студента, звісно ж у розумних межах правдоподібності.

Викладене в рівній мірі може застосовуватися як на бакалаврському, так і на магістерському рівні освіти. Проте, магістерський рівень має суттєво відрізнятися від бакалаврського величиною творчої компоненти навчального процесу. Магістерський рівень освіти в основному має базуватися на розвитку творчих здібностей пошуку варіантів наукового вирішення галузевих задач. Не повинно сприйматися як катастрофа непредставлення до захисту магістерської роботи після завершення теоретичного курсу навчання, більш важливо, щоб робота відповідала своєму статусу (доцільно встановити розумний строк, протягом якого студент, в повному обсязі завершивши дослідницьку частину магістерської кваліфікаційної роботи, вправі публічно її захистити).

Неоціненний мотиваційний вклад до покращання якості освіти знаходиться в площині суспільної моралі. Належна оцінка суспільством знань і вмінь фахівця (не лише у фінансовому вимірі, хоч в умовах ринкової економіки це важливий чинник) підвищуватимуть його самооцінку та самоідентифікацію як фахівця відповідної галузі знань і, очевидно, мотивуватимуть його до постійного самовдосконалення, шляхом опанування новоствореними знаннями і вміннями.

За результатами досліджень, фахівці в галузі нейроменеджменту констатують, що очікування задоволення в майбутньому значно сильніше мотивує людину аніж досягнення минулого. Відтак, з метою покращання якості навчання, студента необхідно підтримувати в тонусі очікування задоволення від результатів своєї праці та в більш яскравих тонах наголошувати йому на отримані ним здобутки, а не весь час читати нотатки за недоліки в навчанні.

Результати навчання мають вкладатися в формулу «Я це знаю, вмію, можу».

ПРО ПІДГОТОВКУ УПРАВИТЕЛІВ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ

ЧАБАНЕНКО П.М., ДЗЮБА С.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Згідно Закону України «Про житлово-комунальні послуги» з 1 січня 2019 року введена в дію стаття 18 щодо професійної атестації за професією менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків), що визначила задачу організації відповідного навчання фахівців з розробкою нових та адаптацією вже існуючих методик їх підготовки. Деякі шляхи рішення цієї проблеми та виникаючі труднощі розглянемо в даних тезисах.

Постановою Кабінету Міністрів України від 28 листопада 2018 року №1010 затверджений порядок здійснення професійної атестації за професією менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків), а також критерії, яким повинні відповідати установи, що здійснюють цю професійну атестацію.

На протязі останніх років в Одеській державній академії будівництва та архітектури (ОДАБА) при навчанні магістрів за галуззю знань 19 Архітектура та будівництво, спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія, освітньо-професійної програми Міське будівництво та господарство, передбачена теоретична та практична підготовка фахівців здатних до виконання завдань та обов'язків менеджера (управителя), але із-за невизначеності в цьому питанні Мінрегіону України, який є відповідальним за створення органу сертифікації і затвердження схеми атестації професії «менеджер (управитель) житлового будинку (групи будинків)», станом на березень 2019 року в Одеській області необхідна робота не проводиться.

Для активізації роботи по забезпеченню прискорення реформування житлової сфери міста Одеси вченими академії будівництва та архітектури спільно з районними адміністраціями та департаментом міського господарства Одеської міської ради розпочата розробка програми підготовки фахівців для житлово-комунального господарства міста на 2019-2023 роки.

На розгляді в Міністерстві регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України знаходиться проект угоди, запропонованої ректором ОДАБА, професором Ковровим А.В., про співпрацю щодо створення необхідних умов для організації підготовки спеціалістів і підвищення їх кваліфікації у сфері управління житловим фондом.

Висновок. Організація та здійснення якісного навчання та атестації менеджерів (управителів) житлових будинків (груп будинків) є можливим тільки на базі тісної взаємодії Мінрегіону України, органів місцевого самоврядування та закладів вищої освіти, що мають досвід профільної навчальної діяльності та відповідають необхідним ліцензійним умовам.

***ЗАВДАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
У СФЕРІ ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА***

THE PROFESSIONAL ORIENTATION OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE IN THE TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS

SAMOYLOVA O.M., KUBRYSH N.R.

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture, Odessa, Ukraine

AVRAMENKO B.V.

*South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky,
Odessa, Ukraine*

Modern education is in search of new approaches that would most contribute to enhancing the optimization of the educational process, improving the quality of the educational level in accordance with state and international educational standards. It is necessary to focus on such standards that will meet the current needs of social development in the preparation of future professionals in various industries. This issue is also relevant in the training of education professionals and specialists in creative professions – architects, designers, artists, and others. Receiving a high-quality education that would meet the international standards becomes topical and extremely necessary for future specialists.

Preparation of students at higher educational institutions for professional activities in order to increase their competitiveness, including global level, the possibility of their integration into international activities includes a search for new ways of improving the quality of training. In this regard, it is necessary to create a complex of measures that will be effective both for the mastering of special knowledge and for creating conditions aimed at developing the general culture of the person in a multinational space. The foreign language competence of a specialist is one of the most useful, popular and necessary conditions for the professional development in any industry. The ability to cooperate at the international level is extremely important in carrying out work in educational, artistic projects and so forth. The interest of Ukrainian students in the possibility of raising their education level in foreign universities using academic mobility programs is also increasing. To take advantage of this opportunity, the future specialist should be fluent in a foreign language.

The method of forming a professionally directed foreign language competence can help determine the direction in finding solutions to issues for improving the level of future specialists' training. Training for foreign language should provide students of higher educational institutions the sufficient level of linguistic knowledge, and also the ability to use a foreign language in any communicative situations. For example, future architects, designers, artists, and other specialists should be proficient in both fundamental subjects and freely communicate in their native and international

languages when they take part in organizing and holding international conferences, or when they participate in practical artistic and educational programs abroad. They should be knowledgeable in the area of artistic disciplines as well as have a high general cultural level and be able to interact effectively with colleagues.

Foreign languages of a professional orientation are taught in order to develop communication skills in the professional field of architectural, design, artistic, creative, and other subjects and topics. In the learning process, it is proposed to perform the tasks that have to form both professional and foreign language competencies of future specialists. The complex combination of professional and general competences provides specialists with a qualitatively higher level of education. They are also able to use their knowledge effectively and fulfill their professional duties under production conditions. All this will contribute to the effective creative realization of the individual, including the international level.

The development of foreign language competence contributes to the formation of sociocultural competence in general. In addition, it makes possible to complete the professionally-directed courses of disciplines to acquire professional knowledge freely using a foreign language. It is important for modern students to have practical conditions for the effective organization of their activities as specialists with a high level of general cultural and professional training. The important factors are: undoubtedly foreign experience in internships and studies, work experience in the international programs, participation in scientific conferences, projects and other events with the foreign languages.

For the most complete realization of the opportunities provided by the above-mentioned forms of educational activity, we need effective programs for learning foreign languages of a general and professional orientation. Another possibility is the development of methods for the implementation of advanced foreign language training of students by teaching special disciplines in a foreign language. Particular attention should be paid to the implementation of the final stage in the formation of students' speech skills; they should be given the opportunity of speaking practice. For formation and consolidation of foreign language competence skills in the learning process, it is possible to include communicative tasks. For example, they can be designed in the form of modeling situations that are considered as the re-creation of professional international contacts of specialists. Such methods can play a significant role in the formation of special professional knowledge and skills.

Thus, the process of formation of the mentioned above components is important in the preparation of future architects, designers, artists, educators and other professionals in any modern highly skilled activity. A foreign language as a means of enhancing the competitive potential of specialists is of great practical importance.

СОЦИАЛЬНАЯ ОПТИМИЗАЦИЯ СОЗНАНИЯ

АНТОНЮК С.А.

Национальный университет «Одесская морская академия», г. Одесса, Украина

Бесконечно длительный процесс человеческой истории как накопление человеком определений **Быть Человеком** осуществляется за счет расходования бесконечно малых жизненных поступков множества людей, живущих в конкретное время и в конкретной культурной модели. Сегодня эта модель выработала и реализует процедуру вхождения новорожденного в статус человека: как индивида, - где он такой как все; как личности, - где он олицетворяет собой свою социальную принадлежность и самого себя; как индивидуальности, - где он предстаёт как единственный в своем роде, со своими неповторимыми талантами и способностями.

В этом смысле процесс становления человека предполагает прохождение им четырех основных стадий: 1. - воспитание + 2. - обучение = совершеннолетие; 3. специализация и 4. образование, или специализация и образование одновременно. Кроме того, человек – существо двойственное –телесное и духовное, а потому каждый уровень становления предполагает в процессе воспитания и обучения не только формирование души и тела, но и процесса отношения тела к душе и души к телу. Это потому, что к совершеннолетию Человек Разумный становится субъектом своей собственной деятельности и именно он определяет смысл своей будущей жизни, он определяет на что он истратит свою жизнь (если конечно не случится так, что его жизнь истратят другие). Но мы говорим здесь о человеке в его действительном залоге.

А действительный залог предполагает в идеале здорового человека и телесно и духовно. Телесное здоровье определяется как способность энергично выполнять ежедневные задачи. Когда большинство людей думает о здоровье, они обычно рассматривают только как телесное здоровье. Это очевидно и поэтому они считают его самым легким для оценки. Наше телесное здоровье предполагает привычки, диету, здоровье органов, индекс массы тела ... список можно продолжать и продолжать. И если мы обнаруживаем, что физически не можем делать то, что хотим, нужно вносить изменения в жизненный процесс. Требуется больше, чем просто желание что-то сделать; мы должны работать для этого. Изменить свои привычки в упражнениях, есть здоровую пищу, развивать себя и преодолевать свое негативное состояние. Просто нужно помнить, что так, как мы относимся к своему телу, так и оно будет относиться к нам, потому что «мы» - это духовная сущность тела, стремящаяся осознавать и

переживать все его проблемы. Ведь тело – это материальный носитель человека, а человек как таковой определяется его духовным здоровьем.

И более того, сам человек – явление темпорально-локальное, здесь и сейчас принадлежащее к сложившейся и существующей культурной модели общества, параметрам существования которого требуется соответствующий тип человека, а человеку требуется здоровое общество.

Социально здоровое общество - это наличие реальных возможностей удовлетворять межличностные отношения и взаимодействия с другими людьми. Эти отношения и социальные взаимодействия являются основанием для поддержания интереса к другим людям как основы культурного взаимообогащения. Открывать для себя людей, с которыми нравится быть вместе и с ними и участвовать в жизненном процессе. Обсуждать свои эмоции со своими друзьями, участвовать в горячих дебатах с интеллектуальными сверстниками. Никогда не должно быть недостатка в проблемах, которые представляют интерес в сфере социальных отношений. Однако, если обнаруживается, что существует дефицит общения и человек замыкается в своем мире, то это следует изменить, сделать шаг из своей зоны комфорта, сделать что-то новое, неожиданное, когда не знаешь, что из этого выйдет, но социальная культурная модель должна быть готовой и к этому

Человек не просто живет – он переживает свою жизнь и осознает этот процесс переживания, что и определяется как способность контролировать эмоции и выражать их надлежащим образом и комфортно. Дефицит эмоционального здоровья является самым пагубным для вашего общего состояния здоровья. Статус эмоций человека может положительно или отрицательно повлиять на любой другой аспект здоровья. Эмоции определяют практически все в жизни: действия, отношения, страсти и многое другое. Держите свои эмоции под контролем и соответствующим образом выражайте позитивность. Жизнь более приятна, когда вы выбираете комфорт во всем и эмоциональный комфорт здесь определяющий, потому что именно он является базовой предпосылкой духовного здоровья человека.

Духовное здоровье определяется как чувство смысла или ценности жизни, как то содержание, которое каждый вкладывает в образ своего настоящего и будущего. Оно связано в первую очередь с существующими культурными идеалами социальной системы и может включать веру в какую-то объединяющую или универсальную силу жизненного процесса. Определение духовного здоровья иногда может быть спорной темой. Существует множество различных систем убеждений, которые существуют во всем мире и поэтому можно утверждать, что есть правильные и неправильные убеждения, но каждый

человек сам решает, что правильно для него. Важно найти тот смысловой стержень, который человек моделирует как свою жизненную ценностную перспективу. Именно его духовные убеждения помогут открыть для него и реализовать его собственную ценность и общий смысл жизни, потому что духовность человека – это сбалансированная система представлений и понятий смысла жизни.

На уровне профессионализации человек реализует две свои ипостаси – он индивид и он личность. В рамках собственного самосовершенствования он может подняться до уровня индивидуальности – выйти на передний край проблем в области своей профессиональной деятельности, благодаря саморазвитию собственного интеллекта.

Однако существующая система университетов, как правило, предполагает единство профессионализации и образования, но так, что образование является дополнением к профессии. Профессионально образованный человек выводится на передний край, где его образованность является не только исчерпывающим знанием действительного положения вещей здесь и сейчас, но включает в себе гипотетическую перспективу будущего. И все это определяется уровнем интеллекта, который фактически является **способом выражения человеческой духовности**.

Интеллект формируется и оттачивается на уровне высшего образования из тех первоначальных способностей, которые были выработаны на предыдущих этапах воспитания, обучения, профессионализации, а потому студенческий возраст – это пора сложнейшего структурирования интеллекта, которое очень индивидуально и вариативно и в создании, которого активнейшее участие принимает сам студент. Развивающее обучение в вузе предполагает формирование у студентов потребности, интереса и умений совершенствовать свои знания и способности, сознательно готовиться к будущей профессиональной деятельности образованного человека, владеющего теоретическим знанием и в области своей профессии, и в области мировоззрения своего времени.

Интеллект – относительно устойчивая структура умственных способностей человека как; - способность находить интеллектуальные способы стимуляции и мотивации деятельности; - память, внимание, скорость обработки информации; - способность устанавливать и достигать реалистические цели, как в профессиональной, так и в персональной области деятельности; - использовать в своих интересах возможности, которые могут предложить различные обстоятельства; - способность контролировать отношение «тело-разум»; - способность критично и самокритично оценить ситуацию при достижении

цели; - способность к интеллектуальному синтезу, к оригинальности мышления; - профессиональная компетентность.

Интеллектуальное здоровье и интеллектуальное развитие определяет уровень созидательной активности человека. Он использует все возможности, средства, методы и знания для совершенствования своего мастерства, наращивания творческого потенциала. Более того, интеллектуальный рост – это одна из форм развития человеческого организма так как разум знает каким должно быть тело.

Кроме того до относительно недавнего времени считалось, что у человека есть два типа интеллекта: математический (логический) и вербальный. Однако, сегодня специалисты считают, к примеру, что наши успехи, удачи и здоровье зависят, по меньшей мере, от развития не многих других, различно направленных типов интеллекта. А именно: сенсорного, интуитивного, логического, вербального, пространственного, личностного, музыкального, психофизического, социального, технического, визуального, творческого, финансового, любовного и др. Ими должен обладать каждый современный человек, чтобы полноценнее себя чувствовать, быть довольным жизнью, заниматься органичными для себя видами деятельности и профессиональным творчеством.

Таким образом, интеллект сознания определяется как сбалансированная оперативная способность человеческого духа постоянно участвовать в культурном процессе строительства жизни, учиться, расти от достигнутого опыта, оптимально использовать интеллектуальные возможности общества, направленные на решение стратегических и тактических задач духовной деятельности.

Литература:

1. Айзенк Г. Ю. Интеллект: новый взгляд// Вопросы Психологии. 1995. № 1.
2. Айзенк Ю. Природа интеллекта - битва за разум / Ю. Айзенк, Л. Кэмин. - М., 2002.
3. Донникова И.А. Культурогенная сущность социальной самоорганизации. Одесса, 2011.
4. Иванов А. Возрастные аспекты социального интеллекта. Научные исследования в образовании. 2009, № 1.
5. Pavlova O.S. "Newkanon" designing philosophical and logical disciplines / 1st International Scientific and Practical Conference. – Dec.13-14, 2018- Batumi, p.306-309.

НАУЧНО – ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ В ВЫСШИХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЯХ

БЕЛИКОВА О.В., ЗАЛИЗКО Л.В., ПЕРЧЕКЛИЙ В.И.

Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

Физическое воспитание в высшем учебном заведении является частью формирования общей и профессиональной культуры личности современного специалиста. Как учебная дисциплина, обязательная для всех специальностей, оно является средством формирования всесторонне развитой личности, оптимизации физического и физиологического состояния студентов в процессе профессиональной подготовки. В течение последнего десятилетия в Украине сложилась тревожная ситуация: резко ухудшилось здоровье и физическая подготовленность студенческой молодежи. Это, прежде всего, связано с кризисом в национальной системе физического воспитания, которое не соответствует современным требованиям и международным стандартам физической подготовленности человека. На современном этапе развития общества физическая культура является одним из важнейших факторов в формировании укрепления и сохранении здоровья человека. К студенческой молодежи все это имеет непосредственное отношение. Повышение эффективности физического воспитания студентов требует решения ряда научных проблем связанных с исследованием и научным обоснованием более рациональных форм, средств и методов оптимизации их состояния здоровья, физической работоспособности.

По данным медицинских учреждений осуществляющих контроль над здоровьем молодежи, сегодня полностью здоровыми могут считаться не более 15% студенческой молодежи. Эти нарушения наблюдаются на уровне функциональных систем, дефектов опорно-двигательного аппарата, заболеваний нервной системы, пищеварительного тракта и др. Многие студенты страдают сезонными хроническими заболеваниями, которые затрудняют процесс их адаптации к физическим и умственным нагрузкам, которые препятствуют эффективной учебе в вузе.

Сегодня физическое состояние студенческой молодежи, к сожалению, далеко от совершенства, что обусловлено рядом объективных причин: недостаточное количество занятий по физическому воспитанию; низкий уровень мотивации к самостоятельным занятиям; недостаточным уровнем специальных знаний и умений; низким уровнем использования новейших технологий и современных средств во время занятий; недостаточным финансовым обеспечением; низкой

эффективностью управления физическим воспитанием, которое осуществляется в вузе.

Физическое воспитание в высших учебных заведениях предусматривает содействие воспитанию гармонично и интеллектуально развитых личностей. Обучение в вузе по курсу физического воспитания предусматривает решение следующих задач: воспитание у студентов высоких моральных, волевых и физических качеств; подготовка к более продуктивной деятельности; сохранение и укрепление здоровья современной молодежи; поддержание правильного и всестороннего развития организма; улучшение работоспособности; всесторонняя физическая подготовка студентов; организационную, для совместной физкультурно-спортивной деятельности; проектно-творческую обеспечивается развитие индивидуальных способностей; проектно-прогностическую расширение эрудиции студентов в сфере физической культуры.

Физическая подготовка опирается на три основных компонента — состояние здоровья, уровень физического развития и подготовленности студентов. Также немаловажно учитывать характер их будущей профессиональной деятельности.

В действующей системе физического воспитания студентов используют такие организации занятий разной степени регламентации; академические обязательные в сетке часов заведения; факультативные вне расписания; занятия в группах спортивного совершенствования.

Проблема заключается в необходимости выработки путей совершенствовании физического воспитания студенческой молодежи. Оно направлено на обеспечение физического развития индивида, укрепления здоровья, морфологическое и функциональное совершенствование организма человека. Чем больше развиты физические и духовные силы человека, тем выше уровень работоспособности и результативности труда. Итак, проблема физического воспитания сегодня является актуальной и социально значимой.

Здоровый человек более активный, мобильный, жизнерадостный и вообще жизнеспособен. Современное состояние физического воспитания студентов требует объективного анализа существующих форм, систем и концепций его развития в украинском пространстве. Такой подход создает возможности определения господствующих в нем тенденций, существующего потенциала, и также учета недостатков. Однако низкая мотивация к занятиям физической культурой и спортом остается актуальной проблемой физического воспитания высших учебных заведений. Это объясняется тем, что на сегодняшний день физическое воспитание студентов в большинстве своем не является воспитательным процессом, обязательным условием которого является тесное

сотрудничество педагога и воспитанника. К сожалению, такое взаимодействие редко встречается на практике, преимущественно преподаватель и студент поставлены в ситуацию противостояния. Поэтому, процесс физического воспитания в сознании студентов становится механической деятельностью, главной целью которого является сдача нормативов и получения зачета. Преподавателям, в свою очередь, необходимо организовывать учебный процесс так, чтобы физическое воспитание стало психолого-педагогическим процессом, направленным на формирование у студентов мотивационно-ценностного отношения к занятиям.

С целью обеспечения преподавания физического воспитания в высших учебных заведениях могут быть предложены следующие модели для решения этого вопроса или различные формы их сочетания; создание специализированных спортивных, так и общеоздоровительных секций, работающих по фиксированному расписанию в свободное от основных учебных занятий время; профессионально ориентирована. Разработка ряда комплексных программ по физическому воспитанию, которые прямо ориентированы на особенности будущей профессии; традиционная сохранение физического воспитания в качестве обязательной дисциплины с начислением ее кредитов. Выставлением зачетов и включением в расписание занятий с предоставлением студентам возможности как заниматься с группой, так и заниматься индивидуально в спортивных секциях и оздоровительных кружках, клубах, программах на их выбор; индивидуальная закрепление за каждым студентом работника кафедры физического воспитания выполняющего роль по вопросам оздоровления и физического развития. Рекомендует определенные виды физической активности (как организованные, так и самостоятельные), разрабатывает индивидуальную программу физического развития.

Высшие учебные заведения могут применять различного вида поощрения для активного участия студентов в различных спортивно-массовых мероприятиях.

Физическое воспитание в высшем учебном заведении является неотъемлемой частью формирования общей и профессиональной культуры личности современного специалиста, системы воспитания студентов. Как учебная дисциплина, обязательная для всех специальностей, оно является средством формирования всесторонне развитой личности, оптимизации физического и физиологического состояния студентов в процессе профессиональной подготовки. За время обучения важно сформировать у студентов понимание необходимости постоянно работать над собой, изучая особенности своего организма, рационально использовать свой физический потенциал, ведя здоровый образ жизни, постоянно усваивать ценности физической культуры.

РОЛЬ КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ В ОРГАНІЗАЦІЇ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

БИКОВА С.В.

Одеська державна академія будівництва і архітектури, м. Одеса, Україна

Реалізація завдань виховання у студентських групах здійснюється через інститут кураторів. Діяльність куратора спрямована на здобуття молодою людиною соціального досвіду поведінки, формування національної самосвідомості, ціннісних орієнтацій та розвиток індивідуальних якостей майбутнього фахівця. Виховна робота в студентській академічній групі як цілеспрямований процес соціалізації особистості, відповідно до існуючих моральних вимог і принципів, є цілісним і упорядкованим комплексом закономірно побудованих, динамічно пов'язаних, взаємодіючих компонентів, які в своїй сукупності сприяють розвитку особистості та колективу.

Психолого - педагогічні етапи виховної роботи куратора в академічній групі. Куратор працює з академічною групою впродовж 4 років, тому в його діяльності простежується певна етапність.

1. Діяльність куратора на першому курсі (адаптаційний період). Це етап формування пристосувальних механізмів у студентів-першокурсників, активізації психічних процесів як відповідної реакції організму на нові умови, створення умов для сприйняття студентом нової соціальної ролі. Куратор насамперед вивчає схильності, здібності, інтереси та нахили студентів, щоб педагогічно доцільно залучати їх до активної навчально-виховної, громадської, трудової та фахової діяльності, формує первинний колектив академічної групи, виробляє у студентів навички самостійного розв'язання різних проблем.

2. Закріплення навичок саморегуляції студента в процесі адаптаційного періоду. Куратор покликаний надавати допомогу в організації режиму студента; з'ясовувати проблеми, пов'язані з побутовими умовами; координувати участь студентів у різноманітних видах діяльності; активізувати діяльність студентського самоврядування. Важливо також формувати у студентів відповідальне ставлення до виконання своїх навчальних і громадських обов'язків, розвивати навички самоосвіти, самоорганізації, самодисципліни, самоконтролю і самовиховання.

3. Стійка адаптація. На цьому етапі закріплюються знання, уміння і навички самовиховання, стабілізується успішність, зростає рівень самостійності, активності в науково-дослідній та громадській роботі, самоорганізації вільного часу тощо. У цей період студентський колектив уже сформувався і згуртувався,

тому робота куратора полягає в організації колективної діяльності усіх членів групи (проведення екскурсій, походів тощо).

4. Післяадаптаційний етап. У процесі навчально-виховної роботи формуються вміння та навички самоосвітньої діяльності, намагання професійно самовдосконалюватися. Оскільки з'являються нові джерела виховного впливу на студентську молодь, куратору слід тримати в полі зору всю життєдіяльність академічної групи, вникати в усі процеси, які відбуваються у молодіжному середовищі, аналізувати, оцінювати потік інформації і спрямовувати її у потрібному напрямі.

Ефективність виховної діяльності куратора визначається не формою планування і кількістю заходів, а тим, наскільки він знає індивідуальні особливості студентів групи, опікується їх проблемами і на цій основі вибудовує стратегію і тактики виховної взаємодії. Його діяльність спрямовується на створення оптимального для самовиховання середовища в умовах студентської академічної групи. Основним завданням кураторів, а також активу студентських академічних груп є створення умов для формування у студентів ціннісних орієнтацій, соціального досвіду поведінки і забезпечення розвитку та вдосконалення особистості. Студенти віддають перевагу таким стосункам, які ґрунтуються на довірі, взаєморозумінні, співучасті, умінні наставника завойовувати авторитет не владою, а власною особистістю. Значно легше вдається організувати ефективну взаємодію зі студентами таким викладачам, у яких розвинені перцептивні та комунікативні здібності. Вони об'єктивно, неупереджено сприймають особистісні властивості і конкретні вчинки студентів, їх мотиви й переживання, розуміють індивідуальні та вікові особливості студентів. Емпатія, чутливість до внутрішнього, духовного життя вихованців, глибоке розуміння їх думок і почуттів виступають як основа спілкування викладача і студентів. Критеріями ефективності управління системою виховної роботи на рівні куратора академічної групи є: рівень вихованості майбутніх фахівців; активність, згуртованість групи; стабільний режим роботи академічної групи, відсутність серйозних випадків порушень трудової та навчальної дисципліни студентами; позитивна мотивація навчально-виховної діяльності студентів, що виявляється у навчально-пізнавальній, науково-дослідній, інших видах діяльності; мікроклімат у групі, що сприяє самореалізації особистості кожного студента. Виховна ефективність досягається куратором за умови цілісного педагогічного процесу з урахуванням психолого-педагогічних особливостей переміщення із сфери зовнішніх впливів у сферу внутрішніх стимулів діяльності, коли виховання на кожному етапі розвитку особистості студента переростає у його самовиховання.

РОЛЬ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ГРАМОТНОСТИ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ИНЖЕНЕРА СТРОИТЕЛЯ

БЫКОВА С.В., КАМИНСКАЯ Н.А.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г.Одесса, Украина*

За последние годы в структуре и деятельности, как государственных, так и частных, компаний произошли значительные изменения и наиболее существенное — рост конкуренции. Осознание управления как профессии, опирающейся на разнообразные достижения междисциплинарной, пока еще очень молодой, но быстро развивающейся области научного и практического знаний, занимает прочное место в современной цивилизации. Долгое время считалось, что обучение в вузе позволяет получить любую профессию; любую кроме руководителя, потому что руководитель - это опыт плюс призвание. Но мировая практика показывает, что управление - это сфера деятельности, которой надо и можно учиться, как и всякой другой. Знание психологических особенностей людей, всесторонний учет психологического содержания управленческой деятельности, стимулирование работников в процессе современной деятельности, создание в организации здорового социально - психологического климата - эти и другие проблемы должны находиться в центре внимания психологических дисциплин, преподаваемых в вузе. Общеизвестно, что управление - это особой сложности труд, для которого характерны дефицит времени, избыток информации, ненормативный рабочий день, психологическое давление со стороны сотрудников. В этих условиях деятельность руководителя оказывается наполненной стрессами, конфликтами, кризисами. Существующие в современной психологической литературе рекомендации о том, как руководителю вести себя в этих условиях, как управлять стрессами и кризисами в его деятельности также должны рассматриваться в процессе обучения. Предметом особого внимания должны быть интегральные свойства личности руководителя, его индивидуальный стиль деятельности. Поиск формы, стиля, стратегии деятельности является одним из важнейших условий становления руководителя. Традиционно в психологии эталоном профессионально важных качеств личности и залогом успешности деятельности является комплекс психологических свойств, отвечающих запросам профессиональной деятельности. Эффективность профессиональной деятельности связана с развитием комплекса личностных качеств.

ФОРМИРОВАНИЕ ХУДОЖЕСТВЕННОГО ВКУСА В ПРОЦЕССЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СТУДЕНТОВ

ГЕРАСИМОВА Д.Л., РАХУБЕНКО Г.Л.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Основополагающую роль в академическом образовании и профессиональной подготовке студентов-художников играет формирование вкуса. И это не просто оценивание или отбор произведений искусства и художественное восприятие произведения, а колоссальный процесс познания исторического наследия целых эпох и народов. Вкус художника – это разносторонне развитие, умение чувствовать гармонию, понимание истинной красоты жизни и как следствие передача чувства прекрасного в произведениях искусства, «художественный вкус – это нож, который отсекает подделку от оригинала». При всем многообразии содержания понятия «вкус» - за ним закрепилось главное - отражение способности человека к восприятию прекрасного и безобразного [1, с. 3].

О том, что неудержимая натура человека несет в себе разрушение и хаос, неоднократно подтверждает история. Известный писатель, критик и публицист Энгельгардт М.А. писал: «История цивилизации есть история постепенного озверения людей» [1, с. 6]. Под влиянием времени, меняются социальные реалии, распадаются старые стереотипы и появляются новые ориентиры, отстаивающие свое место в искусстве. Их нельзя игнорировать, т.к. подрастающему поколению в потоке стремящейся реформации, не получая точных ориентиров для выбора идеалов, становится труднее отличить истинные ценности. Особенно это касается возникновения субкультур и контркультур, выступающих в виде культурных новаций, таких как андеграунд, китч, поп-арт, и т.д. Развитый художественный вкус послужит антагонистом растущему влиянию «антиэстетичных» и «враждебно настроенных» псевдо культур и эффективным средством духовного объединения людей.

В связи с этим необходимо вести работу по привлечению молодежи к подлинному искусству. Освоение шедевров мировой классики способствует развитию художественно-эстетического вкуса, воспитанию утонченной и духовной личности. Необходима борьба с формальным искусством, через возвращение к реалистическому искусству, через эстетические взгляды

художников, оставленные нам в мемуарах и воспоминаниях, теоретических статьях.

Поэтому воспитание художественного вкуса, это педагогический процесс. Хороший вкус должен стать необходимой производной художественного образования, необходимо разработать систему способов воспитания художественного вкуса у студентов художественных ВУЗов. Известный советский художник Н.Н. Жуков еще в 1954 году, в статье «Воспитание вкуса», акцентировал внимание на роли художника и художественной промышленности в развитии общественного сознания. И на данный момент это остается актуальным. К сожалению, у нас все еще не уделяют достаточно внимания формированию художественного вкуса и развитию эстетического чувства. Лишая тем самым новое поколение появления таких людей как Мамонтовы и Третьяковы.

Для успешного развития художественного вкуса методика преподавания и обучение правилам живописи и рисунка не должны идти только по пути заучивания схем и правил, а должны быть направлены на формирование художественно-творческой активности с помощью комплекса упражнений, путем взаимодействия искусств их взаимного соприкосновения и влияния друг на друга.

Кафедрой Изобразительного искусства созданы научно-творческие кружки, где проводятся беседы о живописи и произведениях известных деятелей искусств, достижениях архитектуры и дизайна. Используется наработанный дидактический материал, углубленно изучается пластическая анатомия, используя рисунок с натуры и лепку формы. Регулярно посещаются выставки живописных, декоративных и графических работ, в том числе и современного искусства, таким образом, развивая художественный вкус и требуя от студентов огромного трудолюбия и глубоких знаний.

Благодаря развитию художественного и эстетического вкуса, сделав процесс познания постоянной частью обучения и дальнейшей жизни, студенты способны, аргументировано отстаивать свое мнение, занимать твердую жизненную позицию, обладать личной индивидуальностью и всегда отличат зерна от плевел.

Литература:

1. Мохонько А.П. Самовоспитание вкуса:// Берлин: Директ-Медиа,2014.- 189с.
2. <https://cyberleninka.ru/article/n/analiz-kontseptsiiy-vozniknoveniya-ponyatiya-hudozhestvennyy-vkus>

ПРИОРИТЕТНОСТЬ ЛИЧНОСТНЫХ ХАРАКТЕРИСТИК У СТУДЕНТОВ ПЕРВОКУРСНИКОВ С УЧЕТОМ ГЕНДЕРНЫХ РАЗЛИЧИЙ

ГОНЧАРУК Л.В., ГОНЧАРУК С.Ф., СЕДЛЕЦКАЯ А.А.

Одесский национальный медицинский университет, Одесса, Украина

Одной из главных задач высшего образования является гармоничное развитие личности. Кроме профессионального аспекта высшего образования важным является гуманитарный аспект, поскольку человек с высшим образованием и широким кругозором должен служить катализатором гуманитарного развития общества. В современном обществе одним из главных приоритетов молодого человека является успешность. При этом успешность следует рассматривать не только как уровень профессионализма и компетентности специалиста, но и как самодостаточность формирования личности. В связи с этим, важнейшей задачей высшего образования является построение системы обучения с учетом личностных характеристик и жизненных приоритетов студентов. В тоже время, данные характеристики являются весьма динамичными в условиях изменяющихся социальных ценностей, что обуславливает целесообразность регулярного проведения исследований в данном направлении.

Проведено путем опроса изучение значимости личностных характеристик, которые наиболее существенно влияют на достижение успешности в жизни, среди студентов первого курса (1-2 неделя обучения) Одесского национального медицинского университета. Опрос проводился методом анонимного анкетирования (выборка гнездовая, репрезентативная по возрасту и полу, ошибка выборки составляет не более 3%) среди 175 студентов (125 девушек и 50 юношей).

Оценка приоритетности личностных характеристик проводилась на основе расчета среднего балла (сумма баллов набранных данной характеристикой/на число участников анкетирования). Предлагалось ранжировать в зависимости от приоритетности следующие характеристики: «гуманизм»; «оптимизм»; «прагматизм»; «деловая хватка»; «терпимость к мнению других людей»; «общительность»; «готовность к переменам»; «умение/желание учиться»; «трудолюбие»; «знания/интеллект». Баллы начислялись в зависимости от места каждой характеристики в структуре ранжирования: 1 место – 10 баллов; 2 место – 9 баллов; ... последнее место – 1 балл.

Наибольший приоритет как среди девушек, так и среди юношей отдается «трудолюбию» (соответственно 8,01 и 7,90 баллов) и «умению/желанию

учиться» – 7,64 и 6,82 балла. Весьма высоко оценивается критерий «знания/интеллект» – 3 место (6,21 балла) среди девушек и 4 место (6,34 балла) среди юношей. Тогда как «деловая хватка» более приоритетна для юношей (3 место – 6,50 баллов), чем для девушек (8 место – 4,42 балла).

Примерно одинаково девушками и юношами оцениваются приоритетность «оптимизма» (соответственно 6 место – 5,24 балла и 5 место – 5,60 балла), «готовности к переменам» (7 место – 5,00 балла и 7 место – 4,28 балла), «гуманизм» (9 место – 4,04 балла и 9 место – 4,12 балла) и «прагматизм» (10 место – 2,87 балла и 10 место – 3,88 балла).

В тоже время, для девушек более значимыми критериями являются «общительность» (4 место – 5,78 балла) и «терпимость к мнению других людей» (5 – место – 5,64 балла), тогда как для юношей значимость данных характеристик была ниже (соответственно 6 место – 5,34 балла и 8- место – 4,22 балла).

Анализируя приоритетность личностных характеристик у девушек и юношей можно оценить их, как настроенных на серьезную учебу (приоритет – «трудолюбие», «умение/желание учиться» и «знания/интеллект»).

Для девушек более значимыми чертами характера являются «общительность» и «терпимость к мнению других людей». Тогда как для юношей более важна «деловая хватка» (разница между группами более 2 баллов). Юноши более «нетерпимы к мнению других людей», чем девушки (разница между группами 1,4 балла), да и приоритетность «прагматизма» у них на 1 балл выше.

Обращает на себя внимание, что разница между максимальной и минимальной оценкой личностных характеристик у девушек была на 1,1 балла больше, чем у юношей.

Огорчает низкая приоритетность черты «гуманизм» - вероятно молодежь больше рассчитывает на собственные силы, хотя последнее место в ранжировании характеристика «прагматизм» обнадеживает.

В целом, согласно данным исследованиям можно оценить первокурсников как самодостаточных личностей (с некоторыми аспектами «юношеского максимализма») настроенных на предстоящую учебу, рассчитывающих в основном на свои силы. Следует отметить достаточно низкие значения характеристики «готовность к переменам» (7-место в обеих группах), по-видимому, вчерашним абитуриентам свойственна постепенная адаптация к резким переменам в жизни и изменению их социального статуса, что следует учитывать в первые месяцы обучения. В ходе процесса обучения более серьезное внимание необходимо уделять формированию приоритетности личностной характеристики «гуманизм».

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ДРАПАЛЮК М.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна,

НІКІТИНА Н.В.

м. Одеса, Україна

Аналіз літературних джерел свідчить, що в сучасній вітчизняній і зарубіжній літературі з питань управління (менеджменту) існує велика кількість різноманітних підходів і точок зору сутності та змісту організаційної діяльності навчального закладу. Поняття організаційна діяльність розглядається науковцями в багатьох аспектах, що відображає його складність і різноплановість, констатується, що проблема організаційної діяльності займає помітне місце у предметному полі досліджень як зарубіжних, так і вітчизняних науковців.

Сучасний розвиток суспільства в Україні посилює вплив соціально-економічних чинників на систему освіти, що суттєво змінює умови організаційної діяльності закладів освіти.

Аналізую організаційну діяльність вищих навчальних закладів встановлено, що важливим елементом процесу організаційної діяльності в початкових закладах є організаційна діяльність керівництва — процес налагодження керівником міжособистісних стосунків з підлеглими, особистісного впливу на них з метою досягнення управлінських цілей. Її ефективність значною мірою залежить від стилю організаційної діяльності керівництва та його індивідуально-психологічних особливостей. Для удосконалення організаційної діяльності в навчальному закладі були виділені такі напрямки, як підвищення ефективності організаційної діяльності керівництва та педагогічної ради навчального закладу. Організаційна діяльність керівництва навчального закладу у сучасному соціально-педагогічному контексті має збагатитися новим змістом, формами та методами.

Одним із найважливіших елементів підготовки керівника, удосконалення організації його роботи розглянуто оволодіння знаннями і навичками, необхідними для організації і проведення нарад, зборів, засідань, а також ефективної участі в них. Велике значення щодо модернізації організаційної діяльності керівництва має використання моніторингу. Він являє собою систему, що складається з показників, методів їх розроблення, постійного спостереження за цими показниками, здійснення оперативної діагностики,

відпрацювання та коригування управлінських рішень. Застосування моніторингу є не тільки механізмом управління педагогічними системами, але й механізмом самоуправління на різних рівнях керівної структури. Стратегічні та тактичні цілі оновлення організаційної діяльності керівництва навчальних закладів реалізується через концептуальну модель.

Для модернізації організаційної діяльності керівництва доцільним є використання освітнього моніторингу як механізму відстеження, оцінювання та регулювання педагогічних процесів, який може здійснюватися на різних рівнях управління. Моніторинг пов'язаний з усіма функціями управління: визначенням цілей, прогнозуванням, прийняттям рішень, організацією, контролем, регулюванням, комунікацією, коригуванням. Застосування моніторингу також пов'язане зі створенням стандартів та норм, визначених якісно та кількісно.

Оновлення функцій управління обумовлюється новими видами організаційної діяльності, із тенденцією входження керівників закладів освіти до загального складу менеджерів.

Сучасний заклад вищої освіти передбачає зміну ролі керівника на лідера, здатного створити команду для досягнення спільної мети. Такий лідер спроможний використовувати «колективну мудрість», яка перевищує суму індивідуальних здібностей членів групи, робить акцент на партнерстві та співробітництві.

Вдосконалення організаційної діяльності керівництва вищого навчального закладу призведуть до реалізації нових підходів до навчально-виховного процесу та визначення в ньому місця особистості, в процесі якої забезпечується постійне професійне та особистісне зростання учасників навчально-виховного процесу, забезпечення адаптації навчального закладу до умов, що постійно змінюються, визначення в них місця закладу освіти, стратегій його розвитку.

Підхід до аналізу навчального закладу ґрунтується на сприйнятті його як особливої соціальної організації, складної відкритої системи. Вищий навчальний заклад створюється суспільством; повинен виконувати соціально визначені цілі та завдання; не може існувати без постійного зовнішнього притоку людей (студенти, аспіранти, слухачі); не може здійснювати свою діяльність без фінансування; не може не реагувати на зовнішню ситуацію (економіка, політика, культура); не є єдиним фактором якості навчання та виховання майбутнього спеціаліста. У свою чергу, якість випускників вищих навчальних закладів впливає на освітню політику та суспільство в цілому.

На підставі цього організаційний механізм діяльності керівництва за умов розвитку вищого навчального закладу повинен відповідати сучасним вимогам.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНДАМЕНТАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ВВНЗ НА ПРОТЯЗІ ВСЬОГО ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

ДРОЗДОВ М.О., КРАСНИЙ Ю.П.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Підготовка курсантів ВВНЗ зафундаментальними природничими дисциплінами, яка проводиться на перших курсах, має чимале значення для формування світогляду та освітніх компетенцій на протязі всього терміну навчання а також у наступній військово-професійної діяльності. Між тим, в сучасних умовах, існує ряд обставин, які суттєво її утруднюють і ускладнюють досягнення поставлених цілей навчання. Такими є, у першу чергу, помітне зменшення бюджетів фундаментальних природничих дисциплін а також недостатній рівень початкової освітньої підготовки курсантів, незвичність до нових умов навчання, у тому числі, до навчання в умовах несення військової служби. Саме це стало основними причинами появи ідеї початкового (нульового) модуля. Ідея початкового модуля - комплексна, інтенсивна і якнайшвидша адаптація вчорашніх школярів або військовослужбовців до умов навчання у ВВНЗ. Цілями підготовчого модуля є: актуалізація знань першокурсників і формування в них націленості на навчання у ВВНЗ; формування колективів навчальних груп першокурсників; створення кращих умов для швидкого входження першокурсників в освітній процес факультету й ВВНЗ; соціально-психологічна адаптація першокурсників до нових умов життя. Тривалість підготовчого модуля становить 3 тижні. За змістом він охоплює найбільш важливі питання математики, фізики та хімії.

Відомо, що накопичення та збереження нових знань також супроводжується явищем деградації раніше придбаних знань. Така деградація знань стає особливо помітною коли вони не актуалізуються на протязі довгого часу (в середньому, місяць і більше). Ступень деградації знань можна встановити через стандартизоване вимірювання залишкових знань. За практикою освітньої діяльності через 2-3 роки після вивчення навчальної дисципліни курсант зберігає не більше 15-20% раніше придбаних знань, якщо не використовувати ніяких методів та засобів навчання, спрямованих на збереження та розвиток знань. Тобто, реальною проблемою освітньої діяльності у ВВНЗ стає питання про відновлення за короткий час фундаментальної підготовки курсанта, яка здобувається ним в основному на першому курсі, для вивчення спеціальних військово-технічних дисциплін на наступних і, особливо, останніх курсах

навчання. Це є також особливо доречним у зв'язку з перспективою вступу до магістратури череззовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО).

Авторами пропонується педагогічна інновація, яка полягає в тому, щоб за рахунок незначної частини (6-8 аудиторних годин) бюджету навчального часу фундаментальної дисципліни (фізики, вищої математики, хімії або інформатики) проводити цілеспрямовані спеціальні курсиактуалізації фундаментальних знань безпосередньо перед вивченням спеціальних військово-технічних дисциплін.

Курсиактуалізації фундаментальних знань плануються навчальною і робочою навчальною програмою дисципліни кафедри у вигляді спеціального перехідного модулю, який реалізується в освітньому процесі ВВНЗ при завершенні підготовки за бакалавратом та напередодні вступу до магістратури. Форми його реалізації можуть бути різноманітними – в залежності від поточного стану освітньо-професійної підготовки курсантів. Найбільш ефективним проведення перехідного модулю з фундаментальних природничих дисциплін є у вигляді професійно-орієнтованих практичних занять з фізики, хімії, вищої математики або інформатики.

Слід відзначити, що в процесі проведення перехідного модулю можна також одержати додаткові, важливі для подальшої освітньо-професійної підготовки, об'єктивні данні про здатність та схильність особи до навчання в магістратурі, обрати для цього процесу кандидатури за рейтингом актуалізованих освітніх компетенцій, визначити їх певні індивідуальні схильності до науково-дослідницької роботи та її напрямків. З цією метою до змісту перехідного модулю включається проведення курсантом невеликого за обсягом, але повноцінного за рівнем вимог магістратури самостійного наукового дослідження за темою і напрямком військово-професійної підготовки. При цьому курсант має самостійно скласти план наукового дослідження, провести науковий аналіз його актуальності з використанням доступних інформаційних джерел, застосувати при виконанні свої освітні компетенції в реалізації теоретичних та експериментальних досліджень. Результати такого самостійного наукового дослідження представляються на розгляд комісії у вигляді оформленого відповідно встановлених умов наукового рукопису. Перехідний модуль, на відміну від поточного освітнього процесу, проводиться циклами окремих освітніх дисциплін, з яких першими виступають фундаментальні природничі науки (вища математика, фізика, хімія).

Проведений авторами педагогічний експериментпоказав доречність і ефективність такого підходу.

НЕОБХІДНІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ САМООРГАНІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВВНЗ

ДУШКІН Ю.Г., МАКСИМЕНКО Ю.А., МАМІЧ В.В.

Військова академія, м.Одеса, Україна

Особливим видом навчальної праці є створена найбільш удосконалена система методів самоорганізації пізнавальної діяльності, а отже, саме тут існують найкращі можливості навчитись умінню навчатися. В ході самостійної роботи нерідко реалізуються здібності курсанта (слухача) узагальнювати отриману інформацію та перетворювати її у знання. Важливий також психологічний результат: під час самостійної роботи курсант (слухач) постійно відчуває себе особистістю, яка самостійно приймає рішення та несе за них відповідальність і дійсно стає такою особистістю.

Регламентация самостійної роботи, включення її до навчальних планів, як нам представляється, характеризують новий етап в управлінні пізнавальним процесом у вищому військовому навчальному закладі.

Це вимагає системного підходу, перегляду устояних поглядів майже на всі організаційно-методичні основи навчально-виховної роботи. Важливо також, щоб викладачі були упевнені не тільки у своїх здібностях передати знання, але й у здатності курсантів (слухачів) засвоїти ці знання та придбати навички застосування їх. «Вирішальне значення має не стільки оволодіння сумою конкретних знань та навичок, скільки вироблення здібностей з їх одержання», неодноразово підкреслював видатний фізик Альберт Ейнштейн.

Але як цього досягти? Та й у загалі, чи можна навчити і як навчитись самостійній роботі? Яким чином організувати самостійну пізнавальну діяльність, щоб максимально задовольнити вимоги до якості підготовки військового фахівця?

Таким чином система самоорганізації пізнавальної діяльності являє собою цілеспрямовану, внутрішньомотивовану, структуровану самим суб'єктом сукупність виконуваних дій, що коригується ним за процедурою та результатом пізнавальної діяльності. Саме так відбувається поглиблення теоретичних знань, освоєння умінь та їх практичного застосування, що значно покращить якість підготовки військових фахівців для Збройних сил України та тим самим підвищить їх боєздатність, що повністю відповідає вимогам керівних документів Міністерства оборони України та Міністерства освіти і науки України з удосконалення системи самоорганізації пізнавальної діяльності.

ФАКТОРЫ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТЕХНИЧЕСКИХ ПРОФЕССИЙ**ИСАЕВ В.Ф., КРЮКОВСКАЯ-ТЕЛЕЖЕНКО С.А., СКРЕБНЕВ А.Ф.***Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина*

Перед Украиной, и всем миром встал вопрос не хватки специалистов технических специальностей. Какие же факторы привлекают сегодняшних абитуриентов? Что делает гуманитарные специальности более привлекательными и что необходимо добавить в учебный процесс технических вузов чтобы восполнить нехватку специалистов.

При изучении данной проблемы нами была использована методика «Изучения факторов привлекательности профессии» В.А. Ядова в модифицированном варианте Н. Кузьминой и А. Реана [1]. Выборка обследуемых разделялась на две группы: 15 респондентов-абитуриенты (далее выборка А), и 15 респонденты (выборка Б) - студенты магистры (гендерный фактор не учитывался). Выборки различных групп подобраны для отслеживания динамики изменения приоритетов по данной методике.

Для первой группы одним из значительных факторов оказалось «Не умею работать с людьми» (Коэффициент значимости $K3=0,34$). Что говорит о «интровертивности» сегодняшних абитуриентов.

Для второй выборки одним из значимых факторов был «Работа соответствует моим способностям» ($K3=0,3$), т.е. в старшем возрасте приходит осознания «себя в профессии», студенты начинают серьёзно задумываться над своей профпригодностью к работе, в той сфере которую для себя выбирают [2 с. 240]. Существенным для данной группы оказалось и «Большая зарплата» ($K3=1$) (для выборки А $K3= 0,4$.)

Высокое значение коэффициента значимости достигается для двух групп выборки по пунктам «Профессия одна из важнейших в обществе» ($K3=0,44$) и «Возможность достичь социального признания» ($K3=0,4$). Это говорит о том насколько важно признание обществом той или иной профессии, а следовательно, необходимо повышать «престиж» технических специальностей через увеличение оплаты данных профессий и популяризации их в обществе в целом.

Литература:

1. Психология и психодиагностика личности. Теория методы исследования, практикум/ А.А. Реан. – СПб.: Прайм-ЕВРОЗНАК, 2008 –255с.
2. Вікова психологія: навч. посіб. – 2-ге вид., стереотип./ М.В. Савчин, Л.П. Василенко. – К. : Академвидав, 2009.–360с.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ЕФЕКТИВНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

КАДІЄВСЬКА І.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

БИКОВА А.М.

Варшавський державний університет, м. Варшава, Польща

На шляху розвитку української державності сьогодні постають актуальні проблеми, розв'язання яких виступає гарантом розвитку всіх суспільних інститутів. Необхідність входження нашої країни в нову модель розвитку Європи передбачає підготовку нової генерації спеціалістів, професіоналів, здатних враховувати світові реалії та реагувати на зміни в глобальному масштабі. Сучасне динамічне середовище потребує підготовки фахівців, здатних адаптуватись до його особливостей, працювати за умов постійного оновлення інформації. Питання самореалізації особистості традиційно пов'язуються з гуманістичною психологією, у якій даний термін є центральним. Звернемо увагу на представленість ідеї самореалізації у вітчизняній психологічній науці. Аналіз дає змогу відкрити глибокі й змістовні психологічні підвалини даного явища. Сучасне життя зі своїм насиченим інформаційним простором спонукає людство, до осмислення й усвідомлення того факту, що треба самореалізовуватися в цьому складному і дуже, інтенсивному столітті. Одним із кроків до створення освітнього простору в руслі комфортної атмосфери, є гуманізація освітнього середовища. Спираючись на визначення «гуманізація освіти - розповсюдження ідей гуманізму на зміст, форми, методи навчання; забезпечення освітнього процесу вільного і всебічного розвитку особистості, її активної участі в житті суспільства зрозумілим стає той факт, що саме побудова освітнього середовища на засадах гуманістичної педагогіки надає поштовх до розкриття внутрішнього потенціалу особистості, що, в свою чергу, служить стимулом до самореалізації особистості. Сучасна вища школа, як соціально-педагогічна система покликана забезпечити досягнення таких освітніх результатів, які б відповідали б цілям розвитку особистості й сучасним вимогам суспільства. Щоб гідно жити в сучасному суспільстві, особистість повинна бути компетентною в різних сферах діяльності. Вища школа має допомогти студентам в оволодінні технологіями життєтворчості, створити умови для розкриття потенціалу самопізнання, самооцінки, самоактуалізації, саморегуляції, самореалізації, самоконтролю, інтеграції до соціокультурного простору. Важливою метою

освіти є формування рівня соціальної зрілості студентів, достатнього для забезпечення його автономності, самостійності в різних сферах життя. Компетентнісний підхід покликаний подолати прірву між освітою і життям. Перехід до компетентнісного підходу означає переорієнтацію на результат освіти в діяльнісному вимірі, розгляд цього результату з погляду потреби в суспільстві, забезпечення спроможності студента відповідати новим запитам ринку, мати відповідний потенціал для практичного розв'язання життєвих проблем, пошуку свого «Я» у професії, суспільстві.

Компетентнісний підхід полягає в акцентуванні на накопиченні нормативно визначених знань, умінь і навичок до формування й розвитку здатності практично діяти, застосовуванні індивідуальної техніки та досвіду успішних дій у ситуаціях професійної діяльності й соціальної практики.

Перспективність компетентнісного підходу полягає в тому, що він передбачає високу готовність до успішної діяльності в різних сферах суспільного життя. Саме набуття життєво важливих компетентностей може дати людині можливості орієнтуватися у сучасному суспільстві, інформаційному просторі, швидкоплинному розвитку ринку праці, подальшому здобутті освіти. Означимо деякі системи компетентностей: Ключові компетентності – надпредметні (міжпредметні) компетентності, які визначають здатність людини здійснювати складні поліфункціональні, поліпредметні, культуродоцільні види діяльності, ефективно розв'язувати відповідні проблеми. Загально - галузеві – їх набувають упродовж засвоєння змісту тієї чи іншої освітньої галузі. Предметні компетентності – вони набуваються упродовж вивчення того чи іншого предмета, курсу, дисципліни. Європейські експерти пропонують таку внутрішню структуру компетентності: знання, пізнавальні навички, практичні навички, відношення, емоції, цінності та етика, мотивація. До ключових компетентностей студента можемо віднести: пізнавальну компетентність, особистісну компетентність, самоосвітню компетентність, соціальну компетентність, творчу компетентність.

Самореалізацію особистості потрібно розглядати як свідомий процес найбільш повного розкриття і зростання сутнісних сил людини в процесі багатогранної, вільної діяльності, який розгортається під дією суперечностей між «Я» - ідеалом і «Я» - реальністю, і має різні рівні свого становлення і розвитку. Потреба в самореалізації є джерелом активності особистості, активність же визначає ті види діяльності, в яких дана потреба задовольняються. Процес життєтворчості досягає кульмінації під час вирішального вибору в основних сферах самореалізації особистості.

КРЕАТИВНОСТЬ В СОВРЕМЕННОМ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОМ ПОЛЕ**КАРАНФИЛОВА Е.В.***Одесская государственная академия строительства и архитектуры
г.Одесса, Украина*

Развитие креативности на современном этапе является одним из базовых принципов образования. Безусловно, предпосылкой и почвой для внедрения данного принципа в систему образования является творческий потенциал учащихся, творческие способности, которых должны быть эксплицированы в учебном процессе. Ведь именно фактор креативности на сегодняшний день является одним из составляющих эффективной профессиональной деятельности востребованного специалиста. Креативность – это новое, необычное, то что, по мысли структура листа Ю. М. Лотмана, выступает в роли «культурного взрыва». Данное понятие означает взламывание общей мировоззренческой и методологической платформы, парадигмы мыслительного процесса на всех уровнях культурного и духовного бытия [2].

В современной системе образования разрабатывается целый комплекс, так называемый тренинг креативности, призванный улучшить продуктивность творческого процесса, его уникальность, неповторимость. Основные задачи данного тренинга можно сформулировать следующим образом:

1. Содействовать переходу из обычных состояний сознания в необычные, по крайней мере, на короткие промежутки времени;
2. Обладание возможностями возбуждать взаимодействие интеллектуальных, волевых и эмоциональных функций;
3. Обеспечение реалистичного столкновения с проблемой, погружение в нее, эмоциональную вовлеченность;
4. Обеспечение столкновение противоположных понятий, образов, идей.

Образовательные технологии креативности опираются на такие основы творческого процесса:

- а) логический анализ действительности с использованием приобретенных знаний;
- б) решение проблемы существует, но личность это не осознает и не может объяснить;
- в) вербализация интуитивного решения проблемы – исполнитель пытается описать ее;

г) формализация найденного решения – правильно выбранный принцип творческого решения проблемы [1, с. 23].

Безусловно, творчество является промежуточной ступенью, механизмом синтеза образовательного процесса как такового и принципов внедрения креативности. Однако для того, чтобы образовательный процесс был четкой выверенной, методологически и методически продуманной системой, мы все же должны создать и ориентироваться на тот или иной проект образования. Как нам представляется, наиболее оптимальной в этом смысле выступает модель, предложенная Т. В. Ткач. Исследователь выделяет следующие иерархические урени системы образования:

- «вибір філософських, соціальних, політичних, управлінських та інших позицій, на основі яких визначаються стратегія, модель і тактика проектування освіти;
- побудова методологічних, психологічних, фізіологічних, дидактичних і методологічних засад сучасної освіти;
- розробка освітніх концепцій різного рівня (загальної концепції школи, концепцій структури, змісту, технологій, контролю освіти, концепції освітніх галузей і предметів, підготовки кадрів тощо);
- розробка освітніх програм усіх рівнів, навчальних посібників, засобів навчання й контролю, методичних посібників і рекомендацій» [3, с. 220].

Таким образом, данная модель выступает базой для образовательного процесса как такового. Она является общей и универсальной для всех без исключения участников многоуровневого и иерархически сложного образовательного процесса. Этаго схема, фундамент.

Следует отметить, что внедрение принципов творческой реализации и самореализации, креативности в самом широком смысле этого слова предполагает также некоторые индивидуальные компоненты, учитывающие личностную психосферную организацию каждого индивидуального участника образовательного процесса.

Литература:

1. Бляшевська А. Інтенсивні освітні технології. Дидактично-професійний аспект / А. Бляшевська, Т. Бортнюк. — Луцьк: Твердиня, 2009. — 206 с.
2. Лотман Ю. М. Семантика числа и тип культуры / Ю. М. Лотман // Семиосфера. — СПб. : Искусство-СПб., 2000. — 127 с.
3. Ткач Т. В. Освітній простір особистості / Т. В. Ткач. — К. :-Ін-т психології ім. Г. С. Костюка, 2008. — 272 с.

РЕФОРМУВАННЯ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

КАРЛОВА І.Г., ШЕВЧЕНКО І.В.

Харківський державний автомобільно-дорожній коледж, м. Харків, Україна

Відновлення незалежності України створило передумови для формування цілісного гуманітарного простору. В гуманітарній сфері розпочались складні й неоднозначні трансформаційні процеси, наслідком яких стала відмова від тоталітарної ідеологічної системи цінностей і формування нової, що спирається у своєму розвитку на європейську людиноцентричну систему цінностей, яка не раз доводила свою ефективність. У європейському світогляді інтелект, освіта, професійний досвід, соціальна мобільність, здатність до креативності та інновацій у професійній діяльності і соціальному житті беззаперечно визнаються головною складовою національного багатства та основним ресурсом соціально-економічного розвитку.

Реалізувати людиноцентричну модель розвитку українського суспільства можливо і необхідно, а для цього слід зробити гуманітарну сферу пріоритетною в державі. Поки ж ця сфера в Україні «характеризується певною непослідовністю і безсистемністю у проведенні реформ, наявністю істотних соціально-економічних проблем, успадкованою від минулого недооцінкою гуманітарних чинників, роль яких у трансформаційні періоди різко зростає і стає вирішальною. За умов глобального змагання конкурентоспроможність і місце нашої країни у світі дедалі більше залежатиме від здоров'я нації, всебічного духовного і культурного розвитку особистості, що покладає велику відповідальність за майбутнє як на органи державної влади, так і на громадськість, сім'ю, на кожного члена українського суспільства» [1, с. 24].

Таким чином, сьогодні, як ніколи раніше, зростає функціональна, тобто суспільно необхідна роль цієї сфери та усіх її складових у забезпеченні життєдіяльності нації і держави.

Основними принципами гуманітарного розвитку України в сьогоднішніх умовах мають бути:

- україноцентризм як система поглядів, що визначає цінність людини та її можливості як критерій оцінки ефективності держави та зрілості суспільних інститутів;

- забезпечення реальності прав і свобод людини і громадянина, у тому числі й гендерної рівності, установлення гарантій рівності громадян перед законом, відповідальності посадових і службових осіб за їх порушення;
- установлення рівних можливостей для гармонійного розвитку громадян України, забезпечення справедливості, гарантування належної якості життя незалежно від статі, віросповідання, етнічної належності, регіону проживання;
- надання можливостей для підвищення соціального статусу особистості, у тому числі й шляхом удосконалення її освітнього рівня та професійно кваліфікаційних характеристик;
- розширення простору свободи, утвердження людської гідності, розкриття комунікативного потенціалу української культури як триєдиний спосіб формування національної ідентичності та соціалізації людини;
- розвиток та якнайповніше використання культурних надбань нації у багатогранності зв'язків з іншими національними культурами, відкритість для міжкультурної взаємодії з метою забезпечення належного місця України у європейському і глобальному гуманітарному просторі;
- взаємодія між державою і громадянським суспільством, бізнесом і владою з метою створення необхідних соціально-економічних умов для підвищення якості життя населення, створення умов для всебічного гармонійного розвитку людини, захисту її прав і свобод.

Динамічні зміни в українському суспільстві, які характерні для всіх сфер діяльності, є неможливими без системного реформування національної системи освіти. При цьому модернізаційні перетворення мають здійснюватись відповідно до загально-цивілізаційних тенденцій розвитку національних освітніх систем. Якісна освіта має сприяти поширенню та втіленню вартостей відкритого суспільства, а саме: ідей самоцінності людського життя, особистої гідності, свободи, рівності.

Основними проблемами на шляху адаптації системи освіти до вимог часу є:

- 1) зниження доступності освіти та невідповідність її якості сучасним вимогам;
- 2) невідповідність ринку освітніх послуг потребам ринку праці, що спричиняє диспропорції між підготовкою спеціалістів та попитом на них з боку роботодавців;
- 3) неефективність механізмів державного фінансування системи освіти при постійному збільшенні бюджетних видатків на освіту;
- 4) збереження занадто централізованого керування освітнім процесом.

Про пріоритети розвитку освіти, необхідність практичного реформування освітньої системи в цілому, і вищої освіти зокрема йдеться в основних документах, що регулюють освітню діяльність в сучасній Україні. Визначається, що освіта є вирішальним чинником політичної, соціально-економічної, культурної та наукової життєдіяльності суспільства, стратегічним ресурсом поліпшення добробуту людей, забезпечення національних інтересів, зміцнення авторитету і конкурентоспроможності держави на міжнародній арені [2, с. 137].

Серед головних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти, виходячи із основних засад європейської вищої освіти, сформованих у Великій Хартії Університетів, Болонській декларації та Левенському комюніке є – постійне підвищення якості освіти; оновлення її змісту та форм організації освітнього процесу; формування наступності процесу здобуття вищої освіти, системи безперервної освіти та навчання протягом життя; забезпечення економічних і соціальних гарантій для професійної самореалізації педагогів; створення різноманітних типів навчальних закладів та варіативних навчальних програм; підготовка кваліфікованих педагогічних кадрів для забезпечення якісної освітньої діяльності в сільській місцевості; інтеграція системи вищої освіти України у світову систему вищої освіти при збереженні і розвитку досягнень та традицій української вищої школи.

Сьогодні перед освітою стоїть важливе завдання – сформувати особистість, якій притаманна демократична культура, усвідомлення взаємозв'язку між індивідуальною свободою, правами людини та її громадянською відповідальністю, готовністю до компетентної участі у суспільному житті. Ця мета може бути досягнута через реалізацію освітою основних завдань, серед яких науковці виділяють такі: надання громадянам знань про відповідні досягнення сучасної цивілізації, демократичні цінності й традиції України; формування мотивації, основних умінь і критично-конструктивного мислення; сприяння формуванню активної позиції громадян щодо реалізації демократичних ідеалів і цінностей; визначення умов для набуття молоддю досвіду ефективної діяльності та комунікативної взаємодії.

Література:

1. Про внутрішнє і зовнішнє становище України у 2000 р.: Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2001
2. Національна Доктрина розвитку освіти// Вища освіта в Україні. Нормативно-правове регулювання. За заг. ред. П.Зайця, В.С.Журавського. – К. : ФОРУМ, 2003. – 232 с.

СУТНІСТЬ І СТРУКТУРА ХУДОЖНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ДИЗАЙНЕРІВ

КАРПОВА С.М., КУБРИШ Н.Р.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

На сучасному етапі дизайн освіта є популярним у всьому світі. В Україні професія «дизайнер» отримала офіційне визнання відносно недавно. Так, якщо ще на початку останнього десятиліття ХХ століття вищих навчальних закладів, що здійснюють підготовку студентів за напрямом «Дизайн» в Україні налічувалося не більше п'яти, то сьогодні їх існує вже понад п'ятдесят п'ять.

Перед системою дизайн освіти виникають складні завдання: створення перспективної моделі фахівця, що володіє специфічним мисленням детермінації майбутнього та здатного прогнозувати в області проектної діяльності, приймати творчі рішення. Одним з ключових компонентів характеристики дизайнера є формування його особистості з високим рівнем художньо-професійної культури. У зв'язку з цим, стають актуальними проблеми формування художньо-професійної культури майбутніх дизайнерів. Оскільки культура пронизує всі аспекти людської життєдіяльності – від основ матеріального виробництва і потреб в художньо-естетичному формуванні та перетворенні життєвого середовища, в тому числі продуктів дизайну.

У працях вітчизняних і зарубіжних учених наголошується на тому, що поняття «культура» відображає сукупність цінних для суспільства об'єктів, які створюються у результаті професійно-творчої діяльності. У свою чергу, ці культурні об'єкти характеризують професійно-творчу особистість, а також сукупність знань, засобів, вмінь та здібностей, необхідних для створення цих об'єктів. Художня культура є однією із форм прояву загальної культури, що створюється, функціонує і розвивається у сфері художньої діяльності людини (літературної, музичної, зображувальної, театральної тощо), такої, де кінцевим продуктом і метою діяльності є твори мистецтва поза їх утилітарної, побутової цінності. Під художньо-професійною культурою майбутнього дизайнера розуміємо специфічну складову його загальної професійної культури, що характеризує естетичні норми та художні цінності, якими фахівець послуговується у створенні своїх проектів та опановує у процесі підготовки до цього виду діяльності. Художньо-професійна культура виступає особливою формою прояву загальної, художньої та професійної культури дизайнера. На думку О. Фурса, майбутній дизайнер повинен вміти: трансформувати образи культурної спадщини людства в творчий задум дипломного проекту;

розробляти пропорційні, фактурні і колірні аспекти художнього образу; знаходити свій стиль в дизайнпроектах засобами творчого втілення конкретної ідеї [5, с. 16]. Згідно визначень сутності і структури художньо-професійної культури дизайнера необхідно виділити наступні компоненти: когнітивний, операційний, ціннісно-орієнтаційний. Так, **когнітивний компонент** художньо-професійної культури майбутніх дизайнерів розкриває систему знань про художні принципи, способи їх реалізації у процесі дизайнерського проектування. **Операційний компонент** складає уміння практично втілювати за допомогою художніх зображувальних засобів задуми, образи в дизайнерському проектуванні. **Ціннісно-орієнтаційний компонент** передбачає здатність оцінювати художню цінність дизайнерських проектів.

Оцінювання рівнів сформованості художньо-професійної культури майбутніх архітекторів у процесі підготовки у вищих навчальних закладах може бути загностичним, процесуальним і рефлексивним критеріями. Згідно з означеними критеріями, показниками сформованості художньо-професійної культури майбутніх дизайнерів у процесі підготовки у вищих навчальних закладах виступають знання основ композиції; теорії зображення на площині; виразних можливостей художньо-графічних матеріалів і технік як інструмента та засобу для вільного вираження творчих дизайнерських ідей; художніх принципів і способів конструктивно-логічного моделювання; уміння вирішувати композиційні задачі різної складності в дизайнерському проектуванні засобами образотворчої діяльності; здатність критично оцінювати художню цінність результатів своїх творчих проектів.

Таким чином, за результатами аналізу компонентів і критеріїв оцінки компетентності фахівця в галузі дизайну найбільш характерними рисами професійного мислення є: почуття доцільності, проектна спрямованість, володіння логічними операціями, оригінальність, наявність розвиненої фантазії, уяви, асоціативності, інтуїції, емоційності – всі ці компоненти визначають поняття «художньо-професійна культура дизайнера». Перспективу подальших наукових розробок убачаємо в дослідженні форм і методів формування художньо-професійної культури в системі дизайнерської освіти з використанням засобів комп'ютерного моделювання та різних видів графіки; визначення змісту самостійної навчальної діяльності студентів, які засвоюють професію дизайнера; вплив художньо-професійної культури на естетичну цінність дизайнерських проектів.

Література:

1. Фурса О.О. Організація навчально-виховного процесу у мистецькому коледжі: методичні рекомендації / Фурса О.О. – К., 2005 – 58 с.

НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ СРЕДЫ В ВУЗАХ**КОВЦУР Е.Г.***Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет,
г. Харьков, Украина*

На сегодняшний день при анализе процесса воспитания, осуществляемого в системе высшего образования, актуальным staje вопрос системности. Только комплексный характер стратегий воспитания позволит сформировать разностороннюю личность, профессионала своего дела. Так образовательная среда должна включать профессионально ориентированные и личностно развивающиеся составляющие. Так анализ проведенного опроса среди студентов показал, что в характеристики социокультурной образовательной среды, прежде всего, предпочтительным видится как профессиональные, так и коммуникативно-личностные элементы. Обучение в вузе, глазами студентов, воспринимается как возможность расширить свой кругозор (52,5%), получить знания по выбранной специальности (47,8%), подготовиться к будущей профессиональной деятельности (32%). Среди коммуникативных ценностей студенты выделяют: возможность найти новых друзей (30%); получить большую самостоятельность (19,7%); повысить культурный уровень (15%). Таким образом, очевидно, что в сознании студентов не существует разногласий между профессиональной подготовкой и воспитательными процессами.

В целом становится очевидно, что социокультурная среда вузов Украины должна конструироваться из четырех основных элементов: чему учат, как учат, кто учит, какие дополнительные возможности есть в вузе. Первую группу условно можно назвать профессиональной – наличие специальностей, программ дисциплин, интересных для студентов. Вторая группа – особенности обучения в вузе (высокий уровень преподавания; возможность применения полученных знаний в профессиональной деятельности). Третья группа – качественные характеристики обучающего персонала (научная степень и звание преподавателей, уровень культуры). В четвертую группу необходимо отнести внеучебную жизнь (наличие спортивных и театральных кружков, наличие интересных для студентов праздников и мероприятий).

Таким образом, ценностные приоритеты абитуриентов при выборе вуза сочетают в себе профессиональное развитие, ориентации на интеллигентность, получение качественных знаний и т.д. Необходимо отметить, что возможности удовлетворения данных ориентаций лежат в социокультурной образовательной среде, конструирование которой – последовательная работа педагогов вуза.

О КУЛЬТУРЕ ЦИТИРОВАНИЯ

ЛЯШЕНКО Т.В., КОВАЛЕВА И.Л.

Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

Цель данных заметок – обратить внимание на важность качественного, полноценного цитирования в учебниках, монографиях, статьях, диссертациях, студенческих рефератах. Именно список ссылок, помимо аннотации и иллюстраций, представляет потенциальному читателю тот или иной учебный или научный текст (в частности, авторефераты диссертаций) на многочисленных сайтах и порталах. И раньше, в досетевую эпоху, чтобы понять, стоит или не стоит читать ту или иную статью, многим ученым было достаточно взглянуть на картинки и список литературы. К сожалению, во многих публикациях этот список плохо соответствует содержанию, искажает источники цитирования и теряет их авторов, что не способствует распространению знаний, нередко дискредитирует идеи и методы.

Этика и профессионализм (подразумевающий компетентность плюс ответственность) – имманентные составляющие культуры цитирования.

Вот некоторые часто встречающиеся этические отступления, проявления неграмотности той или иной области и (или) «библиографической халатности» (небрежности, безответственности).

Ссылки «ради ссылок» или ссылки «по удобству», но «не по делу». Таковы, к сожалению, ссылки в некоторых диссертациях. Для количества, для «приличного» числа ссылок на зарубежные публикации порой заимствуются целые фрагменты списков литературы из доступных работ.

Так в кандидатской диссертации потехнологии и организации строительства, в которой использовалось планирование эксперимента, солидная часть ссылок скопирована подряд, бессмысленно и вслепую, из докторской диссертации, связанной с математической теорией эксперимента. Вот одна из этих ссылок, старинная и особенно экзотическая – *Алгоритм и программа расчета точных оптимальных планов на выпуклых многогранниках* (из сборника ЦНИИ электроники, сер. 6, 1978).

«Тонкий плагиат», возможно, «не нарочно». Это имеет место, в частности, когда говорится о *специально разработанных* методиках, средствах, алгоритмах, но нет ссылок на тех, кто их разработал. Автор текста описывает тот или иной полезный метод и полученный благодаря ему результат, но ссылается только на свою диссертацию, где, вероятно, есть ссылка на работу создателя метода. Диссертацию вряд ли будут искать, первоисточник скрыт.

Если к тому же метод описан с ошибками и некорректно применен, он дискредитируется. И это главный урон от «тонкого плагиата».

Специальным, иногда изысканным методам вообще не везет. Ссылаясь на нормы, описывая стандартные методики, авторы часто не считают нужным сослаться на уникальную работу, без которой были бы невозможны их результаты.

Ссылка «не там» или «невольный плагиат»? Такое случается, если автор, описывая свой результат, следом в том же абзаце упоминает чей-то оригинальный способ, которым удалось его получить, или иные достижения других авторов. Ссылку дает на свою работу, но не там, где о результате, а в конце абзаца. То же бывает, если ссылка размещена в неправильном месте в предложении; читатель может не понять, к какому факту она относится.

Ссылки «не по делу», нелепые (случайные?) – вредные. Вот пример. При запросе «экспериментально-статистическое моделирование» в Google первым появляется (поскольку адрес с доменом gov.ua) «Применение экспериментально-статистического моделирования при вычислении количества инженерно-технических работников». В статье (автор из ОГАСА) говорится, что используется типовая версия «программы COMPEX99, реализующей последовательный регрессионный анализ [4] с генерируемой ошибкой эксперимента». Указанная ссылка ([4], Иглин С.П. Математические расчеты на базе MATLAB, Санкт-Петербург) не имеет к этому отношения. Создатель и системы COMPEX (в ОГАСА), и экспериментально-статистического моделирования (ЭСМ) – В.А. Вознесенский; он же автор «генерируемой ошибки эксперимента» (Вознесенский В.А. *Модели с генерированной ошибкой эксперимента для специальных критериев качества композитов* // Строительные материалы, конструкции и инженерные системы, ОГАСА, 144-155, 1996; https://drive.google.com/file/d/1hNUj9xrqL-jWE3wfs_0V23PToq-JUJau/view). В статье нет ссылок на работы Вознесенского. Заинтересовавшийся ЭСМ читатель в статье его не найдет, в лучшем случае, будет разочарован.

Искажения источников, исчезновение авторов – весьма частые ошибки в списке литературы. Иногда остается только первый автор, иногда пропадает кто-то из соавторов, заменяется или теряется слово в названии и т.д. Поисковики помогают исправить такие ошибки, но далеко не все. Пока они не умеют обнаруживать такую серьезную ошибку, как приписывание информации не к той работе. Это бывает, когда копируется ссылка из references другого источника. Подобные ошибки особенно быстро размножаются, если неверная ссылка приведена известным автором или в часто цитируемой публикации.

Добросовестное цитирование – долг автора, а список ссылок – важный штрих к «портрету» автора.

ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ УКРАИНЫ

МАКОВЕЦКАЯ Е.А., ОЛЕЙНИК Т.П.

Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

Среди различных читаемых дисциплин экологической тематики наука о экологической безопасности является одной из важнейших в будущей профессиональной деятельности инженеров-строителей. Экологическая безопасность - это любая деятельность человека, исключая вредное воздействие на окружающую среду, притом, что антропогенная нагрузка на природу достигла в наши дни угрожающего уровня. Понятие экологической безопасности включает в себя не только природоохранную деятельность общества, но и комплексную оценку состояний, явлений и действий, обеспечивающих экологический баланс на Земле.

Одним из индикаторов экологической безопасности страны является состояние здоровья населения. По данным ВОЗ реальная средняя продолжительность жизни украинцев менее 70 лет. Частота заболеваний, особенно сердечно-сосудистых и онкологических, связана с загрязнением окружающей среды, снижением иммунитета, стрессами, неполноценным питанием. Причем четко прослеживается тенденция ухудшения демографической ситуации с западных регионов, менее промышленных, к восточным, более экозагрязненным.

В связи с рассмотренной острой проблемой, особенно характерной для Украины, актуальным, на наш взгляд, является обучение основам экологической безопасности будущих инженеров. В курсе «Экологическая безопасность», читаемом для студентов специальности «Гидротехническое строительство, водная инженерия и водные технологии» студенты обучаются оценке состояния окружающей среды, мониторингу, прогнозу последствий загрязнения атмосферы, гидросферы и литосферы, применению экономических методов регулирования природопользования и охраны окружающей среды. На занятиях используется современная методика расчета величин экологического налога за выбросы в окружающую среду предприятиями Одесской области и других регионов Украины на основании раздела «Экологический налог» налогового кодекса Украины (ст.249.3, ст. 243.1 - 243.3) с учетом ежегодных поправок. Преподавание дисциплины «Экологическая безопасность» предназначено обеспечить защиту интересов человека, общества, окружающей среды и государства от реальных или потенциальных угроз, которые создают антропогенные факторы.

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ У СТУДЕНТІВ НЕГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

МОРАР Л.А.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Професійна комунікативна культура – це особливий аспект соціального життя. Вона виступає як предмет, засіб і результат соціальної активності людини, впливає на характер і ефективність її професійної діяльності.

Саме професійні властивості та особистісно важливі якості визначають у сукупності професійну компетентність спеціаліста. Як стверджують дослідники, комунікативна культура є складним багатокомпонентним утвором, а її формування – тривалий процес, ефективність якого забезпечується узгодженим викладанням багатьох гуманітарних дисциплін у немовних навчальних закладах.

Науковці зазначають, що комунікативна компетентність – це здатність володіти певною системою вмінь і навичок спілкування з іншими людьми, яка охоплює розмовні та соціально- психологічні навички та є результатом досвіду спілкування між людьми.

До складових комунікативної компетентності належать такі компоненти:

- гностичний (система знань про сутність, структуру, функції та особливості спілкування; знання про стилі спілкування; творче мислення та ін.);
 - когнітивний (загальні та спеціальні комунікативні уміння, які дають змогу встановлювати контакт із співрозмовником; перцептивні здібності);
 - виконавський (уміння та навички вести діалог);
 - емоційний (гуманістичне настановлення на спілкування, інтерес до іншої людини, готовність взаємодіяти з нею, високий рівень емпатії та рефлексії).
- Параметрами комунікативної компетентності є:
- перцептивна компетентність – сформованість уміння вступати в діалог, розуміти невербальну мову співрозмовника;
 - емпатія – співчуття і співпереживання, здатність особистості довільно або мимовільно поділяти сильні почуття та емоції іншої людини; вміння під час спілкування розуміти емоції інших, досягати взаєморозуміння, згоди, прихильності; безоціночне прийняття одне одного;
 - толерантність – опіка, що передбачає турботу про інших без приниження їх гідності; терпляче ставлення один до одного; плюралізм думок і оцінок; відсутність стереотипів; уміння домовлятися.

Одним із завдань організації навчально-виховного процесу у ВНЗ є створення сприятливих педагогічних умов для формування комунікативних умінь і навичок майбутніх спеціалістів.

Проаналізувавши існуючі визначення, під педагогічними умовами будемо розуміти сукупність заходів, які мають забезпечити ефективний процес навчання та успішне досягнення майбутніми спеціалістами необхідного рівня комунікативної компетентності. Науковці по різному класифікують педагогічні умови, які сприяють ефективному формуванню комунікативної компетентності.

Вивчаючи умови формування готовності до професійного іншомовного спілкування у майбутніх менеджерів виділяють наступні педагогічні умови: застосування в навчанні контекстного підходу; усвідомлення студентами важливості розвитку професійного іншомовного спілкування необхідного для реалізації зовнішньоекономічної діяльності менеджера; використання форм і методів інтерактивного навчання; реалізації рефлексивного аналізу майбутніми менеджерами власних комунікативних вмінь

У діяльності лікаря ефективність процесу визначається характером взаємин, які базуються на визначній ролі спілкування. Отже, однією із складових професійної компетентності лікаря є комунікативна майстерність

Під педагогічними умовами розглядаються спеціально створені ситуації, за яких здійснюється ефективна підготовка студентів до комунікативної діяльності.

До таких педагогічних умов відносять:

- сприяння розвитку у майбутніх фахівців комунікативних умінь і навичок шляхом створення мотиваційно-комунікативного середовища;
- вдосконалення комунікативної компетентності студентів у процесі підготовки до професійної комунікації;
- міждисциплінарна інтеграція теоретичної та практичної підготовки студентів до професійної комунікації;
- актуалізація досвіду професійної комунікації майбутніх спеціалістів під час проходження практики.

Реалізація педагогічних умов, спрямована на формування мотиваційно-ціннісного, когнітивного, дієвого, особистісно-розвивального компонентів, передбачає розробку структурованої фундаментальної моделі цього процесу. Реалізація вищезазначених педагогічних умов вищого навчального закладу сприяє інтенсифікації навчального процесу, забезпечує становлення різнобічної особистості майбутнього фахівця, який володіє іншомовною комунікативною компетентністю та необхідними особистісними якостями, що відповідають вимогам сучасного інформаційного суспільства.

РОЛЬ ДЕРЖАВИ В ГУМАНІТАРНОМУ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

ОЛІЙНИК В.Д., КОЛИХАНІН С.П.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Наразі європейський курс нашої держави широко обговорюється в засобах масової інформації, наукових роботах та дослідженнях учених. Питання гуманітарного розвитку розглядаються як в сфері державно-управлінського спрямування, так і суміжних наукових галузях. Сучасний стан розвитку гуманітарної сфери досліджували В. Бульба, О. Степанко, Р.Ткачук. Аналіз концептуальних засад державної політики в гуманітарній сфері, у тому числі щодо культурного, освітнього, науково-технологічного та етнонаціонального розвитку, упорядкування державно-церковних відносин знайшов своє висвітлення в роботах В. Трощинського, В. Скуратівського, Е. Лібанової. Важливими є питання, що розкривають сутність гуманітарного розвитку нашого суспільства. Гуманітарний розвиток – це модель розвитку, що зорієнтована на максимальне розкриття потенціалу кожної людини і соціуму в цілому, створення гідних умов для реалізації всіх інтелектуальних, культурних, творчих можливостей людини і нації. У зв'язку з гуманізацією суспільства завданнями держави в галузі освіти є забезпечення доступністю дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах; розвиток різних форм навчання; надання державних стипендій та пільг учням і студентам; недопущення зниження загального рівня освіти громадян.

Гуманізація освіти передбачає формування цілісності, системності світу і свого місця в ньому. Головною частиною і засобом є її гуманітаризація, яку можна розглядати як поглиблення в змісті освіти знань про людину, людство й людяність, виявлення гуманітарної складової всіх навчальних предметів та – поліпшення якості вивчення гуманітарних предметів. Освітній процес має бути орієнтованим на гарантування державних стандартів освіти.

У процесі здійснення освітньої політики слід забезпечити рівні можливості в отриманні якісної освіти всім бажаючим. Гуманітарна освіта може стати основою нової якісної підготовки фахівців не лише гуманітарного, а й технічного спрямування, що сприятиме підвищенню їх творчого й культурного рівня.

ІНФЛЯЦІЯ ТА ПОЛІПШЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ**ПАВЛОВА О.С.***НУ «Одеська морська академія», м.Одеса, Україна*

Останніми роками зусиллями дослідницької практики та теоретичних пошуків таких авторів як Андрущенко В.П., Доннікова І.А., Кудін В.О., Кочубей Н.В., Рижак Л.В., Пунченко О.П., та інших, згенерована модель постнекласичної вищої освіти в Україні, яка базується на принципах самоорганізуючої критичності особи. А саме це забезпечує, на думку Рижак Л.В., успішність пристосування до вимог інформаційного суспільства [4]. Обґрунтовано, що у сучасному світі наявність вищої освіти є соціальною нормою гідного життя. Але ж інфляційний зріст системи вищої освіти збуджує додаткові питання щодо забезпечення якості надання освітніх послуг.

Метою даної роботи є розгляд співвідношення понять інфляція освіти та її можливих наслідків і поліпшення якості освіти на прикладі аналізу стану юридичної освіти в Україні. В обмежених рамках даного виступу ми розглянемо ситуацію лише інфляційного кількісного розширення закладів вищої юридичної освіти та якості освітніх послуг для отримання диплома правознавця рівня бакалавр або магістр. Актуальність проблеми, яку ми підняли, очевидна, тому що якісна юридична освіта має особливе значення для європейських зрушень в українському сьогоденні. Наприклад, В. Ладиченко наголошує, що «під впливом юридичної освіти відбувається впровадження сучасних правових ідей і гуманістичних цінностей, суспільна свідомість в Україні рухається в бік визнання ідеї правової держави, законності, правопорядку» [3].

Базуючись на даних ОБСЕ відносно масштабних досліджень стану юридичної освіти в Україні, можливо зробити висновок, що перевипуск професійних юристів в Україні складає 400 відсотків [6]. Але ж за спеціальністю працевлаштовується лише один з дванадцяти випускників юридичних вузів. Це дуже загрозливі дані! З одного боку можливо дискутувати про наявність робочих місць та стагнації ринку праці для правознавців. Але ж з другого боку – проблема якості освітніх послуг. Необхідно враховувати стандарти і рекомендації з якості вищої освіти, які існують у Європейському освітньому просторі. Одним з головних принципів є принцип відповідальності за якість послуг постачальника вищої освіти, а для прозорості та підтвердження якості необхідно використовувати зовнішню експертизу в процесі оцінювання якості освіти. Кабінетом Міністрів України 27 липня 2016 р. постановою КМУ

від 27 липня 2016 р. № 567 затверджено персональний склад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та визначено граничну чисельність працівників. У європейській спільноті ЗВО процес налагодження зовнішньої експертизи через спеціальні агенції вже триває з кінця 90-х років. За статистичними показниками більш 80% закладів вищої освіти Європи проходять зовнішню незалежну оцінку якості освітніх послуг [6, с.205]. На цей час найбільш вдалим у цьому напрямку вважається досвід Австрії, Шотландії, Данії, Угорщини. Наприклад, у Шотландії одним з критеріїв якості є показник «задоволеності щодо запитів студентів». У європейському освітньому середовищі продовжується формування системи самоаналізу ВИШів за моделлю Європейської марки якості. Більш детальна інформація про редизайн і оновлення європейської системи оцінки якості представлена на сайті Європейського фонду управління якістю (EFQM).

Зараз вже очевидно, що саме юридична освіта є потужним засобом європейського вектору розвитку нашої країни. У попередні роки проходив процес інфляційного розширення кількості ЗВО цієї сфери, що зробило доступним освіту з правничих наук. Процес глобальної масовізації вищої освіти містить у собі багато проблемних моментів, а саме проблеми досягнення якості освітніх послуг. На вирішенні зазначеної проблеми з використанням європейського досвіду пропонуємо сконцентрувати колективні зусилля закладу вищої освіти.

Література:

1. Вакуленко Т.С. Забезпечення якості вищої освіти (Європейські стандарти та рекомендації) / Вісник ТІМО №11-12/ 2015. – С.13-18.
2. Донникова И.А. Культурогенная сущность социальной самоорганизации: [монография] / И.А.Донникова Одесса: Печатный дом, – 2011 – 280 с.
3. Ладиченко В. Проблеми та перспективи сучасної вищої юридичної освіти / Електроний вісник «Юридична Україна» Режим доступу: <http://www.pravnik.info/urukrain/1238-problemi-ta-perspektivi-suchasno-vishho-yuridichno-osviti.html>
4. Рижак Л. Університетська освіта в ХХІ сторіччі: філософсько-синергетичний аспект. Інтернет-ресурс –Режим доступу: :http://old.filos.lnu.edu.ua/Visnyk/2009_12/3.pdf
5. Сайт Європейського фонду управління якістю (EFQM) Режим доступу:<http://www.efqm.org/>.
6. Стан юридичної освіти в Україні. Аналітичне дослідження за результатами освітніх вимірювань. К.: Баїте, 2018. – 168 с. Інтернет-ресурс. – Режим доступу:<https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/2018/03/30/LegalEducationReport-FINAL.pdf>

НЕФОРМАЛЬНІ ОБ'ЄДНАННЯ МОЛОДІ У СФЕРІ ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

РОЗДИМАХА Є.А.

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

м. Слов'янськ, Україна

Динамічний розвиток сучасної педагогічної науки характеризується пошуком фундаментальних підходів до побудови навчального процесу, потребує глибокого реформування структури та змісту освіти, технологій навчання, їх матеріального і методичного забезпечення.

Актуальні завдання вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства проаналізовані у роботах В.Андрущенка, Б.Гершунського, М.Згуровського, І.Зязюна, І.Каленюк, В.Кременя, В.Кудіна, В.Лугового, М.Михальченка, В.Шинкарука. Проте, незважаючи на велику кількість наукових публікацій з питань модернізаційних зрушень у системі вищої освіти необхідно окреслити коло проблем, які потребують подальшого осмислення і аналізу, зокрема існування неформальної культури в загальнокультурному процесі розвитку суспільства.

При вивченні середовища неформального товариства, суспільству слід зосередитись на точності його опису з різних сторін – психологічного, філософського, ментального. При його сприйнятті оцінці та описі слід намагатись зрозуміти єдність проявів середовища неформального об'єднання. Це особливо важливо ще й тому, що в неформальній групі певним чином формується особистість, що є одним з головних завдань вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства, де метою освіти і виховання має бути професійно компетентний, ініціативний, творчий громадянин, наділений почуттям обов'язку і відповідальності перед суспільством, здатний швидко адаптуватися до сучасного світу.

Тому виникають питання, які сформульовано в науковій літературі – які існують принципи формування соціокультурного середовища неформальних рухів та які особливості їх впливу на особу і соціум? Щоб відповісти на ці питання слід розуміти, що культурне становлення особи проходить в умовах стадійності, тобто наявності певних етапів і періодів. При тому існує наявна психологічна обумовленість культурного вибору особи, і відповідність нахилам особи в умовах різноманітності можливості вибору [3, 4].

Існування неформальної культури в соціумі на сучасному етапі характеризується складними процесами. В середині неформального середовища, в його соціокультурному наповненні існують і функціонують свої

власні культурні і ментальні поля, що окреслюють специфіку певного об'єднання. Вони задають специфічність, яка впливає на індивідуальностей, що до неї входять. Члени неформального об'єднання існують одночасно і у неформальному середовищі, і у середовищі інших груп соціуму, і в загальному суспільному середовищі. Існування в кожному середовищі відбувається під впливом його специфічності. Тому, комунікація, взаємодія, розвиток, спілкування і формування окремих осіб проходить під впливом соціокультурного оточення, та під впливом особистого Я кожного індивіда. Неформальні об'єднання різноманітні за своєю спрямованістю і різноманітні в своїй специфічності. Можуть бути позитивними і негативними, продуктивними і контро продуктивними. Їх сприйняття в соціумі постає складною проблемою. На неї впливає як конкретні знання про певне товариство, система уявлень і шаблонів про її специфіку так і консервативність кожної окремої групи і особистостей, що до неї входять. Відбуваються процеси співставлення неформальної культури і власної культури, а також процеси сприйняття кожного окремого неформала і його особистих якостей. Таким чином сприйняття неформала у соціумі, зіткнення соціокультурних полів і процеси їх взаємного сприйняття постають складною проблемою, що вимагає вивчення.

В рамках певної групи поза неформального об'єднання, до якої входить визначений індивід, він включається вже у вихор відносин в цій новій для себе групі [2]. Дослідники зазначають, що неформал може розпочати свій ментальний захист шляхом підкреслення своєї знаковості і постійне розгортання конфронтації довкола цього образу [1,2]. В даному випадку агресія і незрозумілість суспільством на меншому вимірі цього протистояння (тобто при засудженні і намаганні переконати в помилковості його неформальної культури), акцентує для неформала його культуру. Включається психологічно приємний ефект бунтарства і нонконформізму. Власна неформальність усвідомлюється на специфічному катектичному рівні при взаєминах з суспільством.

Процеси соціокультурної диференціації і змін, розгалуження різних напрямків культури, проходять в суспільстві і є ознаками функціонування самої культури. Діалог загальної культури і культури неформальної проходить з цікавою особливістю. Сегменти культури, що були диференційовані, часто прагнуть до соціокультурної інтеграції і на цьому рівні проходить процес подальшої взаємодії [1,2]. Відбувається це через природні особливості, коли взаємодіють різні споріднені елементи культури і культурні поля. В процесі культурогенезу прагнення різних культурних полів до об'єднання проходить не стихійно, але і не декларується в їх середовищі. Ці процеси проходять при взаємодії соціокультурних полів різних груп. У діалозі неформального товариства з «високою» чи привабливою для нього культурою вони збагачують

власний культурний потенціал. В той же час загальна культура певним чином включає в себе неформальну культуру [3]. «Висока» культура є орієнтиром для великого суспільства, для неформальних об'єднань вона є поважним культурним полем (за виключенням найбільш маргінальних рухів). Тобто надбання «високої» культури є загальноовизнаними і для «великого» соціуму і для більшості неформальних товариств. В середовищі людей, що належать до загальної культури є «прихильники» неформальної культури. Вони певним чином актуалізують її для суспільства. Проникнення різних елементів неформальної культури в культуру «великого» соціуму проходить через різні фактори (в тому числі і через процеси в ЗМІ, комунікації, глобалізації) [4]. Наявна ціла низка факторів, що спонукає діалог різних культур. Семіосфери (в даному випадку сенсові наповнення культури) взаємодіють з іншими семіосферами, на їх кордонах проходить обмін і відбувається створення певного креалізованого продукту [3]. Певним чином видозмінена неформальна культура може в якості деяких своїх елементів становитись надбанням «загальної» культури. Ці процеси оновлення і діалогу культурних і ментальних полів проходить, здається, при залученні культурних надбань один-одного і вже аналізуються з власних ментальних позицій в середині кожної культури [2]. А потім відбувається чи просто аналіз різних складових іншої культури, чи вже їх залучення до власної культури.

Проведений аналіз існування неформальної культури в загальнокультурному процесі розвитку суспільства дозволяє дійти висновку, що модернізація структури та змісту вищої освіти в Україні спрямовується на розвиток українських та світових культурних цінностей, орієнтації на ідеали демократії і гуманізму, які необхідні для розвитку і існування громадянського суспільства.

Література

1. Карманова А.В. Социальное отчуждение как предпосылка и фактор формирования современных молодежных субкультур (социально-философский аспект) [Текст] / А.В. Карманова // Актуальные проблемы социокультурных исследований: межрегион. сб. науч. ст. молодых ученых / Кемеровский гос. ун-т культуры и искусств4 науч. ред. Е.Л. Кудрина; редкол.: П.И. Балабанов и др. – Кемерово: КемГУКИ, 2006. – Вып.2. – С.43–49.
2. Старичкова О.И. Динамика образа Я в процессе становления социальной идентичности члена субкультурной группы // Вопросы гуманитарных наук, 2005, №5 (20). – С. 404–407.
3. Шабанов Л.В. Социально-психологические характеристики молодёжных субкультур: социальный протест или вынужденная маргинальность? / Л. В. Шабанов // Монография. Томск: ТГУ, 2005 – 396 с.
4. Туріна О. А. Культурно-мистецьке середовище як чинник творчої соціалізації особи: автореф. дис. канд. мистецтвознавства: 26.00.01. Київ, 2009. – 19 с.

МЕТА ТА ФУНКЦІЇ ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА ВИКЛАДАЧА ЗВО

САЗОНОВ В.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Вагоме місце в педагогічній майстерності викладача займає педагогічна техніка. Її елементом є ораторське мистецтво.

Вміння красно говорити високо цінувалося у всі часи. Давньогрецький поет Гомер прирівнював красномовство до мистецтва воювати.

Зміцнення демократії викликало необхідність у появи промовців – професіоналів і певних шкіл.

Разом із нею виникає і нова наука – риторика. Першими відомими риториками були Протагор, Продік, Тісій, Горгій, Фемістокл, Перикл, Клеон, тощо.

Ораторське мистецтво (елоквенція) викладача – це досконале вміння викладача говорити до аудиторії студентів у структурований, виважений спосіб із наміром надати інформацію, знання, вплинути на слухачів.

У ораторстві, як і в будь-якій іншій формі комунікації, є п'ять основних елементів, що часто виражені як «хто говорить, що, до кого, в якому оточенні з яким ефектом».

Мета ораторського мистецтва – виклад викладачем його позиції перед аудиторією, захист власної точки зору. Цієї мети він досягає, використовуючи підготовлену промову (лекцію) і техніку ораторської майстерності.

МЕТА ТА ФУНКЦІЇ ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА ВИКЛАДАЧА

ВИКЛАДАЧ						СТУДЕНТИ		
1	2	3	1	2	3	1	2	3
Роз'яснити	Переконати	Спонукаати	Текст лекції (слово)			Логіка	Емоції	Воля
Інформаційна	Педагогічна	Організаційна				Зрозуміти	Сприйняти	Діяти

Для формування професійної майстерності викладача він повинен володіти прийомами ораторського мистецтва. Є певний набір ораторських вимог до викладача, а саме: ерудиція, енергія, емоційність, експресивність, етика, естетика.

Ерудиція – найважливіша якість оратора. Актуальним є старе правило: треба «знати небагато про багато чого і багато про небагато».

В наш час, коли інформація ллється потоком з багатьох джерел, просування своїх ідей потребує від викладача вміння спрощувати важливу інформацію таким чином, щоб вона була зрозуміла слухачам, щоб вони могли легко орієнтуватися в тому чи іншому питанні. Але такий підхід має побічний ефект: непомітно для себе можна деградувати до рівня слабкої, байдужої аудиторії і забути про тих, хто прагне навчитись більшому. Тому важливо вміти пояснити матеріал таким чином, щоб не постраждали ні ті, ні інші, а головне – сам викладач, який часто сам не усвідомлює поступове зниження рівня власної ерудиції.

Лінгвісти й педагоги довели необхідність засвоєння якомога більшої кількості слів, тобто працювати над розширенням власного вокабуляру, тезаурусу, словникового запасу. Це збагачує понятійний апарат людини, дозволяє аналізувати отриману інформацію, а також призводить до систематизації думок, які перетворюються у красиве мовлення, з якого, в свою чергу, виростає яскрава лекція.

Мовлення має бути енергійним. Млявий, неенергійний викладач виключається з аудиторії.

Емоційність – це здатність не тільки інформувати, переконувати, а й запалювати слухачів, змушувати їх переживати те, про що говориться. Слова, що не викликають образів, стомлюють. Емоції викладача впливають на аудиторію і, навпаки, емотивне сприйняття мовлення слухачами стимулює діяльність викладача.

Сутність експресивності полягає у виразності мовлення, його образності, вмілому використанні стилістичних та риторичних засобів (приказок, прислів'їв, афоризмів, цитат, віршованих рядків, думки відомої людини та ін.).

Етика – простота та відповідальність, природність та доброзичливе ставлення до слухачів, комунікабельність – усі ці якості проявляються по-різному; залежно від індивідуальності оратора, вони повинні стати заслоном від зарозумілості та неповажного ставлення до слухачів. У чому ж може проявитися неповага? У запізненні, порушенні регламенту, недоброзичливому ставленні до реплік та питань, в ігноруванні інтересів та запитів слухачів.

Естетика – це майже найскладніше питання ораторського мистецтва – виступати не тільки змістовно, цікаво, а ще й красиво, естетично привабливо. Елементи артистизму можуть бути корисними викладачу. Важливо працювати над голосом та дикцією.

Таким чином, елоквенція спілкування є основною частиною професійної діяльності викладача, а підвищення його ораторської майстерності впливає на якість викладання навчального матеріалу та його засвоєння слухачами.

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПОНЯТТЯ ПРОФЕСІЙНОЇ РЕФЛЕКЦІЇ**СИДОРЧУК Н.Л.***Національний університет водного господарства
та природокористування, м.Рівне, Україна*

Увага представників вітчизняних психолого-педагогічних досліджень (Г.Балл, Н.Бібік, В.Бондар, І.Зязюн, С.Литвиненко, С.Максименко, М.Марусинець, Н.Ничкало, К.Павелків, Н.Пов'якель, О.Савченко, М.Савчин, В.Семиченко, Т.Титаренко, Н.Чепелева та ін.) наголошується на важливості розвитку рефлексії в особистісному становленні, професійній підготовці й досягненні рівня професійної майстерності у фахівців будь-якого профілю.

У психолого-педагогічних дослідженнях висвітлено різні підходи до розуміння професійної рефлексії. У загальному вигляді професійна рефлексія розглядається як: здатність до здійснення індивідуального творчого внеску в професію, знаходження свого індивідуального призначення у ній (О.Анісімов); процес і результат фіксування фахівцем стану свого професійного розвитку, саморозвитку та їх причин, спрямованість свідомості на власні думки і почуття, оцінку результатів професійної діяльності (В.Орлов); процес, спрямований на усвідомлення себе як особистості й професіонала, усвідомлення своїх дій, поведінки, професійного іміджу (Н.Пов'якель).

До вихідних характеристик розгляду й тлумачення професійної рефлексії дослідники відносять самопізнання, оцінку й аналіз особистісного сенсу й сутності професійної діяльності. Науковці (М.Савчин, М.Студент) наголошують на тому, що у процесі здійснення професійної діяльності особливого значення набувають рефлексивні механізми, які діють під час утворення основних і допоміжних цілей, уточнення, попередньої оцінки цілей і засобів для їх досягнення, реалізації, перевірки адекватності результатів, корекції та оцінки кінцевих результатів з погляду перспектив успіху й урахуванням різних норм, передбачення наслідків для себе та оточуючих. Роль рефлексивних механізмів у професійній діяльності дослідники вбачають в усвідомленні та зіставленні власних індивідуальних якостей, реальних можливостей із зовнішніми вимогами (професійні обов'язки, очікування оточуючих, ситуативна специфіка і тощо) [2, с.137].

Рефлексія як механізм професійного самовдосконалення та саморозвитку виявляється у здатності суб'єкта займати аналітичну позицію стосовно себе і власної професійної діяльності. У зв'язку з цим викликає інтерес модель

рефлексії професійного становлення майбутніх фахівців (М. Варбан, О.Старовойтенко та ін.), що охоплює мотиваційно-спонукальний, пізнавально-смысловий, діяльнісно-виконавчий, продуктивно-результативний компоненти [1, с.61-65]. Так, мотиваційно-спонукальний компонент включає потреби, прагнення інтереси, ієрархію мотивів, цінностей та цілей професійної діяльності. До пізнавально-смыслового аспекту професійного становлення належать взаємопов'язані та взаємодіючі складові інтелектуального забезпечення професійної діяльності (пізнання професійної діяльності, її об'єкта, способів виконання в реальних умовах; пізнання себе як суб'єкта діяльності; усвідомлення значущості та внутрішньої потреби професійної діяльності для суб'єкта; визначення цілей та прогнозування шляхів досягнення мети; планування дій та контроль за ними; самооцінка власних можливостей). Діяльнісно-виконавчий компонент професійного становлення описується авторкою у взаємозв'язку системи цілей професійних дій із системою особистісних засобів діяльності (предметних, інструментальних, інтелектуальних), а також з самооцінкою особистістю своїх можливостей, дій та результатів діяльності. Продуктивно-результативний аспект відображає ступінь реалізації особистості.

Отже, вивчення рефлексії професійного становлення майбутніх фахівців дозволило виокремити несвідомий та свідомий плани професійного життєствавлення особистості. Несвідомий план характеризується неусвідомленістю, нечіткістю уявлень особистості про власні потенційні можливості, залежністю професіоналізації від зовнішніх обставин і впливів, відсутністю рефлексії щодо професійного становлення та особистісної відповідальності за його хід і результати. Свідоме професійне ставлення супроводжується сформованою професійною мотивацією, активними та творчими діями і вчинками, суб'єктивним пошуком та віднаходженням особистісних смислів у професійній діяльності, що в цілому забезпечує професійну зрілість.

Література:

1. Варбан М.Ю. Рефлексія професійного становлення в студентські роки: дис. канд. психол. наук: 19.00.01 / Марія Юріївна Варбан. – К., 1998. – 180с.
2. Савчин М., Студент М. Рефлексія як механізм вдосконалення професійної діяльності // Педагогіка і психологія професійної освіти. – 2002. – № 2. – С.137–146.
3. Професійна освіта: словник: навч. посібник / уклад. С.У. Гончаренко; за ред. Н.Г. Ничкало. – К.: Вища школа, 2000. – 380с.

ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ КУРСАНТІВ НА ОСНОВІ КРАЇНОЗНАВЧИХ МАТЕРІАЛІВ

СТРЕЛОК Н.В.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Предметом вивчення курсу «Країнознавство» є соціально-культурні аспекти англійської мови, головні явища і події, що відбуваються в англійськомовних країнах, найважливіші етапи історичного та культурного розвитку Великобританії та США. У комплексі знань про країни, мова яких вивчається, даються відомості історичного, економічного, культурного та соціологічного характеру. Країнознавство сприяє засвоєнню системи знань про етапи історичного розвитку країн, соціальні, політичні, освітні і культурні аспекти життя. Розвивається країнознавча та лінгвокраїнознавча компетенція, необхідна для належного володіння англійською мовою як засобом спілкування.

У ході вивчення аспектів історії і культури Великобританії і США формується необхідний рівень соціокультурної компетенції курсантів. Під час занять курсанти систематизують елементи країнознавчих знань, яких вони набули в процесі вивчення практичного курсу англійської мови, порівнюють життя суспільств США, Великобританії та України. Також відбувається розширення словникового запасу у сфері країнознавства та кругозору курсантів. Вони починають розбиратися в традиціях і особливостях життя англійських держав.

Курсанти вчаться інтерпретувати реалії іншої культури, співвідносять їх зі своєю культурою, розвивають вміння аналізувати вивчену інформацію та здобувати знання в процесі реального спілкування. Такі вміння та засвоєння мовленнєвого етикету, підтримані лінгвістичними засобами, дають змогу не тільки розуміти іншу культуру, а й успішно представляти свою. Використання країнознавчих матеріалів, які відповідають інтересам курсантів, активізує навчальну і пізнавальну діяльність, створює доброзичливу психологічну атмосферу. Адаптовані та оригінальні тексти постають у вигляді розповіді, пояснення, опису та роздуму і мають певне комунікативне завдання.

Таким чином, формується здатність бути ефективними учасниками міжкультурної комунікації. Курсанти отримують необхідний об'єм соціокультурної інформації, потрібної для адекватного спілкування і взаєморозуміння. Засобами цієї інформації виховуються такі особистісні риси, які дозволяють здійснювати безпосереднє та опосередковане спілкування з представниками інших культур. Здатність взаємодіяти в ситуаціях міжкультурного спілкування передбачає також знання мовленнєвого етикету носія мови та володіння культурою спілкування в сучасному світі.

ПРАВОВА КУЛЬТУРА МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ЯК СКЛАДОВА ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТОКУ СУСПІЛЬСТВА

ЦИБУЛЬКО Г.Я.

ДЗВО ДДПУ, м. Слов'янськ, Україна

САЛОГУБ В.С.

Донецький ОІППО, м. Краматорськ, Україна

Наразі рух світової вищої освіти постає як багатобічний, масштабний процес. Світове педагогічне співтовариство визначає нові загальні для людства орієнтири вищої освіти. «Суспільство майбутнього – суспільство, яке навчається» – наскрізна ідея цих орієнтирів. Вони сформульовані, зокрема, в декларації ЮНЕСКО «Освіта: прихований скарб» (1997) і інших документах. ЮНЕСКО розглядає право на освіту як одну з провідних позицій прав людини. Освіта має обіймати і елементи правового виховання, що закріплено у Конвенції і Рекомендаціях 1960 р.

Однією з актуальних проблем сучасної вищої освіти залишається формування правової культури студентської молоді. Встановлено, що правове виховання є частиною більш загального громадянського виховання, яке подано системою зв'язків громадянина: ставлення до Батьківщини, до держави, до інших людей, до себе, до природи, до оточуючої дійсності. Окреслені відношення повинні формуватися на підґрунті правових і моральних норм, ними регулюватися, у зв'язку з чим виникає необхідність у становленні відповідної культури – правової культури кожного члена суспільства.

У сучасному українському транзитивному суспільстві молодь, яка здобуває вищу освіту, як окрема соціально-демографічна група набуває нових рис як суб'єкт правового життя. Від її громадянської позиції, економічної та правової активності значною мірою залежить майбутнє України як незалежної держави.

Сучасний успішний учитель – це соціально адаптована особистість, педагогічна професійна діяльність якої неможлива без розуміння норм права і способів їх реалізації з метою подолання правового нігілізму. Учитель – це фахівець, який керується правовими нормами, здатний обирати конструктивну поведінку, що забезпечує гармонізацію людини і суспільства.

Проведений аналіз публікацій учених, а також виявлений під час опитування незадовільний стан правової культури вчителів у Донецькій, Кіровоградській і Луганській областях (210 респондентів) та узагальнення практики підготовки учителів, дозволяють визначити суперечності між: потребою суспільства в учителях з високим рівнем правової культури та недостатнім рівнем її розвитку

у цих фахівців; запитами суспільства у підготовці учителів з високим рівнем правової культури, здатних ефективно виконувати функції в умовах оновлення української школи, та відсутністю теоретичних розробок і практичних рекомендацій у цій площині, які б забезпечували цілеспрямовану підготовку учителів з урахуванням викликів сучасної освіти; сучасними вимогами щодо фаховості майбутніх учителів та організаційними проблемами їх професійної підготовки, спрямованої на відповідність до основних показників системи якості освіти ЗВО.

У травні 1995 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про Програму правової освіти населення України», де ставиться завдання подальшого розвитку правової освіти та виховання громадян у дусі поваги до закону та прав людини. Зокрема вказується, що саме демократична правова державність України вимагає підвищення правосвідомості громадян, їх правової культури, неухильного дотримання ними вимог законодавства, кваліфікованого його застосування. Звертається увага на забезпечення правового виховання усіх громадян, поєднуючи його із загальною середньою і професійною освітою, культурою, політичним, економічним, естетичним та іншими напрямками виховання. В Програмі ставиться завдання про обов'язкове здійснення правового виховання, починаючи з дошкільного віку, коли мають даватись елементарні знання про правила поведінки та ставлення до батьків і старших за віком людей. Правознавство належить до обов'язкових галузей знань загальноосвітніх шкіл, професійних навчально-виховних і закладів вищої освіти, навчальних закладів підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів.

Правова культура особистості виявляється у ступені свободи її поведінки, соціальної активності, взаємної відповідальності держави й особистості, що позитивно впливають на суспільний розвиток і підтримують самі умови існування суспільства. У контексті професійної діяльності конкретної особистості, правова культура виявляє себе не тільки як володіння знаннями щодо розуміння права, але й як дії, що забезпечують усвідомлене виконання вимог права у просторі тих функцій, що визначаються означеною професією.

Правова культура педагога – це глибокі і об'ємні знання законів і підзаконних актів, джерел права, на які він повинен спиратися, створюючи освітнє середовище, розуміння принципів права учасників педагогічного процесу і способів правового регулювання їхніх відносин, професійне відношення до права і практики його застосування в освітньому процесі в суворій відповідності з правовими чи розпорядчими принципами законності, тобто високий ступінь володіння правом у конкретній професійно-педагогічній практичній діяльності. Таким чином, правову культуру педагога слід визначати

як особливу форму прояву загальної правової культури особистості, яку вона послідовно реалізує в умовах освітнього середовища засобами навчання і виховання. Однак, слід звернути увагу на те, що в сучасних умовах рівень правосвідомості та правової культури вчителів та студентів ще не відповідає і не задовольняє потребам гармонійного розвитку особи і вимогам суспільства. Майбутнім вчителям необхідні правові знання як складова їх педагогічного професіоналізму, що ґрунтуються на єдності обов'язку та права і є таким утворенням, що, з одного боку, відбивають необхідний рівень правосвідомості, а з другого, – відображають повсякденну освітню діяльність.

Правова свідомість є важливим структурним елементом правової культури, що визначає її ґносеологічний і аксіологічний статус. Правова культура характеризує досягнутий рівень у правовій організації – як на рівні окремої особистості, так і суспільства в цілому. Вона охоплює всі цінності, що створені діяльністю людей в сфері права: правосвідомість, міра розвитку законодавства, прогресивність юридичної практики, культур правового спілкування.

Це дозволило нам обґрунтувати, що по-перше, правова свідомість як соціокультурний феномен є формою усвідомлення і пізнання права як специфічної сфери соціальної дійсності, по-друге, в системі категорій теорії права правосвідомість виконує три важливі функції: ґносеологічну, оціночну і регулятивну; по-третє, важлива сфера правової культури, показник розвитку правового життя суспільства; по-четверте, правова культура – важливий засіб у подоланні правового нігілізму; по-п'яте, процес формування правової свідомості і правової культури професійної педагогічної діяльності в цілому вимагає системного, цілеспрямованого, і водночас диференційованого підходу при розробці моделі формування правової культури майбутніх учителів.

Література:

1. Салогуб В. С. Модель процесу формування правової культури майбутнього вчителя технологій/ В. С. Салогуб // Актуальные научные исследования в современном мире: сборник научных трудов – Переяслав-Хмельницький, 2017. – Вып. 10 (30), ч.6. – С.55-63.
2. Salogub V.S. Legal education of future teachers of technology in pedagogical university / V.S. Salogub, G.Ya. Tsybulko // Science and practice: an ew level of integration in the modern world.-Sheffield, UK, 2016 – P.19-23.
3. Указ Президента України «Про національну програму правової освіти населення» № 992/2001 від 18.10.2001 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ЧИННИК ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ДЛЯ ГАЛУЗІ ТУРИЗМУ

ЦИПКО В.В.

Національний транспортний університет, м. Київ, Україна

Динамічний розвиток туристичної галузі зумовлює формування кадрового потенціалу та підготовку фахівців відповідно вимогам сьогодення. Потреба туристичної галузі в творчій особистості, компетентному фахівцеві із постійним прагненням до самовдосконалення – є надзвичайно актуальною для сучасного соціуму.

Основні завдання професійної освіти в туристичній галузі полягають в необхідності забезпечення студентів фундаментальною, науковою, професійною та практичною підготовкою для сфери туризму, опанування знаннями та навичками згідно освітньо-кваліфікаційних рівнів і відповідно їх покликанню, інтересам та здібностям, удосконалюючи загальну науково-професійну підготовку майбутнього фахівця галузі туризму[1].

Одним із важливих завдань сьогодення є підготовка фахівців нового профілю – туризму та готельного господарства, які мають ключові компетентності, сформовані на високому рівні; здатні до постійного поповнення й оновлення знань; досконало володіють іноземними мовами на рівні, який достатній для здійснення якісного професійного іншомовного спілкування.

До ключових компетентностей майбутніх фахівців сфери туризму належать:

- навчально-пізнавальна (вмотивованість, здатність до інтелектуальної діяльності, вміння ставити цілі та досягати їх, розв'язувати проблемні ситуації, здобувати знання з різних джерел);
- загальнокультурна (усвідомлення цінностей загальної культури, вміння користуватися рідною та іноземними мовами, здатність толерантно відноситись до різних культур), інформаційна (здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, одержувати інформацію та оперувати нею відповідно до власних потреб і вимог сучасного високотехнологічного суспільства);
- комунікативна (здатність використовувати внутрішні ресурси, необхідні для побудови ефективної комунікації, вміння орієнтуватися у різноманітних ситуаціях спілкування, заснованому на знаннях і життєвому досвіді індивіда, вміння співпрацювати);
- соціальна (здатність орієнтуватися в постійно мінливих соціальних умовах та ефективно взаємодіяти з соціальним середовищем);

- підприємницька (здатність організовувати власну трудову підприємницьку діяльність, працю колективу, уміння орієнтуватися в нормах і етиці трудових відносин, наполегливість при виконанні різних видів діяльності).

Комплекс цих ключових компетентностей є складником ієрархічної структури професійної компетентності майбутнього фахівця сфери туризму, що включає рівень оволодіння професійними знаннями, уміннями та навичками і передбачає здатність фахівця приймати ефективні рішення в процесі здійснення професійної діяльності.

Результатом впровадження цих компетентностей майбутніх фахівців галузі туризму є: сформованість позитивної мотивації до навчально-виховного процесу; сформованість системи особистісних цінностей, що відповідають майбутній професійній діяльності; наявність знань із гуманітарних дисциплін; уміння, навички, необхідні для виконання ефективної професійної діяльності; уміння самостійно контролювати й оцінювати власні досягнення; здатність використовувати внутрішні ресурси, необхідні для виконання майбутньої професійної діяльності; здатність до лідерства, творчого мислення й креативності; наполегливість під час виконання різних видів діяльності.

Професійна компетентність майбутнього фахівця галузі туризму є інтегративною якістю, що включає в себе рівень оволодіння професійними знаннями, уміннями, навичками і розглядається як процес здійснення суб'єктом свідомого управління своєю діяльністю та поведінкою відповідно до загальнолюдських ціннісних орієнтацій [2].

Отже, розвиток туризму потребує не лише наявності на тій чи іншій території певних природних, соціально-економічних, політичних та культурних ресурсів, але й підготовку компетентних, висококваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців які зможуть створювати та просувати туристичний продукт, прогнозувати і оптимізувати бюджет компанії, адаптуватися до змінних умов сьогодення та налагоджувати контакт з клієнтською базою, проявляти стресостійкість і активність у роботі в групах, мислити аналітично та розробляти стратегії для досягнення максимального прибутку при мінімальних витратах в усіх аспектах розвитку галузі туризму.

Література:

1. Лук'янова Л.Г. Освіта в туризмі: навч.-метод. посіб. Київ: Вища школа, 2008. 719с.
2. Бондар Н.Д. Формування ключових компетентностей майбутніх менеджерів сфери туризму в процесі вивчення гуманітарних дисциплін: автореф. дис. к. пед. н: 13.00.04/ Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2016. 22с.

ONLINE LEARNING OF TEACHING TECHNIQUES

ЯЦУН Є.М.

Військова академія, м. Одеса, Україна

The world of online education is exciting for its potential to reach students individually, but which teaching techniques can do this? Online learning strengths lie in student empowerment, flexibility, accommodation, customization, collaboration, and creation.

Students are empowered through online learning in a number of ways. They are free to access materials whenever and wherever they want, using a system they are comfortable with. This flexibility allows students to learn in a way in which they are successful. They are empowered to make choices on how to explore content, which is accommodating to different learning styles. For instance, a learner can watch a video lecture if he prefers visual learning, listen to the same lecture while he is driving or exercising if he prefers audio, or even read the transcript if text learning is his preference [1,c.1-26].

Often times, students can customize portions of the course management system (CMS) used by their school for their own personal preference, such as including a picture of themselves; changing the background color, font or font size for reading clarity; and even setting notifications. Lessons and projects can also offer customization to the student's interest, which empowers students to own their learning experience and ensures relevancy. Online learning also fosters collaboration in which students interact with each other, the teacher, various content, and even the outside world [2,c.117-122]. This interaction expands the sources of knowledge and allows students to be involved in the world, as well as their own studies. In online learning, students create their own learning experience; it not only puts the student at the center of the learning experience, but also makes them responsible for their own learning. This challenges the previous learning paradigms [3,c.187-193]. Why the traditional learning theories do not work?

The traditional learning theory of 'sage on the stage', also known as passive transmittal learning, emphasizes the teacher as the center of the learning process. It places the responsibility of learning on the transfer of knowledge from the expert (teacher) to the novice (student). Education rooted in the teacher-center approach often uses direct instruction techniques, such as lecture while the students are sitting and taking notes. Given the fundamental design of online learning, namely that the teacher and student are not physically present, there must be a change from this learning paradigm so that each student can be successful in this learning environment [4,c.32-43].

Online education enumerates the functions of standard educational institutions. This means that the relevant standards will also be borrowed: the classification and ranking of educational centers. The quality of teaching and the work of lecturers will

be evaluated by experts on a number of indicators, forming objective ratings. And then the certificates of courses from dubious pieces of paper will turn into proof of the knowledge gained: over time, they will become equivalent to the results of university exams. Providers of educational courses will be forced to carefully select lecturers and take care of their reputation - not all will survive, but it is for the better.

A person better perceives information through visual images that can be conveyed in the form of briefing, using animation, slides, live videos on Facebook and Instagram. According to forecasts, in 2019, video will generate 80% of global Internet traffic. First of all, entertainment content is in demand, but the trend will affect online education. The popularity of commercials is growing with the expansion and improvement of mobile communications, as well as with the increase in the number of smartphone owners. Webinars will remain an effective learning tool, but only in the case of high-quality content.

There are clear advantages of e-learning. Here are some of them: attractive packaging, reduced costs, individualization of the learning process, mobility.

Here are some disadvantages: the course can be effective when the computer provision is appropriate, when Internet connection is fast; time required to prepare and facilitate an online course is much higher than for traditional courses; changes in mentality, expanding managerial vision and decisive action to support the penetration of information and communication technologies in schools all over the country, in all subjects and at all levels of education; this is a long-term perspective, sustained by the political will and the participants agreement; access to an appropriate computer can be a problem for students; information can vary in terms of quality and accuracy, so guidance is needed.

A student-center approach to learning is often referred to as the teacher being 'the guide on the side'. While this can be straightforward to imagine in the face-to-face classroom, it is harder to conceptualize in the virtual setting. Teachers in online learning cannot float around the classroom, observing student work, watching student processes, standing ready to offer guidance when errors or misconceptions arise.

While this approach place more responsibility on the student, the teacher still sets up the active learning activities and shares in the responsibility. The decisive factor will remain a person's motivation and readiness to regularly devote time to self-education.

Resources:

1. Casey, G., & Evans, T. (2011). Designing for learning: Online social networks as a classroom environment. *International Review of Research in Open and Distance Learning*, c.1-26.
2. Freidhoff, J. R. (2008). Reflecting on the affordances and constraints of technologies and their impact on pedagogical goals. *Journal Of Computing In Teacher Education*, c.117-122.
3. Hazari, S., North, A., & Moreland, D. (2009). Investigating pedagogical value of wiki technology. *Journal of Information Systems Education*, c. 187-198.
4. Edwards, M., Perry, B., Janzen, K., & Menzies, C. (2012). Using the artistic pedagogical technology of photovoice to promote interaction in the online post-secondary classroom: The students' perspective. *Electronic Journal of E-Learning*, c.32-43.

РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТІ

COOPERATION BETWEEN ODESSA STATE ACADEMY OF CIVIL ENGINEERING AND ARCHITECTURE (UKRAINE) AND UNIVERSITY NORTH (CROATIA) AS INTERNATIONALIZATION OF THE EDUCATION

Anatolii Kovrov, Oleg Popov

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture, Odessa, Ukraine

Marin Milković, Goran Kozina

University North, Varazdin, Croatia

One of the main directions of the internationalization of universities is the search for and establishment of inter-institutional cooperation. Effective direction of cooperation between universities are the exchange of experience in the field of administrative management and teaching activity, as well as methods of scientific research, which is noted in the strategic documents of both higher education institutions.

Cooperation between University North (UNIN) and Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture (OSACEA) has started in 2010.

During doctoral studies, by the guidance of a mentor in OSACEA, were initiated and realized a series of unique scientific mutual research and experiments, which served as a base for further research in both HEIs. On this basis, two scientific themes in the scientific strategy of UNIN [3] were formed. Those themes will be included in the application for funding under EU programs and programs of the Croatian Ministry of Education and Sports.

Most important results of our cooperation it is a defended of three dissertation of University North staff in Academy.

Important fact that the diploma of a PhD received at OSACEA was recognized in Croatia in very short time, which further confirms the quality of education in OSACEA which was recognized on national level in Croatia.

For cooperation period, around 50 mutual visits in our cooperation were done and two successful Erasmus + projects were implemented. In this time we have the next biggest Erasmus + projects. In the frame of Erasmus + projects more than 25 lectures was held and renewal of the cooperation agreement for an unlimited period was assigned. In the frame of Erasmus + in March 2019 seven students from OSACEA was arrived in University North on study for one semester. At the same time two students from University North arrived in academy on study for one semester.

As a result of the cooperation of our higher education institutions, more than 10 lecturers received experience in the field of Erasmus + which has an impact on their teaching competence and on their career development.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПРИ ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

АКСЬОНОВА О.М., ГОРЛІЧЕНКО М.Г.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Підтримка на високому рівні системи підготовки військових кадрів є одною з пріоритетних задач військової освіти. Соціальне замовлення суспільства на підготовку військових фахівців в умовах сьогодення потребує від військової освіти активної, інтелектуальної, високопрофесійної особистості офіцера, здатного продуктивно та грамотно вирішувати різні завдання. Головними характеристиками випускника є його компетентність та мобільність.

Важливим кроком державної освіти у зв'язку з цим є переорієнтація освітнього процесу від традиційних і знайомих всім викладачам знань, умінь, навичок до професійного розвитку фахівця, формування його професійних компетенцій. Компетенцію можна визначити як здатність діяти і виконувати поставлені завдання.

Зміна вектору освітнього процесу в бік формування професійної компетентності фахівця неминуче приводить до постановки проблеми застосування технологій та методів навчання, якими саме ця професійна компетентність може досягатися.

Методи навчання є одним з важливіших компонентів навчального процесу, від їх застосування залежить успіх всього навчального процесу. Методи навчання – це способи сумісної діяльності викладача та слухачів, які спрямовані на досягнення освітніх цілей. В цілому можна виділити три основних форми взаємодії викладача і слухачів:

- пасивні, при яких викладач керує заняттям та є головною дійовою особою, а курсанти виконують роль пасивних слухачів;
- активні, де курсанти є активними учасниками та мають рівні права з викладачем;
- інтерактивні – взаємодія курсантів відбувається не лише з викладачем, але й одного з одним, активність курсантів під час навчання навіть домінує.

Першорядну роль у досягненні поставленої мети – реалізації принципу професійної спрямованості у навчальному процесі, відіграють активні та інтерактивні форми і методи навчання.

При активному навчанні курсант в більшій мірі виступає суб'єктом навчальної діяльності, ніж при пасивному, вступає в діалог з викладачем. Курсанти стають активними учасниками, а не пасивними слухачами. Активні методи навчання будуються за схемою взаємодії «викладач = курсант».

Активні методи навчання дозволяють успішно формувати: здатність ясно та впевнено викладати свої думки; здатність передбачити наслідки рішень, які приймаються; уміння ефективно керувати своєю діяльністю та часом; уміння встановлювати особисті контакти, обмінюватися інформацією; здатність висувати та формулювати ідеї; готовність йти на виправданий ризик та приймати нестандартні рішення.

Інтерактивне навчання передбачає форми інтерактивного спілкування та являє собою такий спосіб пізнання, який здійснюється у формі сумісної діяльності курсантів. Інтерактивні методи навчання будуються за схемою взаємодії «викладач = курсант» та «слухач = курсант». Всі учасники взаємодіють, розв'язують проблеми, оцінюють дії інших та власну поведінку, занурюються в реальну атмосферу співпраці з вирішення проблеми. Особливістю інтерактивного спілкування є високий рівень взаємно спрямованої активності суб'єктів взаємодії, емоційна, духовна єдність учасників.

Інтерактивні методи навчання, засновані на взаємодії тих, хто навчається між собою і передбачають активне взаємне навчання. Викладач частіше виступає лише як організатор процесу навчання, який створює умови для ініціативи курсантів.

Інтерактивна діяльність, що є дуже важливим для воєнних фахівців, сприяє командній співпраці, створенню командного духу, є необхідною умовою формування та вдосконалення компетентностей шляхом залучення учасників освітнього процесу до осмисленого переживання саме колективної діяльності для накопичення досвіду.

Активні методи навчання являють собою поєднання різноманітних методичних прийомів, відказ від чіткої структури заняття. Основною формою навчального процесу при цьому все ж таки залишається традиційне заняття: лекція, практичне, лабораторне, але обов'язковим є застосування сучасної педагогічної методики або технологій навчання. Інтерактивні методи є більш «революційними», які передбачають відхід від традиційних занять і застосування нетрадиційних, інноваційних форм навчання, форм інтерактивного спілкування: конференції, дискусії тощо.

На наш погляд, обидва представлені напрямки педагогічних інновацій не суперечать один одному, тому їх впровадження у навчальний процес сприяє його подальшому вдосконаленню. Однак, застосування інноваційних форм навчання не варто ставити самоціллю, тому доцільно співвідносити інноваційні методи зі специфікою вищого навчального закладу та навчальної дисципліни і лише потім проводити ретельний підготовчий етап і безпосередньо впроваджувати ту або іншу інновацію.

ИЗ ОПЫТА РАБОТЫ СТУДЕНЧЕСКОГО НАУЧНОГО КРУЖКА НА КАФЕДРЕ СТРОИТЕЛЬНОЙ МЕХАНИКИ

БАЛДУК Г.П., БАЛДУК П.Г., СУРЬЯНИНОВ Н.Г.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Одной из форм научно-воспитательной работы преподавателя является руководство работой студенческого научного кружка. Как сделать так, чтобы проводимая работа не была формальной, заинтересовать ею прагматичную молодежь?

На наш взгляд, в первую очередь необходимо тщательно продумать тематику кружка. Она должна быть не просто интересной студенту, но и быть актуальной в его будущей производственной деятельности. Во вторую очередь нужно добиться того, чтобы между руководителем и слушателями кружка существовала постоянная «обратная связь», чтобы занятия проходили в обстановке профессионализма и доброжелательности.

Рассмотрим эти вопросы на примере работы научного студенческого кружка кафедры строительной механики «Моделирование конструкций в ПК «Revit».

Autodesk Revit, или просто ПК Revit – один из современных программных комплексов, реализующих принцип строительно-информационного моделирования объектов (BIM). Он предназначен для архитекторов, проектировщиков несущих конструкций и инженерных систем. Предоставляет возможности трехмерного моделирования элементов зданий, сооружений организации совместной работы над проектом, начиная от концепции и заканчивая выпуском рабочих чертежей и спецификаций.

Все ведущие строительные организации города переходят на использование в производстве ПК Revit.

В данный момент времени изучение указанного программного комплекса не заложено в учебную программу подготовки специалистов нашей академии. В связи с этим, студентам было предложено изучить ПК Revit и его возможности в рамках работы в кружке.

Заседания кружка проходят сессионно, в специализированной компьютерной аудитории кафедры, с использованием мультимедийных средств обучения. В основном слушателями являются студенты строительных специальностей и студенты-архитекторы. Вместе со студентами кружок посещают аспиранты, сотрудники и преподаватели других кафедр академии. Желющие приходят со

своими ноутбуками, остальных компьютерами обеспечивает кафедра. Слушатели кружка работают с бесплатной студенческой версией ПК Revit.

Примерный перечень вопросов, рассмотренных на заседаниях кружка за два года: информационная модель зданий и сооружений; использование ПК Revit при реконструкции зданий и сооружений; плюсы и минусы процедуры визуализации в ПК Revit и Lumion; проектирование оболочек при помощи ПК Revit; особенности и преимущества применения шаблонов проектов в ПК Revit; использование ПК Revit и его приложений при составлении энергетического паспорта зданий и сооружений.

Основным результатом работы кружка является факт использования возможностей ПК Revit в курсовом и дипломном проектировании студентами строительных специальностей и архитекторами.

К конкретным результатам работы кружка «Моделирование конструкций в ПК «Revit» за два года можно отнести:

– создание по заказу административно-хозяйственной части BIM-моделей двух сооружений академии (левого крыла главного корпуса и здания архитектурно-художественного института); защиту четырех научных магистерских работ (студенты Зенченко В.С., Курган А.Ю., Есванджия В.Ю., Чищевой Э.О.); участие в международном смотре-конкурсе выпускных магистерских работ в г. Кишиневе в 2018 г. (Чищевой Э.О.); поступление на учебу в аспирантуру (Есванджия В.Ю.); опубликование в «Сборнике студенческих научных работ ОГАСА» шести работ, в написании которых принимало участие 10 студентов; победу в I-м туре Всеукраинского конкурса студенческих научных работ соотраслевных специальностей двух студенческих научных работ (Везель В.О., Вонсович О.С.); выступление с докладами на Всеукраинских научно-практических конференциях соискателей высшего образования и молодых ученых «Физические процессы в энергетике, экологии и строительстве» (Есванджия В.Ю., Балдук Н.П.); выступление с докладом на V Международной конференции «Актуальные проблемы инженерной механики» (Кириченко Д.А.); тезисы доклада на IX научно-практической конференции магистрантов, аспирантов и научных работников «Управление проектами: проектный подход в современном менеджменте» (Беликов О.В., Балдук Н.П.); тезисы доклада на IV научно-практической конференции магистрантов, аспирантов и научных работников «Экономика и управление: современное состояние и перспективы развития» (Балдук Н.П.).

Все вышеизложенное говорит о том, что работа указанного студенческого кружка на кафедре строительной механики не является мероприятием ради «галочки», а приносит реальную пользу студентам и академии.

СИТУАЦИОННЫЕ МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ ПРИ ИЗУЧЕНИИ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ И ЭКОНОМИЧЕСКИХ ДИСЦИПЛИН

БЕРЕЗОВСКАЯ Л.В., САГДЕЕВА О.А., БОГАЧ Ю.В., ДОПИРА И.А.

Одесский колледж НТИИС ОНАПТ, г.Одесса,

ТИТЛОВ А.С.

Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса, Украина

Познавательная деятельность при обучении экономическим дисциплинам имеет свои специфические особенности, заключающиеся в наиболее приближенном к действительности, максимально нацеленном на конкретный результат, изучении реальных экологических и экономических процессов, происходящих на практике, в тщательном изучении разнообразия форм проявления этих процессов и реализации полученных результатов в виде принятия определенного решения. Именно таким целям должны соответствовать и методы обучения студентов, среди которых мы выделяем прежде всего ситуационные методы обучения.

Ситуационные методы обучения нашли широкое распространение в практике преподавания экономических дисциплин среди многих отечественных и западных вузов. Часто подобные методы обучения именуют кейс-мотодами, которые представляют собой рассмотрение практической ситуации либо реальной управленческой проблеме, возникшей в производственном процессе у руководителя какого-либо структурного подразделения и которая предполагает принятия соответствующего управленческого решения. Поэтому ситуационные методы обучения строятся на достаточно подробном изложении производственной ситуации, а форма изложения предполагает детальное описание условий возникновения производственной ситуации, форм ее проявления, протекания во времени и, безусловно, ее значимости для дальнейшей производственной деятельности.

В подобной ситуации студент как бы переносится за пределы аудитории, перестает быть отчужденным от возникшей производственной проблемы, понимает всю сущность и важность решаемых вопросов, направленных на конечную, абсолютно конкретную цель.

Важным обстоятельством при использовании ситуационных методов, является творческое начало в процессе обучения. Студенты не имея правильного, заранее запрограммированного ответа в решении поставленных задач, вынуждены самостоятельно, проявляя инициативу и настойчивость, искать правильное решение, тем самым учатся логически мыслить, приобретают навыки самостоятельной работы.

ПРИБЛИЖЕНИЕ СТУДЕНТА К ИЗОБРЕТАТЕЛЬСТВУ**ВОИНОВ А.П.***Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина***ВОИНОВА С.А.***Одесская национальная академия пищевых технологий, Украина*

Требования сегодняшнего дня к обновлению структуры экономики Украины, появление новых высокотехнологичных и высокоприбыльных отраслей диктуют необходимость подготовки соответствующего кадрового обеспечения. В этих условиях актуальным является использование инновационных подходов к образовательному процессу в высшей школе.

Так важнейшим элементом обучения является посвящение в основы изобретательской деятельности. Фактически любое индивидуальное задание - на курсовую, дипломную работу или другое включает в себя элементы новизны, существенных отличий от уже разработанных вопросов. Поэтому их выполнение является тренировочным этапом в самостоятельном решении студентом будущих задач в его будущей профессиональной работе.

Важным является выработка и стимулирование инициативности студента в предложении самостоятельных идей и подходов, которые лягут в дальнейшем в основу разработки в учебном задании.

Следующей, не менее важной задачей, является приближение студента к сфере интеллектуальной собственности, поскольку не менее важно уметь грамотно защитить права автора на новую идею. Этому способствует изучение в вузах Украины дисциплины «Интеллектуальная собственность и основы патентования». Здесь важно помимо теоретической базы, которая развивает у студентов общие представления об авторском и патентном праве, организации изобретательства, методологии патентования, использовать прикладную базу в виде разрабатываемых студентами самостоятельных решений в ходе курсового и дипломного проектирования. При этом объем разработки не имеет значения. Более того, простая задача позволяет быстрее и проще освоить технологию оформления авторского или патентного права на разработку.

Так студент может, обучаясь в магистратуре, выполнить индивидуальное задание в виде проведения патентного поиска, определения новизны, изобретательского уровня и промышленной применимости своего решения, разработанного, например, в дипломной работе бакалавра, подготовить пакет документов для подачи заявки в Укрпатент и получить реальный патент на изобретение или полезную модель.

О ВОЗДЕЙСТВИИ НА КОМПЕТЕНТНОСТЬ СТУДЕНТОВ

ВОИНОВ А.П., ЭЛЬКИН Ю.Г., ГОЛУБОВА Д.А.

Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

Известно, что для успешной деятельности в любой сфере жизни общества, работнику необходимо знать существо стоящей перед ним задачи и обладать умением ее решать, то есть обеспечивать превращение своего ресурсного аспекта деятельности в ее продуктивный аспект. Эффективность процесса превращения ресурса в продукт деятельности зависит от компетентности работника, то есть от степени его готовности решать задачи со знанием дела.

Опытный специалист, придя на новое рабочее место, обязан обладать определенной компетентностью, степень которой должен быть не ниже той степени, которая установлена действующим законодательством должностного лица на данном рабочем месте.

Для опытного работника превращение своего ресурсного аспекта деятельности в аспект продуктивный является его основной, естественной служебной задачей, решение которой не встречает у него принципиальных трудностей. Увеличению стажа сопутствует повышение компетентности работника, превращение ресурса его деятельности в продукт его деятельности.

Процесс развития компетентности – продукт двух исходных процессов.

Первый процесс. Студент вуза в период обучения пополняет, развивает теоретически свои знания (содержательный компонент своей компетентности), которые представляют ресурсный аспект его будущей профессиональной деятельности в должности инженера. По своей интенсивности этот процесс рассчитан на период обучения студента в ЗВО.

Второй процесс. Студент пополняет и развивает свои умения (процессуальный компонент своей компетентности), которые представляют продуктивный аспект его будущей профессиональной деятельности. Второй процесс, однако, менее интенсивен, чем первый, так как в значительной степени осуществляется теоретически, хотя имеет в своей целевой основе прикладной характер будущей практической деятельности специалиста. Однако, он при этом, соответствует современным требованиям высшей школы.

Отметим, что в связи с этим, выпускников медицинских ЗВО официально в первый год после окончания привлекают к работе не в качестве лечащего врача, а в должности ординатора, для обретения продуктивного компонента компетенции, необходимого для работы в должности лечащего врача, после работы в должности ординатора.

Вопрос практически решается просто. Молодой специалист, принятый на работу, знакомится с комплексом элементов своей практической должностной деятельности на рабочем месте и в течение намеченного отрезка времени его осваивает. Этим он повышает до необходимого уровня свой процессуальный компонент компетенции. Далее он может надежно нести служебную нагрузку опытного специалиста.

Такова используемая ныне форма пополнения и развития у новых сотрудников – молодых специалистов продуктивного аспекта их деятельности. Вынесенный специалистом из вуза ресурсный аспект, вместе с дополненным на производстве аспектом продуктивным, поднимают его компетентность до уровня, открывающего перед ним широкую перспективу успешной, практической деятельности на производстве.

Анализ показывает, что в вузах студентам можно оказывать содействие в ускорении обретения ими элементов продуктивного аспекта своей компетентности. Причем это возможно в рамках действующих образовательных профессиональных программ.

Доступными примерами подобного содействия являются, в частности, следующие:

- участие студента в работе научно-технического кружка при кафедре,
- подготовка студентом доклада на студенческой научной конференции,
- участие студентов в развитии лабораторной базы кафедры,
- участие студентов в научно-исследовательских работах кафедры (госбюджетных, хоздоговорных),
- участие студентов в работе аспирантов,
- участие студентов в работе кафедры по внедрению на производстве новых научно-технических решений и другие.

Следует отметить, что усилия кафедры, направленные на ускорение развития у студентов продуктивного аспекта их компетентности, способствуют, и это важно, развитию у них также ее ресурсного аспекта, то есть активно способствуют развитию их компетентности в целом. Содержательность и интеллектуальная насыщенность этих учебно-научных изысканий способны увлечь. Важность этого результата очевидна.

Как показывает опыт, студенты в вузовской обстановке не встречаются с обязательным, организованным обсуждением понятия «компетентность», его существа и значения в жизни. Есть основание считать, что смысловое и общежитейское значение этого понятия, его влияние на свойства человека, наделенного им, делают обязательным привлечение внимания студентов к нему в течение всех лет обучения.

НИРС - ОСНОВА ПОВЫШЕНИЮ КАЧЕСТВА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ В ПОЛИТЕХНИЧЕСКОМ КОЛЛЕДЖЕ

ГЛУШКОВ О.А., КРАЙЗ Л.В., ПЕРЕЛЬ Н.Н.

Одесский колледж НТИИС ОНАПТ, г.Одесса,

ТИТЛОВ А.С.

Одесская национальная академия пищевых технологий, г. Одесса, Украина

Качество подготовки любого специалиста в современных условиях определяется не только уровнем его знаний, но и умением самостоятельно ставить и решать новые профессиональные и социальные задачи.

Профессиональное образование в основном складывалось из традиционных знаний, умений, не требующих элементов творчества. Такой подход к содержанию образования не отвечает современным требованиям.

Государственные стандарты высшего образования предусматривают самостоятельную работу в объеме 50% учебного времени.

Такая постановка вопроса соответствует тенденции развития высшего образования, и заключающейся в изменении приоритета образования: от образования на всю жизнь, к образованию в течение всей жизни.

Знания, не подкрепленные самостоятельной деятельностью, не могут стать подлинным достоянием человека. Это одно из основополагающих правил, на которых построена вся учебная деятельность.

Обеспечение качества подготовки будущих инженеров в условиях резкого увеличения наукоемкости производства и микропроцессорными системами управления технологическими процессами во многом определяется сформированностью у них готовности к инновационной деятельности.

Проводимые в КНТИИС, ОНМА и ОНАПТ а также в ОКТ исследования показали, что формированию у студентов соответствующих компетенций способствует приобщение их к научному творчеству в рамках научно-исследовательской работы.

Готовность студентов к научной деятельности зависит от форм и методов осуществления учебно-познавательного процесса, поэтому профессорско-преподавательским составом КНТИИС и ОНАПТ используются такие педагогические технологии, которые позволяют осуществлять творческую направленность подготовки будущих специалистов непрерывно, на протяжении всего срока обучения, посредством самостоятельных (нетиповых) исследовательских проектных задач нарастающего уровня сложности.

Проводимые исследования предполагали рассмотрение научно-исследовательской работы студентов (НИРС) как комплексной системы интенсификации учебного процесса.

Внедрение во все виды учебной работы студентов (I-IV курсов) элементов научной работы, направленных на повышение качества подготовки выпускаемых инженеров, а именно: воспитание стремления к самообразованию, творческой активности, повышение качества инновационной подготовки и других профессионально значимых качеств.

Привлечение студентов к активному занятию научно-исследовательской работой положительно сказывается на качестве их подготовки по ряду причин, среди которых наиболее значимы следующие: НИРС на практике позволяет реализовать деятельностный подход в обучении, т.к. студентам не предлагаются знания в готовом виде, а они их приобретают самостоятельно в результате поэтапного формирования умственных действий; НИРС способствует формированию опережающего характера обучения, а так же адаптация его содержания требованиям современного производства; НИРС позволяет увеличить удельный вес контролируемой и управляемой самостоятельной работы и тем самым реализовать индивидуальный подход к обучению.

По нашему мнению формирование готовности будущего инженера к инновационной деятельности осуществляется более эффективно в ВУЗе инновационно-ориентированной учебно-исследовательской среды.

Инновационно-ориентированная учебно-исследовательская среда должна представлять собой специально организованную исследовательскую среду, направленную на решение студентами профессионально-ориентированных учебно-исследовательских задач и оказывающую активное влияние на учебно-познавательный процесс. Следует отметить, что инновационно-ориентированная учебно-исследовательская среда обеспечит достаточное качество подготовки студентов, если она характеризуется: релевантностью профессиональной среде, осуществляемой посредством включения в учебный процесс профессионально значимых средств и ресурсов; инновационностью, реализуемой посредством включения в учебный процесс исследования, а также использованием современных технологий, методов и форм; коммуникативностью, обеспечивающейся посредством организации общения студентов с научными работниками, руководителями курсовых и научно-исследовательских работ, специалистами в области строительной индустрии; трансформированностью, подразумевающей возможность изменения содержательного наполнения компонентов учебно-исследовательской среды, определяемого изменением содержания обучения.

РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТИ**ГОЖА Г.І., ШЕВЧУК В.Т.***Мирогощанський аграрний коледж, Рівненська обл., Україна*

Сьогодні динамічний розвиток суспільства змушує багато речей сприймати по-іншому і багато що робити не так, як років десятьтому. Це стосується кожної сфери, а педагогічної – особливо. З'являються нові методики, нові погляди на ту саму проблему, раціональніші підходи, технічні можливості, що допомагають швидше і доступніше пояснювати тему. Але для того потрібні хороші висококваліфіковані педагоги, без яких у житті – ніяк. Усім нам у житті доводиться виконувати такі ролі: наставляти, тренувати й надихати («дитина», «мати», «батько», «учитель», «викладач»), – тобто бути коучем. Але залежно від професійної спрямованості та цілеспрямованості коуч послуговується зовсім різними списками цілей.

Дослівний переклад слова «коучинг» – «тренерство». Коуч – це тренер, здатний зробити з людини чемпіона, тобто мова йде про виховання переможців.

Коучинг вирішує проблему відсутності мотивації. Основна особливість і відмінність коучингу – сприяння тому, щоб людина сама навчилася, а не навчити її.

Без особистісної зацікавленості студента в навчанні коучинг втрачає будьякий сенс, адже особиста мотивація студента є основою коучингу та запорукою досягнення поставлених цілей.

Тому важливим є те, щоб викладач-коуч міг професійно розповісти про механізми, парадокси та вплив мотивації на результат, особливо в умовах підготовки спеціалістів сфери аграрного виробництва. Це стимулює розвиток та сприяє досягненню потенційних можливостей студентів. Проте варто наголосити на тому, що коуч має налаштовувати та мотивувати студентів не лише на досягнення мети та отримання результату, але й на набуття досвіду під час самого процесу навчання.

Студент має чітко усвідомлювати, що конкретно він хоче отримати від кожного заняття, та якого результату він хоче досягти.

Іншим варіантом використання коучингу в освіті є його застосування як засобу фасилітації емоційних проявів у процесі взаємодії викладача і студентів, що направлений на полегшення групової комунікації з метою формування вмінь регулювати свої емоції та впливати на емоційний стан партнерів, керувати власним емоційним станом і впливати на емоційний стан партнерів по роботі.

Фасилітація – це організація в групі процесу колективного розв’язання проблем, відповідно керує цим процесом – фасилітатор (ведучий, головуючий).

Ключовим елементом у коучингу є усвідомлення, яке стає результатом посилення уваги, концентрації й чіткості. Усвідомлення-це здатність відбирати та ясно сприймати потрібні факти й інформацію, визначаючи їх цінність.

Відповідальність - ще одна ключова концепція і мета коучингу.

Один із засновників коучингу, як технології формування особистості, Т.Голві зазначав, що коуч-консультант спрощує навчання, але не вирішує питань тих, хто навчається.

З іншого боку, серед принципів за яким діє сам коуч, варто виділити здатність інформувати аудиторію, не нав’язуючи їй власну позицію (взаємодія має більш консультативний характер); комунікативність та самостійність викладача. Коучинг-це діалог тренера та групи, коли до процесу залучено всіх його учасників, з огляду на їх бажання та можливості. Активність тих, хто навчається, у процесі отримання знань зумовлена, перш за все, їх особистою мотивацією та амбіційністю, але формування повноцінного діалогу можливе лише за умов інтеракції під час навчального процесу.

Менторство - це процес взаємодії більш досвідченої в певній сфері людини з менш досвідченою, при якому відбувається передача знань, навичок, вмінь.

Для активної взаємодії студентів у процесі навчання необхідно використовувати інтерактивні методи навчання, де і викладач, і студент є рівноправними, рівнозначними суб’єктами навчання, розуміють, що вони роблять, рефлексують з приводу того, що вони знають, уміють і здійснюють. Викладач в інтерактивному навчанні виступає як організатор процесу навчання, консультант, фасилітатор, який ніколи не «закриває» навчальний процес на собі.

Інтерактивна педагогічна взаємодія характеризується високим ступенем інтенсивності спілкування її учасників, тому для позитивної інтеракції педагога-коуча, фасилітатора та ментора ми пропонуємо проаналізувати матеріали інтерактивного відкритого заняття де дії і роль студента співпадають із ідентичними діями викладача.

Проведення ігрових занять, де кожен студент виконує певну роль і має право на висловлення власної думки, що і спонукає для розвитку креативних здібностей та вироблення професійних навичок у майбутніх фахівців. Особливо позитивним є проведення таких занять із студентами четвертого курсу коледжу, адже вони мають певні практичні навички і вміння після проходження практик. Щоб виявити їх практичні навички і вміння ми провели таке заняття з навчальної дисципліни «Основи ковальської справи» приклад якого нами описано окремо.

Практичне застосування коучингу найбільш ефектно себе проявляє при дуальній освіті, що засвідчує безпосередня участь Мирогощанського аграрного коледжу в проекті «Німецько-український агрополітичний діалог» (APD), а саме спільний українсько-німецький пілотний проект «Сприяння розвитку професійної освіти в аграрних коледжах України». Згідно цього проекту студенти коледжу проходять практику в Німеччині, розробляються навчальні плани під дуальну систему освіти. Саме в цій ситуації маємо практичне застосування коучингу.

Таким чином, у нашому розумінні педагогічний коучинг є феноменом освітнього процесу, що побудований на мотивуючій взаємодії, в якому викладач створює спеціальні умови, спрямовані на розкриття особистісного потенціалу студента для досягнення ним значних для нього цілей в оптимальні терміни, в конкретній предметній галузі знань.

Література:

1. ГолвиТимоти. Работа как внутренняя игра. Раскрытие личного потенциала. – Москва: «Альпина Паблишер», 2012.
2. Дауни М. Эффективный коучинг: Уроки коуча для коучей / М. Дауни – [пер. с англ.]. – М.: Издательство «Добрая книга», – 2008
3. Ласков А.А., Афанасьев А.В., Балакшин О.А., Пэрн Э.М. - Тренинг и испытания скаковых лошадей – М.:Колос, 1982ю-222 с., ил.
4. Комар О.А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх вчителів початкової школи до застосування інтерактивної технології: дис. д-ра педагогічних наук / О.А. Комар. – Умань: 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/393/1/zastosyvani_a_interakt.pdf
5. Пометун О.І. Сучасний урок: інтерактивні технології навчання Електронний ресурс / О.І. Пометун, Л.В. Пироженко. – К.: А.С.К., 2004. – Режим доступу: http://pedagogika.ucoz.ua/knygy/Suchasnyj_urok.pdf
6. Романова С.М. Коучінг як нова технологія в професійній освіті Електронний ресурс / С.М. Романова–Режим доступу: <http://ecobio.nau.edu.ua/index.php/VisnikPP/article/viewFile/2145/2136>
7. Уитмор Джон. Внутренняя сила лидера. Коучинг как метод управления персоналом. – Москва: «Альпина Паблишер», 2012.
8. У. Тимоти Голви. Работа как внутренняя игра [Електронний ресурс] / У. Тимоти Голви. – Москва. – 2005 – Режим доступу: <http://chuprina.kz/wp-content/uploads/2013/11/timoti-golvi-rabota-kak-vnutrennyaya-igra.pdf>

ДЕЯКІ ІНТЕРАКТИВНІ ФОРМИ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

ГОРЛІЧЕНКО М.Г., КОНИШЕВ Є.Б.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Педагогічна практика надає багато прикладів інноваційних підходів до організації методичної роботи, коли використовуються як традиційні, так і нетрадиційні форми та методи. Наприклад, організаційно-функціональна модель методичної роботи у військових ВНЗ передбачає такі її напрями:

1. Пізнавальна діяльність – формування свідомості НПП, вивчення нових педагогічних технологій.
2. Тематична діяльність – опрацювання отриманої інформації, визначення шляхів вирішення актуальних проблем, генерація нових педагогічних ідей.
3. Практична діяльність – впровадження в педагогічну практику результатів пізнавальної і тематичної діяльності, формування у НПП навичок використання інноваційних педагогічних технологій.

При цьому можуть застосовуватися різноманітні інноваційні індивідуальні форми (атестація, доповідь, дистанційне навчання, консультація, бесіда тощо) та колективні (відкрите заняття, взаємоконтроль, ділові ігри, дискусія, майстер-клас) та інші форми методичної роботи.

У зв'язку з тим, що в наш час інтерактивні методи навчання стали дуже актуальними доцільно розглянути таку форму інноваційних форм методичної роботи, як майстер-клас – форма передачі досвіду шляхом показу прийомів роботи, що сприяє вивченню і впровадженню в практику інноваційних технологій, розповсюдженню прогресивного педагогічного досвіду. Очолюють майстер-класи досвідчені, творчі педагоги, досвід роботи яких вивчено та узагальнено у вищому навчальному закладі. Мета діяльності майстер-класу – удосконалення наукової, методичної, професійної підготовки НПП, підвищення рівня умінь та навичок навчання і виховання. Наприклад, якщо основне завдання майстер-класу «Застосування мультимедійних технологій на навчальних заняттях», тоді відбувається сприяння розвитку педагогічної творчості, передача авторського досвіду з метою удосконалення освітнього процесу із застосуванням інноваційних методів навчання, робота з викладачами-початківцями. Успіх роботи майстер-класу, в першу чергу, залежить від бажання керівника передавати свій досвід роботи та від якості проведення методичного заходу. При виборі цієї форми роботи необхідно

визначити: тему, мету, завдання, орієнтовний зміст роботи; очікувані результати; керівника і слухачів майстер-класу; регламент роботи; форму підбиття підсумків роботи.

Також актуальними темами роботи майстер-класів можуть бути:

- прикладна спрямованість змісту навчальних програм;
- індивідуально орієнтований підхід до проведення заняття;
- раціональне використання робочого часу на занятті;
- розвиток особистості здобувача вищої освіти в системі компетентнісно-орієнтованого підходу до навчання і виховання;
- створення на занятті оптимальної психолого-педагогічної атмосфери;
- врахування індивідуальних особливостей слухачів;
- застосування ІКТ та методів продуктивного навчання;
- формування у слухачів навичок використовувати набуті знання та уміння в реальних життєвих ситуаціях тощо.

До майстер-класу зараховуються педагоги, які бажають ознайомитись із досвідом роботи педагога-керівника, запозичити кращі ідеї (надбання) колеги щодо навчальної діяльності. Робота майстер-класу організовується згідно з планом роботи на рік, затвердженим вченою радою ВНЗ.

Проведення методичних тренінгів та інструкторсько-методичних занять, які мають за мету відпрацювання питань раціональної організації. Під час тренінгів заняття проводять з великою долею практичних вправ (не менш 70% часу), які спрямовані на відпрацювання заданого комплексу вмінь, в процесі яких застосовуються активні, інтерактивні та ігрові методи навчання, що моделюють робочі ситуації, із наступним їх розглядом та аналізом. В інтерактивних тренінгах найчастіше використовується методика активного навчання, яка спрямована на розвиток знань, вмінь та навичок, соціальних установок та компетентностей міжособистісного та військово-професійного спілкування. Наприклад, для проведення тренінгів для викладачів і офіцерів «Інноваційні методи активізації пізнавальної діяльності курсантів» були також застосовані інтерактивні навчальні дошки (цифровий пристрій, що поєднує можливості швидкого вводу, виводу та обробки інформації), основними можливостями застосування яких є:

- 1) відображення тексту, графіки та відео з ПЕОМ;
- 2) сенсорний екран для взаємодії з вмістом дошки;
- 3) збереження вмісту інформації у цифровому вигляді;
- 4) відео трансляція вмісту дошки у прямому ефірі.

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН НА НЕ ГУМАНІТАРНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ У ВНЗ

ГРИШИНА К.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Одним з головних аспектів сучасного розвитку вищої освіти в Україні, що визначається входженням в загальноєвропейський і світовий освітній простір і міжнародних стандартів вищої освіти в контекст Болонського процесу існує потреба створення нової системи проведення семінарських занять з історичних дисциплін. В історії проведення семінарських занять з історичних дисциплін відомо кілька десятків методів навчання, які виникли відповідно до потреб суспільства і визначались своїм характером і рівнем розвитку на той чи інший період. Сучасна методика проведення семінарських занять з історичних дисциплін на не гуманітарних факультетах має багатий арсенал різноманітних способів. В межах даної статті розглянута методика проведення семінарських занять з позиції новизни, доцільності та застосуванні на власному прикладі.

Найбільш ефективним методом проведення занять з історичних дисциплін є робота в групах. Основною метою педагога становить залучити усіх студентів до роботи і зацікавити їх до розгляду історичних дисциплін з урахуванням рівня, розвитку та можливостей сприйняття матеріалу. За характером педагогічного процесу робота в групах може бути представлена у вигляді методики ігрової, дискусійної, діалогу, мозкового штурму.

Спільна робота студентів є досить важливим чинником. Ця методика пропонує зміну традиційної обстановки на семінарських заняттях. Значення викладача змінюється з традиційної на посередницьку. Основою на семінарі становить колективне значення групи, допомога та розгляд окремих історичних питань, обговорення підготовлених повідомлень, доповідей та рефератів.

Таким чином, у сучасній педагогіці має місце багато варіативності форм і методів інноваційного навчання, спрямованих на якісне засвоєння знань студента. Для розвитку розумової діяльності, виявлення умінь і навичок на семінарських заняттях з історичних дисциплін на негуманітарних факультетах ефективною методикою є робота в групах. Цей метод дозволяє залучити студентів до обговорення окремої історичної проблеми, заохотити до діалогу, правильно сформулювати історичну проблему, які викликають загальний інтерес, обмінюватися думками, порівнювати протилежні позиції.

ВИЗУАЛИЗАЦИЯ МЫШЛЕНИЯ КАК СРЕДСТВО ЭФФЕКТИВНОГО ОБУЧЕНИЯ

ЕЖОВ М.Б.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г.Одесса, Украина*

В настоящее время в связи с интенсификацией информационных потоков становятся все более актуальными методы эффективного обучения. Одним из важнейших направлений в этой сфере являются методы визуализации мышления. Примером такого подхода к обучению является методика замечательного украинского педагога В.Ф. Шаталова.

Эта методика основана на использовании опорных сигналов, т.е. ключевых понятий, основных моментов излагаемого материала, отображаемых визуальном виде символов, схем и рисунков. Из опорных сигналов составляются опорные конспекты [1, с.7]. Опорные сигналы позволяют структурировать излагаемый материал, а их визуализация позволяет включить механизмы образного мышления, что способствует более глубокому пониманию и запоминанию информации. Особенно эффективным представляется использование различных схем там, где нужно показать структуру некоего объекта и взаимодействие его основных частей, системный характер определенного явления или процесса.

В настоящее время широкое распространение получило использование презентаций PowerPoint в учебном процессе. Представляется, что именно презентации, являющиеся удобной формой представления графической информации, смогут дать методу Шаталова и его аналогам второе дыхание.

Кроме того, сам метод Шаталова не является чем-то застывшим и окончательным. Ведь возможно дальнейшее развитие методики, ее авторская интерпретация. Могут появиться собственные графические символы, возможна их унификация, адаптация под конкретную дисциплину и определенные цели учебного процесса. Справедливости ради следует отметить, что метод Шаталова не является чем-то уникальным, единственным в своем роде. Существуют родственные подходы: ментальные карты, концептуальные карты и т.д. Тем лучше для того, кто эти методики использует, т.к. возможен их синтез. Тут открывается простор для творчества преподавателя.

Литература:

1. Шаталов В. Ф. Опорные конспекты по кинематике и динамике. Из опыта работы. Книга для учителя / В. Ф. Шаталов, В. М. Шейман, А. М. Хаит. — Просвещение, 1989. — 142 с.

СИНЕРГЕТИЧЕСКИЙ ЭФФЕКТ ПЕРЕДВИЖНОЙ МЕЖДУНАРОДНОЙ ВЫСТАВКИ СТРОИТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ EXCO

ЕКСАРЕВ В.А., ЕКСАРЕВА Н.М.

Одесская государственная академия строительства и архитектуры, Украина

В наш век скоростей возрастает необходимость оперативного наглядного ознакомления с результатами научных исследований. На протяжении 33 лет Инженерно-строительный институт Политехнического университета Валенсии отчитывается о результатах научно-исследовательской работы на EXCO – научной конференции и выставке постеров. Основная цель выставки – продемонстрировать качественные работы, способные дать экономический эффект, сберечь энергоресурсы, заменить дефицитные материалы с учетом охраны окружающей среды (https://exco.webs.upv.es/en/exco_home-2/).

Эффективность выставки значительно возросла в рамках международного архитектурно-строительного форума CEVISAMA, масштаб и характер которого содействует внедрению разработок; обмену опытом и обучению; закреплению приоритетов; проведению коммерческих операций. В 2019 году форум посетило 90 570 профессионалов из 140 стран, более 20 000 иностранных. На многочисленных семинарах и мастер-классах специалисты строительной отрасли делятся опытом работы с инновационными строительными технологиями и материалами.

За последние 3 года под руководством профессора J.AlbiolIbanez количество участников EXCO возросло до 33 университетов разных стран. Кроме расширения географии участников, выставка приобрела передвижной характер. В 2017 году материалы выставки EXCO были представлены в Милане, Матере, Гливеце и Одессе (в рамках BuildTech), в 2018 - также в Гаване, Вильнюсе. Налицо возрастание эффективности деятельности в результате соединения, интеграции, слияния отдельных частей в единую систему за счет так называемого системного эффекта (эмерджентности). За счет коллективной работы и групповой динамики удается находить нестандартные идеи, происходит переход количества в качество. Синергия (*от греч. synergos- вместе действующих*) университетов, исследователей позволила интересные идеи одного из участников команды дополнить и в итоге получить нечто новое, что каждый по отдельности сделать бы не смог.

Передвижная выставка EXCO стала одним из масштабных мероприятий научного обмена, образования, которое обеспечивает благоприятные условия для развития международного сотрудничества и плодотворного общения специалистов в сфере архитектурно-строительного инжиниринга.

ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЯ В АРХІТЕКТУРНІЙ ОСВІТІ: СИСТЕМА ЕКОПРОЕКТУВАННЯ

ЄРМАКОВА С.С., СЛИВКА Д.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

В умовах інноваційного розвитку економіки суспільства одним із важливих завдань модернізації архітектурної освіти є пошук інноваційних підходів до професійної підготовки архітекторів з метою формування у них екопроектувальної компетентності. Відтак, набуває актуальності виявлення продуктивних шляхів формування екопроектувальної компетентності майбутніх архітекторів, що базується на реалізації оптимальних педагогічних умов їхньої професійної підготовки.

Мета дослідження: обґрунтування педагогічних умов, формування екопроектувальної компетентності майбутніх архітекторів засобами інтерактивних технологій. У дослідженні формування екопроектувальної компетентності майбутніх архітекторів розглядаємо як цілеспрямовано організований у вищих технічних навчальних закладах освітній процес, який об'єднує традиційні та інтерактивні методи професійної підготовки і розвиток екологічної культури професійного мислення.

У процесі дослідження було припущено, що вибір педагогічних умов формування екопроектувальної компетентності у майбутніх архітекторів повинен здійснюватись з арсеналу педагогічних засобів, здатних підвищити продуктивність розвитку екологічної культури професійного мислення. Саме тому, у контексті дослідження педагогічними умовами формування екопроектувальної компетентності було визначено такі, як-от: 1) створення професійно-мотиваційного середовища шляхом використання інтерактивних технологій розвитку екологічної культури професійного мислення; 2) забезпечення інтерактивного підходу у формуванні екопроектувальної компетентності майбутніх архітекторів; 3) залучення студентів у квазіпрофесійну діяльність на засадах екологічного моделювання; 4) активізація самоосвітньої діяльності студентів засобами інтерактивних технологій.

Таким чином, навчальний процес професійної підготовки майбутніх архітекторів повинен бути організований у такий спосіб, щоб освітній простір адекватно представляв новий екологічний зміст освіти, що, у свою чергу, сприяє не лише засвоєнню професійних знань, умінь і навичок, а й підвищує їхній інтерес до майбутньої професійної діяльності, «екологізує» мислення, спонукає до творчості й загалом формує екопроектувальну компетентність.

ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ СТРАТЕГІЙ НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ЄРМАКОВА С.С.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна,

ПОЛЯНСЬКИЙ К. В.

Донбаська національна академія будівництва та архітектури,

м. Краматорськ, Україна

Зміни сучасного життя вимагають змін мети та призначення сучасної теорії та методики професійної освіти. В умовах інноваційного розвитку економіки суспільства вектором системи формування конкурентоспроможних переваг є освітній маркетинг, що зумовлює потребу в компетентних фахівцях. Саме тому, актуальною стає потреба впровадження нових прогресивних методик навчання. Так, у світовій практиці значного поширення набули інтерактивні технології навчання, які дозволяють створити комфортні умови професійної освіти та сприяють створенню атмосфери співробітництва, розвитку аналітичного мислення, виробленню життєвих цінностей у майбутній фахівців. Проте фокус процесу модернізації системи вищої технічної освіти, як правило, сконцентрований лише навколо освітніх програм, методів навчання, технологій та інфраструктури і рідше зачіпає розвиток та інструменти, які забезпечують підтримку і супровід сучасного студента у процесі навчання.

Процеси впровадження інтерактивних технологій навчання у вищих навчальних закладах досліджували як зарубіжні, так і вітчизняні вчені. Серед останніх можна відзначити роботи Гуревича Р. С., Кадемія М. Ю., Дичківська І. М., Панфілова А. П. та інших. Автори відзначають, що інтерактивне навчання забезпечує навчальну взаємодію не лише між викладачем та студентом, а й між іншими студентами та викладачами; у процесі такої взаємодії набувають нових умінь і навичок, удосконалюють професійні компетентності. Отож, інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності майбутніх фахівців, що має за мету створення комфортних умов професійної підготовки, за яких кожен учасник навчального процесу відчуває свою успішність та інтелектуальну спроможність. Відтак, навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх його учасників: викладача, студента та інших студентів і викладачів, як рівноправних суб'єктів навчання. У такій парадигмі (враховуючи різну мотивацію студентів: інерційну, транзакційну, трансформаційну). важливого значення набуває гуманітарна складова професійної підготовки, розвиток мета компетенцій майбутніх фахівців та індивідуальна освітня траєкторія професійного навчання.

ДО ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ У НАВЧАННЯ ВІЙСЬКОВОГО ВНЗ

ІВАНЧЕНКО Є.А., ГОРЛІЧЕНКО М.Г.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Педагогічні інноваційні методи у вищому військовому навчальному закладі (ВВНЗ) характеризують, як технології, що засновані на різних нововведеннях: організаційних (пов'язаних із оптимізацією умов освітньої діяльності), методичних (спрямованих на оновлення змісту навчання, підвищення його якості та зміну стандартів освіти, компетенцій тощо). Найбільш популярними інноваційними методами навчання, які дозволяють використовувати нові технології викладання є: контекстне навчання, проблемне навчання, модульне повне засвоєння знань, дистанційне навчання.

Аналіз характеристик інноваційних методів навчання показав, що вище наведені методи можуть бути ефективно використанні у навчальному процесі кожний окремо, але на нашу думку більш ефективний результат можливо отримати від комплексного та системного використання деяких методів, наприклад модульне навчання поєднати з проблемним навчанням, особливо це важливо для ВВНЗ, враховуючи специфікувійськової освіти. Для військових ВНЗ, як найбільш регламентованих закладів освіти, характерний чітко розписаний розпорядок робочого часу, обмеженість часу на самостійне вивчення навчального матеріалу, поєднання навчання із виконанням певних обов'язків, пов'язаних із несенням військової служби, що передбачає відсутність курсантів на аудиторних заняттях; обмеження застосування інформаційно-комунікаційних засобів тощо), військова освіта вимагає впровадження нових методів навчання, що спрямовані на інформатизацію навчального процесу курсантів, що дозволить підвищити їх зацікавленість в навчанні та ступінь засвоєння ними матеріалів, зокрема з навчальних дисциплін фундаментального циклу: вища математика, фізика, хімія, інформаційні технології. Наприклад, під час викладання курсу вищої математики або фізики у ВВНЗ використовують мультимедійні проектори для проведення лекцій, на практичних заняттях можуть бути застосовуваними комп'ютери, електронні інтерактивні дошки, програми, лабораторне обладнання тощо. Такі сучасні педагогічні інноваційні технології дають викладачам нові можливості: миттєвого контролю і оцінки результатів навчання без суттєвих трудовитрат; надання on-line консультацій

у зручний для курсанта та викладача час, застосування on-line сервісів; впровадження елементів дистанційного навчання для курсантів, що знаходяться на лікуванні або у відрядженні; використання обчислювальних і навчальних програм, все це вже відповідає сучасному впровадженню нових методів навчання в процесі підготовки майбутніх офіцерів Збройних Сил України.

Однією з форм застосування інноваційних методів у навчанні курсантів військових ВНЗ є інтерактивна модель практичних занять, метою якої є організація комфортних умов навчання та активна творча взаємодія тих, хто навчається, між собою. Організація інтерактивного навчання припускає моделювання життєвих або військових ситуацій з використанням рольових ігор, коли відбувається загальне вирішення питань на підставі аналізу обставин і ситуацій, що можуть виникати в повсякденній діяльності майбутнього військового фахівця.

Зрозуміло, що структура інтерактивного заняття відрізняється від структури звичайного уроку, це вимагає професіоналізму і досвіду викладача. Організація інтерактивного заняття з елементами інноваційних технологій складається з особливостей структури заняття, яка включає елементи інтерактивної моделі, тобто містить конкретні прийоми і методи, що дозволяють зробити урок незвичайним і більш насиченим.

Застосування у навчальному процесі системи інтерактивних методів навчання покликано забезпечити вирішення таких проблем, як навчання курсантів самостійному поглибленню власних знань, формуванню компетенцій та застосування їх у конкретних умовах навчання або спеціалізації, а також орієнтація слухачів на творчий добір, аналіз і систематизацію матеріалу, що проробляється, ефективну підготовку до майбутньої професійної діяльності. Головна особливість сучасного інноваційного навчання є створення тими, хто навчається, особистісної освітньої продукції (інтелектуальних вікриттів).

Отже, враховуючи активне використання сучасних інтерактивних методів навчання, інноваційний шлях розвитку та використання інноваційних технологій викладання фундаментальних дисциплін (математики, фізики, хімії, інформатики) у вітчизняних військових вищих навчальних закладах є запорукою їх конкурентоспроможності серед великої кількості, як вітчизняних ВНЗ так й закордонних вищих навчальних закладів.

УЧАСТЬ СТУДЕНТІВ У КОНКУРСАХ – СПОСІБ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ

КАРПЮК В.М., КАРПЮК І.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

До професійних якостей випускника сучасної вищої школи пред'являються високі вимоги. Вони обумовлені кардинальними змінами в соціумі, бізнесі, на виробництві. На ці зміни зобов'язаний реагувати і наш вищий навчальний заклад. Ключовими вимоги до випускника вищої школи, окрім професіоналізму, сьогодні є - мобільність, гнучкість мислення, креативність, творча свобода. Навчальний процес покликаний існувати в тій же концепції з максимальною адаптацією до змін професійних якостей, що диктуються ринком.

Формування професіонала - процес тривалий. Він протікає паралельно на декількох рівнях: в ході вивчення дисциплін різних циклів, формування умінь застосовувати отримані знання в ході виконання творчих завдань, оволодіння навичками проектування різних за ступенем складності проектів та завдань.

Останнім часом в рамках активації навчального процесу все більше знаходять місце такі форми професійного розвитку студентів як їх участь у різноманітних конкурсах.

Діапазон тем конкурсів досить широкий. Обираючи тему конкурсу, студент орієнтується на свої знання, вміння, навички, набуті в ході освітньої діяльності у ВНЗ, а також інтересом і можливістю дізнатися більше в сфері професійної або наукової діяльності. Заявляючи про свою участь, студент обирає керівника, знайомиться з вимогами, матеріалами досліджень, які розробляються на кафедрах академії. Це дає йому можливість представити свою оригінальну роботу з достатнім розкриттям теми. Конкурсна робота повинна демонструвати інноваційне рішення, диференціацію та унікальність ідеї, актуальність, наукову новизну, професіоналізм, економічну доцільність, адаптованість проектного рішення до місцевих умов. Сфера знань, яких торкається студент при роботі над конкурсною роботою, охоплює широкий діапазон питань які стимулюють використовувати інновації при розробці наукових або виробничих рішень.

Отже, працюючи над конкурсною роботою, студенти активізують процес пізнання суміжних дисциплін, спеціальностей та спеціалізацій, відстежують питання, які виникають на перетині міждисциплінарних зв'язків, аналізують роботу тих чи інших конструкцій, обґрунтовують якість представлених ідей, підводять теоретичну базу під практичну діяльність. Конкурсна робота стимулює студентів до активації навчальної діяльності, розвитку наукового і виробничого потенціалу на всіх рівнях.

ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН - РІВНОПРАВНИЙ ВИД МИСТЕЦТВА**КОНШИНА О.М.***Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*

Творчість є найдавнішим видом діяльності людини. Прагнення не просто створювати речі, а створити красиві і потрібні це і є та творча діяльність, яку сміливо можна назвати дизайном. Головна відповідальність у проектуванні та створенні тієї чи іншої художньої продукції лягає на дизайнера, який повинен володіти особливим художнім методом і мисленням. Основою підготовки фахівця-дизайнера є об'єднання в єдине ціле художніх, технічних та інших дисциплін. В цьому і полягає головне завдання у вихованні та навчанні дизайнера - об'єднання художнього мислення. А це означає, що подібне мислення виховується загально художніми дисциплінами: рисунком, живописом, скульптурою, композицією, перспективою, кольорознавством.

Сучасне суспільство потребує найпопулярнішу художню професію – професію дизайнера. І це розуміють всі, особливо молоді люди. Але це не означає, що якщо ти сів за комп'ютер, навчився розпізнавати і натискати кнопки, опанував навички роботи, то став справжнім дизайнером. Спочатку з'ясуємо, що дизайнер є, справжній художник, який може не тільки намалювати певний об'єкт, але і створити новий або видозмінити вигляд існуючої середовища. «Design» - в перекладі з англійської означає рисунок, проект, задум, ідея. А це означає, що дизайнер, перш за все художник, проектувальник, реалізатор свого задуму, ідеї.

Специфіка професії вимагає, щоб дизайнер добре знав мистецтво, техніку, середу, володів просторовим і аналітичним мисленням. Будь-яка форма тримірна, і намалювати її це ще не все, потрібно представити її в просторі, у взаємозв'язку з середовищем. Дизайнер повинен бути універсалом - і художником, і конструктором, і проектувальником.

Що становить фундамент цієї мистецької професії? Перш за все, основи образотворчої грамоти, академічна школа рисунка, живопису, композиції і скульптури. Навчаючи студента, потрібно вчити його реалізувати свої ідеї за допомогою рисунка, пластики, кольору.

Проектні роботи створюються різними методами, технічними прийомами та інструментами. Сучасним методом проектування є проектування за допомогою такого інструменту як комп'ютер. Комп'ютер дає можливість оперативно реалізувати ідею, вибрати певне рішення, отримати якісний результат. За допомогою комп'ютера можна побудувати перспективу інтер'єру або екстер'єру, якщо знаєш закони перспективних побудов. У комп'ютерному

середовищі можна швидко і якісно вирішити завдання колірних гармонійних ситуацій – якщо знаєш кольорознавство. Комп'ютер дає можливість швидко і якісно вирішувати завдання об'ємно-просторового характеру - якщо володієш формою в рисунку, скульптурі. Але не будемо перебільшувати ролі комп'ютера. Це всього-на-всього інструмент. Комп'ютер не може породити ідею, задум, композицію. Комп'ютерні технології дозволяють лише допомогти реалізувати ідею, перевірити її, швидко створити варіативність.

Знання основ образотворчої грамоти породжує безліч ідей і, якщо традиційно дотримуватися методів між предметних зв'язків академічно-художніх дисциплін, законів композиції і комп'ютерних технологій, то якісний результат в навчанні і вихованні дизайнерів буде очевидний. Дизайнер повинен не тільки володіти основами академічного рисунка, живопису, композиції, але і повинен вміти застосовувати ці знання у своїй роботі. Дизайнер повинен вміти пластично мислити, це означає вміти рисувати. І весь курс навчання повинен бути пронизаний ідеєю композиції. Якщо дизайнер володіє композицією і при цьому добре рисує, успішно користується живописними прийомами, він здатний буде створювати серйозні художні проекти, твори.

Головне - зрозуміти і вміти застосовувати знання, перетворюючи їх в певну продукцію, професійно втілити ідею в художню форму.

Система навчання весь час розвивається, тим більше що зараз широко використовується в цьому комп'ютерне середовище. І обов'язково кожне завдання зрозуміло що пов'язане з композицією, основами образотворчої грамоти.

Створення плакатів, упаковок, суперобкладинок для книг, оформлення художніх видань і документів нічим не відрізняється від будь-якої іншої діяльності, як, наприклад, створення речей, необхідних в побуті. Як вирішення завдань в галузі прикладної графіки, так і інша людська діяльність залежить від результатів загальної освіти і напруженої праці. Продукція дизайнера насамперед повинна виконувати громадське призначення, мати тільки початкову точку зору. Тому тут і має проявитися творчість. Отже, дизайнер повинен володіти практичними і теоретичними знаннями основ образотворчої грамоти. Це і є та основа, яка розвиває творчі здібності, що в свою чергу плідно впливає при роботі в комп'ютерному середовищі.

Графічний дизайн – це вимога сучасності. Дизайн дуже важливий в культурному житті людини і середовищі, в якому він живе. Тому завдання вищої школи випустити справжнього майстра, який вміє добре рисувати і створювати нове в своїй діяльності. Наш час довів, що графічний дизайн – це рівноправний вид мистецтва. Він носить яскраво виражений соціальний характер і тому, вагомо значущий серед інших видів мистецтва.

ІДЕЇ ТА ФУНКЦІЇ КЕЙС-МЕТОДУ

КОРОБКО О.О., ВИРОВОЙ В.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

На сьогоднішній день будь-яка освітня технологія має ініціювати прагнення студентів самостійно організовувати процес засвоєння матеріалу, мотивувати до діяльності, передбачати організацію взаємодії груп та, особливо, пізнавальну дію в кількох наукових областях, що є відображенням поняття «технонаука» [1]. Це поняття базується на між- та трансдисциплінарних зв'язках, об'єднуючи ключові напрямки науково-технічного прогресу (технологічні, інформаційні, біологічні, когнітивні), що дозволяє по-новому поглянути на процес придбання знань. Одним з активних професійно-орієнтованих методів вивчення дисциплін є технологія case-study (кейс-метод). Кейс-метод (метод конкретних ситуацій, ситуаційна методика) відноситься до неігрових імітаційних активних методів навчання, сутністю якого є аналіз ситуації (case), що виникає при конкретному положенні справ та вимагає розробки практичного рішення з обґрунтуванням найкращого вибору в контексті поставленої проблеми [2].

Кейс-метод (case-study) зародився на початку ХХ-го сторіччя у Гарвардській школі права, коли викладачі зіткнулися з тим, що неможливо навчити студентів введенню бізнесу лише за допомогою лекційних занять та підручників. Для кейс-методу характерні практична направленість та інтерактивний формат. Основний акцент ставиться на формуванні професійної компетентності та системності навчання. Це дозволяє покращити розуміння взаємозв'язків між різними галузями науки і виробництва та сприяє розвитку дослідницьких і комунікативних навичок прийняття рішень.

Особливістю кейс-методу є запропонування навчальної конкретної ситуації, яка розробляється на основі фактичного матеріалу з метою подальшого розбору на практичних заняттях. Метод case-study призначений для отримання знань за дисциплінами, в яких вирішення проблем не передбачає однозначної відповіді. Це актуально при підготовці архітекторів, а також й для дисциплін напряму «Будівництво та цивільна інженерія», зокрема при розробці моделей будівельних матеріалів та виробів як певних системних цілісностей при підборі їх складів, геометричних параметрів та технології виготовлення чи розробці розрахункових схем залежно від виду об'єкту. В даному випадку мета викладання дисциплін стає направленою на отримання різноманітних істин та їх орієнтування в полі проблем, що вимагає активної співтворчості студента і викладача.

Кейс-метод пред'являє особливі вимоги до викладача, який має створювати в аудиторії атмосферу, що сприяє розумовій роботі та формуванню у студентів дивергентного мислення і навиків краудсорсінгу при колективному обговоренні ситуацій. У цьому випадку викладач виступає в ролі консультанта (експерта), а не постачальника готового знання.

Кейс-метод складається з двох частин: дослідницької і навчальної. За основу береться ситуація, яка відбулася в конкретній компанії. Для того, щоб зробити кейс найбільш приближеним до реальності, постановку проблеми треба готувати в тісному співробітництві з представниками проектних і будівельних організацій. Викладачі як автори кейсу мають обговорювати проблему з топ-менеджерами та рядовими співробітниками компаній, збирати інформацію з різних відділів, доповнювати зміст кейсу матеріалами, отриманими з відкритих джерел інших компаній даного профілю й т.п. Кейс не має однієї правильної відповіді, а вирішується за рахунок спектру ефективних рішень. Це пов'язано з тим, що найбільш раціональне рішення не може бути реалізовано у визначеній ситуації. Вступні дані кейсу можуть суперечити одні одним або постійно змінюватися, тому виникає необхідність не замикатися на деталях, а виходити з уявлення цілого. Тоді як традиційний розбір типових прикладів веде до стереотипного підходу до вирішення схожих проблем, що погіршує здатність до узагальнення, особливо з урахуванням ефекту «імпринтингу».

Кейс являє собою результат науково-методичної діяльності викладача, тому повинен мати певну структуру і принципи побудови: формування дидактичних цілей кейсу з визначенням його положень в структурі навчальної дисципліни; визначення проблемної ситуації, виходячи з інформації, що була представлена фірмою, організацією чи відомством, розробка програми кейсу як набору конкретних тезисів; надання переліку початкових джерел для збору інформації, побудова моделі ситуації, підготовка методичних рекомендацій та розробка можливих питань для дискусії, яка займає основне місце в методі case-study.

Можна заключити, що кейс-метод є одною з ефективних технологій навчання студентів навикам вирішення неоднозначних проблем, що вимагає розробки різнобічних методик навчання на основі case-study, адаптованих до сучасних реалій будівельної галузі, а також проведення активної роботи кафедр академії у напрямку вдосконалення співробітництва з кафедрами на виробництві.

Література:

1. Латур Б. Нового времени не было. Эссе по симметричной антропологии / Б. Латур. – СПб: Европейский ун-т, 2006. – 259 с.
2. Сидоренко О. Ситуаційна методика навчання: теорія і практика / О. Сидоренко, В. Чуба. – К.: Центр інновацій та розвитку, 2001 – 256 с.

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

КРАСНОДЕМСЬКА Г.С.

Кременецький медичний коледж імені Арсена Річинського, Україна

Сьогодні не можна знайти жодної сфери людської діяльності, не пов'язаної з фізичною культурою, оскільки фізична культура і спорт – загально визнані матеріальні і духовні цінності суспільства в цілому і кожної людини окремо.

Нововведення, або інновації, характерні для будь-якої професійної діяльності людини, і тому природно стають предметом вивчення, аналізу і впровадження. Інновації самі по собі не виникають, вони є результатом наукових пошуків, передового педагогічного досвіду окремих викладачів і цілих колективів.

Для теоретичних і технологічних інноваційних перетворень у фізичному вихованні значну роль грає моніторинг якості фізкультурної освіти. В процесі моніторингу аналізу були схильні наступні показники: рівень знань, умінь і навичок; відношення до здоров'я і фізичної культури особистості.

Інноваційною є система оцінки якості фізкультурної освіти. Для досягнення повної успішності, відвідуваності та підвищення активності на заняттях фізичної культури використовується рейтингова (бальна) система оцінювання. Її суть зводиться до наступного: навчання за певний період набирає в сукупності певна кількість балів, відповідна тій або іншій оцінці його діяльності. Такий підхід в оцінюванні дійсно дозволяє грати оцінці стимулюючу роль, адекватно засвоювати вимоги, що пред'являються до студентів. На підставі розроблених критеріїв студенти самі можуть об'єктивно оцінювати свої досягнення. Навчити студентів самооцінці та взаємооцінці – важлива умова їх підготовки. Також успішність з дисципліни визначається і повнотою отриманих теоретичних знань, працездатністю на занятті, участю в спортивному житті.

Інноваційні ознаки розвитку фізичної культури:

- циклічність розвитку – інновації у розвитку проходять однакові стадії;
- зв'язок з часом – відповідність інновацій сучасним вимогам суспільства;
- новизна якості – революційні зміни у підходах до оздоровлення;
- системність перетворення – інновації виникають на всіх рівнях організації оздоровчої діяльності.

На заняттях студенти мають бути мотивовані на позитивний результат і доброзичливе відношення один до одного. Такий ефект може бути досягнутий лише при комплексному використанні усього арсеналу методів і засобів

навчання, найбільш результативними з яких є – метод імітації, метод проектів, ігровий, метод регламентованої вправи, методи аналізу, порівняння, метод змагання.

На заняттях особливе місце відводиться силовій і загальній фізичній підготовці, яка полягає в підвищенні фізичних можливостей людського організму. Це означає, що в юнацькому організмі під впливом постійного збільшення навантаження відбувається процес пристосовності, тобто настрою усіх функціональних систем організму на роботу в максимальному режимі. Заняття побудоване так, щоб при високій щільності воно стає емоційно насиченим і містить елементи гри. Студенти отримують таке фізичне навантаження, яке вони здатні витримати без збитку для здоров'я. Такий результат досягається в результаті використання усього арсеналу методів: методу максимальних зусиль, методу динамічних зусиль, «ударного» методу. У кінці заняття студенти отримують домашнє завдання на освоєння техніки рухів, розвиток рухових якостей, контроль за його виконанням здійснюється у кінці вивчення теми.

На заняттях застосовується спосіб кругового тренування, в основі якого лежать три методи: безперервно-потоківий, який полягає у виконанні завдань одного за іншим, з невеликим інтервалом часу, цей метод сприяє комплексному розвитку рухових якостей; потоково-інтервальний базується на короткостроковому (20-40 с) виконанні простих за технікою вправ з мінімальним відпочинком, що сприяє розвитку загальної силової витривалості; інтенсивно-інтервальний використовується із зростанням рівня фізичної підготовленості.

На заняттях фізичною культурою студенти прибавляють не лише технічні навички, але і навички організатора. З цією метою рекомендується студентам самостійно готувати огляд спортивних новин за тиждень в місті, країні, світі та випускати інформаційний бюлетень, розробляти комплекси загальних розвиваючих вправ для розминки, вибудовувати індивідуальну траєкторію навчання.

У студентів виховуються такі якості: цілеспрямованість, працьовитість, сумлінність, наполегливість, самостійність, винахідливість, рішучість і сміливість, витримка і самовладання, наполегливість і завзятість, які потрібні їм в майбутній трудовій діяльності і сприяють кар'єрному зростанню.

Таким чином, застосування інноваційних технологій у фізичному вихованні студентів сприяють: активізації фізкультурно-оздоровчої роботи, підвищенню зацікавленості до систематичних занять фізичною культурою, формують самостійність, творчу активність, ініціативу.

НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ НЕПЕРЕРВНОЇ АРХІТЕКТУРНО –ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

КРИЖАНТОВСЬКА О.А.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури,
м. Одеса, Україна*

Неперервна освіта в умовах глобалізованого світу перетворилась в світову тенденцію. Вона дозволяє відтворювати професійний і культурний потенціал особистості, стала умовою розвитку суспільного виробництва, фактором прискорення соціально – економічного розвитку, умовою міжнародного співробітництва в галузі освіти.

Неперервна освіта розвивається як педагогічна концепція і як повсякденна практика тому, що в умовах сучасних соціально – економічних змін виникає потреба у професійних освітніх послугах відповідного рівня з урахуванням вимог ринку праці, забезпечення рівного доступу до якісної первинної і подальшої освіти у підготовці, перепідготовці та підвищення кваліфікації робітників.

Відмінністю сучасного ринку праці є те, що більша частина робочої сили сконцентрована у сфері послуг (фінанси, торгівля, транспорт, індустрія розваг), а також в сферах науки, освіти та управління.

Звідси витікає підвищення значення архітектурно – художньої освіти, практичним результатом якої повинно бути естетичне оформлення середовища перебування людини. Підтвердженням цього є постійно високі конкурси здобувачів архітектурно – художньої освіти в нашій академії.

В умовах сучасних суспільно – економічних змін виникає потреба у професійних освітніх послугах відповідного рівня з урахуванням вимог суспільства, ринку праці, забезпечення рівного доступу до якісної первинної освіти, та підвищення кваліфікації робітників – що є сутністю неперервної освіти.

Цьому напрямку повинна відповідати сучасна система архітектурно – художньої освіти як сукупність навчально – виховних і культурно – освітніх закладів, які здійснюють дану освіту й виховання громадян різного віку.

Сучасна організація системи архітектурно – художньої освіти передбачає формування та розгляд мети, принципів, завдань, пріоритетних напрямків

освітнянського процесу на кожному рівні, щоб виконувати функцію неперервної освіти. Ця освіта повинна бути багатоступеневою, здатною дати змогу здобути повні освітні рівні відповідно до своїх здібностей. Для цього потрібно формувати мережі навчальних закладів з відповідним типом, формами, термінами навчання та джерелами фінансування.

При цьому неперервна освіта повинна бути організаційно забезпечена системою державних та суспільних інститутів різних рівнів.

В Одеській області є вже сформована система закладів архітектурно – художньої освіти, як в сільській місцевості, так і в містах.

Вона складається з закладів:

- **первинної освіти**, які забезпечують первинний рівень знань та умінь, виявлення здібностей. Це дитсадки, загальноосвітні школи з факультативними заняттями, позашкільні художні заклади;
- **Другий рівень** – заклади, які забезпечують професійну освіту, шляхом подання освітніх послуг, необхідних для професійної діяльності: коледжі, профтехучилища, вищі навчальні заклади архітектурно – художньої освіти;
- **Третій рівень** пов'язаний з підвищенням кваліфікації. Цей рівень дозволяє втілювати самоосвіту за допомогою сучасних інформаційних систем, зарубіжних стажувань, та участю у творчих конкурсах. Він дає можливість розширювати і поглиблювати здобуті раніше професійні знання, уміння та навички згідно з виникаючими потребами з урахуванням науково – технічних і соціально – економічних умов, продовжити освіту, як того потребує сучасність.

На кожному рівні формуються відповідні системи знань, умінь та навичок, які дозволяють не тільки переходити з одного рівня на інший, а й втілювати цілі неперервної освіти; надавати широкі можливості для задоволення освітніх потреб людини, забезпечувати гнучкість підготовки фахівців, підвищувати їх вартість на ринку праці.

Сучасність потребує вдосконалення і вирішення проблем взаємозв'язку, взаємної субординації з рівнями і призначенням елементів цієї системи. Тоді вона дозволить забезпечити неперервну архітектурно – художню освіту.

НАУКОВА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧАСТИНА ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

КРОВЯКОВ С.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Обов'язковою умовою забезпечення якості підготовки фахівців в галузі будівництва і архітектури є вивчення і практичне опрацювання новітніх технічних і технологічних досягнень вітчизняної і світової науки відповідному напрямку. При цьому певну частину наукових робіт студенти можуть виконувати власними силами, звичайно під керівництвом досвідчених науковців з числа професорсько-викладацького складу.

В практиці Одеської державної академії будівництва та архітектури (ОДАБА) налагоджена багаторівнева система залучення студентів до творчої наукової діяльності. На постійній основі діють науково-творчі гуртки і проблемні групи. В їх роботі розглядаються професійні та творчі завдання, що можуть реалізовуватися в навчанні та в практичній діяльності майбутніх фахівців, при цьому керівники даних гуртків і проблемних груп мають багатий досвід вирішення подібних завдань із залученням наукових методів. Наукові дослідження є невід'ємною частиною при підготовці дипломних магістерських робіт у всіх інститутах академії. Найкращі наукові роботи студентів щороку подаються до Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей. В академії проводиться урочисте нагородження переможців 1-го та 2-го туру конкурсу.

Активно працює Рада молодих вчених академії. Основними напрямками діяльності Ради є надання допомоги молодим ученим у науковій та повсякденній діяльності. Щорічно проводяться науково-практичні конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. Так у 2018 році в ОДАБА проходило дві таких конференції: «Фізичні процеси в енергетиці, екології та будівництві» і «Нові матеріали і технології у будівництві». Видаються збірки наукових робіт студентів, публікація в яких є безкоштовною.

Студенти залучаються до роботи провідних науково-дослідних лабораторій академії. Зокрема на постійні основі з оплатою праці працюють студенти в атестованій науково-дослідній випробувальній лабораторії будівельних матеріалів та виробів кафедри виробництва будівельних виробів та конструкцій (керівник проф. М.В. Заволока), а також в атестованій науково-дослідній лабораторії «Геодезичне забезпечення будівництва і реконструкції будівель та

споруд» (керівник проф. О.М. Нахмуров). Крім того в останнє десятиріччя доволі розповсюдженою є практика виконання дипломних наукових робіт на базі закордонних навчальних закладів, з якими ОДАБА має договори про співпрацю. Новою формою наукової роботи студентів академії стає проведення частини занять та курсового і дипломного проектування на філіалах кафедр на виробництві.

Дуже ефективною є практика залучення талановитих студентів до наукових досліджень, які виконуються аспірантами академії в процесі підготовки власних дисертацій. Участь студентів у таких дослідженнях дає їм найкраще уявлення про процес наукової роботи, прививає навички практичної роботи з науковим і вимірювальним обладнанням, сприяє їх приєднанню до відповідних наукових шкіл та напрямків, зокрема при вступі до аспірантури.

Але слід відмітити, що одною з доволі розповсюджених проблем при підготовці студентів до ведення наукової роботи є досить низька ступень їх самостійності при прийнятті рішень і формулюванні висновків. Іноді керівники студентських наукових робіт вважають за краще сформулювати за студента більшість положень і складових роботи, фактично знижуючи роль студента до технічного виконавця. Цю практику не можна назвати методично правильною, тому що основною метою підготовки майбутнього фахівця до ведення наукової роботи є саме відпрацювання здатності робити обґрунтовані висновки по результатам досліджень, як власних, так і наведених в різних джерелах технічної інформації. Відповідно слід стимулювати керівників наукових студентських робіт до максимальної самостійності їх виконавців. Це вимагає додаткових зусиль зі всіх боків, але є дуже корисними в майбутній практиці фахівців як на виробництві, так і при продовженні їх навчання у аспірантурі. Забезпечення можливості максимально самостійного виконання наукової роботи студентами також вимагає високого рівня власного досвіду і підготовки викладачів (керівників наукової роботи), які мають опрацьовувати відповідний «банк» наукових завдань. Також викладачі мають стимулювати власну наукову ініціативу студентів, спрямовуючи її на вирішення досяжних в реальних умовах задач, зокрема суто навчальних.

Таким чином налагоджена в ОДАБА практика наукової роботи студентів як частини освітнього процесу сприяє кращій теоретичній і практичній підготовці фахівців для галузі будівництва і архітектури. Крім того вона забезпечує відбір і підготовку кадрів для вступу до аспірантури і для оновлення професорсько-викладацького складу академії в цілому. Підтримання і постійна модернізація наукової роботи студентів з врахуванням розвитку науково-технічного рівня галузі є важливою задачею для професорсько-викладацького складу академії.

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ТА ІНОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

МАКСИМЕНКО Ю.А., МАМІЧ В.В., ЧКАЛОВ А.П.

Військова академія, м.Одеса, Україна

Сучасний розвиток світової цивілізації висуває нові вимоги до освіти, значно підвищує її роль у суспільстві. Освіта стає інтелектуально-духовною основою розвитку особистості, суспільства, нації та держави, важливим чинником і стратегічним ресурсом, зміцнення її авторитету та конкурентоспроможності на міжнародній арені, забезпечення незалежності, національної безпеки, оборони й національних інтересів України, відтворення інтелектуальних і продуктивних сил суспільства, поліпшення добробуту людей. Військова освіта – необхідна та невід’ємна складова військової організації держави. Вона є основним джерелом підготовки та комплектування Збройних Сил України, інших військових формувань і правоохоронних органів висококваліфікованими офіцерськими кадрами й інтегрована в загальнодержавну освітню систему. Система військової освіти повинна забезпечувати підготовку військових фахівців із високим рівнем професіоналізму, компетентності, інтелектуального розвитку, загальної та військово-професійної культури, здатних із високою ефективністю виконувати поставлені завдання щодо оборони Вітчизни, розвитку власної творчої індивідуальності, наполегливого самостійного засвоєння нових знань протягом військової служби. Аналіз і дослідження шляхів інноваційного розвитку військової освіти є актуальною проблемою й визначається такими чинниками: міжнародними та внутрішніми воєнно-політичними факторами, подальшим розвитком ЗС України; змінами в національній законодавчій базі щодо освіти, необхідністю формування єдиного європейського освітнього й інформаційного простору; інформатизацією освіти й науки; зниженням якості підготовки військових фахівців; формуванням нової ідеології стандартів вищої військової освіти на основі компетентнісного підходу; зростанням значення професійної та мовної підготовки науково-педагогічних працівників, підвищення їх фінансового і матеріально-технічного забезпечення.

Таким чином оптимально враховуючи національний і світовий досвід підготовки військових фахівців, функції, завдання, модель і організаційна структура ЗС України, передбачатися значні перетворення в системі військової освіти, науки, організації підготовки військових фахівців відповідно до офіційно прийнятих поглядів на цілі, завдання, структуру, зміст і розвиток освіти в руслі єдиної державної політики.

ЗАВДАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

МИШАКІВСЬКА Л.С.

Кременецький медичний коледж імені Арсена Річинського, Україна

Освіта є одним з найважливіших чинників, які реально визначають майбутнє нації. В Україні завдяки зусиллям не одного покоління педагогів створено міцний фундамент народної освіти, завдяки чому українська нація визнається однією з найосвіченіших у світі. Важко переоцінити значення розвитку і зміцнення інтелектуального потенціалу нашої країни не лише для економіки, а й для забезпечення гідного місця в світовому просторі.

Освіта – соціальний інститут, що виконує економічну, соціальну і культурну функції. Економічна функція передбачає участь особистості в економічному житті суспільства. Соціальна функція полягає в участі у процесах соціалізації особистості, відтворенні соціально-класової і соціально-статусної структури суспільства; культурна – у тому, щоб використовувати раніше накопичену культуру з метою соціалізації індивіда, формує його творчі здібності. Освіта є важливим чинником, який впливає на поведінку особистості, оскільки зростання освітнього рівня населення є важливим показником розвитку суспільства. Освічена, ерудована, культурна людина прагне до постійного розвитку і самовдосконалення. Завдяки тому, що люди отримують освіту та стають фахівцями в певній галузі, суспільство розвивається.

Аналізуючи сучасні педагогічні дослідження, приходимо до висновку, що освіта як найчутливіший суспільний феномен виступає основою інтелектуального, духовного, соціального й економічного розвитку суспільства і держави. Від якості освіти залежить, з якими знаннями, світоглядом і громадянськими принципами увійде до глобалізованого інформаційного суспільства молоде покоління. Сучасна освіта має базуватися на засадах майбутнього антропогенного соціокультурного середовища. Її завданням є формування особистості, котра зможе вижити. Тому важливі не самі знання, а творче їхнє застосування в новій конфігурації, з новими акцентами й новими цілями.

Найважливішим критерієм ефективності діяльності вищої освіти і науки загалом і конкретного вищого навчального закладу зокрема є попит на фахівців на ринку праці. Сьогодні навіть існує пропозиція щодо визначення рейтингу вищих навчальних закладів і запровадження елементів своєрідного тендеру на розміщення державного замовлення з урахуванням ефективності працевлаштування випускників як кінцевого результату співпраці з роботодавцями.

У культурному вимірі гуманітарний розвиток означає: забезпечення розвитку творчих здібностей людини; актуалізацію історико-культурної спадщини; забезпечення широкого доступу до надбань культури; збереження культурного різноманіття.

В сучасній освіті склалась ситуація, коли гуманітаристика стає розкішшю, що навіть сама не усвідомлює чого вартує. З одного боку, це є наслідком панування на державному рівні ідей неоліберального капіталізму з його культом менеджменту, що покладений як пріоритетний в основу майже всіх освітніх спеціальностей, який формує в суспільстві певний менеджерський етнос, коли менеджмент є самодостатнім, самоцільним та універсальним, незалежним від сфер застосування (байдуже це менеджмент в освіті, медицині, фінансовій або сільськогосподарській сферах). З іншого боку, такий стан справ з гуманітарними науками є наслідком впровадження стандартів Болонського процесу з жорстким обмеженням навчальних планів, спрямованих формувати виконавця в межах чітких компетенцій, вузькопрофільного спеціаліста на противагу широкоосвіченої особи. На рівні держави, на жаль, не усвідомлюється значення високої обізнаності у сфері гуманітарних знань як фундаментальної і пріоритетної рушійної сили розвитку соціальної, політичної, духовної підструктур суспільства. На жаль, на рівні стратегії розвитку освіти рівень гуманізації суспільства і рівень його добробуту не сприймається як єдине проблемне поле.

Головним завданням освіти є вимога формування особистості, громадянського суспільства, демократизації, відкритості та прозорості. Нажаль, сьогодні формат навчально-виховного процесу не зорієнтований на всебічний розвиток особистості, задоволення її потреб, забезпечення запитів суспільства та ринку праці конкурентоспроможними, компетентними та відповідальними фахівцями. Сучасний рівень взаємодії освіти з соціальними партнерами не сприяє вирішенню цієї проблеми. В Україні відсутні суспільна відповідальність за якість освіти тих, хто причетний до її забезпечення та ефективні інтеграційні процеси: роботодавці не беруть участі у формуванні змісту освіти та забезпечення якісної професійно-практичної підготовки молоді; відсутній моніторинг якості освіти за участю студентів, батьків, представників громадських організацій, рейтингове оцінювання діяльності навчальних закладів та їх оприлюднення.

На закінчення вважаю за доцільне уточнити ціннісні пріоритети виховної складової освіти, що в рівній мірі стосується викладачів і студентів: орієнтовність особистості на загальнолюдські гуманістичні цінності; демократизм і толерантність; поєднання космізму і національної ідеї; розкриття креативних здібностей особистості; регіональний аспект виховання, спрямований на формування потреб реалізувати свій творчий потенціал в «облаштуванні» стійкого і безпечного розвитку суспільства.

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБЛЕННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

ОСИПЕНКО В.І., ЛУХАНІН В.В.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Для підготовки військових фахівців у відповідності до сучасних вимог, необхідна інша, відмінна від традиційної, технологія навчання. Важливим є не тільки і не скільки саме знання, скільки способи, методи, технології його здобування.

Випускник Військової академії має бути підготовленим до самостійного оволодіння новими технологіями у військово-професійній галузі, здатним до продуктивної творчої діяльності, прийняття та реалізації нестандартних, нетипових рішень.

Йому мало бути освіченою людиною, треба ще бути підготовленою, тобто треба сформувати в собі дослідницьку позицію, певну стійку тенденцію до пошуку проблем у своїй справі і самостійного їх вирішення. А це може бути під силу лише інноваційній (творчій) людині, здатній аналізувати, чому та чи інша система (технічна, суспільна, соціальна тощо) неефективна і що можна зробити для її удосконалення.

Ми ще недостатньо знаємо про організаційну структуру і технологію такого навчання, яке могло б продукувати інноваційну (творчу) людину, але твердо переконані, що традиційна класно-урочна система (система масового уніфікованого навчання) для такої справи є непридатною.

Потрібна більш демократична, більш індивідуальна і більш гнучка система, в якій більшу роль відігравали б різноманітні форми самонавчання і самовиховання.

Сьогодні вже не можна так «викладати». Сучасний науково-педагогічний працівник уже не викладач. Він – авторитетний керівник освітнього процесу, фасилітатор (збуджувач), автор навчальних посібників та іншої навчальної літератури.

Відповідно по-іншому виглядає і той, хто навчається. Він уже – не пасивний споживач знань, а активний їх здобувач, свідомий того, як можна

брати та як використовувати отримані знання у майбутній практичній діяльності.

Педагогічні інноваційні технології та методики у Військовій академії базуються на наступних принципах:

Перший принцип вимагає:

- чіткої організації всієї системи навчання і виховання курсантів (слухачів), спрямованої на формування фахівця з творчим стилем мислення, високою професійною комплексністю;
- відтворення в освітньому процесі всіх сучасних особливостей соціальних відносин, динамізму, багатогранності, суперечливості соціального розвитку суспільства;
- забезпечення тісного зв'язку навчання з військами, з урахуванням досвіду АТО та ООС, з майбутньою професійною діяльністю, досвіду організації освітньої діяльності у навчальних закладах провідних країн-членів НАТО.

Другий принцип вимагає:

- навчання на високому рівні пізнавальних труднощів, розвитку новітніх форм занять;
- сміливого наукового прогнозування з боку науково-педагогічних працівників, пошуку нових шляхів вирішення традиційних і нетрадиційних проблем.

У Положенні «Про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності» (наказ МОН 07.11.2000. № 522) визначається, що інноваційною освітньою діяльністю є розроблення, розповсюдження та застосування освітніх інновацій.

Розробка інновацій освітньої діяльності передбачає їх опис і перевірку продуктивності та можливості застосування шляхом здійснення експерименту.

Рівень інноваційної освітньої діяльності визначається її змістом (розроблення, розповсюдження та застосування інновацій), а також змінами, які вноситимуться у систему освіти.

УНІВЕРСАЛЬНІСТЬ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВИ

П'ЯНОВА І.Ю., ШОТОВА-НІКОЛЕНКО Г.В.

Одеський державний екологічний університет, м.Одеса, Україна

Відомо, що комутативність – це основна функція мови, яка повніше виконується як в лінгвістичному, так і в концептуально-тематичному спрямуванні, коли мотивація найбільш велика. Так, як під час використання мови домінує одна мета: отримати інформацію, спонукати до дії, виразити почуття тощо, тому сьогодні залишається актуальним принцип інноваційного, особистісно орієнтованого підходу до викладання іноземних мов, в основу якого покладений принцип комунікативності. Тепер, коли сучасна педагогіка переходить до системи організації підтримки і стимулювання самостійної пізнавальної діяльності, створення умов для творчості, із позицій особистісно орієнтованої, гуманістичної освітньої інформації з'являється незліченна різноманітність методів навчання, переосмислюються численні педагогічні поняття, вводяться у практичний обіг нові. Сьогодні доволі часто педагогічна практика, особливо практика навчання дорослих, оперує поняттям інтерактивні методи навчання. Інтерактивні технології навчання – це така організація навчального процесу, за якої неможлива не участь студента в колективному взаємодоповнюючому процесі пізнання, що базується на взаємодії всіх учасників. Студент або учень отримує можливість проявляти самостійність у навчанні, у самоаналізі навчання, у самовдосконаленні. Цей метод реалізується через різні форми – колективну, групову, індивідуальну. Колективна та групова форми вдало компенсують прогалини в знаннях слабких студентів, недостатньо сформовані навички та уміння самостійної роботи. На занятті при виконанні цієї справи створюється атмосфера зацікавленості кожного студента в роботі, відбувається стимулювання студентів до розміркування, виконання завдань без страху помилитися. При таких умовах оцінювання студентів відбувається і за кінцевим результатом, і за процесом його досягнення. Універсальність інтерактивних технологій полягає в тому, що, наряду з груповою роботою, має місце особистісно-орієнтований підхід, у вигляді диференційного підходу. Одне й теж завдання може стимулювати розвиток творчих можливостей одних студентів і гальмувати інших. Тобто, для одних студентів або учнів це завдання буде творчим, а для інших навчальним. Це залежить від здібностей студентів. Завдання інтерактивних технологій й полягає в тому, щоб усіх студентів

залучити до розв'язання різноманітних творчих завдань, використовуючи принцип комунікативності, зосередити увагу не стільки на засвоєнні мовних засобів чи розвитку навичок і вмінь, скільки на діяльність, в процесі якої застосовується мова. Інтерактивні завдання допомагають встановленню та підтримці стосунків, вчать взаємодіяти в парах, групах, командах. Активне спілкування студентів у процесі навчання завжди є цікавим і корисним, оскільки не тільки знімає заборону на спілкування, а й стимулює його, таким чином уникаючи рутинної індивідуальної діяльності та перетворюючи процес навчання на загальну захоплюючу пізнавальну діяльність. Крім того, спільна діяльність є цікавішою та емоційнішою, привчає до ініціативи.

Отже, можна стверджувати, що на відміну від традиційних методик навчання, які дають студентам основні пізнавальні навички, відірвані від життя і досвіду, інтерактивні навчальні технології не вибираються для виконання певних навчальних завдань, а самою своєю структурою визначають кінцевий результат, стимулюють процес пізнання, викликають інтерес, посилюють розумові можливості. Інноваційна освіта – це нова педагогіка, нові освітні процеси, нові технології, те, що дає можливість навчання іноземних мов орієнтуватися в нових умовах, адаптуватися до нових вимог. Саме активні методи навчання дають змогу тому, хто навчається, розкритися, як особистості. Активна розумова і практична діяльність, у навчальному процесі є важливим чинником підвищення ефективності засвоєння і практичного опанування іноземними мовами [5, с. 700–702]. В основі інтерактивного використання мови закладена реалізація соціальної мети, що забезпечує ефективність комунікативного процесу і передбачає вільне володіння іноземною мовою, подолання комунікативних перепон, правильний вибір мовного стилю. *Плюрилінгвальна та плюрикультурна компетенція* полягає у здатності користуватися мовами з комунікативними цілями і брати участь у міжкультурному спілкуванні, коли людина, що розглядається як соціальний агент, має різні ступені володіння кількома мовами та досвід кількох культур [2]. Ось чому викладач має володіти системою нових педагогічних знань, умінь і навичок, а саме уміннями: діагностувати цілі навчання; моделювати (у його цілях, змісті, організаційних формах, методах і засобах навчання) професійну діяльність спеціаліста; формувати у студентів необхідний рівень знань, умінь і навичок; активно використовувати комунікативні можливості комп'ютерних мереж; вільно володіти інноваційними методами, формами, а також володіти двома чи більше іноземними мовами [4].

У результаті комплексного аналізу власного педагогічного досвіду можемо констатувати, що важливим інструментом досягнення належного рівня ефективності навчання стають інтерактивні методи, які сприяють розвитку всіх складових частин комунікативної компетенції. Крім того, усвідомлення практичного і теоретичного значення навчального матеріалу, його відповідності прагненням студентів, установлення перспективи навчання і самостійної діяльності, створення ситуацій успіху і конкуренції також є стимулами в пізнавальній діяльності. Отже, в основі мотивації навчання іноземних мов лежать усвідомлені потреби в певних знаннях, а також інтерес до них, бажання підвищити свою конкурентоспроможність на ринку праці. Саме розвиненість і досконалість інтерактивних методів і засобів інформаційних технологій створюють реальні можливості для їх використання з метою формування творчих здібностей студента, підвищують ефективність самостійної роботи студентів.

Для розвитку сучасної іншомовної освіти необхідні міжпредметна інтеграція, багаторівневий підхід до вивчення іноземних мов, варіативність, орієнтація на міжкультурний аспект володіння мовами [3]. Нові поставлені завдання вимагають змін у вимогах до рівня володіння іноземною мовою, визначення нових підходів до вибору змісту та організації матеріалу, використання адекватних форм і видів контролю [1, с.509–511].

Література:

1. Жулкевська В. О. Лінгвістична компетенція як складова частина іншомовної професійної комунікації майбутніх фахівців // Науковий вісник ВНУ ім. Лесі Українки: Зб. наук. праць. – Луцьк: „Вежа”, 2008. – Вип. 5. – С. 508–511.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. укр. вид. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Коваленко О. Удосконалення системи шкільної іншомовної освіти у контексті соціально-педагогічних трансформацій освітнього простору України // Іноземні мови в навч. закладах. – 2007. – № 4. – С. 9.
4. Морзе Н. В. Дистанційна технологія як основа сучасних інформаційних технологій у навчанні // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / Кол. авт. – К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2001. – Вип. 30. – 254 с.
5. Ярославцева К. В. Нові методи викладання іноземних мов // Сучасні дослідження з іноземної філології: Збірник наукових праць. – Ужгород: ТзОВ „Папірус-Ф”, 2008. – Вип.6. – С. 700–704 с.

ПРО ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ БУДІВЕЛЬНОГО НАПРЯМУ

ПЕРПЕРІ А.О., БРЕДНЬОВА В.П.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури
м.Одеса, Україна*

Сучасні зміни та реформи, що відбуваються в системі вищої освіти, визначають об'єктивну ретельну увагу до організації освітнього навчального процесу в цілому в закладах вищої освіти. В освітньому процесі у закладах вищої освіти особливістю інновацій можна вважати використання нових прийомів, знань, технологій в методологічних і методичних підходах надання освітніх послуг для здобуття якісних індивідуальних кінцевих результатів.

На сучасному етапі викладач вищої школи повинен бути не лише транслятором наукових знань, він повинен вміти обирати оптимальну стратегію, тобто вести викладання з використанням сучасних освітніх технологій, які, головним чином, мають бути направлені на створення творчої атмосфери навчального процесу, а також на заміну пасивної форми проведення занять приходиться навчання, коли домінуючим стає активізація за допомогою інтерактивної комп'ютерної техніки та візуалізації будь-яких просторових об'єктів.

Інженерна графіка є першою загально технічною дисципліною, що вчить студентів-першокурсників опануванню графічною інтернаціональною мовою, правильно виконувати креслення та інші зображення геометричних об'єктів і сприяє розвитку просторового та конструкторсько-геометричного мислення. Архітектор або інженер будь-якого напрямку як фахівці повинні добре вміти «читати» креслення і передавати за його допомогою свої творчі ідеї та технічні думки, тобто візуалізувати геометричні форми об'єктів архітектури, будівництва і машинобудування.

Таким чином, досить актуальною задачею сучасної вищої школи є підвищення компетенцій викладачів у створенні та удосконаленні універсальної освітньої системи. Досить позитивно, як показує практика і наш досвід, на розвиток і активізацію пізнавальної діяльності студентів впливає використання сучасних технологій в навчальному процесі та можливість реалізації дидактичних принципів індивідуалізації та диференціації навчання, що сприяє умовам переходу до індивідуальної самоосвіти

АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО НАУКОВОЇ РОБОТИ

ПЛОТНИКОВ А. В., КАРНАУХОВА Г.С.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Одним з компонентів науково-методичної діяльності педагогів є розробка нових технологій навчання та професійної підготовки фахівців з урахуванням перспектив науки і техніки. Навчальний процес повинен сприяти прояву здібностей студентів. Дуже важливим завданням для педагогів є виявлення найбільш обдарованих студентів, які мають сильну мотивацію до наукової діяльності, розпізнання та розвиток здібностей і талантів студентів, заохочення студентів, які завдяки своїм результатам навчання і інтересам досягли особливих результатів.

Щоб визначити потреби студента, необхідні такі фактори, як відповідальне відношення викладачів та кураторів, активне бажання викликати у студента захопленість в певній галузі знань, а також створення творчої атмосфери в студентській групі.

Науково-дослідна робота студентів є продовженням і поглибленням навчального процесу, невід'ємною частиною підготовки і підготовки кваліфікованих фахівців, здатних самостійно вирішувати професійні, наукові і технічні завдання. Це прекрасна можливість показати себе в справі.

В ході науково-дослідної роботи студент вчиться працювати з науковою літературою, набуває навичок аналізу необхідної інформації, вивчає методологію і засоби самостійного вирішення наукових завдань. Студенти познайомляться з новим світом досліджень для них, магістри та аспіранти внесуть вклад до своїх робіт.

Крім того, якщо студент готовий займатися будь-якою дисципліною у вільний час, тоді проблема мотивації студента відвідувати заняття зникає.

Крім навчального процесу, студенти повинні брати участь в студентських наукових і конкурсних заходах різного рівня: наукових семінарах, конференціях, олімпіадах з дисциплін та напрямків.

Науково-дослідна робота студентів є одним з найважливіших засобів підвищення якості підготовки та навчання фахівців. Ця робота повинна бути розділена на дослідницьку роботу, яка включена в навчальний процес і виконується в позакласний час і повинна бути завершена обов'язковим поданням звіту, доповіді на засіданні кафедри або на науковій конференції.

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ ТА ЇХ ВПЛИВ НА РЕЗУЛЬТАТИ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

РОЙЛЯН В.О., ЛУХАНІН В.В.

Військова академія, м. Одеса, Україна

За основу освітньої діяльності Військової академії прийнято поняття «педагогічних інновацій» військового науковця В.В. Ягупова. «Педагогічна інновація – це зміни, нововведення з метою вдосконалення і розвитку навчально-виховної системи в Збройних Силах України. Вони спрямовуються на оптимізацію взаємин між внеском у навчально-виховний процес та отриманим результатом внаслідок впровадження в нього нових педагогічних ідей». Крім нього, нас зацікавило висловлення Паламарчука Л.Ф., який підкреслює, що «інновації в освіті» – це результат творчого пошуку оригінальних, нестандартних рішень різноманітних проблем.

Сучасний зміст поняття «педагогічні інновації» повинен пов'язуватися з цілим сектором нових ідей, які зорієнтовані на вдосконалення педагогічної системи в цілому, кожного з її компонентів, а поняття «педагогічні інновації» – розумітися як процес впровадження наукових розробок (новацій), в результаті чого зростає ефективність педагогічної системи.

Оскільки педагогічна діяльність – це діяльність науково-педагогічного працівника в освітньому процесі, спрямована на формування і розвиток особистості курсанта, то зміст поняття «інноваційна педагогічна діяльність» ми визначаємо як таку, що характеризується здатністю суб'єктів освітньої діяльності до генерації педагогічних ідей у освітньому процесі, забезпечення умов для реалізації нових ідей, аналізу результатів та їх оприлюднення.

Аналіз впливу інноваційних технологій на систему вищої військової освіти взагалі показує, що значна їх доля суттєво впливає на її функціонування, а саме: систему моніторингу якості навчання, формування змісту навчання, технології навчальних планів і програм, тестування навчальних досягнень курсантів, систему підготовки і підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, атестації випускників тощо.

Таким чином, впровадження більш продуктивних засобів, форм, методів адекватних змісту педагогічних діяльності – постійні напрями запровадження інноваційних ідей. Вони ґрунтуються на новому знанні процесів людського розвитку і пропонують невипробувані раніше підходи до вирішення педагогічних проблем, конкретні практичні технології отримання високих результатів.

ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ОСВІТНІХ ІННОВАЦІЙ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ ЯК СОЦІАЛЬНОЇ ДЕРЖАВИ

СОЛОПУН Н.М.

*Харківський національний автомобільно-дорожній університет,
м. Харків, Україна*

СОЛОПУН Є.В.

Харківська загальноосвітня школа I-III ст. № 142, м. Харків, Україна

Розвиток сучасного світового співтовариства характеризується подальшим прагненням до затвердження ідей постіндустріального суспільства. Таке суспільство вимагає інновацій, високоефективного виробництва, розвитку індустрії знання тощо. Тому актуальним є формування у суспільстві значного прошарку творчих особистостей, які спроможні створювати щось дійсно нове. Тому головною задачею вищої школи сьогодні є навчити розуміти, бачити глибинну сутність, а не лише знати поверхневий зріз інформації.

Україна у своєму складному процесі розбудови соціальної держави потребує створення такого рівня освіти, який надасть змогу впроваджувати досягнення прогресу та інноваційний доробок у життя населення держави.

Сучасна освіта та її інституції покликана до вирішення важливого завдання підготовки студентів до розподілу по певних соціальних позиціях у структурі суспільства, що є необхідною умовою існування держави. Під час перебування у системі сучасної вищої освіти індивід трансформується від «просто фахівця» до «фахівця-особистості» з високо розвиненими етичними принципами.

Сьогодні освітня система не повністю задовольняє потреби постіндустріального суспільства, зокрема через дещо затягнутий процес впровадження актуальних навчальних планів та програм. Сучасні університети потребують сучасних освітніх технологій як втілення організаційних інновацій в систему вищої освіти.

Організаційні інновації в освіті – це нові методи, що спрямовані на підвищення ефективності освітньої діяльності шляхом впровадження новітніх методів щодо розробки та реалізації стратегії з впровадження сучасних методів навчання, зокрема впровадження новітніх освітніх технологій.

ЮНЕСКО пропонує розглядати освітню технологію як системний метод створення, застосування і визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів та їх взаємодії [1]. Тому актуальним є створення «освітнього симбіозу», який би поєднував сучасні

організаційні моменти (зокрема побудову навчальних планів) з особистісним елементом. Тобто підготовку «фахівця-особистості» з урахуванням творчих здібностей кожного студента, що випускає вища школа. І це відповідає поглядам низки вчених, які підкреслюють зв'язок технології навчання з мистецтвом, стверджуючи, що отримання високого рівня педагогічної майстерності та його перманентне підтримування – це складна задача, однак саме така, що відповідає потребам сучасності.

На підготовку «фахівця-особистості» спрямовані такі освітні технології, як особистісно-орієнтовані, в основі якої полягає гуманний підхід до особистості, що навчається [2]. Тобто максимальне розкриття і формування цілої сукупності особистісних та творчих якостей учня чи студента з урахуванням потенційних можливостей. Крім того автори у [3] підкреслюють, що особистісно-орієнтовані освітні технології спрямовані на розвиток морально-етичних якостей, гуманне ставлення до особистості учня чи студента, розуміння особливостей психічного і фізичного розвитку, потреб і мотивів поведінки, створення сприятливого психологічного клімату, взаємну співпрацю з огляду на бажання і інтереси особи, що навчається.

Підсумовуючи зазначимо, що сучасні освітні технології мають за мету впровадження таких інноваційних заходів, що спрямовані на створення такого освітнього простору, який би вдало поєднував виховання творчої особистості фахівця та підходів до формування навчальних планів з врахуванням вищезазначених задач.

Література:

1. Пищова А. В. Современные образовательные технологии: основные характеристики, классификации, возможности применения в высшей школе. Репозиторий БГПУ : веб-сайт. URL:
2. http://elib.bspu.by/bitstream/doc/3117/1/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%8C%D1%8F_4_%D0%9F%D0%B8%D1%89%D0%BE%D0%B2%D0%B0.PDF
3. Бондаренко В. В., Ланских М. В., Бондаренко Ю. В. Современные педагогические технологии. – Харьков, 2011. 146 с.
4. Світлична С. П. Гуманно-особистісний підхід до дітей як основа особистісно-орієнтованих педагогічних технологій. *Сучасні освітні технології*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, Харків: ХДПУ, 2001. С. 43-44.

МЕТОД СТУДЕНСЬКИХ ПРОЕКТІВ – ЕФЕКТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ

ТРЕТЬЯКОВА І.В., ДУБАС Н.В.

ВНЗ «Київський медичний коледж ім. П.І. Гаврося, м.Київ, Україна

У наш динамічний час характерною рисою розвитку освіти у світі стала постійна увага більшості країн до проблем якості та ефективності освіти.

Освіта стала стратегічною галуззю, яка забезпечує національну безпеку, про конкурентоспроможність країни починають судити за рівнем освітньої підготовки підростаючого покоління.

Сучасна освіта, в тому числі медична, повинна мати випереджальний характер, що є провідним фактором конкурентоспроможності фахівця в умовах бурхливого розвитку суспільства.

В умовах швидкого зростання обсягу знань, коли кожний викладач намагається подати якомога більше навчального матеріалу за обмежений час, а студент – опанувати цей матеріал, дійсно потрібні нові системи викладання і оцінювання навчальних досягнень студента. Тільки такі системи забезпечують формування знань, вмінь і навичок шляхом залучення студентів до активної пізнавальної діяльності, що виявляється у самостійному пошуку засобів і способів рішення поставленої проблеми, дозволяє відійти від стандартного мислення, стереотипу дії та розвиває прагнення до знань.

Для цього ведеться постійний пошук нетрадиційних форм і методів організації не тільки аудиторної, але і позааудиторної роботи. Результатом такого пошуку є організація та проведення в поточному навчальному році студентської науково-практичної конференції «Метод студентських проектів як ефективна технологія навчання».

Слово «проект» запозичено з латинської мови й походить від слова «proectus», яке буквально означає «кинутий уперед». У сучасному розумінні проект – це намір, який буде здійснено в майбутньому.

Навчальне проектування вимагає від кожного студента усвідомлення мети діяльності, розуміння сутності розв’язуваної проблеми, її значущості й практичної цінності, володіння методами дослідження, інтегрування міждисциплінарних знань і вмінь, активності і самостійності виконання, хоча й при спрямуванні роботи викладачем.

У процесі роботи над проектною технологією звична для викладача й студентів предметна форма організації знань поступається проблемній, адже саме вирішення певної проблеми розвиває інтерес студента до даного питання,

вимагає залучення набутих міждисциплінарних знань, збагачує індивідуальний досвід проектної діяльності студента.

Ця педагогічна технологія зорієнтована на застосування фактичних знань та набуття нових (часто шляхом самоосвіти) і є прикладом поєднання аудиторної та позааудиторної діяльності.

Отже, проектна технологія – це одна із самих сучасних педагогічних інновацій, яка підвищує ефективність навчального процесу та забезпечує якість знань і вмінь, отриманих студентами самостійно в процесі пошуку способів реалізації поставлених цілей [1, с.78] .

Мета даного методу – розвиток творчих навиків у науково-дослідницькій роботі, отримання навиків пошуку необхідної інформації, в тому числі, з використанням реальних медичних документів (історій хвороб, амбулаторних карток, анкет, тощо), інтеграція знань та розвиток клінічного мислення.

З метою реалізації даної інноваційної технології та ефективного формування у студентів ключових компетентностей, таких як інформаційно-комунікативна, громадська, соціальна, санітарно-просвітницька та інші, навчально-методичним кабінетом коледжу було розроблено Положення про проведення науково-пошукової студентської роботи за напрямом «Метод проектів – ефективна технологія навчання», в якому визначені конкретні рекомендації:

- організація проекту (визначення теми й мети, формування проблеми та гіпотези щодо її розв'язання);
- планування діяльності в проекті (визначення джерел інформації, опис бажаних кінцевих результатів, розподіл завдань);
- дослідження теми проекту (збір необхідної інформації, аналіз зібраної інформації, висновки та пропозиції);
- результати оформлення результату (демонстрація, оцінка та підбиття підсумків).

Враховуючи специфіку підготовки молодших медичних спеціалістів та велику значиму складову практичної підготовки майбутніх фельдшерів та медичних сестер, більшість циклових комісій коледжу обрали роботу над практично-орієнтованими проектами, які передбачають:

- чітке визначення результатів діяльності з самого початку;
- орієнтація результатів на соціальні інтереси учасників;
- складання сценарію всієї діяльності з визначенням функцій кожного учасника;
- наявність чіткої організаційної роботи у вигляді поетапних обговорень;
- публічна презентація отриманих результатів і можливе запровадження їх у практику.

Циклова комісія вузьких клінічних дисциплін продемонструвала студентський проект з міждисциплінарним підходом: «Вирішення проблем пацієнтів похилого віку». Під час даного проекту були висвітлені проблеми пацієнтів похилого віку, такі як: ішемічна хвороба серця, розпізнавання інсульту, глаукома, порушення слуху.

В ході представлення даного проекту була продемонстрована спільна навчально-пізнавальна, дослідницька, ігрова діяльність студентів, спрямовані на досягнення реального результату у вигляді санітарного бюлетеня, в якому дані рекомендації по профілактиці передчасного старіння, оцінка ефективності реабілітаційної програми після інсульту, розпізнавання симптомів, що характеризують гострий приступ глаукоми.

Циклова комісія педіатричних та акушерсько-гінекологічних дисциплін продемонструвала практично-орієнтований проект з закритою координацією на тему: «Принципи ведення пологів та первинного туалету новонародженого у сучасній медицині».

Студентами коледжу була проведена робота щодо збору та обробки статистичних даних пологових будинків м. Києва, а саме: кількості пологів за останні 3 роки та особливостей ведення III періоду пологів, зроблено порівняльний аналіз кількості очікувальної тактики та активного ведення III періоду пологів.

Творча, ігрова форма ведення пологів, що представлена в даному проекті, дозволила багатьом присутнім зрозуміти, що пологи – це нормальний фізіологічний процес, який не повинен асоціюватися зі страхом, невизначеністю, тривогою.

Циклова комісія хірургічних дисциплін продемонструвала практично-орієнтований проект на тему: «Профілактика раку молочної залози», на якому була висвітлена проблема і необхідність проведення санітарно-просвітницької роботи серед жінок, щодо профілактики раку молочної залози.

20 жовтня відзначають Всеукраїнський день боротьби з захворюваннями раку молочної залози. В ході реалізації проекту студенти III курсу приєдналися до цього руху. Проводили анкетування щодо обізнаності в актуальності методів профілактики раку молочної залози, розповсюджували інформаційні флаєри з інструктажем самоогляду молочної залози, пропагували ідею використання рожевої стрічки в кампанії проти раку молочної залози та її основні принципи, розвіяли чи підтвердили серед присутніх гостей проекту існуючі міфи про тему обговорення.

Циклова комісія внутрішньої медицини обрала темою проекту профілактику атеросклеротичних судинних катастроф. Вибір саме цієї теми пов'язаний з тим

фактом, що серед сьогоденних українських підлітків лише дві третини доживуть до 60 років і отримають пенсію. Найпоширеніша причина смерті є саморуйнівна поведінка, що приводить до серцево-судинних катастроф. Студенти дуже творчо підійшли до реалізації надзвичайно актуального завдання, самостійно здобували знання шляхом анкетування як стаціонарних хворих, так і медичних працівників, співставляючи професійні та непрофесійні погляди на проблему проекту. Спільна діяльність учасників цього проекту була досить динамічною, максимально відповідала інтересам учасників та кінцевому реальному результату у вигляді відеофільму, який викликав великий інтерес в плані напрацьованих статистичних даних та розроблених практичних рекомендацій щодо руйнівного плану способу життя на здоров'я людини.

Циклова комісія природничо-наукової підготовки представила студентський проект «Ми за здоровий спосіб життя». Головна мета цього проекту – продемонструвати вплив шкідливих звичок на стан організму з точки зору нормальної анатомії та фізіології, патологічної морфології та фізіології. Психологічний аспект набутого впливу шкідливих звичок (алкоголю, наркотиків) на всі сфери людського життя висвітлений студентами, інтерактивно, в процесі рольової гри.

Практичні рекомендації щодо утвердження здорового способу життя надані студентами, що вивчають дисципліну «Основи екології та профілактичної медицини».

Отже, позитивним результатом впровадження методу проектів є отримання зовнішніх і внутрішніх результатів, а саме: зовнішній результат можна побачити, осмислити, застосовувати в реальній практичній діяльності; внутрішній результат – досвід діяльності – стає безцінним надбанням студента, поєднуючи в собі знання й уміння, компетенції і цінності.

Таким чином, впровадження у життя методу проектів викликане необхідністю модернізації освітньої системи в умовах інформатизації суспільства. Він спрямований на розвиток індивідуальних здібностей кожного студента. Перевагою втілення цієї освітньої технології є ентузіазм у роботі, зацікавленість студентів, виявлення лідируючих позицій, наукова допитливість, уміння працювати в групі, самоконтроль, дисциплінованість.

Література:

1. Наволокова Н.П. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій. – Х.: Вид.група «Основа», 2011. – 176 с.

ОПТИМИЗАЦИЯ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ КАФЕДРЫ ДАС И ФИЛИАЛА – «ЗЕЛЁНЫЙ МЫС»

ТЮРИКОВА Е.Н.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Актуальность - в подготовке специалистов, востребованных производством, формировании у студентов практических навыков дизайн-проектирования, взаимодействия с заказчиками, смежниками и работодателем. Проблема исследования – средства оптимизации взаимодействия учреждения высшего образования и производства. Связь обучения с практикой является незыблемым принципом профессионального образования. Теория и практика за десятилетия наработала разнообразные формы, организационно-мотивационную базу, однако время вносит свои коррективы, ставит вызовы, на которые необходимо найти ответы и взаимно адаптировать потенциальных партнёров.

Современный опыт показал, что коммерческая и профессиональная эффективность студенческой работы в проектных мастерских недостаточно высока, перспективность – весьма сомнительна, учебные потери бесспорны. Существуют серьёзные противоречия между требованиями конкретного производства и профессиограммой. Возникает задача - оптимизировать баланс интересов. Таблица 1 демонстрирует сферы взаимодействия и степень взаимной заинтересованности учебного заведения и производства.

Таблица 1. Оптимизация учебно-производственных интересов.

№	Интересы УВО	Интересы производства	Формы взаимодействия	Прогнозируемый результат
1	Выполнение учебных программ и планов	Выполнение производственных задач	Согласование учебных планов и производственных задач	Решение типичных задач для производства в рамках учебных дисциплин
2	Расширение и обогащение фонда проектных задач.	Выполнение заказов качественно и в установленные сроки	Координация деятельности учреждений, адресная корректировка учебных заданий	Выполнение производственных заданий в рамках задач учебного проектирования
3	Профилизация. Решение задач в сфере средового дизайна	Расширение диапазона дизайн-возможностей. Целевое привлечение кадров без расширения количества	Отбор на конкурсной основе студентов, способных к решению производственных задач. В свободное от учёбы время, вне	Расширение диапазона взаимовыгодного сотрудничества. Сбор материалов для дипломного проектирования

		персонала	учебных заданий	
4	Проведение учебной практики	Привлечение бесплатной рабочей силы к выполнению производственных задач	Согласование задач и графика практики	Профориентация, сбор материалов для дипломного, курсового, конкурсного проектирования
5	Выполнение хозрасчётных заказов	Расширение сферы коммерческой деятельности	Организация на базе АХИ ситуативных (под задание) групп	Материальный эффект от работы
6	Формирование коммерчески-выгодных структур	Взаимный обмен заказами, кадрами. Повышение статусности	Организация на базе кафедры студенческого проектного бюро	Стабильное проектно-конструкторское бюро с мотивированными сотрудниками.
7	Организация и обеспечение профессиональных конкурсов, фестивалей	Расширение и улучшение качественного состава партнёров	Взаимный обмен информацией	Привлечение к проектно-дизайнерской работе новых участников
8	Развитие материально-технической базы УВО	Использование приспособленных основных фондов УВО для проектных мастерских (аренда в центре города эконо-мически не выгодна и проблематична)	Оборудование рабочих мест проектировщиков за счёт производства. Участие производства в создании инновационных интерьеров в учебном заведении	Оборудование рабочих мест проектировщиков в соответствии со статусом производства. Реклама. Повышение эффективности проектной деятельности.
9	Дополнительное профильное образование для студентов и сотрудников обеих сторон	Специально обученный специалист, имеющий навыки и знания, личные качества, необходимые конкретному производству	Целевое обучение с 1 курса, выборочное обучение на производстве тех, кто прошёл отбор, организация и финансирование дополнительных необходимых курсов для всех желающих	Чётко «заточенный» под требование производства выпускник.

Выводы. Оптимизация достигается балансом интересов и возможностей с учётом видимых результатов и перспектив. Более динамичной и не регулируемой стороной является производство. Перед учебным заведением встаёт задача оптимизации перспективных целей и текущих потребностей: реорганизация форм работы, быстрое реагирование в сфере программного обеспечения, учебных и рабочих планов, обоснование появления новых учебных дисциплин, гибкого графика работы.

ПРИМЕНЕНИЕ ХАРТИИ ЮНЕСКО/МСА В СОВРЕМЕННОМ АРХИТЕКТУРНОМ ОБРАЗОВАНИИ

ХАРИТОНОВА А.А.

*Одесская государственная академия строительства и архитектуры,
г. Одесса, Украина*

Хартия ЮНЕСКО/МСА по вопросам архитектурного образования внесла значительные изменения 2011 г. Они были приняты на XXV Генеральной Ассамблеи (Токио, октябрь) в связи с тем, что мировое архитектурное сообщество обеспокоено качеством будущего развития среды обитания в быстро меняющемся мире. Поскольку архитектура включает в себя все факторы, влияющие на планирование, проектирование, застройку, использование, благоустройство, озеленение и содержание в надлежащем состоянии этой среды обитания. На архитектурные ВУЗы ложится своя ответственность за улучшение образования и подготовки будущих архитекторов, которым предстоит оправдать ожидания мирового сообщества 21-го века и работать ради устойчивого развития человеческих поселений с сохранением всего разнообразия существующего культурного наследия. Несмотря на то, что есть много выдающихся, а иногда и поистине впечатляющих примеров вклада нашей профессии в градостроительную среду, на деле лишь поразительно малая доля этой среды фактически задумана и реализована архитекторами и градостроителями. Есть еще места, где перед архитекторами могут встать новые задачи, уже определившиеся и все возрастающие потребности общества, а также возможности, открывающиеся перед ними в тех областях, которые до сих пор не главенствовали в списке забот профессионалов. Поэтому необходимо все большее многообразие форм профессиональной практики, а, следовательно, и методов архитектурного образования и подготовки. Основной целью обучения является формирование «архитектора широкого профиля». Это особенно верно для тех, кто работает в развивающихся социальных сферах, где архитекторы могут взять на себя скорее роль «пускового устройства», чем «поставщика» готовых форм, и где профессия может столкнуться с новыми вызовами. Целью настоящей Хартии, в первую очередь, является ее применение для создания глобальной сети архитектурного образования, в рамках которой достижения отдельных вузов смогут стать общим достоянием. Преподаватели должны готовить архитекторов к умению вырабатывать новые решения для настоящего и будущего, поскольку новая эра принесет с собой серьезные и сложные проблемы, связанные с социальной и функциональной деградацией многих

человеческих поселений. Среди этих проблем глобальная урбанизация и последующее истощение существующей окружающей среды, острая нехватка жилья, систем городского обслуживания и социальной инфраструктуры, а также все учащающиеся случаи исключения архитекторов из процесса проектирования градостроительной среды. Архитектурное образование должно развивать в студентах потенциальные возможности, позволяющие разработать концепцию и проект, понять, каким образом осуществить его постройку и воплотить задуманное на деле с привлечением знаний из гуманитарных, общественных и естественных наук, из области техники и экологии, используя творческий потенциал искусства. Архитектурное образование должно включать следующие аспекты фундаментальные цели: - умение создавать архитектурные проекты, отвечающие как эстетическим, так и техническим требованиям; - адекватное знание истории и теории архитектуры и родственных ей искусств, а также технических и гуманитарных наук; - знание изящных искусств как фактора, оказывающего влияние на качество архитектурного проектирования; - знания в области городского дизайна, градостроительства и владение навыками, необходимыми в процессе планирования территорий; - понимание взаимоотношений между людьми и сооружениями, между сооружениями и окружающей их средой; - осознание необходимости соотносить сооружения и пространства между ними с человеческими запросами и масштабом; - понимание значения архитектурной профессии и роли архитектора в обществе, в частности, при подготовке заданий на проектирование, где должны учитываться социальные факторы; - понимание методов проведения исследований и подготовки задания на проектирование объекта; - знание строительных конструкций, строительных и инженерных проблем, связанных с проектированием зданий; - знание физических проблем и технологий, а также функций зданий в целях обеспечения их условиями внутреннего комфорта и защиты от климатических воздействий; - овладение навыками проектирования, необходимыми для удовлетворения требований заказчика в рамках ограничений, накладываемых стоимостными факторами и строительными нормами; - знание промышленных отраслей, организаций, нормативов и процедур, необходимых для воплощения проектных концепций в реальные сооружения и интегрирования их планов в общую планировку; - осознание ответственности за гуманитарные, социальные, культурные, градостроительные, архитектурные ценности, за сохранение окружающей среды и архитектурного наследия; - знание методов и средств осуществления экологически ответственного устойчивого проектирования, сохранения и реабилитации окружающей среды; - знание проектного финансирования, проектного менеджмента.

АНАЛІЗ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ІНОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ЩОДО ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ

ШУМКОВ І.О., ГАЛАКТИОНОВ М.Є., МАМІЧ В.В.

Військова академія, м.Одеса, Україна

Інноваційні підходи щодо підготовки військових фахівців потребують подальшого розвитку за такими напрямками: забезпечення реального та дієвого функціонування у СВО за спрямованістю всіх видів підготовки персоналу (допризовна підготовка; підготовка в ТСОУ; підготовка ліцеїстів; підготовка солдат, сержантів, молодших спеціалістів у військах, навчальних центрах, коледжах; підготовка офіцерських кадрів різних освітньо-кваліфікаційних рівнів і ланок управління, офіцерів запасу, наукових і науково-педагогічних кадрів у ВВНЗ, науково-дослідних установах; професійна (командирська) підготовка персоналу в штабах, закладах, установах, військах тощо; курсова підготовка); формування державного замовлення на підготовку військових фахівців різних категорій, освітньо-кваліфікаційних рівнів, ланок управління за такою ієрархією дій: безпека держави – Воєнна доктрина – завдання та функції ЗС України – структура ЗС України – чисельність ЗС України – штатні категорії ЗС України – потреба у військових фахівцях різних категорій, освітніх кваліфікаційних рівнів і ланок управління – аналіз, прогнозування, експертна оцінка – державне замовлення на підготовку військових фахівців різних штатних категорій, паспортів посад (освітньо-кваліфікаційних рівнів, ланок управління, кваліфікацій) для ЗС України з урахуванням досвіду функціонування збройних сил провідних країн світу; створення оптимальної мережі навчальних закладів системи військової освіти відповідно до реальних потреб ЗС України у фахівцях різних категорій, освітньо-кваліфікаційних рівнів, ланок управління та кваліфікацій; перехід до нової дидактичної системи в підготовці військових фахівців із вищою освітою: оптимізація інтеграційних процесів військової освіти з цивільною освітою в напрямках перегляду співвідношення нормативної та варіативної складових стандартів вищої військової освіти, військово-професійної спрямованості підготовки фахівців; оптимізація структури та змісту підготовки фахівців усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів, приведення його у відповідність із досвідом бойової та оперативної підготовки військ. Таким чином практична реалізація у системі військової освіти актуальних інноваційних підходів щодо підготовки військових фахівців має набути системного, комплексного характеру й відповідати таким засадам: пріоритет загальних цілей у підготовці військових фахівців відносно дидактичних, що мають місце в процесі навчання; системність змісту навчання та його відповідність сфері діяльності майбутніх випускників ВВНЗ.

***УДОСКОНАЛЕННЯ
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕСУРСНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ І НАУКИ***

THE USE OF PEDAGOGICAL SOFTWARE TOOLS IN EDUCATION

PYLYPIUK T.

*Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University,
Kamianets-Podilskyi, Ukraine*

The Pedagogical software tools (PST) are software packages, which are designed to solve different training tasks and a program documentation that determines the order of application of software. Different types of PST can be used in the learning process. They differ in program realization, goals and methods of application in the educational process.

The concept of a pedagogical software tool has been widely used since 1986 when the course in computer science has appeared in the educational process in secondary schools.

The first PST were considered as software and information systems, which were consisted of computer programs that implemented the scenarios of learning activities, and in some way help to prepare for basic knowledge.

The modern PST is an electronic multimedia tutorial that contains audiovisual materials and auxiliary texts with a set of different learning tools (visibility, model of mechanisms, instructional and technological material, control and self-control cards of knowledge, skills and abilities, etc.).

Let's note that PST is not just a translation of the print edition into an electronic version. They are not intended to replace the usual textbook, but are intended to reinforce traditional teaching methods, since they have a number of advantages in the didactic plan, namely: they are more understandable and interesting to contemporary youth; contain the necessary quantity of illustrative materials of the proper quality (drawings, graphics, maps, diagrams, photographs, video fragments, audio support, animation, etc.), which significantly increases the level of mastering the educational material; provide for modular information provision with the possibility of its further expansion and changes in the structure of the content of vocational training; provide an opportunity for objective control of knowledge and prompt correction of the learning process; implement interactivity, dialogue, continuity, etc.; give an opportunity to implement an individual approach and organize the independent work.

So, on the one hand, PST are the software packages for use to learn different subjects. On the other hand, they are didactic tools for various purposes of learning: the formation of knowledge, skills and abilities, control over the quality of its learning, so they are components of the learning process.

The purpose of the use of PST is:

- figurative and dynamic presentation of educational information, its systematization, constant and prompt recovery;
- development and consolidation of different skills and abilities;
- control over the acquisition of knowledge [1].

The use of a computer as a means of training puts forward the task of developing a scientifically sound typology of programs both at the level of didactics and at the level of private methods, taking into account the specifics of each subject.

There are many different approaches to the classification of PST, but there is no single opinion about general classification, as noted by most authors [2; 3].

There is interesting classification, which is based on differences in approaches to drawing up programs. According to this classification there are linear, branched, generative programs, modeling and simulation programs, games, problem solving programs, free-choice programs, and dialog systems [3].

Linear programs can be used at the initial stage of training. They are based on the idea of linear programming by American psychologist B. Skinner. Their main advantages are step-by-step delivery of material, operational support (the issuance of answers at each stage), individualization of study (each student can perform tasks at a rate that corresponds to his individual peculiarities and capabilities).

In the history of programmed learning, the creation of branched programs (the idea of American psychologist N. Crowder) has been a step forward compared with linear, although the student does not construct an answer in them, but make a choice from the set of proposed ones. The main differences between this program and the linear one are: the author of the program does not proceed from the fact that the student's answer must necessarily be correct; the student receives a comment on his answer and either adjusts his work or moves further in a certain sequence.

The programs of the mathematical model of learning, simulation programs, computer games and dialogue systems are most popular among teachers and students.

Program of free choice are popular among students because students have the opportunity to choose programs from the central computer's bank, to make requests for information of interest to them. Communication with the central data bank is carried out within the local network or using the Internet.

The use of PST in the educational process contributes to increasing its effectiveness, substantially affects on the content, forms, methods and means of study.

Pedagogical software envisages various forms of organization of work: collective, group, individual, which allows teachers to plan classes with maximum consideration of individual characteristics of students.

PST may be as for teachers also for students.

The PST in physics, mathematics and computer science are very popular because they are a lot of them and they are often in use and it is easy to create them.

Let's call the following technologies for creating PST among the different software tools that can be used by each teacher [4]:

- Creating educational tools using Microsoft Office PowerPoint;
- Creating didactic materials by means of Microsoft Office Publisher;
- Using software SMART Notebook;
- Using the program of creating lessons Easy School Book.

All PST has the advantages (it enable for teacher to construct a lesson by himself, adding to lesson illustrative material that raising the emotional level of the educational process, ensuring the study of physics in the school at the level of modern requirements) and disadvantages (when student constantly communicating with the screen, he ceased to feel reality adequately, he quickly tired, etc.).

Knowing the basics of computer technology, every teacher can create PST himself. So, let's summarize.

1. The Pedagogical software tool is a holistic didactic system, which is based on the use of computer technologies and Internet resources.

2. According to the program implementation, we can consider computer training programs, expert training systems, computer games, etc. as PST.

3. A significant number of PST has already been developed today. Its use allows to solve with a computer a wide range of tasks of different levels of complexity from all disciplines.

4. All PST have the advantages and disadvantages. It should be taken into account when creating the PST.

5. Knowing the basics of computer technology, every teacher can create PST.

References:

1. Atamanchuk P. Fundamentals of Introduction of Innovative Techniques in Physics Education: a Manual / P. Atamanchuk, N. Sosnytska. – Kamianets-Podilskyi: Abetka-Nova, 2007. – 200 p.
2. Volynskyi V. Classification of educational software / V. Volynskyi // Computer at school and family, 2005. – №1. – P. 19-20.
3. Pylypiuk T. The pedagogical software tools of training, their classification / T. Pylypiuk // scientific works of Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University: a collection by results of the scientific conference of teachers, doctoral students and post-graduate students. In 3 vol. – Kamianets-Podilskyi: Kamianets-Podilskyi Ivan Ohienko National University, 2017. – Ed. 16. – Vol. 2. – P. 61-62.
4. Pylypiuk T. The pedagogical software tools of training for primary school: a Manual / T. Pylypiuk. – Kamianets-Podilskyi: Abetka-Svit, 2018. – 186 p.

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ Е-ОСВІТИ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

АЖАМАН І.А., ПЕТРИЩЕНКО Н.А.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Розвиток інформаційних технологій, поширення Інтернету та гаджетів вимагає використання нових підходів до організації навчального процесу, які передбачатимуть можливість віддаленого доступу до навчальних матеріалів, виконання завдань тощо. Вирішенню таких завдань сприяє система е-освіти.

Українське законодавство трактує електронну освіту (е-освіту) як форму отримання освіти, що здобувається з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Також е-освіту визначають як освіту за допомогою Інтернету і мультимедіа. Формування системи е-освіту в Навчально-науковому інституті бізнесу та інформаційних технологій провадиться в таких напрямках: викладання спеціальних дисциплін. Викладачами кафедри інформаційних технологій та прикладної математики ведеться викладання дисциплін, які сприяють набуттю студентами знань та вмінь в галузі інформаційних технологій. Так, наприклад, для бакалаврів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність викладаються такі дисципліни як: інформатика, математичні моделі в економічній діяльності, системний підхід в економіці, математичне програмування, економіко-математичні методи та моделі, інформаційні технології тощо; використання електронних освітніх ресурсів. На кафедрах інституту формуються та використовуються в навчальному процесі електронні бази даних, де зберігаються навчально-методичні комплекси, електронні підручники та навчальні посібники, посилання на електронні видання, статистична інформація, законодавчо-нормативні акти, корисні сайти тощо. Такі матеріали надаються студентам на початку викладання дисциплін; проведення дистанційних конференцій. Кафедрами інституту щорічно проводяться дистанційні конференції, які сприяють обміну знань та формуванню партнерських відносин з іншими фахівцями в галузі; створення та використання сайтів викладачів, кафедр та інституту, на яких розміщено інформацію про дисципліни, які викладаються та навчально-методичні комплекси.

Також концепція е-освіти в інституті реалізується через можливість доступу студентів до офіційної інформації про діяльність сучасних підприємств. Такий доступ здійснюється через систему YouControl. Отримані дані використовуються як вихідні для вирішення навчальних задач, підготовки РГР, курсових та дипломних (магістерських) робіт.

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ НА СУЧАСНИХ ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ ТА ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ

БРІТІКОВА М.В., ПРУДНІКОВА Я.П.

*Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу
ОНАХТ, м. Одеса, Україна*

Життя вносить свої корективи в методику викладання. Сьогодні немає такого викладача, який не мріяв би про те, щоб його спілкування зі студентами було б захоплюючим, цікавим, емоційним, а головне – тим цінним надбанням, яке б студенти змогли перетворити у власне світосприйняття і світовідчуття.

Сучасне заняття української мови, літератури та зарубіжної літератури не можна уявити без комп'ютерних технологій, які допомагають формувати мовну, мовленнєву та орфографічну компетенції студентів.

Під час використання мультимедійних технологій знання набуваються різними каналами сприйняття тому краще засвоюються, запам'ятовуються. Інтеграція ІКТ та сучасних педагогічних технологій стимулює пізнавальний інтерес до української мови, літератури та зарубіжної літератури, створюючи умови для мотивації до вивчення цих предметів, сприяють підвищенню ефективності навчання і самонавчання, підвищенню якості освіти.

Науковцями доведено, що найбільш ефективно діє на людину та інформація, яка впливає на кілька органів чуття. Саме такими є інформаційно-комунікаційні технології. Головні дидактичні функції, які реалізуються за допомогою ІКТ на заняттях української мови, літератури та зарубіжної літератури, це: пізнавальна, розвивальна, дослідницька та комунікативна.

Основною метою всіх інновацій в освітній галузі є сприяння переходу від механічного засвоєння студентами знань до формування вмінь і навичок самостійно здобувати знання. Успішність розв'язання цього завдання значною мірою залежить від мети використання комп'ютера в навчальному процесі, якості й можливостей програмного забезпечення та від того, яке місце посяде комп'ютер в системі дидактичних засобів.

Отже запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчально-виховний процес – це не данина моді, а необхідність сьогодення, оскільки більшість дітей ознайомлюються з комп'ютером набагато раніше, ніж це їм може запропонувати навчальний заклад. Ні для кого вже не є новиною необхідність широкого застосування електронних засобів навчання під час вивчення будь-якого предмету.

ПРИНЦИПИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

ГОРЛІЧЕНКО М.Г., СЕРГУНОВА О.Д.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Слід відзначити що сучасні студенти, школярі, аспіранти - це покоління мережі Інтернет, для яких електронний спосіб отримання інформації є нормальною складовою життя. Отримати доступ через мережу Інтернет до наукове чи навчальне видання зараз простіше ніж шукати його по бібліотеках країни чи світу, тому виникає потреба є дистанційному навчанні (ДН).

Дистанційний курс навчання у ВВНЗ повинен бути доступний слухачу по можливості декількома способами (наприклад, і по Інтернету, і на CD-диску), тобто має досягатися універсальність у доставці інформації. У цьому відношенні перспективні кейс-технології ДН. При створенні дистанційних курсів використовуються різні навчаючі програми. У залежності від методичних цілей виділяють такі навчаючі програми:

- *програми-тренажери*, що призначені для закріплення умінь і навичок, а також для самопідготовки, коли теоретичний матеріал уже засвоєний;
- *контролюючі програми*, що призначені для контролю визначеного рівня знань і умінь слухачів;
- *наставницькі програми*, що орієнтовані переважно на засвоєння нових понять у формі діалогу;
- *демонстраційні програми*, що призначені для наочної демонстрації навчального матеріалу описового характеру з використанням діалогу або інтерактивної графіки;
- *інформаційно-довідкові програми*, що призначені для отримання необхідної інформаційно-довідкової інформації;
- *імітаційні та моделюючі програми*, що призначені для “симуляції” об’єктів і явищ, щоб абстрактні поняття стали більш конкретними і легше сприймалися тими, хто навчається;
- *програми для проблемного навчання*, що побудовані в основному на ідеях і принципах когнітивної психології: непряме керування діяльністю слухачів спонукає до вирішення їх шляхом проб і помилок.

Багато, щоб дистанційний курс для ВНЗ був працездатним на будь-якій апаратно-програмній платформі з використанням гіпертекстові технології, які відповідають затвердженим стандартам HTML та XML, і мультимедійні засоби. Як ілюстрації бажано використовувати стандарти GIF, JPEG, PNG. Як анімації бажано використовувати стандарт Macromedia Flash – SWF. Як відео та аудіо

бажано використовувати стандарт MPEG4, AVI.

Курси ДН повинні орієнтуватися на *принципи навчання*, зміст яких базується на сучасних теоретичних досягненнях в області педагогіки.

1. *Принцип науковості* визначає ряд вимог до навчальних програм:

- зміст програм повинен відповідати сучасному стану наукового знання, бути адекватним науковим методам пізнання і змінюватися, забезпечуючи швидку перебудову програмного продукту відповідно до вимог, що змінюються, такий зміст найбільш ефективно може бути засвоєний тільки за допомогою комп'ютера;

2. *Принцип наочності* стосовно до комп'ютерних технологій потребує, щоб істотні ознаки, зв'язки і відносини зображеної в програмі моделі були адекватно виділені та зафіксовані за допомогою кольорового оформлення, звукового супроводу, ефектів анімації і т. ін.

3. *Принцип систематичності й послідовності* потребує, щоб в об'єктах або явищах, що подаються за допомогою комп'ютерних програм, були виділені основні структурні елементи й істотні зв'язки між ними, які дозволяють зображати цей об'єкт або явище у вигляді цілої системи.

4. *Принцип активності* декларує, що зміст діяльності, яка організована за допомогою програми ДН, повинен відповідати знанням, що засвоюються.

Таким чином, викладач, який проводить навчальний процес із слухачами дистанційної форми навчання, повинен не тільки володіти сучасними науковими знаннями у предметній області навчальної дисципліни, методикою її викладання в умовах очної форми навчання, вміло виконувати педагогічні та виховні функції, але й мати спеціальні технології ДН.

Для успішного вирішення завдань з підготовки військових фахівців дистанційної форми навчання викладач повинен всебічно розуміти питання дидактики, морфологічного аналізу, структурування, інфологічного моделювання систем ДН. Він повинен бути достатньо підготовленим для написання та переведення у форми, придатні для дистанційного навчання, електронних підручників, тестів, інформаційних керованих баз даних і банків наукових знань, а також має вміти створювати і використовувати автоматизовані робочі місця з управління навчальною діяльністю слухачів на відстані. В умовах ДН на перший план у діяльності викладача виступають такі основні функції: проектувальна, конструктивна, інформаційна, контролююча, комунікативна і координуюча. Для успішного виконання цих функцій підготовка і перепідготовка викладачів повинна проводитися в системі, що включає в себе такі взаємозалежні напрямки: психолого-педагогічний, технологічний і технічний.

КОМП'ЮТЕРНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ ТА МОТИВАЦІЇ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ВВНЗ

ДРОЗДОВ М.О., КРАСНИЙ Ю.П.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Для успішного оволодіння змістом будь-якої навчальної дисципліни є необхідним сприятливий мотиваційний фон. Першою ознакою того що він діє є пізнавальна активність курсантів (слухачів студентів) – виражене бажання, почути, побачити, зрозуміти, створити. Між тим, умови сьогоденного навчання курсантів військових ВНЗ (ВВНЗ) першого року навчання відзначаються несприятливістю у формуванні мотиваційного фону. Найбільш вагомими причинами цього є:

- недостатня за рівнем підготовка в загальноосвітніх середніх закладах;
- тривала перерва в освітньому процесі у значної частини курсантів;
- підвищена напруженість у навчанні у порівнянні зі студентами цивільних ВНЗ через щоденні додаткові вимоги військової служби;
- недостатній рівень цінування і поваги до освіти у суспільстві.

Неможливо уявити собі ефективну і адекватну до сучасних вимог і обставин підготовку офіцерських кадрів для Збройних Сил України без активного ставлення курсантів до власного навчання. Дійсність турбує – вона повна прикладів пасивного, безвідповідального відношення молоді до навчання і, в першу чергу, в частині самостійної роботи. Проведення занять в складі навчальних груп до 30 осіб не сприяє індивідуалізації навчання з врахуванням особистісних інтересів, схильностей, психологічних особливостей, рівня поточної освітньої підготовки тощо. Практика показує що при всьому бажанні і самовідданості висококваліфікованого викладача досягти повноцінної індивідуалізації навчання в складі великих за кількістю навчальних груп курсантів (слухачів, студентів) відомими методами та формами навчання неможливо. Для розв'язання даної проблеми авторами пропонується інноваційна педагогічна комп'ютерно-комунікаційна технологія з використанням спеціально розробленого програмного забезпечення. До її основи покладене автоматизоване формування, передача, прийом і аналіз (з оцінюванням виконання) індивідуальних тестових завдань за кожним змістовим модулем навчальної дисципліни. Крім цього, таким же чином кожний курсант (слухач, студент) одночасно проходить психологічний тест-тренінг, задачею якого є досягнення потрібного рівня мотивації до навчання. Апробація технології в освітньому процесі показала її достатньо високу ефективність.

МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА MOODLE В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

КАМБУР О.Л., СЕРЬОГІНА Н.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

Сучасні форми навчального процесу потребують активного впровадження систем електронного середовища для забезпечення індивідуальної роботи студентів та здійснення самостійного поточного контролю рівня знань.

До переваг подібного навчального середовища відносяться широкі можливості щодо адаптації к специфіці кожній дисципліни та розміщення матеріалів лекцій, тестових завдань, задач зі змінними вихідними даними, журналу оцінок, форми зворотнього зв'язку та багато іншого.

Електронне навчальне середовище MOODLE (від англ. Modular Object Oriented Dynamic Learning Environment) впроваджено в навчальний процес викладачами кафедри економіки та підприємництва ОДАБА для забезпечення інформаційної підтримки самостійної роботи студентів денної і заочної форми навчання та поточного контролю знань студентів. Результати аналізу використання MOODLE за декілька років підтвердили зацікавленість студентів у такій формі отримання знань та співпраці з викладачами, що дозволяє рекомендувати впровадження цього програмного забезпечення в ОДАБА.

Кожен студент має індивідуальний логін та пароль для доступу к матеріалам, робота у MOODLE здійснюється через мережу Інтернет за допомогою персонального комп'ютера, планшета або мобільного телефону. Студенти мають можливість ознайомитися з графіком курсу, кількістю балів, отриманих за роботу на лекціях та практичних заняттях, за виконання письмових робіт з курсу та за відповіді на тестові завдання. Оцінювання задач та тестів здійснюється автоматично, що підвищує його об'єктивність та прозорість.

Електронне навчальне середовище MOODLE має наступні переваги: простий інтерфейс та гнучка система налаштування прав користувачів; індивідуальний підхід до кожного студента та різноманіття типів завдань; можливість доступу до матеріалів курсу через мережу Інтернет; наочність формування оцінки за поточний контроль; MOODLE вільно розповсюджується та не порушує авторських прав.

Ефективність застосування інноваційної платформи MOODLE підтверджують регулярні звертання до навчальних матеріалів, поступове підвищення рівня поточної оцінки знань та більша готовність до підсумкового контролю. Проведене опитування студентів показало високий ступінь задоволеності від використання MOODLE в навчальному процесі.

ВНЕДРЕНИЕ ИМИТАЦИОННЫХ ТРЕНАЖЕРНЫХ КОМПЛЕКСОВ И КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ В УЧЕБНЫЙ ПРОЦЕСС

ЛЕОНОВА К.А., АНДРЬЕ И.О., ЛАЗАРЬ В.И., ШВЕЦ Т.В.

Одесский колледж НТИИС ОНАПТ, г.Одесса, Украина

Дальнейшее повышение эффективности применения информационных технологий (ИТ) высшего образования связано с совершенствованием методов и средств управления процессом обучения.

Одним из эффективных подходов в построении схем управления обучением является применение имитационных интеллектуальных средств адаптации с целью индивидуализации процесса обучения.

Однако, специфика процесса обучения определяет необходимость получения экспертной информации различного рода. Актуальным является вопрос разработки автоматизированных систем получения дополнительной информации для систем управления процессом обучения из-за достаточно высокой неопределенности, трудности извлечения и структурирования знаний и субъективизма объекта обучения.

При разработке и практическом применении модели процесса обучения необходимо адекватное отражение в структурной модели плана обучения взаимосвязей между учебными дисциплинами их интеграция и определение вариантов достижимости целей обучения, с учетом аксиом кредитно-модульной системы обучения.

В настоящее время широко можно использовать автоматизированные системы обучения, которые позволяют преподавателю задавать (иммитировать) каждому обучаемому любую обстановку.

Обучаемый решает задачу на ЭВМ, который автоматически оценивает уровень знаний по заданным критериям.

Для украинских предприятий на данный момент актуальной является проблема эффективного управления. Успех каждой организации зависит от ее способности адаптироваться на изменения внешнего окружения. Именно понятие «изменения» является сущностью любого проекта, а управление ИТ-проектами рассматривается как универсальная методология управления такими изменениями. Само понятие ИТ-проекта является более узким и включает виды проектов, влекущих за собой реинжиниринг системы управления предприятием с использованием современных информационных технологий.

Современные ИТ позволяют использовать спутниковый мониторинг для любой отрасли народного хозяйства (экология, медицина, и т. п.).

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-РЕСУРСНОГО ЗАБЕСПЕЧЕННЯ НА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧІВ ТА СТУДЕНТІВ

НЕДАШКОВСЬКИЙ І.П.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

У сучасному цивілізованому ВУЗі викладачі та студенти використовують інформацію у своїй діяльності, вирішуючи безперервно виникаючі перед ними завдання. У зв'язку з чим відбувається формування високоорганізованого інформаційного середовища, що впливає на всі сторони життєдіяльності - це інтелектуальна, творча діяльність у сфері освіти і науки, що провадиться через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та компетентності осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Інформаційне середовище включає безліч інформаційних об'єктів і зв'язків між ними, засоби і технології збору, накопичення, передачі, обробки, продукування та поширення інформації. ВУЗ створюючи інформаційне середовище, функціонує в ньому, змінює, удосконалює його.

Останнім часом ми багато уваги приділяємо термінам «освітні онлайн-платформи», «електронні освітні ресурси», «електронні засоби навчання». Зусилля провідних освітянських установ спрямовані на створення електронних підручників та посібників, відеолекцій, навчального відеоконтенту, активно впроваджуються у освітню діяльність онлайн-курси, що дає можливість викладачам та студентам вдосконалюватись, розвивати професійну компетентність, отримувати нові знання засобами онлайн-освіти будь-де, будь-коли, за допомогою будь-яких гаджетів. Викладач повинен вчитися і переучуватися протягом всього свого життя, а в умовах глобальних змін необхідно сконцентруватись, об'єднати зусилля і вдосконалювати всю систему освіти, для чого неабияке значення має удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки.

Розвиток сфери мультимедійних та нових інформаційно-комунікативних технологій в освіті і наявність соціальної мережі дозволяють застосовувати електронні засоби навчання, які дозволяють значно індивідуалізувати навчальний процес, збільшити швидкість і якість засвоєння навчальних матеріалів, ефективно організувати самостійну роботу студента з урахуванням власних можливостей і потреб.

На кафедрі «Водопостачання та водовідведення» для інформаційного забезпечення студентів за допомогою різних спеціалізованих програм

розроблені різні інформаційні освітні ресурси, такі як мультимедійні лекції, навчальні та тестові програми, бази нормативної та методичної документації та інше. Ці універсальні електронні оболонки комплексних електронних засобів навчання мають хорошу систему навігації і пошуку документів. Вони дозволяють: отримувати в різній формі навчальну та довідкову інформацію; організовувати процеси засвоєння знань, придбання умінь і навичок самостійної навчальної або практичної діяльності; здійснювати контроль результатів навчання, професійний тренінг, повторення; активізувати пізнавальну діяльність студентів; розвивати певні види мислення.

Можливість легкого доступу в сфері освіти – до інформаційно-методичного забезпечення процесу навчання, тиражування передових педагогічних технологій на базі використання засобів нових інформаційних технологій забезпечує розширення і зміцнення зв'язків між окремими структурами системи освіти, що призводить до вдосконалення її інфраструктури. Автоматизація процесів ведення діловодства в навчальному закладі, реалізація управління окремими етапами навчального процесу призводить до вдосконалення механізмів організаційного управління системою освіти, позбавляє від рутинної, «паперової» роботи.

Останнім часом багато уваги приділяється дистанційній освіті, в основу якої покладено ідею переходу від концепції обмеженого фізичного переміщення студентів із країни у країну до концепції мобільних ідей, знань і навчання з метою розподілу знань за допомогою обміну освітніми ресурсами шляхом поширення комунікаційних каналів. Повноправне входження України до світового економічного співтовариства як розвинутої держави може бути здійснено лише на основі системного підходу до вирішення проблем інформатизації.

За ефективним рішенням у питанні підвищення конкурентоспроможності країни є формування цілісної системи «освіта – наука – технологія – інновація – виробництво».

Сучасна тенденція у розвитку освіти – перехід від консервативної освітньої системи до випереджальної – повинна базуватися на випереджаючому формуванні інформаційного простору освіти і широкому використанні інформаційних технологій, створенні у вищих навчальних закладах потужної інформаційної інфраструктури з розвиненим інформаційно-комп'ютерним навчальним середовищем, впровадження у вищу освіту інноваційних методів, засобів та форм професійної підготовки майбутніх фахівців.

З визнанням терміну «електронне навчання» (e-learning) змінюється підхід до інформаційних технологій в освіті. Нині в усьому світі навчання в усіх його

формах (заочній, вечірній, денній) здійснюється не тільки в аудиторії, а й в електронному освітньому середовищі, забезпечуючи як повноцінне залучення студентів до процесу навчання, так і надійний контроль над рівнем засвоєння знань. Потреба в цьому особливо зросла з переходом на кредитно-модульну систему, передбачену Болонською декларацією. Одну із тенденцій впровадження інформаційних технологій в освіті на першому місці має бути навчання, і тільки потім доцільно думати про прилади й обладнання.

Існує три ключові умови, які забезпечать можливість студентам використовувати їх власні пристрої в аудиторії:

- надання студентам доступу до інтернету;
- допомога у використанні пристроїв у мережі;
- безпечне інформаційне середовище;
- забезпечення узгодженої роботи групи.

Перевагами такого підходу є уникнення не тільки витрат на придбання приладів навчальним закладом, а й проблем, пов'язаних з їх обслуговуванням.

«Принеси для роботи свій власний пристрій» – важлива тенденція, яка торкнеться кожному організації ІТ-інфраструктури і сферу освіти зокрема. Можливість використання в будь-якому місці будь-якого пристрою, незалежно від його власника. Наприклад, в минулому для доступу до мережі навчального закладу або інтернету студенти повинні були використовувати один з комп'ютерів навчального закладу. Ці пристрої розглядалися, як правило, тільки як засіб для роботи в аудиторії або в бібліотеці. Розширені можливості підключення з використанням мобільного і віддаленого доступу до мережі навчального закладу надає студентам величезну гнучкість і більш широкий спектр можливостей.

Якщо подивитися на те, як інтернет змінив наше життя, важко повірити, що він з'явився приблизно 20 років тому. Можливості спільної роботи в інтернеті змінюють процеси навчання. Нові засоби спільної роботи дозволяють швидко і легко працювати разом незалежно від місця знаходження, стану здоров'я, особливо це важливо для людей з обмеженими фізичними можливостями. Отримати доступ до знань стало набагато простіше.

Історія людства знає небагато технологій, що змогли змінити долю цілих народів і цивілізацій. Ними були майже всі революційні інновації в історії освіти: писемність, університет, друкарський верстат, інтернет. Це цілком логічно, бо рівень освіти в суспільстві слугує коефіцієнтом ефективності, на який помножується вся людська діяльність. Якщо електронні освітні ресурси є однією з таких проривних технологій, то їх впровадження в Україні – питання національного значення.

ІНФОРМАЦІЙНІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ЕКОНОМІКИ

ОСЕТЯН О.М.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Сучасні реалії підготовки фахівців у галузі економіки вимагають доступ до повноцінних інформаційних ресурсів, створення та формування електронних бібліотек та каталогів, сайтів та веб-порталів, оскільки дозволяють студенту бути активно залученим в навчальний процес, з мінімальною допомогою викладача розібратися і засвоїти навчальну дисципліну і підготуватися до самостійної професійної діяльності. Для забезпечення навчального процесу студентів і найкращого засвоєння матеріалу застосовуються різні інформаційні освітні ресурси: мультимедійний супровід лекцій (Microsoft Power Point), навчальні та тестові програми, різні бази законодавчої, нормативної та методичної документації. На кафедрі «Економіки і підприємництва» для активізації навчального процесу і закріплення навичок самостійної роботи студентів широко використовуються:

- система «MOODLE» - це безкоштовна, відкрита система управління навчанням, яка дає можливість створювати і управляти інформаційно-навчальними ресурсами, контролювати доступ до своїх курсів, використовувати обмеження за часом, створювати власні критерії оцінювання, контролювати здачу на перевірку виконаних студентами завдань, фіксувати час на виконання завдання, дозволяти або забороняти студентам перездачу контрольних завдань (поточних або підсумкових), заліків, іспитів;

- YOU CONTROL - ресурс, що дозволяє отримати достовірну юридичну та економічну інформацію про будь-якого суб'єкта господарювання, що є істотною підмогою для студентів при підготовці дипломних робіт при обмеженій базі проходження практики;

- програмний комплекс М.Е.Дос - система електронного документообігу, що дозволяє створювати документи, оскільки містить всі актуальні форми звітності, подавати звіти в контролюючі інстанції, відстежувати взаємодії всередині корпорацій і обмін документами між контрагентами, надає модулі для нарахування зарплати;

- АВК - програмний сервіс для складання кошторисної документації в будівництві.

Застосування інформаційних технологій сприяють підвищенню засвоєння знань та якості освіти з огляду на індивідуальні можливості студентів.

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

ОСИПЕНКО В.І., РОЙЛЯН В.О.

Військова академія, м. Одеса, Україна

Головним завданням освіти в даний час є досягнення сучасної її якості, відповідності актуальним і перспективним потребам особистості, суспільства і держави. Зміна соціально-економічних умов спричиняє зміну суспільних, державних вимог і запиту соціуму, як до складових освіти, так і до її якості. Поняття якості освіти неоднозначне. Якість освітньої діяльності – рівень організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі, який відповідає стандартам вищої освіти, забезпечує здобуття особами якісної вищої освіти та сприяє створенню нових знань. Якість вищої освіти – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, який відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти [1, с. 17]. Жигірь В.І. відзначає, що якість – це інтегральна характеристика освітнього процесу та його результатів, що виражає міру їхньої відповідності розповсюдженим у суспільстві уявленням про те, яки повинний бути цей процес. Кореневе поняття «освіта» поширюється і на «освіту» як результат (освіченість), і на «освіту» як освітній процес, що дозволяє отримати необхідний результат. Відповідно і поняття «якість освіти» відноситься і до результату, і до процесу [2].

Розглянемо якість освіти як процес.

Комплексна інформатизація, яка уявляє собою процес, є основою та умовою підвищення якості освіти. З метою забезпечення доступу до сучасних інформаційних комп'ютерних технологій структури та установи системи освіти повинні бути забезпечені комп'ютерною технікою, програмним забезпеченням і засобами телекомунікацій. Ми вважаємо, що необхідно створити умови для формування інформаційної культури такого рівня володіння інформаційними технологіями, які дозволять кожному ефективно використовувати інформаційні комп'ютерні технології у своїй професійній діяльності в умовах інформаційного суспільства.

Ефективному вирішенню цієї задачі допомагають програмні засоби, що дозволяють за гранично короткі терміни оволодіти принципами роботи з ними. Стратегічною метою даного напрямку є підвищення ефективності функціонування структур та установ системи освіти через впровадження інформаційних комп'ютерних технологій в усі види і форми освітньої дисципліни.

Створення інформаційного освітнього середовища системи освіти припускає наявність єдиних стандартів, форматів даних, а також загальної технології взаємодії всіх структур і установ системи освіти. Очевидно, що узгодження процесів, спрямованих на інформатизацію системи освіти, забезпечує підвищення ефективності освітнього процесу в умовах комплексної інформатизації регіональної системи освіти.

Модернізацію освіти неможливо уявити без застосування інформаційних і комп'ютерних технологій. Саме вони є одним з найважливіших інструментів забезпечення доступності освіти, саме вони обумовлюють ефективність усіх процесів від навчання до виховання.

Використання інформаційних комп'ютерних технологій при навчанні курсантів (слухачів) спеціальним дисциплінам у Військовій академії веде до підвищення якості освіти. Практика показує, що курсанти (слухачі) з великим успіхом опановують навчальний матеріал, якщо у заняття включаються інформаційні комп'ютерні технології. Так, для проведення тактичних і тактико-спеціальних дисциплін використовуються комп'ютерні класи, що призначені для формування та удосконалювання професійних навичок і умінь, властивих роботі певних посадових осіб підрозділів і частин у реальних умовах. Більш значною стає роль інформаційних комп'ютерних технологій у плані інтелектуального розвитку курсантів (слухачів), формується їхня інформаційна культура, яка необхідна їм для опанування професії, розширюється духовний, соціальний, культурний кругозір. Для цього сам викладач повинний мати інформаційну компетентність.

Під інформаційною компетентністю розуміється освоєння знань і умінь в області інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій, розвиток комунікативних здібностей, уміння орієнтуватися в інформаційному просторі, аналізувати інформацію.

Інформаційні технології не тільки полегшують доступ до інформації, але й дозволяють по новому, на більш сучасному рівні організувати сам процес навчання, побудувати його так, щоб курсант (слухач) був активним і рівноправним його членом.

Література:

1. Моніторинг якості підготовки військових фахівців у вищих військових навчальних закладах та військових навчальних підрозділах вищих навчальних закладів Збройних Сил України: наук.-метод. посіб. / А.М. Алімпієв, І.В. Толок, М.І. Литвиненко та ін.; заг. ред. І.В. Толока. – Х: ХНУПС, 2017. – 244 с.
2. Жигірь В.І., Чернега О.А. Професійна педагогіка. Навчальний посібник. Київ: Кондор, 2016. 336 с.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ДИСТАНЦИОННЫХ КУРСОВ ПРИ ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ ВЫСШЕЙ КВАЛИФИКАЦИИ

ОЧЕРЕТЕНКО С.В.

*Харьковский национальный автомобильно-дорожный университет,
г. Харьков, Украина*

Интенсивное развитие науки и техники вызывает динамические изменения в области инженерии, что в свою очередь приводит к повышению требований к подготовке специалистов. В сложившейся ситуации усвоения будущими инженерами узкоспециальных знаний и умений является необходимым, но еще недостаточным условием для обеспечения их профессионализма.

Очевидно, что профессиональная деятельность современного специалиста с каждым годом приобретает все более многофункциональный характер. Проведенные исследования подчеркивают, что сегодня в высшей технической школе важно отказаться от унифицированного подхода к подготовке специалистов. Необходимо внедрять новый подход, в рамках которого надо максимально учитывать индивидуальные потребности и интересы каждой личности, способствовать формированию у него собственного мировоззрения и гражданской позиции, а также профессиональной компетентности.

Проблема разработки и внедрения системы дистанционного обучения находится в последние десятилетия в центре внимания многих ученых. По мнению специалистов, к основным преимуществам этой формы обучения, прежде всего относят следующие: свобода и гибкость; модульность; параллельность; удаленность; асинхронность; число участников учебного процесса неограниченно; широкое применение разнообразных информационных технологий.

В то же время важно подчеркнуть, что в дистанционном обучении имеется ряд принципиальных недостатков:

- отсутствует прямое очное общение между студентами и преподавателем, что избавляет процесс представления материала эмоциональной окраски, затрудняет создание творческой атмосферы в группе учащихся;
- возникает необходимость в обеспечении соответствующего технического и программного обеспечения, предоставлении студентам возможности доступа к информации и использования средств дистанционного обучения;
- значительно повышаются требования к постановке задач обучения;
- основной проблемой является проблема аутентификации пользователя при проверке знаний, так как нельзя точно сказать, кто находится на другом

конце Интернет-связи;

- разработка курсов дистанционного обучения является достаточно трудоемким процессом, например, создание одного часа интерактивного мультимедийного материала занимает более 1000 часов работы высокопрофессиональных специалистов.

Проведенный опрос студентов позволил выяснить основные проблемы, из-за которых затруднено внедрение в жизнь использования дистанционных курсов и студенты не используют дистанционные курсы в полной мере.

При анализе ответов установлено, что 85% опрошенных студентов считают, что более качественное обучение можно получить при дневной форме обучения, 5% – при дистанционной форме, 5% – не имеет значения. На основании этих данных можно сказать, что у большинства студентов существует мнение, что дистанционная форма обучения не дает качественное образование.

Также необходимо отметить, что 65% студентов считают более комфортной формой обучения дневную, 15% – дистанционную форму обучения, 20% – не играет роли. Это говорит о том, что студенты более удобно себя чувствуют при очном общении с преподавателем и нет заинтересованности использовать дистанционную форму.

Большинство студентов (70%) считают, что учиться обычным способом интереснее, так как присутствует личное общение с преподавателями, а 30% – считают, что дистанционное обучение – это вспомогательная форма обучения.

В качестве обоснования неиспользования дистанционной формы студенты отмечают:

- недостаточное техническое оснащение учебного процесса – 40%;
- недостаточный уровень владения преподавателями средствами информационных и коммуникационных технологий – 15%;
- сложности в оценки результатов обучения – 30%.

На основе полученных результатов можно сказать, что необходимо повышать уровень владения преподавателями средствами информационных и коммуникационных технологий для того, чтобы они создавали интересные дистанционные курсы и постоянно поддерживали связь с студентами. Преподавателям необходимо создавать видеолекции, которые студенты могли просматривать, а не просто просматривать материал лекций.

Анализ полученных причин позволил определить основные недостатки в дистанционных курсах и определить дальнейший путь, направленный на их усовершенствование. Ведь использование дистанционных курсов позволит студентам с более низким уровнем знаний более глубоко изучать дисциплины и повысить уровень своих знаний.

ШЛЯХИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТЕОРЕТИЧНОМУ ТА ПРАКТИЧНОМУ НАВЧАННІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

ПОДКОЛЗІНА Н.В., ОСЕТРОВА А.В.

*Харківський коледж будівництва, архітектури та дизайну,
м.Харків, Україна*

Інноваційні технології в сучасному навчанні на сьогоднішній день відіграють велику роль. Важливо відмітити, що сьогодні знання та інноваційні технології є основою розвитку ініціативних, творчих, здібних та конкурентоспроможних майбутніх фахівців. XXI ст. одержало назву інформаційної ери. Роль наукової та інноваційної діяльності займає значну роль в успішному розвитку майбутніх спеціалістів. Наука не стоїть на місці, кожен рік відбуваються певні зміни в навчальній програмі, доповнення, введення сучасних методів, форм викладення матеріалу та засвоєння його студентами. Викладення навчального матеріалу базується на приведенні прикладів сучасних матеріалів, процесів, технологій. Можна сказати, що з однієї сторони сучасна система освіти була, є і буде творцем інновації шляхом відповідної підготовки майбутніх спеціалістів, а з іншої сторони освіта стає споживачем інноваційних технологій. Сучасний світ змінюється кожен день. Ці зміни вимагають нових підходів, ідей, вимог до підготовки висококваліфікованих фахівців, зокрема через засоби освіти. Розвиток наукової та інноваційної діяльності освіти потребує постійних нововведень в діяльність ВНЗ, в навчальний та виховний процес.

Основними ознаками інноваційного розвитку освіти можна вважати:

- швидке оновлення знань та висока освіченість суб'єкта навчання;
- висококваліфіковані педагогічні кадри;
- конкурентоспроможність майбутніх фахівців.

Наш коледж, як і будь-який інший навчальний заклад виховує самостійних, ініціативних, відповідальних індивідів спроможних якісно, ефективно, раціонально виконувати соціальні, виробничі, економічні завдання. Потребою для цього є розвиток у студентів особистісних якостей, творчого підходу, здібностей, зацікавленості до своєї професії, умінь самостійно здобувати нові знання та реалізовувати поставлені цілі та задачі.

Навчальні практики являються невід'ємною складовою навчального процесу та відіграють значну роль у підготовці висококваліфікованого спеціаліста. Саме під час навчальних та виробничих практик відбувається взаємозв'язок теорії і практики, студенти реалізують свої теоретичні знання отримують практичні

уміння і навички, таким чином підвищують рівень своєї освіти - формується компетентна особистість, яка здатна знаходити правильні рішення у конкретних навчальних і професійних ситуаціях. В сучасних умовах виробничого навчання ми формуємо систему цінностей в якій необхідною складовою є оволодіння знаннями, вміннями, навичками, освоєння студентами нових технологій, розвиток самоконтролю та самовдосконалення через залучення їх до самостійної навчальної діяльності, пошуку і використання нової інформації та оволодіння такими якостями, як універсальність мислення, мобільність, цілеспрямованість, лідерство.

Метою навчально - виробничих практик в нашому коледжі в умовах компетентнісного підходу є формування особистісно- орієнтованої, творчої та інтелектуальної особистості. Наш коледж тісно співпрацює з Харківським регіональним центром професійних технологій та з Харківським вищим професійним училищем будівництва. Ці заклади мають сучасні навчальні майстерні по опорядженню конструкцій сучасними матеріалами TRIORA, Caparol, KNAUF, Ceresit та є виробничою базою для проходження навчальних практик студентам нашого коледжу спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» спеціалізації «Будівництво та експлуатація будівель та споруд» та «Опорядження будівель і споруд».

Завдяки співпраці студенти вдосконалюють знання, розширюють свій кругозір, ознайомлюються з сучасними матеріалами та технологіями, які застосовуються в реальному будівництві, під час виконання практичних завдань в процесі проходження навчальних практик. Така форма проведення практичних занять несе вагомий внесок в освіту, дає можливість отримувати студентам значну базу знань, практичних умінь та підвищує рівень компетентності майбутніх конкурентоспроможних спеціалістів в сучасному суспільстві.

Впровадження таких технологій на сучасному етапі навчання в системі освіти ґрунтується на застосуванні комп'ютерів, спеціального устаткування, мультимедійних засобів. Всі ці складові є важливими так як на сьогоднішній день сучасний молодший спеціаліст при влаштуванні на роботу має відповідати певним вимогам та критеріям, бути компетентним в своїй справі, а саме вміти працювати в певних комп'ютерних програмах, мати достатній рівень знань, здатність володіти матеріалом та сучасними технологіями, мати творчий потенціал. Використання інноваційних технологій в освіті позитивно впливають на процес навчання, виховання та дають змогу випускати висококваліфікованих і конкурентоспроможних спеціалістів на сучасному ринку праці.

ПРО СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ АКАДЕМІЇ

ПОПОВ О.О., КРУТІЙ Ю.С., ЯКУШЕВ Д.І.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Одним з пріоритетних напрямків процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти. Цей процес, насамперед, передбачає наявність розвинутої інфраструктури та створення відповідних інформаційних ресурсів. Саме тому на протязі останніх десяти років в академії активно ведеться робота, яка направлена на створення такої інфраструктури. Серед реалізованих заходів відзначимо наступні:

- встановлено сервер та налагоджено відповідне обладнання, що забезпечує функціонування локальної мережі академії;
- встановлено сервер підтримки сайту академії на технічному майданчику провайдера мережі інтернет;
- виконано монтаж та введено в експлуатацію магістральну локальну мережу на оптоволоконних лініях, що з'єднують навчальні корпуси та гуртожитки академії, які знаходяться в різних частинах міста;
- здійснено підключення більш ніж 300 користувачів до локальної мережі академії, в тому числі з наданням доступу до мережі інтернет;
- налагоджено процес надання та контролю доступу користувачів локальної мережі академії до інтернету з розподілом трафіку;
- налагоджено оперативну підтримку WEB ресурсу академії.

На сьогодні тривають роботи по подальшому підключенню користувачів. На завершальному етапі – створення єдиної мережі, що з'єднуватиме усі структурні підрозділи академії. Здійснюється планова заміна застарілого обладнання.

Серед пріоритетних напрямків подальшого розвитку інформаційного забезпечення академії можна вказати на наступні:

1. Грамотна технічна експлуатація існуючого парку обладнання, в тому числі діагностування та налаштування мережевих маршрутизаторів і серверів, заміна мережевих комутаторів 2-го рівня на сучасне кероване обладнання, забезпечення безперебійного функціонування серверів;
2. Створення резервного каналу з незначною пропускну здатністю для забезпечення функціонування виключно поштових сервісів з обмеженим числом користувачів;

3. Забезпечення безперебійного функціонування сайту та поштового сервера академії;

4. Створення окремої редакційної групи для виконання робіт по наповненню сайту академії, відбору та редагуванню інформації, підтримки в актуальному стані стрічки новин та ін.;

5. Подальший розвиток зон бездротового доступу до мережі академії, включно з мережею інтернет, для студентів та співробітників академії;

6. Розвиток інтерактивних систем навчання, організація доступу до інформаційних ресурсів та електронним виданням;

Цілком зрозуміло, що підтримка в актуальному стані та забезпечення безперебійного функціонування наявного на сьогодні інформаційно-ресурсного забезпечення, а тим паче його подальший розвиток, не можливо без розвитку та модернізації відповідних підрозділів академії. Останнє не можливо без значних матеріальних витрат, а також без нарощування та подальшого розвитку кадрового потенціалу у вказаних підрозділах. Разом з тим такому напрямку розвитку існують альтернативи.

Наприклад, подальше вдосконалення та розвиток інформаційно-ресурсного забезпечення академії можливе за рахунок ІТ-аутсорсингу. У цьому випадку значна частина інформаційних ресурсів передається на обслуговування стороннім організаціям. Серед функцій, що передаються, можуть бути: створення та обслуговування сайтів, підтримка програмного забезпечення та/або його розробка, обслуговування серверів, комп'ютерної техніки та іншого обладнання [1].

До позитивних сторін такого підходу слід віднести:

- можливість сконцентрувати наявні ресурси на розвиток освітніх процесів, уникнувши необхідності утримання (розширення) відповідного підрозділу;
- полегшується процес впровадження нових технологічних та управлінських операцій;
- зростає якість послуг та забезпечується їх контроль, що позитивно впливатиме на імідж академії.

До очікуваних недоліків, в першу чергу, слід віднести можливе зростання витрат. Тому, очевидно, що тут не обійтися без всебічного та зваженого аналізу, якому має передувати ретельний фінансовий розрахунок. Однак, на наш погляд, при прийнятті остаточного управлінського рішення слід враховувати не тільки фінансову, але й іміджеву складову.

Література:

1. <http://predp.com/fin/terms/chto-takoe-outsourcing.html>

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТРЕНАЖЕРОВ В ДИСТАНЦИОННОМ ОБУЧЕНИИ

РОМЧУК В.В., ВИВДИЧ М.И., РЕДУНОВ Г.М., ЖУРАВЛЕВ Ю.И.

Колледж НТИИС ОНАПТ, г. Одесса, Украина

Достижение высокого уровня обучения – важнейшая задача учебного заведения, и промышленного предприятия. Многие работодатели озадачены тем, что при обучении с отрывом от производства сотрудники неизбежно теряют практические навыки. Решением проблемы является дистанционное обучение. Использование технологий дистанционного обучения позволяет:

- проводить обучение большого количества человек;
- повысить качество обучения за счет современных средств, электронных библиотек и т.д.
- создать единую образовательную среду;
- снизить затраты на обучение (затраты на аренду помещений, и т. п.).

В процессе обучения любому курсу наступает момент, когда необходимо закрепить изученный теоретический материал выполнением практических действий. Ведущие центры дистанционного обучения предлагают в этих целях выполнять некоторый набор интерактивных лабораторных работ и обещают, что за процессом выполнения будет постоянно следить инструктор, который в любой момент по требованию пользователя даст ответ на любой вопрос либо прокомментирует его действия. В связи с этим возникает вопрос как, например, один инструктор сможет одновременно следить за работой нескольких пользователей, а если он не один то, сколько инструкторов понадобится и как распределить нагрузку между ними. На помощь может прийти компьютерный тренажер с интеллектуальным инструктором.

Компьютерные тренажеры незаменимы при внедрении новой техники и технологий, когда необходимо оперативно обучить или переобучить большое количество работников, при отработке практических навыков работы со сложной техникой и приборами, а также отработке действий в случае возникновения чрезвычайной ситуации. Применение тренажеров, воспроизводящих натурный объект эксплуатации, позволяет обучающемуся персоналу получить навыки эксплуатации и эффективного использования оборудования, что дает возможность в дальнейшем, в условиях нормальной эксплуатации избежать многих осложнений и аварийных ситуаций. Даже достаточно простые, с программной точки зрения, тренажеры показывают высокую эффективность при организации учебного процесса, с применением аппарата нечеткой логики и нейронных сетей.

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ У БЛОКУ АРХІТЕКТУРНО-ДИЗАЙНЕРСЬКИХ ДИСЦИПЛІН СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО»

САПУНОВА М.Ю.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

На сучасному етапі розвитку українського суспільства, коли комп'ютерні технології ввійшли в наше життя, край необхідним є в вищих учбових закладах наряду з традиційною освітою вводити вивчення комп'ютерних програм. На кафедрі образотворчого мистецтва одеської державної академії будівництва та архітектури, де дисципліни традиційної академічної художньої підготовки доповнені дисциплінами архітектурно-дизайнерського блоку, такий підхід є необхідним.

Так, вже на першому курсі викладання дисципліни «Перспектива в образотворчому мистецтві» проводиться з використанням графічної комп'ютерної програми. Викладач демонструє процес побудови перспективних скорочень, тіней та віддзеркалень на екрані у програм AUTOCAD, що дає змогу запобігти де яких похибок. До того ж, рішення задач стає більш наглядним коли викладач, крок за кроком виконує завдання. Водночас студентам роз'яснюється принцип роботи програми, та за побажанням креслення, які виконуються вручну, можуть бути доповнені тими, що зроблені в програмі AUTOCAD.

На третьому курсі, в блоці дисциплін архітектурно-дизайнерського напрямлення, студентам разом з традиційною подачею проектів інтер'єрів житлового та громадського призначення, пропонується вивчення комп'ютерних програм об'ємного проектування, таких як Sketchup та 3dmax. На четвертому курсі бакалавріату, та на першому і другому курсі магістратури, перед студентами - художниками ставляться більш складні завдання з художнього вдосконалення екстер'єрних та інтер'єрних просторів. Тут в якості допомоги в композиційному, колористичному, та змістовному пошуку прийомів інтеграції художнього твору в архітектурне середовище на допомогу приходять програми Adobe Photoshop та Adobe Illustrator. Використання цих програм дозволяє швидко замінити колір стін, чи за компонувати ескіз художнього твору безпосередньо в розроблений проект інтер'єру чи екстер'єру.

Таким чином, вивчення комп'ютерних програм, володіння якими може встати в нагоді майбутнім художникам в сучасному професійному житті є вкрай необхідним. За бажанням студенти можуть більш глибоко освоїти ці програми у студентському гуртку, який створено на кафедрі.

РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО МЕДИЧНОГО ФАХІВЦЯ

ТРОФИМЕНКО О.Л.

Медичний коледж, м. Ковель, Україна

Одним з основних завдань професійної освіти є формування особистості, здатної швидко адаптуватися до мінливих умов сучасного життя, мобілізувати свої знання та вміння для розв'язання практичних проблем, орієнтуватися у великих потоках інформації, розробляти і втілювати життєво важливі проекти. Тільки така особистість здатна сьогодні до конкуренції на професійному рівні.

Тому усі форми організації навчальної роботи повинні бути підпорядковані головній меті – систематичному, цілеспрямованому впровадженню нових форм та методів навчання, його оптимізації, що забезпечить високоякісну підготовку спеціалістів.

Це диктує необхідність упровадження новітніх інформаційних технологій у навчально-виховний процес. Інформаційні технології стали обов'язковою та невід'ємною частиною освітнього простору у закладах вищої освіти. Вони відіграють надзвичайну роль, оскільки постійно та неухильно зростає накопичення і потік інформації, яку необхідно засвоювати при наявності браку часу для процесу засвоєння.

Інформаційні технології активно сприяють засвоєнню інформації і отриманню глибоких знань студентами коледжу.

Змістовні знання утворюються тоді, коли на занятті викладачем проводиться активізація розумової діяльності студентів, коли лекцію слухати цікаво, студенти розуміють, що навчальний матеріал буде вкрай необхідним для майбутньої професійної діяльності. Тоді до студентів приходить розуміння того, що чим більше буде спеціальних знань, тим кращим фахівцем стане кожен з них. Серед інформаційних технологій у сфері освіти важливе місце належить мультимедійним засобам.

На сьогодні в Ковельському медичному коледжі ІКТ є невід'ємною складовою процесу навчання. Створено потужну матеріальну базу, яка дозволяє впроваджувати новітні інформаційні технології і можливості сучасних комп'ютерних систем: це телевізори, інтерактивні дошки, ноутбуки, мультимедійні діaproектори, які встановлено майже в кожній лекційній аудиторії.

Забезпечення інформаційними технологіями лекційних занять сприяє підвищенню їх ефективності, адже унаочнення лекцій збільшує

запам'ятовування матеріалу на 14-38%, економить близько 40% часу, утричі ефективніше за слова. Викладачі намагаються якомога частіше застосувати новинки у своїй роботі: з успіхом використовують лекції з мультимедійним супроводом та інтерактивною дошкою, відеоролики, відеозаписи методів обстеження при різних захворюваннях, анімацію, комп'ютерні таблиці, схеми, графологічні структури, алгоритми практичних навичок. Додаємо також і звукові явища: наприклад, запис роботи серця в нормі та при різних патологічних станах (мітральний стеноз, тахікардія тощо).

Під час проведення практичних занять ми також вважаємо доцільним використовувати презентації, проте тут є свої особливості: презентація виступає частиною заняття. На початку заняття – перед вивченням теми або для повторення раніше пройденого матеріалу, на заключному етапі – для контролю засвоєння навиків після вивчення навчальної теми, для ілюстрації або повторення та узагальнення вивченого навчального матеріалу. Наприклад, використовуємо слайд-шоу з певної теми (запис ЕКГ, сучасні лікарські засоби, методи діагностики захворювань тощо), часто використовуємо короткі відеофільми («Астматичний напад та лікування бронхіальної астми», «Гастроскопія – огляд шлунка» та ін.). У кожному конкретному випадку мультимедійний засіб навчання є основним або додатковим джерелом знань та уявлень.

Навчальні відеофільми, відеосюжети дозволяють засвоювати виконання практичних навиків в динаміці. Особливо важливо використовувати кінофільми для демонстрації тих рухів, які важко виконати і повторити. Застосування кіно- і відеофільмів для практичного навчання є ефективнішим, ніж звичайний показ виконання дій викладачем, оскільки дозволяє демонструвати рухи у сповільненому темпі, в потрібних ракурсах, в збільшеному масштабі.

Комп'ютерні технології застосовуємо і для забезпечення самостійної роботи студентів, для контролю знань та вмінь. З метою оптимізації позааудиторної роботи розроблені і впроваджені у педагогічний процес методичні розробки, електронні посібники та презентації для самопідготовки студентів, які охоплюють питання діагностики, догляду та лікування при захворюваннях внутрішніх органів у дорослих та дітей. У методичних розробках вказано перелік фахових компетентностей, якими повинен оволодіти студент для реалізації поставленої мети і подано список рекомендованої літератури, необхідної для формування базових знань та практичних навичок. Ці матеріали розміщені в Інтернет-клубі коледжу, постійно поповнюються та поновлюються.

Значний інтерес викликає комп'ютерна оцінка знань. В коледжі створено банк тестових завдань з усіх клінічних дисциплін терапевтичного і хірургічного

профілю, а також контролюючі програми, що дозволяє створювати безліч варіантів тестових завдань.

Для оцінювання процесу навчання використовуємо наступні форми діагностики: вхідний тестовий контроль, поточний контроль, заключний контроль або іспит.

Для підготовки до ліцензійного інтегрованого іспиту Крок М створено програми тестового контролю, в яких студенти, що атестуватимуться в поточному навчальному році, опрацьовують профільні бази тестових завдань та екзаменаційні буклети минулих років. Крім того, у програмі передбачена робота над помилками, що дає студентам можливість більш повно засвоїти навчальний матеріал. Банки тестових завдань своєчасно оновлюються. За результатами моніторингу успішності вирішення тестових завдань виявляються студенти, які мають загрозу не скласти ліцензійний іспит («група ризику»), для них складається окремий план підготовки до іспиту. Результати складання студентами ліцензійних іспитів Крок М постійно переважають національний показник, що свідчить про ефективність використання інформаційних технологій при підготовці студентів до державної атестації.

Висновок: використання інформаційних технологій навчання дає можливість значно розширити сфери доступу до різних видів інформації (Internet, електронні бібліотеки та підручники, довідники, енциклопедії), використовувати великий обсяг аудіовізуального навчального матеріалу, активізувати роботу викладача та студентів на занятті, розвивати самостійність та творчі здібності студентів.

Усе це дозволяє на високому рівні забезпечити навчальний процес і удосконалити професійну підготовку майбутніх медичних фахівців.

Література:

1. Гуревич Р. С., Кадемія М. Ю., Козяр М. М. Інформаційно-комунікаційні технології в професійній освіті / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, М. М. Козяр. – Львів: Сполом, 2012.
2. Доценко В.І., Пилипченко В.І., Сілкова О.В. Альтернативні інформаційні системи навчання у медичній освіті. // Тез. доп. наук. - метод. конф. «Роль нових інформаційних технологій у підготовці сучасного лікаря». – Полтава, 2002. С.22-23.
3. Риженко С.С. Про досвід використання мультимедійних технологій у навчальному процесі (у ВНЗ) [Електронний ресурс] / С.С. Риженко. – Режим доступу:
http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/ejournals/ITZN/em11/content/09rssseh.htm
4. Сисоєва С.О. Інтерактивні технології навчання дорослих: навчально-методичний посібник / Сисоєва С.О. – К.: ВД «ЕКМО», 2011. – 320 с.

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-СИСТЕМИ YOUCONTROL В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

ТЮЛЬКІНА К.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м.Одеса, Україна

В навчальному процесі повсякчас постає питання практичного застосування знань, отриманих студентами під час вивчення економічних дисциплін. З цією метою між ТОВ «Ю-КОНТРОЛ» та ОДАБА був укладений Меморандум про взаємодію і співпрацю. Вже з березня 2018 року студенти можуть вільно використовувати наданий компанією ліцензійний акаунт аналітичної системи для практичних занять у межах навчальних програм.

YouControl – аналітична онлайн-система, яка з понад 50 джерел формує досьє на кожную компанію України на основі відкритих даних, відстежує зміни в держреєстрах та візуалізує зв'язки між афілійованими особами [1]. Технологія YouControl дозволяє за хвилину отримати актуальну інформацію про компанію.

Співпраця з YouControl розпочалася з проведення навчального тренінгу компанією, який охоплював питання знайомства та користування онлайн-системою, а також проведення фінансового скорингу підприємств. Крім того, Академія YouControl дозволяє безкоштовно в онлайн-режимі пройти програму навчання по використанню системи та сертифікувати отриманні знання.

Можливості системи YouControl, які доцільно використовувати при викладанні економічних дисциплін, достатньо широкі: складання досьє підприємства, вивчення фінансових показників та проведення його фінансового аналізу, визначення фінансової стійкості та ринкової потужності компанії, наявність у неї ліцензій, дозволів та торговельних марок, характеристика персоналу підприємства та судових справ, в яких воно приймає участь, та ін.

Під час проходження виробничої практики бакалаврами та переддипломної практики магістрами зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» одним із завдань є збір інформації про будівельне підприємство та проведення аналізу його господарської діяльності. Не завжди наявної звітності компанії достатньо для виконання вказаного завдання. Завдяки даним аналітичної системи YouControl студенти мають можливість провести детальний аналіз діяльності фірми, який в подальшому може бути використаний в дипломних роботах за економічною спеціальністю.

Література:

1. Про нас - YouControl [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://youcontrol.com.ua/about_us/.

МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ВЕБ-РЕСУРСІВ В ОСВІТІ**ЦУБЕНКО В.Л., ОСАДЧИЙ В.С.***Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна*

У ХХІ ст. освіта в Україні дуже стрімко розвивається, поповнюється новими інформаційними методами та формами навчання. Інформація стає головним ресурсом науково-технічного розвитку світового співтовариства, відіграє значну роль в процесах виховання і освіти, культурного спілкування між людьми. Сьогодні застосування нових інформаційно-комунікаційних технологій в освіті стало незаперечним фактом модернізації її структури та змісту, щоденною реальністю викладацького та студентського життя. Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій в освіті неможливий без активного використання Інтернету. Виділяють п'ять видів веб-ресурсів у сфері освіти для навчання сучасної молоді, які можна використовувати в якості індивідуальної роботи студентів: dailybooth, multimedia scrap-book, treasure hunt, subject sampler і webquest.

Dailybooth (список по темам) – це перелік Інтернет-сайтів (з текстовим матеріалом) з досліджуваної теми. Цей перелік полегшує пошук необхідної інформації. Потрібно лише ввести ключове слово в пошукову систему Інтернету, щоб отримати список сайтів згідно з заданою темою.

Multimedia scrap-book (мультимедійна чернетка) є колекцією мультимедійних ресурсів, що містить не лише текстові сайти, але і фотографії, аудіо-файли, відео-кліпи, графічну інформацію. Студент легко може скачати всі файли і використовувати їх як інформаційний та ілюстративний матеріал.

Treasure hunt (полювання за скарбами), в цілому, нагадує список за темою і мультимедійну чернетку, тобто містить посилання на різні сайти з вказаної тематики. Але відмінність полягає в тому, що кожне посилання містить питання за змістом сайту, за допомогою яких викладач керує пошуковою діяльністю студентів. В кінці treasure hunt студенту може бути задане одне проблемне питання щодо цілісного розуміння теми (фактичного матеріалу), розгорнута відповідь має включати інформацію з попереднього вивчення питань з різних сайтів.

Subject sampler (зразок тем) – другий за рівнем складності після treasure hunt. Після вивчення кожного аспекту теми студентам необхідно відповісти на дискусійні питання, аргументувати власну думку. Тут також є посилання на текстові та мультимедійні матеріали мережі Інтернет.

Webquest (інтернет-проект) – найскладніший тип учбових веб-ресурсів. Це сценарій організації проектної діяльності студентів з теми на основі використання веб-ресурсів. Він включає в себе всі компоненти чотирьох зазначених вище типів проведення проекту за участю всіх студентів.

Освітній веб-ресурс складається з 4 блоків: 1) організаційний; 2) методичний; 3) навчальний; 4) контролюючий. Процес створення освітнього веб-ресурсу включає етапи: 1) аналітичний (розробку загального проекту, модель дисципліни, розділу, теми тощо, формулювання цілей, визначення загального змісту курсу); 2) стратегічний (визначає контингент курсу, його глобальне завдання і вибір стратегій); 3) навчання (пропонує структуру курсу, загальний план, підготовку науково-педагогічних працівників до створення веб-ресурсів); 4) технолого-конструкційний (наповнення курсу навчально-методичними ресурсами відповідно до вимог); 5) впровадження (регламентує апробацію електронного курсу протягом семестру, вимагає реєстрації студентів і відкриття для них доступу до ресурсів); 6) контрольно-діагностичний (передбачає атестацію курсу на рівні закладу вищої освіти, що є необхідною умовою його використання на різних етапах підготовки студентів); 7) прогностичний (вдосконалення навчального курсу з урахуванням зауважень і побажань студентів у процесі зворотного зв'язку з боку користувачів).

Освітні веб-ресурси повинні відповідати певним вимогам: педагогічним, технічним, ергономічним, естетичним, вимогам до документації, базуватися на понятті «професійна компетентність» і містити великий обсяг якісної інформації, орієнтованої на навчання і науково-дослідницьку діяльність.

Отже, освітні веб-ресурси можна використовувати в різних видах навчальної діяльності. Використання веб-ресурсів в освіті має низку переваг: інтерактивність, віртуалізація, навчально-методичне забезпечення дисципліни в структурованій формі, інструмент для обліку та контролю роботи студентів, можливість встановлення термінів виконання завдань, застосування аудіо- і відеоматеріалів, коригування навчально-методичних матеріалів дисципліни, тести для проведення контролю знань студентів. Використовуючи веб-ресурси в навчальній діяльності, викладачеві необхідно визначити доцільність їх застосування. Підсумовуючи вищевказане, можна сказати, що якісне функціонування сучасної освіти неможливе без використання веб-ресурсів. У результаті використання веб-ресурсів підвищується мотивація та інтерес до навчання, у студентів проявляється тяга до творчості і пізнання, активність сприйняття, вміння самостійно робити висновки. Передбачається подальше вивчення системного впливу веб-ресурсів на освітній процес у закладі вищої освіти з метою покращення його ефективності.

ІТ-ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ

ЧЕМОЛОСОВА А.В.

Індустріальний коледж, м. Чернівці, Україна

Сучасне суспільство потребує високо кваліфікованих підготовлених працівників. З цією метою в Україні здійснюється багатоетапне реформування освітньої галузі. Реформування освіти неможливе без активного впровадження в навчальний процес інноваційних технологій, які відповідають викликам сучасного інформаційного суспільства і забезпечують високий рівень якості освіти. Це вимагає від викладача постійного контролю та оцінювання знань, умінь і навичок студентів, на який у традиційній формі витрачається чимало дорогоцінного часу. Таким чином, виникає необхідність автоматизації контролю, застосування комп'ютерної техніки і відповідного програмного забезпечення.

Тестування є однією з форм контролю знань, вмінь та навичок студентів в процесі вивчення ними окремої теми або навчальної дисципліни. Використання нових інформаційних технологій при вивченні різних дисциплін надає значні можливості для розширення і поглиблення теоретичної бази знань, практичної значущості і застосовності результатам навчання. З іншого боку, впровадження комп'ютера у навчальний процес вимагає наявності відповідного програмного забезпечення, розробки нових методичних систем навчання, комп'ютерного контролю знань, аналізу і коригування результатів діяльності.

Комп'ютерне тестування має суттєві переваги над паперовим, оскільки унеможливорює елемент корумпованості або ж зводить його нанівець.

Як інструмент оперативного керування, комп'ютерне тестування розширює можливості контролю та оцінювання рівня навчальних досягнень і є альтернативою традиційним методам оцінювання рівня компетентності студентів.

Комп'ютерне тестування допомагає оцінити рівень засвоєння студентом певних знань надає можливості швидкого зворотного зв'язку, оперативного доступу до опрацювання результатів, багаторазового повторення, об'єктивного контролю за результатами засвоєння.

Розвиток обчислювальної техніки та мультимедіа дає змогу створювати навчальні комп'ютерні програми, що враховують особистісні особливості студентів, підвищуючи мотивацію та рівень засвоєння матеріалу.

Закономірно виникає питання про використання в практиці вищої освіти, поряд із традиційними видами навчального контролю, більш об'єктивних і технологічних методів педагогічної діагностики. Поза сумнівами, цим вимогам

відповідає комп'ютерне тестування результатів навчання, яке забезпечує отримання оперативної, об'єктивної і достовірної інформації про якість освіти.

Вивчення практики комп'ютерного тестування в навчальному процесі ВНЗ призводить до усвідомлення необхідності наукового узагальнення накопиченого досвіду та розробки ефективних шляхів організації та проведення комп'ютерного тестування, яке відповідає цілям і змісту підготовки майбутніх фахівців.

Комп'ютерне тестування надає можливість отримати суттєву економію матеріальних ресурсів завдяки низькій вартості його проведення в порівнянні з тестуванням на бланках (по-перше, кожен тест повинен бути індивідуальним; по-друге, бланк тесту є одноразовим; все це вимагає значних затрат на забезпечення навчального процесу робочими тестовими матеріалами).

Найважливішою особливістю комп'ютерних тестів є можливість оперативної перевірки їх результатів викладачем (на місці проведення), що дає чудову можливість зворотного зв'язку зі студентами саме з метою навчання.

Практичною проблемою, на яку варто звертати увагу в проведенні будь-якого тестування, є широко розповсюджене явище списування або інша форма несанкціонованого отримання відповідей. Однак під час проведення комп'ютерного тестування викладачем, який особисто знає контингент студентів, такі недоліки здійснення контролю легко усунути. Досвід комп'ютерного тестування показує, що надана викладачем можливість користування конспектом у ході тестування не тільки не заважає, але й може психологічно допомогти студенту виконати завдання. Адже час, відведений для тестування на комп'ютері, завжди обмежений таймером, і в таких умовах лише підготовлений і впевнений студент встигне зорієнтуватися в конспекті.

Досвід роботи з комп'ютерними тестами показує, що вони є гнучким і потужним інструментом підтримки навчального процесу. Розробка й застосування таких тестів дає необмежені можливості для творчої діяльності в методиці викладання, в організації навчального процесу, у програмуванні тестів та вдосконаленні форм самого тестування, у подальшому впровадженні комп'ютерного тестування в освітню практику.

Використання інформаційних комп'ютерних технологій в освіті здатне якісно змінити взаємовідносини викладача й студента в тому сенсі, що вони стають партнерськими, спрямованими на досягнення спільної мети – організації такого навчального процесу, у якому роль педагога зводиться до ролі керівника чи наставника. Праця викладача перестає бути одноманітною, рутинною, адже тепер вона вимагає творчого підходу, постійного впровадження інформаційних та педагогічних розробок, професійного самовдосконалення.

ЗМІСТ**МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ОСВІТИ**

Banaszczak-Soroka U., Nowak W., Szalonka K.	4
Impact of internal and external stakeholders on quality of education at the university of Wroclaw	
Kondratenko O.I., Bachinskyi V.V.	5
Changes in higher education system of Ukraine	
Nowak W., Wachowska M.	7
Evaluation of quality of higher education in Poland: challenges and problems	
Ronn F., Vasylenko O., Polshcikova N.	8
Inovatívne vzdelávanie	
Бельская Н.К.	10
Вызовы реформы образования и пути оптимизации образовательного процесса	
Белецька О.М., Дорошенко А.П.	12
Підвищення рівня якості підготовки фахівців шляхом застосування методів конструктивної педагогіки в контексті інтенсифікації навчальних процесів	
Білега О.В.	15
Модернізація вищої освіти: основні тенденції	
Варава О.Б.	16
Мобільність молодших медичних фахівців на ринку праці як показник якості та мета їх підготовки	
Васильева Н.С., Васильев А.Б.	19
Проблемы модернизации высшего образования в Украине	
Галактіонов М.Є., Гикало Ю.В., Чкалов А.П.	22
Особливості модернізації структури освіти у ВВНЗ	
Гара А.А., Суханов В.Г.	23
До питання про реформу вищої технічної освіти	
Гикало Ю.В.	25

Механізми державного управління модернізацією та змістом системи
військової освіти

Денисенко В.Ю., Лазарєва Д.В. До питання оцінювання знань студентів	27
Дубініна Н.В. Формування позитивної мотивації студентів немовних закладів вищої освіти до застосування мультимедійних технологій в освітньому та професійному середовищі	30
Єрмакова С.С. Методологічне обґрунтування наукового пізнання професійної підготовки майбутніх викладачів ВТНЗ	33
Заволока М.В., Суханов В.Г., Выровой В.Н. Межорганизационная система интегрированного обучения «Заведение высшего образования (ЗВО) -предприятие»	35
Захаревская Н.С., Снядовский Ю.А. Центр информационных ресурсов высшей школы. Анализ инноваций в архитектуре	37
Захарчук В.В. Зміст вищої освіти	40
Іванова О.С. Елітарна освіта: інтегративні складові	42
Кадурина А.О. Целостная система архитектурного образования или «Жить в эпохе»	44
Корнило І.М., Гнип О.П. Діагностика якості освіти в академії	46
Крыжантовский А.В., Блыщик И.А., Блыщик А.А. Образование – приоритет развития современного общества	48
Купченко Ю.В., Сінгаївський П.М. Дисципліна «Металеві конструкції» на сучасному етапі	50
Маміч В.В., Цапріка Д.С., Шумков І.О. Про особливості організації самостійної роботи курсантів у ВВНЗ	52

Марцева Л.А., Митинський В.М. Роль логічного мислення в студентів технічних спеціальностей вищих навчальних закладів	63
Мосічева І.І., Марченко М.В. Головні мотивуючі фактори викладання та отримання знань англійською мовою	56
Нетребчук Л.М. Успішність навчального процесу	58
Новосад В.М. Кроки до якісної вищої освіти	60
Окландер Т.О. Політика комунікацій вищого навчального закладу	61
Салогуб В.С. Нова українська школа на шляху до модернізації структури та змісту освіти	63
Сахацький М.П., Молчанова Ю.В., Сахацький П.М. Підготовка фахівців з цифрового маркетингу для будівельної галузі	66
Сидорова Н.В., Доценко Ю.В., Думанська В.В. Сучасні аспекти викладання графічних дисциплін англійською мовою	68
Токарь В.О., Марценюк О.І. Прищепити навички до творчості у архітектурному проектуванні	69
Фесік Л.О., Сорокіна Н.В. Модернізація структури та змісту освіти	70
Халайджі С.В., Сергєєва Т.П. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища у технічному ЗВО	71
Хропот С.Г. Мотиваційні аспекти покращання якості вищої освіти	76
Чабаненко П.М., Дзюба С.В. Про підготовку управителів житлових будинків	78

ЗАВДАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У СФЕРІ ГУМАНІТАРНОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Samoylova O.M., Kubrysh N.R., Avramenko B.V. The professional orientation of foreign language competence in the training of future specialists	80
Антонюк С.А. Соціальна оптимізація свідомості	82
Беликова О.В., Зализко Л.В., Перчеклий В.И. Научно – педагогические проблемы физической культуры в высших учебных заведениях	86
Бикова С.В. Роль куратора академічної групи в організації виховної роботи	89
Быкова С.В., Каминская Н.А. Роль психологической грамотности в профессиональной деятельности инженера-строителя	91
Герасимова Д.Л., Рахубенко Г.Л. Формирование художественного вкуса в процессе профессиональной подготовки студентов	92
Гончарук Л.В., Гончарук С.Ф., Седлецкая А.А. Приоритетность личностных характеристик у студентов-первокурсников с учетом гендерных различий	94
Драпалюк М.В., Никитина Н.В. Вдосконалення організаційної діяльності навчального закладу	96
Дроздов М.О., Красний Ю.П. Забезпечення фундаментальної підготовки курсантів ВВНЗ на протязі всього терміну навчання	98
Душкін Ю.Г., Максименко Ю.А., Маміч В.В. Необхідність удосконалення системи самоорганізації пізнавальної діяльності у ВВНЗ	100
Исаев В.Ф., Крюковская-Тележенко С.А., Скребнев А.Ф. Факторы привлекательности технических профессий	101

Кадієвська І.А., Бикова А.М.	102
Психолого-педагогічні засади ефективної самореалізації особистості в освітньому процесі	
Каранфилова Е.В.	104
Креативность в современном образовательном поле	
Карлова І.Г., Шевченко І.В.	106
Реформування освіти як чинник гуманітарного розвитку суспільства	
Карпова С.М., Кубриш Н.Р.	109
Сутність і структура художньо-професійної культури у процесі підготовки дизайнерів	
Ковцур Е.Г.	111
Направления развития социокультурной среды в ВУЗАХ	
Ляшенко Т.В., Ковалева І.Л.	112
О культуре цитирования	
Маковецкая Е.А., Олейник Т.П.	114
Общеобразовательный аспект экологической безопасности Украины	
Морар Л.А.	115
Педагогічні умови формування комунікативних умінь у студентів негуманітарних спеціальностей	
Олійник В.Д., Колиханін С.П.	117
Роль держави в гуманітарному розвитку суспільства	
Павлова О.С.	118
Інфляція та поліпшення якості вищої юридичної освіти	
Роздимаха Є.А.	120
Неформальні об'єднання молоді у сфері гуманітарного розвитку суспільства	
Сазонов В.В.	123
Мета та функції ораторського мистецтва викладача ЗВО	
Сидорчук Н.Л.	125
Теоретичні аспекти поняття професійної рефлексії	
Стрелок Н.В.	127

Формування соціокультурної компетенції курсантів на основі
країнознавчих матеріалів

Цибулько Г.Я., Салогуб В.С. 128

Правова культура майбутнього фахівця як складова гуманітарного
розвитку суспільства

Ципко В.В. 131

Ключові компетентності як чинник підготовки фахівців для галузі
туризму

Яцун Є.М. 133

Online Learning of Teaching Techniques

РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТІ

Anatolii Kovrov, Oleg Popov, Marin Milković, Goran Kozina 136

Cooperation between Odessa State Academy of Civil Engineering and
Architecture (Ukraine) and University North (Croatia) as internationalization of
the education

Аксьонова О.М., Горліченко М.Г. 137

Інноваційні методи навчання при формуванні професійної компетентності

Балдук Г.П., Балдук П.Г., Сурьянинов Н.Г. 139

Из опыта работы студенческого научного кружка на кафедре
строительной механики

Березовская Л.В., Сагдеева О.А., Богач Ю.В., Допира И. А., 141

Титлов А.С.

Ситуационные методы обучения при изучении экологических и
экономических дисциплин

Воинов А.П., Воинова С.А. 142

Приобщение студента к изобретательству

Воинов А.П., Элькин Ю.Г., Голубова Д.А. 143

О воздействии на компетентность студентов

Глушков О.А., Крайз Л.В., Перель Н.Н., Титлов А.С. 145

НИРС - основа повышению качества профессиональной подготовки в
политехническом колледже

Гожа Г.І., Шевчук В.Т. Розвиток наукової та інноваційної діяльності освіти	147
Горліченко М.Г., Конишев Є.Б. Деякі інтерактивні форми методичної роботи у вищій школі	150
Гришина К.А. Інноваційні методики проведення семінарських занять з історичних дисциплін на не гуманітарних факультетах у ВНЗ	152
Ежов М.Б. Визуализация мышления как средство эффективного обучения	153
Ексарев В.А., Ексарева Н.М. Синергетический эффект передвижной международной выставки строительных технологий EXCO	154
Єрмакова С.С., Сливка Д.О. Професіоналізація в архітектурній освіті: система екопроекування	155
Єрмакова С.С., Полянський К.В. Впровадження інтерактивних стратегій навчання в освітній процес вищого навчального закладу	156
Іванченко Є.А., Горліченко М.Г. До проблеми впровадження педагогічних інновацій у навчання військового ВНЗ	157
Карпюк В.М., Карпюк І.А. Участь студентів у конкурсах – спосіб активізації професійного розвитку	159
Коншина О.М. Графічний дизайн - рівноправний вид мистецтва	160
Коробко О.О., Вировой В.М. Ідеї та функції кейс-методу	162
Краснодемська Г.С. Розвиток інноваційної діяльності освіти на заняттях фізичної культури	164
Крижантовська О.А. Необхідність розвитку неперервної архітектурно–художньої освіти в Одеській області	166
Кровяков С.О.	168

Наукова робота студентів як частина освітнього процесу при підготовці фахівців в галузі будівництва і архітектури

Максименко Ю.А., Маміч В.В., Чкалов А.П. 170

Аналіз розвитку наукової та іноваційної діяльності військової освіти

Мишаківська Л.С. 171

Завдання вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства

Осипенко В.І., Луханін В.В. 173

Особливості розроблення теоретичної моделі інноваційних педагогічних технологій в освітньому процесі

П'янова І.Ю., Шотова-Ніколенко Г.В. 175

Універсальність інтерактивних технологій у навчанні англійській мові

Перпері А.О., Бредньова В.П. 178

Про інноваційні технології організації навчального процесу студентів будівельного напрямку

Плотніков А.В., Карнаухова Г.С. 179

Аспекти підготовки студентів до наукової роботи

Ройлян В.О., Луханін В.В. 180

Освітні інновації та їх вплив на результати освітньої діяльності

Солопун Н.М., Солопун Є.В. 181

Щодо необхідності освітніх інновацій в умовах становлення України як соціальної держави

Третьякова І.В., Дубас Н.В. 183

Метод студенських проєктів – ефективна технологія навчання

Тюрикова Е.Н. 187

Оптимизация взаимодействия кафедры ДАС и филиала – «Зелёныймыс»

Харитонов А.А. 189

Применение хартии ЮНЕСКО/МСА в современном архитектурном образовании

Шумков І.О., Галактіонов М.Є., Маміч В.В. 191

Аналіз напрямків розвитку іноваційних підходів щодо підготовки військових фахівців

УДОСКОНАЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-РЕСУРСНОГО

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Рyлypiuk T. The use of pedagogical software tools in education	193
Ажаман І.А., Петрищенко Н.А. Практичні аспекти впровадження е-освіти у навчальний процес	195
Брітікова М.В., Пруднікова Я.П. Використання ІКТ на сучасних заняттях української мови, літератури та зарубіжної літератури як засіб підвищення пізнавальної активності студентів	197
Горліченко М.Г., Сергунова О.Д. Принципи навчання в умовах дистанційної освіти	198
Дроздов М.О., Красний Ю.П. Комп'ютерно-комунікаційні технології в індивідуалізації та мотивації навчання курсантів ВВНЗ	200
Камбур О.Л., Серьогіна Н.В. Можливості та перспективи використання електронного навчального середовища MOODLE в освітньому процесі	201
Леонова К.А., Андріє І.О., Лазарь В.И., Швець Т.В. Внедрение имитационных тренажерных комплексов и кредитно-модульной системы в учебный процесс	202
Недашковський І.П. Вплив інформаційно-ресурсного забезпечення на професійний розвиток викладачів та студентів	203
Осетян О.М. Інформаційні освітні ресурси в системі підготовки фахівців у галузі економіки	206
Осипенко В.І., Ройлян В.О. Інформатизація освіти як фактор підвищення ефективності освітнього процесу	207
Очеретенко С.В. Использование дистанционных курсов при подготовке специалистов высшей квалификации	209

Подколзіна Н.В., Осетрова А.В.	211
Шляхи використання інноваційних технологій в теоретичному та практичному навчанні майбутніх фахівців	
Попов О.О., Крутий Ю.С., Якушев Д.І.	213
Про стан та перспективи вдосконалення інформаційного забезпечення діяльності академії	
Ромчук В.В., Вивдич М.И., Редунов Г.М., Журавлев Ю.И.	215
Использование компьютерных тренажеров в дистанционном обучении	
Сапунова М.Ю.	216
Використання комп'ютерних програм у блоку архітектурно-дизайнерських дисциплін спеціальності «Образотворче мистецтво»	
Трофименко О.Л.	217
Роль інформаційних технологій у формуванні професійних якостей майбутнього медичного фахівця	
Тюлькіна К.О.	220
Використання онлайн-системи youcontrol в навчальному процесі	
Цубенко В.Л., Осадчий В.С.	221
Можливості застосування веб-ресурсів в освіті	
Чемолосова А.В.	223
ІТ-технології оцінювання рівня компетентності студентів	